ကျင်သတင်းစဉ်

လူ့အခွင့်အရေး
တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေး
ဒီမိုကရေစီရေး

KAREN NEWSLETTER ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၁ ခုနှစ် Volume(15) Issue(12) , 2011

ကျနော်တို့ပြောတာကတော့ နှစ်ဖွဲ့ခွဲလွှတ်ပေးမှာပေါ့။ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားရော ရာဇဝတ်အကျဉ်းသားကော ပါမယ်။ ဒါပေမယ့် ...

စာမျက်နှာ (၂)

တံတားဖွင့်တော့ သွားရတာ အဆင်ပြေတယ်လေ။ လှေနဲ့ကျတော့ အဆင်းအတက်နဲ့ စရိတ်ကုန်များတယ် မဟုတ်လား၊ တံတားဘက်ကဆိုရင် တောမောခ မပေးရတော့ဘူး။ ...

စာမျက်နှာ (၅)

ဓနရှင် လူတန်းစားအဖြစ် သတ်မှတ်ပြီး အထက်တန်းအဆင့် ပညာသင်ခွင့် ပိတ်ပင်ခဲ့ပေမယ့် ဗာစ်လာဗ်ဟာဗဲလ်ဟာ နေ့ဘက်မှာ ဓါတ်ခွဲခန်းအကူအဖြစ် အလုပ်လုပ်ပြီး ညကျောင်းတက်ကာ ပညာဆည်းပူးခဲ့ ...

စာမျက်နှာ (၁၀)

သောင်းသောင်းဖျဖျ နှစ်သစ်ကူးလ

ခေါင်ဆူလိုင့်

Photo-KIC

နံနက်အရုဏ်တက်စ အလံတော်တင်တဲ့အချိန်ဟာ လူထုပရိသတ် ပမာဏကတော့ အထွဋ်အထိပ်ကို ရောက်တဲ့အချိန်ပဲလို့ (မဟာရန်ကုန်) ကရင်အမျိုးသား နှစ်သစ်ကူး ပွဲတော်ကျင်းပရေးဗဟိုကော်မတီ၏အတွင်းရေးမှူးစောလှထွန်းက အားတက်သရော ပြောပြပါတယ်။

မဟာရန်ကုန်ရဲ့ ကရင်သက္ကရာဇ် ၂၇၅၁ခုနှစ် နှစ်သစ်ကူးမနက်ဟာ အေးချမ်းတဲ့ရာသီအောက်မှာ လူတွေက ပွဲခင်းအတွင်းရော၊ အင်းစိန်လမ်းမထက်ကိုပါ ပြည့်လျှံထွက်နေပြီး အလံအလေးပြုတဲ့အချိန်မှာ Projector နဲ့ထောင်ပြီးပြသရတဲ့အထိ စည်ကားနေပါတယ်။

ဦးစောလှထွန်းက "ခန့်မှန်းခြေလူတွေကတော့ ထောင်သောင်းဂဏန်းနီးပါးလောက် ရှိမလား မသိဘူး။ ဟိုဘက်လမ်းမတွေကတော့ ကျနော်တို့ ဘာမှမမြင်ရတော့ဘူး။ အရင်နှစ်လည်း အလံတင်အခမ်းအနားဆိုရင် ထောင်ပေါင်းများစွာပဲ ကြည့်ရတာတော့။" လို့ ပြောပါတယ်။

ကရင်လူမျိုးတွေဟာ မျိုးနွယ်စု၊ ကိုးကွယ်တဲ့ဘာသာ မတူကွဲပြားနေစေကာမူ နှစ်သစ်ကူးနေ့မှာ အမျိုးသားအလံတော် တစ်ခုတည်းအောက်မှာ လာရောက်စုဝေးမှုကို နှစ်သစ်ကူးနေ့မှာ ထင်ထင်ရှားရှားတွေ့မြင်နေရပါတယ်။

ပွဲလာရောက်သူ ရန်ကုန်မြို့ခံ ကရင်အမျိုးသမီး နော်ခိုင်က "လူတွေကတော့ ကြိတ်ကြိတ်တိုးပဲ။ ကျမဆို ဖိနပ်တောင် ကျွတ်ကျန်ခဲ့တယ်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းဝင်းထဲတော့ အပြည့်ပဲ။ ခြေချစရာတောင် မရှိဘူး။ အပြင်ဘက်ဈေးတန်းကလည်း မနည်းတိုးရတယ်။ ပြခန်းထဲမှာလည်း လူအပြည့်ပဲ။ တိုးလို့မရလို့ ကျမ မဝင်ခဲ့တော့ဘူး။" လို့ ပြောပါတယ်။

ရန်ကုန်တိုင်း၊ အင်းစိန်မြို့နယ်က အာလိန်ငါးဆင့် ဘုန်းကြီးကျောင်းဝင်းမှာ ကရင်အမျိုးသားနှစ်သစ်ကူးနေ့ကို ကျင်းပလာခဲ့တာ ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၉၆၄ခု၊ ကရင်သက္ကရာဇ် ၂၇၀၄ခုနှစ်မှာ ဖြစ်တယ်လို့လည်း ဦးစောလှထွန်းက ပြောပါတယ်။ "ဒီအာလိန်ငါးဆင့်မှာ ကရင်နှစ်သစ်ကူး ကျင်းပလာတာကတော့ ကျနော်တို့ နှစ်သစ်ကူးကျင်းပရေး ဗဟိုကော်မတီစဖွဲ့တဲ့ ၁၉၆၄ခုနှစ်ကတည်းကပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ ကျင်းပတဲ့အကြိမ်ကို ရေတွက်မယ်ဆိုရင် ကရင်သက္ကရာဇ် ၂၇၀၄ခုနှစ်က စတွက်မှသာ မှန်မယ်လေ။" လို့ ဆိုပါတယ်။

ပုံမှန်အားဖြင့် နှစ်စဉ်ကျင်းပတိုင်းလည်း သတင်းနဲ့ ပြန်ကြားရေးပြခန်း၊ ကရင့်ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုပြခန်းကို ပွဲလာပရိသတ်တွေ ကြည့်ရှုလေ့လာဖို့ ခင်းကျင်းပြသထားလေ့ရှိသလို ဒီနှစ်ပွဲတော်ကို ဒီဇင်ဘာ ၂၄ရက်ကနေ ၂၆ရက်နေ့အထိ သုံးရက်သုံးည ပြုလုပ်ခဲ့တယ်လို့လည်း ကျင်းပရေးဗဟိုကော်မတီက ပြောဆိုပါတယ်။

မနက်ပိုင်း အခမ်းအနားဟောပြောပွဲ အစီအစဉ်အရ ခါတိုင်းမပါတာတစ်ခုက ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရ ကရင်ရေးရာဝန်ကြီး ဗိုလ်မှူးကြီးစောထွန်းအောင်မြင့်က ကရင်အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးတွေကို နှိုးဆော်တဲ့အနေနဲ့ အချင်းချင်း စည်းလုံးညီညွတ်ဖို့နဲ့ တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေးကို ဖော်ဆောင်ဖို့ အမှာစကား ပြောကြားပါတယ်။

ဒီဇင်ဘာ ၂၅ရက်မနက်ပိုင်း အခမ်းအနားမှာ အရှေ့ပိုး၊ အနောက်ပိုး၊ စကောကရင် သုံးဘာသာနဲ့ ဖတ်ကြားသွားတဲ့ ကော်မတီရဲ့ သဝဏ်လွှာထဲမှာ "သဘောတရားမှသည် လက်တွေ့ရေးသို့"၊ "ကရင့်သမိုင်းနှင့် ယနေ့ ကရင်လူငယ်" ဆိုတဲ့ အချက်နှစ်ချက်ကို ထည့်သွင်းဖော်ပြသွားခဲ့ပါတယ်။

"သဘောတရားမှသည် လက်တွေ့ရေးသို့" ဆိုတဲ့နေရာမှာ သဘောတရားကနေ လက်တွေ့ ဘယ်လိုလုပ်ငန်းတွေ လုပ်ကိုင်သင့်သလဲဆိုတာကို နှိုးဆော်ထားတယ်။ "ကရင့်သမိုင်းနဲ့ ကရင်လူငယ်" အပိုင်းမှာကျတော့ ကရင့်သမိုင်းကို ယနေ့လူငယ်တွေ လေ့လာတဲ့နေရာမှာ ပကတိအရှိအတိုင်း ဓမ္မဒိဌာန်ကျ၊ အာဃာတ အမုန်းတရားကင်းကင်းနဲ့ကြည့်ပြီး အချက်အလက်တွေကို တရား မျှမျှတတ ဖော်ထုတ်ပြီး ဘက်လိုက်မှုကင်းကင်းနဲ့ မိမိသိသင့်တဲ့အဖြေကို အကျိုးပြုမဲ့အပိုင်းတွေကို ဖော်ထုတ်လေ့လာပါဆိုပြီး ထောက်ပြထားတယ်။" လို့ ဦးစောလှထွန်းက ရှင်းပြပါတယ်။

ပွဲတော်ရက်မတိုင်ခင် လက်ဝှေ့ပွဲများ ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့ကြပြီး ရန်ကုန်တိုင်းက လှိုင်သာယာ၊ ရွှေပြည်သာ၊ အင်းစိန်–အောင်ဆန်း၊ လှိုင်မြို့နယ်နဲ့ ဧရာဝတီတိုင်းက ပန်းတနော်၊ ဝါးခယ်မ၊ ညောင်တုန်းမြို့တွေက ပြိုင်ပွဲဝင်ဒုံး (၁၃)ဖွဲ့ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ကြရာမှာ လှိုင်မြို့နယ်ဒုံးအဖွဲ့တွေက ပထမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယဆုတွေကို အကုန် ဆွတ်ခူးသွားခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီနောက် အထက်တန်းပညာကို ဂုဏ်ထူး ၁ဘာသာကနေ ၆ဘာသာအထိ ပညာရည်ချွန်ဆုရတဲ့ ကရင်ကျောင်းသူကျောင်းသား ၁၂၅ဦးနဲ့ ပွဲနောက်ဆုံးနေ့မှာ ဆုရတဲ့ဒုံးအဖွဲ့တွေကို နှစ်သစ်ကူးကျင်းပရေး ဗဟိုကော်မတီက ဆုချီးမြှင့်သွားပါတယ်။

ဒီနှစ် ကရင်နှစ်သစ်ကူးနေ့က ဒီဇင်ဘာလ ၂၅ရက်နေ့ (ခရစ္စမတ်နေ့)နဲ့ တစ်ရက်တည်း ထူးခြားစွာတိုက်ဆိုင်ကျရောက်နေတဲ့အတွက် ရန်ကုန်တိုင်း၊ အလုံမြို့နယ် ဘုရားကျောင်းဝင်းထဲက ကရင်နှစ်သစ်ကူးနေ့ပွဲတော်ဟာလည်း စည်ကားသိုက်မြိုက်လှပါတယ်။

ကရင် အပါအဝင် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများစွာ မှီတင်းနေထိုင်ကြတဲ့ မြန်မာပြည်က မျက်မှောက်ကာလမှာ ပြည်တွင်းစစ် ဖြစ်ပွားနေဆဲဖြစ်ပြီး ငြိမ်းချမ်းခြင်းရဲ့ အရသာကို ပြည်သူတွေဟာ ငတ်မွတ်နေကြတာမို့ နှစ်သစ်ကူးပွဲသာ ဆင်နွဲရပေမဲ့ တမြေတည်းနေ၊ တရေတည်းသောက် တိုင်းရင်းသားတွေအားလုံးကို ငြိမ်းချမ်းစေချင်ပါတယ်လို့ အသက် ၂၀ အရွယ် ပုသိမ်တက္ကသိုလ် သမိုင်းဘာသာ နောက်ဆုံးနှစ် ကရင်ကျောင်းသူတစ်ဦးက ခုလို နှစ်သစ် ဆုမွန်တောင်းလိုက်ပါတယ်။

"ကရင်ပဲဖြစ်ဖြစ် ဘယ်တိုင်းရင်းသားပဲဖြစ်ဖြစ် ငြိမ်းချမ်းစေချင်တယ်။ အထူးသဖြင့် ကချင်ဒေသမှာ ဖြစ်နေတဲ့စစ်တွေကို ရပ်စေချင်တယ်။ အရင်က ကျမတို့ကရင်ဘက်မှာ ဖြစ်ခဲ့ဖူးတယ်လေ။ ကိုယ်ချင်းစာပါတယ်။ ဘေးကင်းစေချင်ပါတယ်။" လို့ သူမက ဆိုပါတယ်။

လက်ရှိတက်လာတဲ့ အစိုးရသစ်လက်ထက်မှာ ယခင်နဲ့မတူတဲ့ အသွင်ပြောင်းလဲမှုလေး တရိပ်ရိပ်ရှိလာနေပေမဲ့ ကုန်ဈေးနှုန်းတွေက မကျဆင်းသေးတဲ့အပေါ် နှစ်သစ်ဆုမွန်ပေးသူတစ်ဦးလည်း ရှိပါတယ်။ အသက် ၆၉နှစ်အရွယ် နမ့်ကျင်သိန်းက "နှစ်သစ်မှာ ကုန်ဈေးနှုန်းတွေကျပါစေ။ ငါတို့ပြည်သူတွေ စားဝတ်နေရေး ပြေလည်ရင် အကောင်းဆုံးပဲလေ။" လို့ ကရင်နှစ်သစ်ကူးနေ့မှာ ပြောဆိုလိုက်ပါတယ်။

ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားအံမြို့မှာလည်း ပြည်နယ်အစိုးရက ဦးစီးကျင်းပတဲ့ ကရင်နှစ်သစ်ကူးနေ့ဟာလည်း ခါတိုင်းနှစ်လို အဖြစ်သဘောမျိုး မဟုတ်ဘဲ စည်ကားနေခဲ့တယ်လို့လည်း မြို့ခံလူထုက ပြောပါတယ်။ ပွဲကို ပြည်နယ်ကွင်း(သီရိကွင်း)မှာကျင်းပပြီး လက်ဝှေ့၊ စတိတ်ရှိုး (ကရင်၊ ဗမာသီချင်းများ)၊ ရိုးရာဒုံးအက၊ အောပွဲတို့အပြင် ဈေးပွဲတော်တို့လည်း ပါဝင်ပြီး ကရင်ပြည်နယ်၊ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် အဖွဲ့ဝင် ဒေါ်နန်းခင်ထွေးမြင့် ဦးဆောင်တဲ့ ကရင်လူငယ်တွေဟာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနဲ့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ပုံပါတဲ့ အကျီတွေကို ရောင်းချခဲ့ကြပါတယ်။

ဘားအံမြို့ အရှေ့ဖက်ခြမ်း တောင်ကလေးမှာရှိတဲ့ ကရင်ပညာကျေးရွာ (ဖလုံပညာတိုဝါန့်) မှာ ကျင်းပတဲ့ ကရင်နှစ်သစ်ကူးပွဲကတော့ ထူးခြားစွာ လောင်းကစားပွဲတွေ မပါဝင်တာကို တွေ့ရပါတယ်။ အဲဒီပွဲကို ပြည်နယ် ကရင်စာပေနဲ့ ယဉ်ကျေးမှုကော်မတီရဲ့ နာယက ဆရာတော်ဦးပညာသာမိက ဦးစီးတာဖြစ်ပြီး ကရင့်ရိုးရာ အစစ်အမှန်ဖြစ်တဲ့ ကောက်သစ်စားပွဲ၊ နှစ်သစ်ဆုတောင်းပွဲတွေအပြင် ဒုံးစင်ရဲ့ တဖက်တချက်မှာ အမြင့်ပေ ၃၀ ကျော်တဲ့ ကရင်မုဆိုးပုံနဲ့ ကရင်လက်ဝှေ့သမားပုံကြီးနှစ်ပုံက ပွဲရဲ့ ထူးခြားမှုတစ်ခုပါ။

ဒီအနက်အဓိပ္ပါယ်မှာ ရှေးက ကရင်လူမျိုးတွေရဲ့ သစ္စာရှိမှု

❑ စာမျက်နှာ ၈သို့

အယ်ဒီတာ့အာဘော်

အပစ်ရပ်မှု နေးရှင်းဝိုက်ဒ် ဖြစ်ဖို့လို

အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေး၊ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရေး၊ ငြိမ်းချမ်းရေး ဆိုသည့်အသံများ လူတိုင်း၏ ပါးစပ်ဖျား၊ မီဒီယာများ၏ ထုတ်လွှင့်သံများ ကျယ်လောင်စွာ ထွက်ပေါ်နေသည်။ သမ္မတ ဦးသိန်းစိန် ဦးဆောင်သည့် အစိုးရသစ်အဖွဲ့၏ ငြိမ်းချမ်းရေး ဖော်ဆောင်ရေး အဖွဲ့ဝင်များသည် ကရင်၊ ကယား၊ မွန်၊ သျှမ်း တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းများကို အလွတ်သဘော အကြိမ်ကြိမ် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ တစ်ဖက်တွင်လည်း ကချင်ဒေသကို မြေပြင်လေပြင် စစ်ရေးတိုက်ခိုက်မှုကိုလည်း မပြတ် ဆင်နွှဲနေသည်။

သမ္မတ ဦးသိန်းစိန်သည် ကချင်ပြည်နယ်အတွင်း ထိုးစစ်ဆင်မှု ရပ်ဆိုင်းရန် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမင်းအောင်လှိုင်ထံ ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ရက်နေ့က ထုတ်ပြန်စာ ပေးပို့လိုက်သော်လည်း စစ်ရေးတိုက်ခိုက်မှုမှာ နှစ်ကူးသည်အထိ ရပ်ဆိုင်းသွားခြင်း မရှိပေ။ မြန်မာအစိုးရသည် ပြည်ထောင်စုအဆင့် ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးရန် ဦးအောင်သောင်း၊ ဦးအောင်မင်း ဦးဆောင်သော ၁၁ဦးပါအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းထားသည်။ ထိုအဖွဲ့သည် နိုင်ငံရေးအရ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးနိုင်ရန်အတွက်ဆိုကာ သမ္မတ၏ တာဝန်ပေးအပ်ချက်ဖြင့် ဒီဇင်ဘာလ ၁၈ရက်က ကေအိုင်အိုထံ အသိပေးခဲ့သည်။

ပြည်ထောင်စုအဆင့် ငြိမ်းချမ်းရေးဖော်ဆောင်ရေး အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ဦးအောင်သောင်းနှင့် အဖွဲ့က သျှမ်းပြည်အထူးဒေသ–၄ မိုင်းလားအဖွဲ့နှင့် ဝပြည်သွေးစည်းညီညွတ်ရေးတပ်မတော်(UWSA)အဖွဲ့များကို ဒီဇင်ဘာ ၂ဖြဲရက်နေ့တွင် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ ချင်း၊ ကရင် လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များနှင့် အပစ်ရပ်ရေး လက်မှတ်ထိုးခဲ့သည်။ အစိုးရသည် နိုင်ငံရေးအရ ကမ်းလှမ်းမှုကတစ်ဖက်၊ မိမိတို့တပ်ကို စစ်သည်၊ လက်နက်၊ ရိက္ခာ ဖြည့်တင်းလာမှုကိုမူ မလျှော့။

လက်ရှိ မြန်မာပြည်တွင် နေထိုင်သူများ၊ ပြည်ပတွင် သွားရောက်ခိုလှုံနေသူများ၊ လက်နက်စွဲကိုင် တော်လှန်နေသူများမှာ ငြိမ်းချမ်းစွာ အတူယှဉ်တွဲ နေထိုင်ရေးကို တက်မွတ်နေကြသူ မြန်မာပြည်သူများသာ ဖြစ်သည်။ အာဏာရှင်ဟူသည် ကမ္ဘာတည်သရွေ့ မတည်မြဲနိုင်။ အီရတ်မှ ဆဒ္ဒန်ဟူစိန်၊ လစ်ဗျားအာဏာရှင် ကဒါဖီတို့ ကျဆုံးသွားရသလို မြောက်ကိုရီးယားသမ္မတ ကင်ဂျုံအီးလ်လည်း ရာသက်ပန် သက်ရှင် တည်တံ့သွားနိုင်ခြင်း မရှိခဲ့။

မြန်မာပြည်တွင်လည်း တိုင်းရင်းသားများနှင့် တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေး သဘောတူညီမှု မည်သို့ပင် လုပ်ဆောင်ပြသနေစေကာမူ စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကြောင့် သက်ဆိုင်ရာ ဒေသခံများ၏ ထိခိုက်နစ်နာမှုများ၊ နှစ်ရှည် နေရပ်စွန့်ခွာ နေထိုင်နေရသူ တိုင်းရင်းသားပြည်သူများ၊ မြို့ပြနှင့် နီးစပ်ရာ ဒေသခံလူထုမှာ အဆင့်ဆင့်သော အာဏာပိုင်များ၊ ဌာနဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများ၏ ပြုမူသမျှကို အလူးအလဲ ခံစားနေကြရသည်။

ဤကဲ့သို့ အစိုးရအနေဖြင့် ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်နှင့် စစ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်ကို မုန့်ပြ၊ တုတ်ပြ လုပ်ဆောင်ချက်ကို လက်တွေ့ ဆောင်ရွက်နေသလို တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များအနေဖြင့်လည်း တိုင်းပြည်တွင် စစ်ရေးစစ်ရာ ရတက်မအေးသရွေ့ နိုင်ငံ့အရေးတစ်ခုလုံးကို မီးစတစ်ဖက်၊ ရေစတစ်ဖက် ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းသင့်ပါကြောင်း ကရင်သတင်းစဉ်၏ အာဘော်ကို တင်ပြလိုက်ရပါသည်။

❑❑❑

ကရင်သတင်းစဉ်

တာဝန်ခံအယ်ဒီတာ	နန်းဖော့ဂေ
သတင်းထောက်များ	စောခါးစူးညား၊ စောသိန်းမြင့်
	နန်းသူးလေ၊ စောဗိုးမူး
ကရင်ပိုင်းဘာသာပြန်	စောကရှီး
စာစောင် အပြင်အဆင်	စောထွန်းနိုင်

ဆက်သွယ်ရန်

kicnews@yahoo.com
kicnews97@gmail.com
P.O Box 22
Mae Sot, 63110
Tak, Province, Thailand.
<www.kicnews.org>

အကျဉ်းသားများ ထပ်မံ လွှတ်ပေးမည်ဟု မီးရထားဝန်ကြီး ဦးအောင်မင်း ထုတ်ဖော်ပြော

ဒီဇင်ဘာလ ၂၂ရက်။
စောခါးစူးညား (ကေအိုင်စီ)

၂၀၁၂ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် မြန်မာနိုင်ငံ အကျဉ်းထောင်အတွင်းရှိ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား အပါအဝင် ရာဇဝတ်အကျဉ်းသားများကို ထပ်မံ လွှတ်ပေးမည်ဟု ယမန်နေ့က ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး (ကေအဲန်ယူ)နှင့် တွေ့ဆုံစဉ် မီးရထား ပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီး ဦးအောင်မင်းက ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့သည်။

ဦးအောင်မင်း ကိုယ်တိုင် ဇန်နဝါရီလ ၄ရက်နေ့တွင်တစ်ကြိမ်၊ ၁၂ရက်နေ့တွင်တစ်ကြိမ် ၂သုတ်ခွဲပြီး လွှတ်ပေးမည်ဟု ပြောသွားခဲ့ကြောင်း ကေအဲန်ယူ ငြိမ်းချမ်းရေး ဖော်ဆောင်ရေးကော်မတီအတွင်းရေးမှူးဖြစ်သူ ပဒိုစောဒေးဗစ်ထောက ယခုလို ပြောသည်။

ၦင်းက "သူတို့(ဦးအောင်မင်းနှင့်အဖွဲ့)က ကျနော်တို့ကို ပြောတာကတော့ နှစ်ဖွဲ့ခွဲလွှတ်ပေးမှာပေါ့၊ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားကော ရာဇဝတ်အကျဉ်းသားကော ပါမယ်။ ဒါပေမယ့် ဘယ်နှစ်ယောက်လွှတ်ပေးမယ်ဆိုတာတော့ မပါဘူး။" ဟု ကေအိုင်စီသို့ ပြောဆိုသည်။

အကျဉ်းသားများကို လွှတ်ပေးမည်ဆိုသည့် ဇန်နဝါရီလ ၁၂ရက်နေ့သည် ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားအံမြို့တွင် ကေအဲန်ယူနှင့် မြန်မာအစိုးရတို့ တရားဝင် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးကြမည့် နေ့ရက်လည်း ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများကူညီစောင့်ရှောက်ရေးအသင်း (မြန်မာနိုင်ငံ)၏ အတွင်းရေးမှူး ကိုတိတ်နိုင်က မြန်မာအစိုးရက အကျဉ်းသားများကို လွှတ်ပေးမည့်သတင်းသည် ၎င်းတို့အနေဖြင့်လည်း ကြားသိထားကြောင်း၊ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားမည့်သည့် အတိုင်းအတာဖြင့် လွှတ်ပေးမည်ကို စောင့်ကြည့်ရဦးမည်ဖြစ်ကြောင်း ယခုလို ပြောဆိုသည်။

ရထားဝန်ကြီး ဦးအောင်မင်း

"သူတို့(အစိုးရ)ကတော့ အကျဉ်းသားတွေကို လွှတ်မယ်ဆိုတာ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား ဘယ်လောက်ပါမလဲ ကြည့်ရဦးမယ်။ ဘာဖြစ်လဲဆိုရင် အကျဉ်းကျတဲ့သူတွေဟာ ဘယ်လိုပုဒ်မမျိုးနဲ့ နိုင်ငံရေးပုဒ်မဆိုပြီး တိတိကျကျ ပြောထားတာမရှိဘူး။" ဟု ၦင်းက ဆက်ပြောပါသည်။

နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများကူညီစောင့်ရှောက်ရေးအသင်း–မြန်မာနိုင်ငံ (အေအေပီပီ)၏ စာရင်းမှတ်တမ်းအရ လက်ရှိ မြန်မာနိုင်ငံ အကျဉ်းထောင်းထဲတွင် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား ၁,၅၀ဝဦးကျော်ရှိကြောင်း ဖော်ပြထားသော်လည်း အမျိုးသား ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်(အဲန်အယ်လ်ဒီ)၏ စစ်တမ်းကောက်ယူချက်မှာ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား ဖေ၀ခန့်သာ ရှိကြောင်း သိရသည်။

မြန်မာအစိုးရ သမ္မတ ဦးသိန်းစိန်၏ လွှတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ဖြင့် ပြီးခဲ့သည့် အောက်တိုဘာလ ၁၂ရက်နေ့တွင် အကျဉ်းသား ၆,၀၀ဝကျော်ကို လွှတ်ပေးခဲ့ရာတွင် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား ၂၀၀ခန့် ပါဝင်ခဲ့ပြီး သျှမ်းတိုင်းရင်းသားခေါင်းဆောင် ဗိုလ်ချုပ်ဆေထင်နှင့် လူရွှင်တော် ဇာဂနာလည်း ပါဝင်ခဲ့သည်။

❑

၂၀၁၂ ဇန်နဝါရီလတွင် အစိုးရနှင့် သွားရောက်တွေ့ဆုံမည်ဟု ကေအဲန်ယူပြောဆို

ဒီဇင်ဘာလ ၂၁ရက်။
နန်းဖော့ဂေ (ကေအိုင်စီ)

ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး(KNU)သည် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ၂၀၁၂ခုနှစ်တွင် ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားအံမြို့၌ မြန်မာအစိုးရနှင့် သွားရောက်တွေ့ဆုံမည်ဟု (KNU)ဘက်က ပြောဆိုလိုက်သည်။

ထိုင်းနိုင်ငံ မဲဆောက်မြို့တွင် ယနေ့မနက် ၉နာရီမှ ၁၁နာရီခွဲအထိ တွေ့ဆုံခဲ့သည့် အလွတ်သဘောဆွေးနွေးပွဲတွင် ယင်းသို့ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခဲ့ကြောင်း ကိုယ်တိုင်ပါဝင်ခဲ့သူ (KNU) ငြိမ်းချမ်းရေးဖော်ဆောင်ရေးကော်မတီအတွင်းရေးမှူး ပဒိုစောဒေးဗစ်ထောက ယခုလို ပြောသည်။

"အခု အလွတ်သဘောဆွေးနွေးတာက ဘားအံမှာ သွားရောက်တွေ့ဆုံမယ့်ကိစ္စကို အဓိကထား ဆွေးနွေးကြတာပါ။ လာမယ့် ဇန်နဝါရီလ ၁၂ရက်မှာ တွေ့ဆုံကြမှာမို့ အဲဒီရက်မတိုင်ခင် အစိုးရဘက်က သွားလာရေးတွေ စီစဉ်ထားရအောင်ပါ။ ဘားအံမှာတွေ့မှာက တရားဝင်တွေ့မှာပါ။ ဒီနေ့တွေ့တာက အလွတ်သဘောမျိုးပါ" ဟု ကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

ယနေ့တွေ့ဆုံမှုတွင် မြန်မာအစိုးရဘက်မှ ပြည်ထောင်စုအဆင့် ရထားပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီး ဦးအောင်မင်း ဦးဆောင်သည့် ၈ဦး အဖွဲ့နှင့် (KNU)ဘက်မှ ငြိမ်းချမ်းရေးဖော်ဆောင်ရေးကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ ပဒိုစောဒေးဗစ်သကဘော ဦးဆောင်သည့် အဖွဲ့ဝင်၇ဦးတို့ ပါဝင်ခဲ့သည်။ (KNU)သည် ဗဟိုအစိုးရ၏ ငြိမ်းချမ်းရေးကိုယ်စားလှယ်များနှင့် တွေ့ဆုံမှုမှာ ယခုတကြိမ်သည် တတိယအကြိမ်ဖြစ်ပြီး ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးအပေါ် သူ့အမြင်ကိုယ့်အမြင် အပြန်အလှန် ဆွေးနွေးဖလှယ်ခဲ့ကြသည့်အပေါ် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ကိုယ်စားလှယ်များအနေဖြင့် ကျေနပ်အားရမှုရှိကြောင်းနှင့် ဆက်ဆံရေးအရ ပိုမိုရင်းနှီးလာကြောင်း (KNU)ဘက်က ပြောဆိုသည်။

မကြာမီ သွားရောက်တွေ့ဆုံမည့်ကိစ္စတွင် အဓိကအားဖြင့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးကို စတင်ဆွေးနွေးသွားပြီး ထိုမှတဆင့် ငြိမ်းချမ်းရေးကို ဆက်လက်ပြောဆိုသွားမည်အကြောင်း (KNU)ငြိမ်းချမ်းရေးဖော်ဆောင်ရေးကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ ပဒိုစောဒေးဗစ်သကဘောက ပြောသည်။

ပဒိုစောဒေးဗစ်သကဘောက "ဘားအံမှာ သွားဆွေးနွေးမယ့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး ဆိုတာ ကလည်း ပြီးစလွယ်လုပ်လို့ မရဘူးလေ။ စနစ်တကျနဲ့ စည်းကမ်းရှိရှိ လုပ်ရမယ်။ အပစ်ရပ်ရေးကနေ Political dialouge ကို သွားမယ်။ ကျနော်တို့ လိုလားတာက တည်တံ့ခိုင်မြဲတဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးပို့ ဒါကို မူအရ တဆင့်ချင်း လုပ်သွားရမယ်" ဟု ဆိုသည်။

သို့သော် (KNU) အနေဖြင့် အစိုးရနှင့် သွားရောက်တွေ့ဆုံမည့် ကိုယ်စားလှယ်များကို သတ်မှတ်ရွေးချယ်ထားခြင်းမရှိသေးသော်လည်း အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးဖြစ်သည့်အတွက် (KNU)ဘက်မှတပ်ဗိုလ်တပ်မှူးများကို ရွေးချယ်စေလွှတ်သွားမည့် အနေအထားတွင်ရှိကြောင်း ၦင်းက ဆက်လက်ပြောဆိုသည်။

"ကျနော်တို့ ခုချိန်ထိတော့ သွားမယ့်ကိုယ်စားလှယ်တွေကို မရွေးချယ်ရသေးပါဘူး။ တကယ် ရွေး ဖြစ်ရင်လည်း တပ်ဖက်ဆိုင်ရာတွေ ပိုများနိုင်တယ်လေ။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆို တော့ကျနော်တို့က တောင်ပိုင်း၊ မြောက်ပိုင်းတပ်တွေရှိတာမို့ပါ။" ဟု ဆိုသည်။

ယင်းသို့သွားရောက်ဆွေးနွေးရန် ထိုင်း၊ မြန်မာနယ်စပ်၊ မြဝတီကားလမ်းမှ သွားမည်ဖြစ်ပြီး မြန်မာအစိုးရအာဏာပိုင်များဘက်မှ ဇန်နဝါရီလ ၁၀ရက်၊ ၁၁ရက်နေ့များတွင် လာရောက်ကြိုဆိုမည်ဖြစ်ကြောင်းလည်း သိရသည်။

၁၉၄၉ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၃၁ရက်နေ့မှစ၍ နှစ်ပေါင်း ၆၃နှစ်နီးပါး မြန်မာအစိုးရကို ခုခံတော်လှန်ခဲ့သည့် (KNU)သည် ပြီးခဲ့သည့် နိုဝင်ဘာလ ၈ရက်မှ ၁၁ရက်အထိ ပြုလုပ်သည့် အရေးပေါ် အစည်းအဝေးတွင် အဖွဲ့ဝင် ၇ဦးပါသည့် ငြိမ်းချမ်းရေးဖော်ဆောင်ရေးကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းလိုက်သည်။ ထိုကော်မတီတွင် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဒုဥက္ကဋ္ဌ ပဒိုစောဒေးဗစ်သကဘော၊ ကော်မတီ ဒုဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် စစ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ကြီးမူတူးစေးဖိုး၊ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ပဒိုစောဒေးဗစ်ထောတို့ဖြစ်ကြပြီး အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ်၊ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး နော်စီဖိုးရာစိန်၊ ကျန်းမာရေးတာဝန်ခံ ဗိုလ်မှူးရောဂျာခင်၊ သစ်တောတာဝန်ခံ ပဒိုစောအားတိုးနှင့် ဖားအံခရိုင် ဥက္ကဋ္ဌ ပဒိုစောအောင်မော်အေးတို့ ပါဝင်သည်။

မြန်မာပြည်တွင် ဦးသိန်းစိန် အစိုးရတက်ပြီးနောက်ပိုင်း တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးကိစ္စ ဆွေးနွေးရန် ပြည်ထောင်စုအဆင့် ငြိမ်းချမ်းရေးကိစ္စ ဆွေးနွေးရေးအဖွဲ့ကို ယခုလ ၉ရက်နေ့က ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းလိုက်သည်။

ထိုအဖွဲ့တွင် ရထားပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီး ဦးအောင်မင်း၊ စက်မှုဝန်ကြီး ဦးစိုးသိန်း၊ သမဝါယမဝန်ကြီး ဦးအုန်းမြင့်၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးဝန်ကြီး ဦးခင်ရီ၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သစ်တောရေးရာဝန်ကြီး ဦးဝင်းထွန်း၊ စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန ဦးသန်းဌေး၊ နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန ဒုဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်ဇော်ဝင်း၊ အမှတ်–၂ လျှပ်စစ်ဝန်ကြီးဌာနမှ ဦးခင်မောင်စိုးနှင့် တပ်မတော် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်ရုံးမှ ဗိုလ်မှူးကြီးကျော်စိုးဝင်းတို့ ပါဝင်သည်။

KNU သည် အောက်တိုဘာလ ၁၀ရက်နေ့က ထိုင်းနိုင်ငံ၊ မဲဆောက်မြို့၌ ပထမအကြိမ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၉ရက်နှင့် ၂၀ရက်နေ့များက ထိုင်းနိုင်ငံ ချင်းရိုင်းခရိုင်၊ မယ်ဆိုင်မြို့၌ ဒုတိယအကြိမ် တွေ့ဆုံခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ❑

၁လနီးပါးအရွယ် ကလေးငယ်၏ မိခင်ကို မြန်မာစစ်တပ် ဓားဖြင့် ထိုးသတ်

ကျန်ရစ်သူ (၁)လသားကလေး

ဒီဇင်ဘာလ ၁၅ရက်။
စောခါးစူးညား (ကေအိုင်စီ)

တိုက်ပွဲများဖြစ်ပွားဒေသ ကချင်ပြည်နယ် မန်စီဖြို့နယ် ခွဲပရာ ကျေးရွာမှ မွေးကင်းစ သုံးပတ်သားအရွယ် ကလေးငယ်တစ်ဦး၏ မိခင်ဖြစ်သူ အသက် ၃၄နှစ်အရွယ် ကချင်အမျိုးသမီး ဒေါ်ဆွမ်ခါရွယ်တောင်ကို မြန်မာစစ်တပ်က ဓါး(ဘက်နက်) ဖြင့် ထိုးသတ်ခဲ့သည်။

ယခုလ ၆ရက်နေ့ ညနေ ၅ နာရီကျော်အချိန်၌ ဒေါ်ဆွမ်ခါရွယ် တောင်တို့မိသားစု ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင် ခိုလှုံရာ တောတွင်းတနေရာတွင် နေထိုင်စဉ် မြန်မာစစ်တပ်က ရောက်ရှိလာကာ သူမအား ဓါးဖြင့် ထိုးသတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု သူမ၏ ခင်ပွန်းသည်က ယခုလို ပြောသည်။

"ကျနော်တို့ နေတဲ့ နေရာကို သူတို့(မြန်မာစစ်တပ်)က ရောက်လာပြီး ကလေးကို နို့တိုက်နေတဲ့ ကျနော့်ဇနီးရဲ့ ဘယ်ဘက်ရင်အုံကို ဓါးနဲ့ထိုးလိုက်တယ်။ ကျနော်တို့ ကစဉ့်ကလျားဖြစ်ပြီး ဘာလုပ်ရမှန်းမသိဘဲ ကြောက်ကြောက်လန့်လန့်နဲ့ ထွက်ပြေးကြတယ်။" ဟု ကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

ၜင်း၏ ဇနီးကို ထိုးသတ်သည့် တပ်ရင်းမှာ မည်သည့်တပ်ရင်းဖြစ်ကြောင်း မသိသော်လည်း တပ်ဗိုလ်နှစ်ဦးက တပည့်ကို စေခိုင်းခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ နောက်တနေ့ မနက်တွင် အခင်းဖြစ်ပွားသည့်နေရာသို့ ပြန်သွားသောအခါ ကလေးကို အသက်ရှင်လျှက် ပြန်တွေ့ရသေးသော်လည်း မိခင်ဖြစ်သူမှာ သေဆုံးနေသည်ကိုသာ တွေ့ရကြောင်း သူက ဆက်ပြောသည်။

အဆိုပါဒေသတွင် ကချင်လွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော်–KIA ၏ တပ်ရင်း(၂၇)နှင့်(၁၂) နေရာဖြစ်ပြီး မြန်မာစစ်တပ် တပ်မ(၉၉) လက်အောက်ခံ ခြေလျင်တပ်ရင်း–၁လရ(၁၄)နှင့် ခြေမြန်တပ်ရင်း–၁မရ(၄၁၈)တို့ လှုပ်ရှားလျှက်ရှိသည်ဟု ကချင်လွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော်–KIAက ပြောသည်။

တစ်ရက်တည်းပင် မြန်မာစစ်တပ်သည် ရွာသားများ ၂၀ ကျော် ခိုအောင်းရာ ထိုနေရာ၌ အသက် ၂၅နှစ်အရွယ် ဒေါ်တောင်ရာဆိုသူ အိမ်ထောင်သည် အမျိုးသမီးတဦးကိုလည်း ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်သွားပြီး နောက်တနေ့တွင် အမျိုးသမီး၏ အဝတ်အထည်များကိုသာ တောတွင်းတနေရာ၌ တွေ့ရပြီး ကာယကံရှင် အမျိုးသမီးမှာ ယခုအချိန်အထိ ပျောက်ဆုံးနေသည်ဟု KIA ၏ ပြောခွင့်ရပုဂ္ဂိုလ် ဦးလနန်က ပြောသည်။

ၜင်းက "အဲဒီမှာရှိတဲ့ ဒေသခံတွေရဲ့ ပြောပြချက်အရဆိုရင် အဲဒီအမျိုးသမီးကို မုဒိမ်းကျင့်သတ်လိုက်ပြီးလို့ ကျနော်တို့ကတော့ ယူဆတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ရွာသားတွေက ပြန်လိုက်ရှာတော့ လူမတွေ့တော့ဘဲ သူ့ရဲ့ ထဘီနဲ့အင်္ကျီတွေပဲ တောထဲမှာ ဖြန့်ကျဲထားတာကို တွေ့ရတယ်။" ဟု ပြောဆိုသည်။

ၜင်းဖြစ်စဉ်များမှာ တစ်ရက်တည်း ဖြစ်ပွားခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး ဓါးထိုးသတ်ခံရသည့် ဒေါ်ဆွမ်ရွယ်တောင် သေဆုံးခဲ့ပြီးနောက်ပိုင်း ကျန်ရစ်သူခင်ပွန်းသည်နှင့် သားသမီး ၄ဦးမှာ မိုင်ဂျာယန်ဒုက္ခသည်စခန်းသို့ ယမန်နေ့က ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။

မြန်မာစစ်တပ်နှင့် KIA အကြား တိုက်ပွဲများ စတင်ပြန်လည်ဖြစ်ပွားသည့် ဇွန်လအတွင်း မြန်မာစစ်တပ်ဘက်က ကချင်အမျိုးသမီး ၁၈ဦးကို အဓမ္မပြုကျင့်ကာ ထိုအထဲမှ ၄ဦးကို ပစ်သတ်ခဲ့သည်ဟု ကချင်အမျိုးသမီးအစည်းအရုံး–ထိုင်းနိုင်ငံ (KWAT) က ကြေညာချက် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ❑

ပဒိုမန်းငြိမ်းမောင် မြန်မာအစိုးရ၏ ဖမ်းဆီးခံရမှု ဖြစ်နိုင်ခြေရှိဟု ကေအဲန်ယူ ပြောဆို

ဒီဇင်ဘာလ ၁၂ရက်
စောသိန်းမြင့် (ကေအိုင်စီ)

ကေအဲန်ယူ ဗဟိုကော်မတီဝင် ပဒိုမန်းငြိမ်းမောင်သည် ယခုလ ၈ရက်နေ့က ရန်ကုန်မြို့၊ မဂ်လာဒုံ တရားရုံးတွင် အမှုဖွင့် စစ်ဆေးနေသည်ဟု ပြည်တွင်းထုတ် သတင်းဂျာနယ်တစ်စောင်၏ ရေးသားဖော်ပြမှုသည် ဖြစ်နိုင်ကြောင်း ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး ပြောသည်။

ကေအဲန်ယူ၏ တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး(၁)ဗိုလ်မှူး စောလှွေက "ကျနော်တို့ရတဲ့ သတင်းအရနဲ့ အတွင်းက စာနယ်ဇင်းတွေ သတင်းရေးသားတဲ့အပေါ်မှာ အဲဒီ ၂ခုကို တိုက်ကြည့်လို့ရှိရင် ဖြစ်နိုင်ခြေ တော်တော်များတယ်။" ဟု ပြောသည်။

ထို့အပြင် မကြာသေးခင်တုန်းကလည်း အင်းစိန်ထောင်တွင်ရှိကြောင်း စာရွက်စာတန်းထွက်ပေါ်ခဲ့သလို စစ်ကြောရေးစခန်းတစ်ခုတွင် တွေ့ရှိခဲ့ရသည်ဟု ၜင်း(ပဒိုမန်းငြိမ်းမောင်)နှင့် နီးစပ်သူများက သတင်းပို့လာမှုအပေါ် အခြေခံပြီး ဖြစ်နိုင်ချေ ၉၀ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်ဟု ဗိုလ်မှူးစောလှွေက ဆက်ပြောသည်။

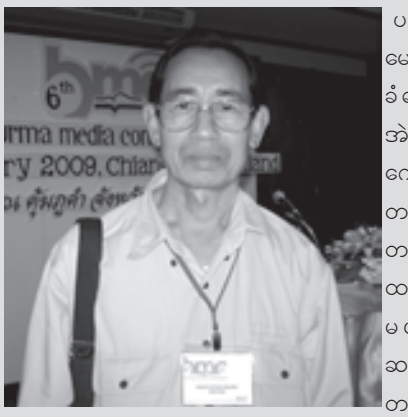

ပြီးခဲ့သည့် သြဂုတ်လက တရုတ်ပြည် ကူးမင်းလေဆိပ်မှ ရန်ကုန်လေဆိပ်သို့ ပြန်လည်ပို့ခံခဲ့ရာတွင် မြန်မာအစိုးရ၏ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မဖြင့် အမှုဖွင့်အရေးယူခဲ့ပြီး မဂ်လာဒုံ တရားရုံးက စက်တင်ဘာလ ၂၇ရက်နေ့တွင် အမှု ၂ခုဖြင့် ထောင်ဒဏ် ၁ ၇နှစ် ချမှတ်ခဲ့သည်ဟု ယခုရက်သတ္တ ပတ်ထုတ် ပန်းသတင်းဂျာနယ်က ဖော်ပြထားသည်။

ပဒိုမန်းငြိမ်းမောင်သည် ကေအဲန်ယူ ဗဟိုကော်မတီဝင် တစ်ဦးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်ဟု စုံစမ်းသိရှိရသဖြင့် မြန်မာအစိုးရ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန၏သတင်းတပ်ဖွဲ့က မတရားအသင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၇(၁)ဖြင့် ယခုလ ၈ရက်နေ့တွင် အမှုဖွင့် စစ်ဆေးသည်ဟု အဆိုပါသတင်းဂျာနယ်က ဖော်ပြထားသည်။

ထိုင်းနယ်စပ်တနေရာရှိ ပဒိုမန်းငြိမ်းမောင်၏ ဇနီးဖြစ်သူ နော်ဝါးက "သတင်းတွေကတော့ အမျိုးမျိုး ထွက်နေတယ်။ ဒါပေမယ့် အခုထက်ထိ အဆက်အသွယ် မရသေးတဲ့အတွက် ဘာမှမသိရသေးဘူး။ အထဲက ကျမတို့အမျိုးတွေကလည်း ကြောက်နေကြတော့ ဘာအဆက်အသွယ်မှ မရဘူး" ဟု ကေအိုင်စီကို ပြောသည်။

ပဒိုမန်းငြိမ်းမောင် အဖမ်းခံရစဉ် ကေအဲန်ယူ၏ဗဟိုကော်မတီဝင် တစ်ဦးအဖြစ် တာဝန်ယူထားသကဲ့သို့ မဟာမိတ်ဆက်ဆံရေး တာဝန်ခံတစ်ဦးအဖြစ်လည်းတာဝန်ယူထားသည်။

ပဒိုမန်းငြိမ်းမောင်သည် ၁၉၆၇ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံရေးအမှုဖြင့် မြန်မာအစိုးရ၏ ဖမ်းဆီးခြင်းခံခဲ့ရကာ ကိုကိုးကျွန်းအကျဉ်းစခန်းသို့ အပို့ခံခဲ့ရသည်။

ထိုမှတစ်ဆင့် အခြားရဲဘော် ၂ဦးနှင့်အတူ ပင်လယ်ကို လှေဖြင့်ဖြတ်သန်းကာ ထွက်ပြေးလွတ်မြောက်ခဲ့သည့် အတွေ့အကြုံများကို 'မုန်တိုင်းကိုဆန်၍ ပင်လယ်ကို ဖြတ်သောအခါ' ဟူသော စာအုပ်ကို 'ရဲဘော်ရှောင်းကလောင်' အမည်ဖြင့် ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ❑

ကလေးကူးသန်းရောင်းဝယ်မှု ပယောက်ရေးနေ့ မဲဆောက်တွင် ကျင်းပ

ဒီဇင်ဘာလ ၁၂ရက်။
နန်းသူးလေ (ကေအိုင်စီ)

မြန်မာနိုင်ငံ ကလေးကူးသန်းရောင်းဝယ်မှု လျှော့ကျရေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ (Burma -ACT) က ကြီးမှူးပြု၍ယနေ့ကျရောက်သည့် ကလေးကူးသန်းရောင်းဝယ်မှု ဆန့်ကျင်ရေးနေ့ အခမ်းအနားကို ထိုင်းနိုင်ငံ မဲဆောက်မြို့ရှိ Children Development Center (CDC) ကျောင်းတွင် ယနေ့မနက် ဧနာရီက ကျင်းပခဲ့ကြသည်။

Burma-Act အဖွဲ့မှ ဒုတာဝန်ခံစောနေဦးက "အရင်တုန်းကဆိုရင် လူထုထဲကတော့ ပါဝင်တာ နည်းပါတယ်။ ဒီနှစ်တော့ လူထုတွေ အားတက်သရောနဲ့ ပူးပေါင်းပါဝင်လာတာများတယ်။ နောက်ပြီး ကလေးကူးသန်းရောင်းဝယ်မှု လျှော့နည်းလာအောင် ဘယ်လိုမျိုးနည်းလမ်းတွေနဲ့ ဆက်လက် ဝိုင်းဝန်းလုပ်ဆောင်သွားမှာလဲဆိုတာ အားလုံးမှာ တာဝန်ရှိတယ်" ဟု ပြောသည်။

အခမ်းအနားတွင် မြန်မာ့ရွှေ့ပြောင်းကျောင်း ၃၀ကျော်မှ ကျောင်းဆရာ/ဆရာမများ၊ ကျောင်းသူကျောင်းသားများ၊ မြန်မာ့ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများနှင့် အခမ်းအနားဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် ကူညီထောက်ပံ့ပေးခဲ့သည့် World Vision အဖွဲ့နှင့် Foundation for Education and Developmentအဖွဲ့ အပါအဝင် ပရိသတ်ထောင်နှင့်ချီ၍ တက်ရောက်အားပေးခဲ့ကြသည်။

ထို့အပြင် အခမ်းအနားကို မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီ ခေါင်းဆောင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ ဗီဒီယိုမိန့်ခွန်းဖြစ်သည့် "ကလေးသူငယ်များ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဆန့်ကျင်ရေးနေ့ ဆိုပြီးတော့ ကျမတို့ ဖွဲ့စွဲမြဲမြဲ မှတ်ထားဖို့ လိုတယ်။" ဟု ပြသခဲ့ပြီး အခမ်းအနားကို စတင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

တဆက်တည်း၌ပင် ကျောင်းသူကျောင်းသားများမှ ဖျော်ဖြေရေးအဖြစ် အက၊ ကဗျာ၊ သံချပ်များဖြင့် ကျောင်းအလိုက် တင်ဆက်ခဲ့ကြပြီး United ACT အဖွဲ့မှ ပြဇာတ်ဖြင့် တင်ဆက်ကပြခဲ့ကာ ကလေးများအား ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန် လုပ်ဆောင်ခဲ့သည့် အချက်အလက်များ၊ ရှုပ်ပုံကားချပ်များနှင့်ဓါတ်ပုံများပါသည့် ပြခန်းများလည်း အခမ်းအနားတွင် ပြသထားခဲ့သည်။

CDC ကျောင်းမှ ကျောင်းသူ မအိက "ဒီလို အခမ်းအနားကို ငွေကုန်ခံ၊ အချိန်ကုန်ခံပြီး ကျင်းပပေးခဲ့တဲ့အတွက် မြန်မာပြည်သားအားလုံးကို လာစေချင်တယ်။ နောက်ပြီး ဒီကနေ ပေးလိုက်တဲ့ ပညာတွေကို ပေါ့ပေါ့တန်တန်မထင်ဘဲနဲ့ တကယ်လို့ ကိုယ်တိုင် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ခံနေရပြီးဆိုရင် ပြန်လည်ကာကွယ်တတ်အောင် လုံးဝ မမေ့ဖို့ လိုတယ်။" ဟု ပြောသည်။

အခမ်းအနားကို တက်ရောက်ခဲ့သည့် ထိုင်းပညာရေးဌာနမှ ဖန်ဒါကလည်း မိဘများနှင့် လူထုအဖွဲ့အစည်းများမှ ကလေးများအား အလုပ်မခိုင်းစေရန်၊ အရောင်းစား မခံရအောင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်၊ ကလေးငယ်များကို ပညာသင်ကြားပေးပြီး အသိဉာဏ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာအောင် လုပ်ဆောင်ပေးကြရန်၊ ကျေးရွာများမှ ကလေးငယ်များ ကျောင်းတက်နိုင်ရန် လူမှုရေး အဖွဲ့အစည်းများမှ တိုက်တွန်းပေးသွားကြရန် ပြောကြားခဲ့သည်။

အမျိုးသမီးနှင့် ကလေးများအပေါ် လူကုန်ကူးမှုများကို ရာဇဝတ်မှုအဖြစ် သတ်မှတ်ပြီး နိုင်ငံများမှ ပူးပေါင်းတိုက်ဖျက်ရန် တာဝန်ပေးထားခဲ့သည့် ပါလာမိုစာချုပ် အသက်ဝင်လာသည့်နေ့ကို အစွဲပြုပြီး ၂၀၀၀ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၂ရက်နေ့တွင် ကလေးကူးသန်းရောင်းဝယ်မှု ဆန့်ကျင်ရေးနေ့ကို သတ်မှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ကလေးကူးသန်းရောင်းဝယ်မှု ဆန့်ကျင်ရေးအတွက် အရှေ့တောင်အာရှရှိ ထိုင်းနိုင်ငံအပြင် လာအို၊ ဗီလစ်ပိုင်၊ ကမ္ဘောဒီးယား၊ အင်ဒိုနီးရှားနှင့် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံများတွင်လည်း လှုံ့ဆော်သည့် အခမ်းအနားများ ကျင်းပသည်ဟု သိရသည်။ ❑

ကလေးကူးသန်းရောင်းဝယ်မှု ဆန့်ကျင်ရေးနေ့ အခမ်းအနားမှ သရုပ်ဆောင်ပြကွက်တစ်ခု

ပင်လယ်ရပ်ခြား ဖွံ့ဖြိုးရေး ODAမကူညီမီ ကွင်းဆင်းလေ့လာမှု ဂျပန် ကြိုလုပ်သင့်

ဒီဇင်ဘာလ ၇ရက်။
စောခါးစူးညား (ကေအိုင်စီ)

ကရင်နီ(ကယား)ပြည်နယ်၊ လွိုင်ကော်မြို့နယ်ရှိ လောပိတ (ဘီလူးချောင်း) အမှတ်–၂ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံ ပြန်လည်ပြုပြင်မွမ်းမံရေးအတွက် မြန်မာအစိုးရအား ပင်လယ်ရပ်ခြားဖွံ့ဖြိုးရေးအကူအညီ ODA မပေးမီ ထိုဒေသကို ကွင်းဆင်းလေ့လာမှု ကြိုလုပ်သင့်ကြောင်း ဂျပန်အစိုးရအား ကရင်နီအမျိုးသားတိုးတက်ရေးပါတီ KNPP က ယနေ့ တိုက်တွန်းလိုက်သည်။

အမှတ်–၂ လောပိတ ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံတည်ဆောက်ပြီး ကာလအတွင်း မြန်မာအစိုးရက လုံခြုံရေးအကြောင်းပြကာ ထိုဒေသရှိ နယ်မြေများတွင် ထောင်ထားသည့် မြေမြှုပ်မိုင်းများကြောင့် လူတိရိစ္ဆာန်များ ထိခိုက်သေကြေရခြင်း၊ လျော်ကြေးမပေးဘဲ ကျေးရွာများကို အဓမ္မရွှေ့ပြောင်းခိုင်းခြင်းနှင့် စက်ရုံမှ ထွက်ရှိသည့် လျှပ်စစ်မီးများမှာ ဒေသခံများအတွက် အကျိုးခံစားမှု မရှိကြောင်း KNPP ၏ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ခူးဦးရယ်က ပြောသည်။

"မြန်မာအစိုးရဟာ အပေါ်ယံလောက်သာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုတွေလုပ်တာကို နိုင်ငံတကာက အပြောင်းအလဲ တကယ်စလုပ်တယ်လို့ထင်တယ်။ ဂျပန်ကလည်း အဲလိုယူဆပြီး (အိုဒီအေ)အကူအညီပေးတာလို့ နားလည်တယ်။ ခုချိန်မှာ လောပိတဒေသမှာ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်ခံရမှုတွေ ဆက်ရှိနေတာကိုသိဖို့ ဂျပန်အစိုးရဟာ အကူအညီမပေးခင် ဒါတွေကို အရင်လာရောက် လေ့လာသင့် တယ်။ ဘာပဲလုပ်လုပ် ပြည်သူတွေ ဟာ အခရာကျတယ်။" ဟု ၎င်းက ကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

မြန်မာစစ်အစိုးရလက်ထက် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများ ကျူးလွန်ခဲ့သည့်အပေါ် လောပိတဒေသတွင် ၁၂နှစ်မျှ (အိုဒီအေ) အကူအညီပေးမှု ရပ်တန့်ထားပြီးနောက် ဦးသိန်းစိန်အစိုးရလက်ထက်တွင် နှုတ်အားဖြင့် အပြောင်းအလဲဆီသို့ ဦးတည်နေသည်ဟု ပြောသော်လည်း လက်တွေ့၌ မည်သည့် အပြောင်းအလဲမျှ မလုပ်ဆောင်သေးသည်ကို ဂျပန်အနေဖြင့် အမှန်တကယ်သိရန် ကွင်းဆင်းလေ့လာမှု လုပ်သင့်ကြောင်း (KNPP)၏ ကြေညာချက်၌ ထောက်ပြထားသည်။

ထို့အပြင် မြန်မာအစိုးရသည် အမှန်တကယ် နိုင်ငံရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲလိုသည့် အာသီသရှိမည်ဆိုပါက နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများကို ချွင်းချက်မရှိ လွှတ်ပေးရန် တိုင်းရင်းသားဒေသအတွင်း လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခနှင့် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများ ရပ်တန့်ပေးရန်၊ တိုင်းရင်းသားများနှင့် နိုင်ငံရေးစားပွဲဝိုင်းတွင် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရန် ဂျပန်က တိုက်တွန်းသင့်ကြောင်းလည်း (KNPP)က ဆိုသည်။

ယခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၂၁ရက်က မြန်မာနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဦးဝဏ္ဏမောင်လွင်နှင့်အဖွဲ့သည် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ ၃ရက်တာ ခရီးအဖြစ် သွားရောက်လည်ပတ်ခဲ့စဉ် ဂျပန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ခိုအိချီးရိုးဂင်းဘာ(Koichiro Gemba)က မြန်မာအစိုးရအား လောပိတ အမှတ်–၂ ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံ ပြန်လည်မွမ်းမံရန်အတွက် (အိုဒီအေ) အကူအညီပေးရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ယင်းခရီးစဉ်အတွင်း ဂျပန်နိုင်ငံ အခြေစိုက် မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီရေးလှုပ်ရှားသူ ၂၀၀ခန့်က မြန်မာနိုင်ငံတွင် စစ်မှန်သည့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုမရှိသည့်အတွက် (အိုအေဒီ) အကူအညီမပေးသေးရန် ဂျပန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနရှေ့တွင် စုဝေးဆန္ဒပြခဲ့ကြသေးသည်။

ဂျပန်အစိုးရသည် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ၂၀၀၃ခုနှစ် ဒီပဲယင်းအရေးအခင်း ဖြစ်ပွားသည့်နောက် (အိုအေဒီ)အကူအညီ ဖြတ်တောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ပြီးနောက် စစ်ရှုံးသည့် ဂျပန်သည် မြန်မာနိုင်ငံအား စစ်လျော်ကြေးအဖြစ် လောပိတ ရေအားလျှပ်စစ်အမှတ်–၂စက်ရုံကို (အိုဒီအေ) အကူအညီဖြင့် ဘီလူးချောင်း၏ လောပိတရေတံခွန် အောက်ဘက်၌ အဆင့်နှစ်ဆင့်ခွဲ၍ ၁၉၅၀ခုနှစ်တွင် စတင်ဆောက်လုပ်ခဲ့ပြီး ၁၉၇၄ခုနှစ်တွင် တည်ဆောက်ပြီးစီးကာ လျှပ်စစ်ဓါတ်အား ၁၆၈ မီဂါဝပ် ထုတ်လုပ်ပေးလျှက်ရှိသည်။

ဘီလူးချောင်းတွင် လက်ရှိ တည်ဆောက်ဆဲဖြစ်သည့် လောပိတ ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံ အမှတ် ၃ အပါအဝင် လောပိတ ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံ အမှတ် ၁နှင့် အမှတ် ၂ ဟူ၍ သုံးခုရှိပြီး ထွက်ရှိသော လျှပ်စစ်အားများကို မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းနှင့် အထက်ပိုင်းသို့ ပို့ပေးလျှက်ရှိကြောင်း သိရသည်။

❑

ကော့ကရိတ်တောင်ဘက် ဒေသတွင် စပါးအထွက်နှုန်း လျော့နည်းလာ

ဒီဇင်ဘာလ ၆ရက်။
စောသိန်းမြင့် (ကေအိုင်စီ)

ကရင်ပြည်နယ်၊ ကော့ကရိတ်မြို့နယ် တောင်ဘက်ခြမ်းရှိ ကြိတ်ကျေးရွာအုပ်စုတွင် ယခုနှစ်အတွင်း မိုးစပါးအထွက်နှုန်း သိသိသာသာ လျော့နည်းလာသည်ဟု လယ်သမားများက ပြောဆိုနေကြသည်။

ထိုရွာအုပ်စုရှိ ရွာများမှ လယ်ကွင်းအများစုမှာ ယခုနှစ် မိုးတွင်းကာလ၌ ၄ပတ်ကျော်ကြာ ရေလွှမ်းမိုးခံခဲ့ရပြီး စပါးပင်များ သေကြေပျက်စီးမှုနှင့် ကြုံနေသောကြောင့် ယခင်နှစ် စပါး ၁၀၀တင်း ထွက်သော လယ်ကွင်းတစ်ကွင်းကို ယခုနှစ် ၄၀ တင်းခန့်သာ ထွက်ရှိသည်ဟု ရွာခံလယ်သမားများက ဆိုသည်။

ထို့အပြင် တချို့လယ်ကွင်းများမှာ ကွင်းတစ်ခုလုံး စပါးပျက်စီးခဲ့ရသည့် အခြေအနေထိရှိခဲ့ကြောင်း ကြိတ်ကျေးရွာမှ လယ်သမားတစ်ဦးက ပြောသည်။

၎င်းက "ဒီနှစ် ဩဂုတ်လမှာ ရေစပြီးကြီးပါတယ်။ ရေကျသွားတော့ စပါးစပြီး ပျိုးတာပေါ့။ ပျိုးပြီး ပြီးချင်းမှာပဲ နောက်တခေါက် ရေထပ်တက်လာတယ်။ ရေက ၃–၄ပတ်ကြာ ပြန်မကျတဲ့အခါကျတော့ စပါးပင်တွေ ဘယ်ခံနိုင်မလဲ။ တချို့လယ်ကွင်းတွေဆို တစ်ကွင်းလုံး စပါးပင်တွေ သေတာပေါ့။" ဟု ပြောသည်။

ယခုလို စပါးအထွက်နှုန်း သိသိသာသာ လျော့နည်း လာသောကြောင့် ယခုနှစ်တွင် ယမန်နှစ်က သိုလှောင်ထားသည့် စပါးများကို စားသုံးနိုင်သေးသော်လည်း လာမည့်နှစ်အတွက်မူ ဆန်၊ စပါး ရှားပါးသည့်ပြဿနာနှင့် ရင်ဆိုင်ရဖွယ်ရှိသည်ဟု ရွာခံလယ်သမားများက ပြောသည်။

၎င်းကျေးရွာအုပ်စုမှ လယ်သမားများမှာ စိုက်ပျိုးရရှိသည့် ဆန်စပါးများကို အခြားမြို့နယ်များသို့ တင်ပို့ရောင်းချခြင်း မရှိဘဲ အခြားစိုက်ပျိုးသီးနှံဖြစ်သည့် နှမ်းနှင့် မြေပဲကိုသာ အခြားဒေသသို့ ပို့ဆောင်ရောင်းဝယ်လေ့ရှိကြသည်။

ကွင်းကလေးကျေးရွာမှ ရွာသူတစ်ဦးက "စပါးဘက်မှာ အခြေအနေမကောင်းတော့ မြေပဲနဲ့နှမ်းဘက်ကို ပြန်လှည့်တော့လည်း ပိုးကျလို့ အဆင်မပြေပြန်ဘူး။ ဒီနှစ် စိုက်ပျိုးရေး ကပ်ဆိုက်တဲ့ရာသီလို့ ပြောရမယ်။" ဟု ပြောသည်။

အဆိုပါ ကြိတ်ကျေးရွာအုပ်စုမှာ နယ်နိမိတ် သတ်မှတ်ချက်အရ ကြာအင်းဆိပ်ကြီးမြို့နယ်အတွင်း တည်ရှိသော်လည်း နယ်မြေအနေအထားမှာ ကော့ကရိတ်မြို့နှင့် ပို၍ နီးကပ်ကာ ကားဖြင့် ၅နာရီခန့်သာ မောင်းနှင်သွားလာနိုင်သည့် ဒေသ ဖြစ်သည်။

ကြိတ်ကျေးရွာအုပ်စုတွင် ကြိတ်၊ ကွင်းကလေး၊ သဒဲခို၊ မိုင်းကလောင်ဝါး၊ ကော့ဆိုင်၊ ပိုင်ကလန်ဒုံ စသည့်ကျေးရွာများမှ လယ်ကွင်းပေါင်း ၁,၀၀၀ ကျော်ရှိပြီး ရွာသူရွာသားအများစုသည် လယ်ယာလုပ်ငန်းကိုသာ အဓိကထား လုပ်ကိုင်ကြသည်။

နိုဝင်ဘာလနှင့် ဒီဇင်ဘာလသည် ကြိတ်ကျေးရွာအုပ်စု အပါအဝင် ဘားအံ၊ ကော့ကရိတ်၊ လှိုင်းဘွဲမြို့နယ်များမှ မိုးစပါး စိုက်ပျိုးသူများ၏ စပါးရိတ်သိမ်းချိန်နှင့် စပါးနယ်ချိန်ဖြစ်သည်။

❑

ကချင်စစ်ဘေးသင့် ဒုက္ခသည်များကို ပရဟိတ ကွန်ယက်အဖွဲ့ သွားရောက်ကူညီ

ဒီဇင်ဘာလ ၆ရက်။
နန်းသူးလေ (ကေအိုင်စီ)

ကချင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ စစ်ပွဲကြောင့် နယ်မြေလုံခြုံမှုမရှိသော စစ်ဘေးသင့်ဒေသများရှိ ကလေးသူငယ်များ အပါအဝင် ဒုက္ခသည်များကို လူသားချင်း စာနာမှုအကူအညီများ ထောက်ပံ့ရန် မန္တလေးမြို့ရှိ ပရဟိတလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နေသည့်အဖွဲ့ ၁၁ခုက ဒီဇင်ဘာလ ၄ရက်နေ့တွင် သွားရောက်ကူညီခဲ့သည်။

၎င်းအဖွဲ့ ၁၁ဖွဲ့ စုပေါင်းထားသည့် "ကလေးချစ်သူများ ကွန်ယက်အဖွဲ့"ကို ဆရာတော်တပါးက ဦးဆောင်ကာ မြစ်ကြီးနားမြို့အနီးရှိ စစ်ပြေးဒုက္ခသည်စခန်းများကို အဓိက သွားရောက်ခဲ့ပြီး ယနေ့အထိ ၃ရက်တာ အစီအစဉ်ဖြင့် သွားရောက်ကူညီခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ထိုအဖွဲ့တွင် ပါဝင်သူ ကိုရဲရင့်ကျော်က ကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

သူက "ကချင်ပြည်နယ်မှာ ဖြစ်ပွားနေတဲ့ တိုက်ပွဲတွေကြောင့် ထွက်ပြေးနေကြရတဲ့ စစ်ပြေးဒုက္ခသည်တွေက အခုချိန်မှာဆိုနေရာထိုင်ခင်း မလုံခြုံတဲ့အပြင် စားဝတ်နေရေးအတွက်လည်း အခက်အခဲတွေနဲ့ ကြုံတွေ့နေကြရပါတယ်။ ဒီကြားထဲ ဆိုးဝါးတဲ့ ရာသီဥတုအအေးဒဏ်ကိုလည်း ကလေးကော လူကြီးပါ ခံစားနေကြရတာတွေကြောင့် ကျနော်တို့ကနေ သွားရောက်ကူညီပေးမှာပါ။" ဟု ပြောသည်။

သွားရောက်ကူညီသည့် ပစ္စည်းများမှာ ဆန်အိတ်(၁၀၀)နှင့် အတူ အဝတ်အထည်များ၊ ကလေးကစားစရာများ၊ စောင်များ၊ ငွေသား ၁၂သိန်းကျော်ကိုလည်း လှူဒါန်းခဲ့သည်ဟု ကလေးချစ်သူများ ကွန်ယက်အဖွဲ့က ဆိုသည်။

လတ်တလော အခြေအနေတွင် ချမ်းအေးသည့် ရာသီဥတုကြောင့် ရောဂါများရနိုင်သည့် ကချင်ဒုက္ခသည်များကို ပြည်တွင်းမှ ပရဟိတ လုပ်ဆောင်ရေးအဖွဲ့များက ယခုလို သွားရောက်ကူညီသည့်အပေါ် ဝမ်းသာကြိုဆိုကြောင်း ကချင်အမျိုးသမီးအစည်းအရုံး(ထိုင်းနိုင်ငံ) KWAT ၏ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ ဒေါ်ရှယ်လီဆိုင်းက ပြောသည်။

"တော်လှန်ရေးနယ်မြေမှာရှိတဲ့ ဒုက္ခသည်တွေအတွက် ခုလိုရာသီမှာ စိုးရိမ်ရပါတယ်။ နောက်ပြီး စစ်ဖြစ်နေတဲ့ ကချင်အုပ်ချုပ်ဒေသမှာ ကျောင်းပိတ်ထားရလို့ ကလေးတွေကို စာမသင်ကြားနိုင်ဘူး။ သူတို့အတွက် အခု ကျောင်းသုံးပစ္စည်းတွေနဲ့ အနွေးထည်တွေ အရမ်းလိုအပ်နေချိန်မှာ ပြည်တွင်းပရဟိတအဖွဲ့တွေက အခုလို ကူညီပေးတာကို ကျမတို့အနေနဲ့ ကျေးဇူးအရမ်းတင်ပါတယ်။" ဟု ပြောသည်။

ယခင်က ပြည်တွင်းရှိ ရေဘေးဒုက္ခသည်များကိုသာ ပရဟိတကူညီဆောင်ရွက်မှုများသာ လုပ်ဆောင်ခဲ့ပြီး နယ်မြေလုံခြုံမှု မရှိသော စစ်ဘေးသင့်ဒေသများသို့ သွားရောက်ကူညီခြင်းမှာ ယခုတကြိမ်သည် ပထမဦးဆုံးအကြိမ်ဖြစ်ကြောင်း ကိုရဲရင့်ကျော်က ပြောသည်။

ထို့အပြင် တိုက်ပွဲများကြောင့် ပြည်သူလူထုများစွာ ဒုက္ခရောက်နေရသူများကို သိမြင်လာကြပြီး ပြည်တွင်းစစ်များကို ရပ်တန့်ပေးရန်၊ ပြည်တွင်းရှိ တိုင်းရင်းသား အပါအဝင် ပြည်သူလူထုများအားလုံး၏ အကျိုးကိုရှေ့ရှုပြီး တိုင်းပြည်ငြိမ်းချမ်းအောင် အမြန်ဆုံး လုပ်ဆောင်သင့်ပါကြောင်း ထိုအဖွဲ့က ထောက်ပြပြောဆိုလိုက်သည်။

အဆိုပါ ပရဟိတကွန်ယက်အဖွဲ့သည် အခြားစစ်မက်ဖြစ်ပွားသည့် ကရင်၊ ရှမ်းဒေသများသို့လည်း သွားရောက်ကူညီနိုင်ရန် ကြိုးစားလျက်ရှိကြောင်းလည်း သိရသည်။

ကလေးချစ်သူများ ကွန်ယက်အဖွဲ့သည် မြဝတီမင်းကြီး ကျောင်းတိုက်ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္ဒအရိယဝံသာဘိဝံသ၊ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိဆရာတော် ဒေါက်တာဓမ္မရက္ခိတ၊ ကံတက်ကုန်းမစိုးရိမ် ဆရာတော် အရှင်တေဇောဘာသ၊ အာရှအလင်းရောင်ဆရာတော် အရှင်စန္တိတစသည့် ဆရာတော်ကြီး (၄) ပါးအား အမှုထားပြီး ပရဟိတလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်နေခြင်း ဖြစ်သည်။

လက်ရှိ တရုတ်–မြန်မာနယ်စပ်ရှိ စစ်ဘေးသင့်ဒုက္ခသည်များမှာ ၃သောင်းကျော်ရှိနေသည့် အထဲတွင် ကျောင်းသားကျောင်းသူ အရွယ်ကလေးငယ် ၂ထောင်ကျော်မှာ ကျောင်းမတက်နိုင်ကြောင်း KWAT အဖွဲ့က ပြောသည်။

❑

စာမျက်နှာ (၅)မှ အဆက်

ထောင်ခဲ့သည့် ဆရာမကြီးဒေါက်တာစင်သီယာမောင်သည် ၁၉၉၈ခုနှစ်၊ ရှစ်လေးလုံးအရေးအခင်းအပြီးတွင် ထိုင်း–မြန်မာနယ်စပ်သို့ ရောက်ရှိလာခဲ့ပြီး ၁၉၉၉ခုနှစ်မှ ၂၀၁၁ခုနှစ်အထိ နိုင်ငံတကာမှ ပေးအပ်သည့် ဆု ၁၈ဆုကို ရရှိခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ❑

၂၀၁၁ ခုနှစ် ပဒိမန်းရှာ လူငယ်ခေါင်းဆောင်ဆုရှင်ကို စတင် အဆိုတင်သွင်းနိုင်ပြီ

ဒီဇင်ဘာလ ၈ရက်။
နန်းသူးလေ (ကေအိုင်စီ)

ပဒိမန်းရှာ လူငယ်ခေါင်းဆောင်ဆုကို ၂၀၁၁ အတွက် ဆုရှင်များကို စတင်အဆိုတင်သွင်းနိုင်ပြီ ဖြစ်ကြောင်း ဖန်းဖောင်ဒေးရှင်း (Phan Foundation)မှ ယမန်နေ့က ထုတ်ပြန်ကြေညာလိုက်ပြီဖြစ်သည်။

အဆိုပါဆုသည်အသက် ၃၅ နှစ်ထက် မကျော်လွန်သေးသူ ကရင်လူငယ်များကို အဆိုတင်သွင်းနိုင်ပြီး ၎င်းတို့၏အသက်၊ နေထိုင်ရာဒေသ၊ သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများအပြင် မည်သည့်အကြောင်းကြောင့် လူငယ်ခေါင်းဆောင်ဆုကို ရရှိထိုက်သူဖြစ်ကြောင်း အဆိုတင်သွင်းရာတွင် ဖော်ပြပေးရမည် ဖြစ်သည်။

ပဒိမန်းရှာလူငယ်ခေါင်းဆောင်ဆုကို ကရင်လူမှုအဖွဲ့အစည်းအတွက် ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုလုပ်ငန်းများတွင် စွမ်းစွမ်းတမံ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နေသည့် ပြည်တွင်းပြည်ပရှိ ကရင်လူငယ်များကို ဒီဇင်ဘာ ၃၁ရက်နေ့ နောက်ဆုံးထား၍ စာရင်းပေးသွင်းနိုင်ကြောင်း ဖန်းဖောင်ဒေးရှင်း၏ ကြေညာချက်တွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြထားသည်။

ယခင်က ဆုရှင်များကို ဇန်နဝါရီလ ၃၁ရက်နေ့ (ကရင်တော်လှန်ရေးနေ့)တွင် ဆုပေးအပ်သွားမည်ဟု သတ်မှတ်ထားခဲ့သော်လည်း ယခုနှစ်တွင် ဖန်းညီအစ်ကို မောင်နှမများ၏ အချိန်အခက်အခဲကြောင့် ထိုဆုကို ဇန်နဝါရီလ ၃၁ ရက်နေ့တွင် နောက်ဆုံးထားကာ တင်သွင်းရမည်ဖြစ်ပြီး ဆုရှင်များကို လာမည့် ၂၀၁၂ခုနှစ် နဝမအကြိမ်မြောက် Karen Unity Seminar တွင် ပြောင်းလဲပေးအပ်သွားမည်ဟု ဖန်းဖောင်ဒေးရှင်းတည်ထောင်သူ တဦးဖြစ်သည့် စောစေးစေးဖန်းက ပြောသည်။

ထိုဆုရရှိသူ လူငယ်အား ဖန်းဖောင်ဒေးရှင်းမှ ဂုဏ်ပြုလက်မှတ်နှင့် အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၂,၀၀၀ ပေးအပ်ချီးမြှင့်ခြင်းဖြစ်သည်။

၎င်းဆုကို ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် ညောင်လေးပင်ခရိုင်မှ လူထုအကျိုးပြုလုပ်ငန်း လုပ်ဆောင်နေသူ နော်ဖောကဘလာထူး၊ ၂၀၀၉ခုနှစ်တွင် ဖာပွန်ခရိုင်မှ ကျန်းမာရေးမှူး စောညွန့်ဝင်းနှင့် ၂၀၁၀ခုနှစ်တွင် ဘိတ်–ထားဝယ်ခရိုင်မှ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း နော်ဒီဇင်ဘာဖောတို့အား အသီးသီး ပေးအပ်ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။

လက်ရှိအချိန်တွင် ပဒိမန်းရှာလူငယ်ခေါင်းဆောင်ဆု ရရှိခဲ့ပြီးသူ သုံးဦးမှာ မိမိတို့၏ သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းခွင်များတွင် လုပ်ဆောင်နေမှုအတွက် များစွာအားရမိကြောင်း စောစေးစေးဖန်းက ယခုလို ပြောသည်။

"လူငယ်ခေါင်းဆောင်ဆုကို ရရှိသွားကြတဲ့ သုံးဦးစလုံးက အခုသူတို့ရဲ့ သက်ဆိုင်ရာဌာနအသီးသီးမှာ နေပူမရှောင်၊ မိုးရွာမရှောင်ပဲ ကိုယ်ကျိုးစွန့်ပြီး ကျနော်တို့ လူမျိုးအတွက် အစွမ်းကုန် ကြိုးစားနေတာတွေ့ရတဲ့အတွက် အရမ်းပဲ အားတက်မိပါတယ်။" ဟု ပြောသည်။

ဖန်းဖောင်ဒေးရှင်းကို ၂၀၀၈ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၄ရက်နေ့တွင် လုပ်ကြံခံခဲ့ရသည့် ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ်ဟောင်း ပဒိမန်းရှာလားဖန်း၏သား/သမီးများ ဖြစ်ကြသည့် စောစေးစေးဖန်း၊ နမ့်ဘွားဘွားဖန်း၊ နမ့်ဇိုယာဖန်း၊ စလုံ့ဖန်းတို့မှ မိခင် နမ့်ကျင်ရွှေနှင့် ဖခင်မန်းရှာလားဖန်းတို့အတွက် ရည်စူးကာ ထိုနေ့တွင်ပင် စတင် တည်ထောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

Photo-KIC

၂၀၁၀ခုနှစ်တွင် ပဒိမန်းရှာ လူငယ်ခေါင်းဆောင်ဆုရှင် နော်ဒီဇင်ဘာဖော

ပဒိမန်းရှာ လူငယ်ခေါင်းဆောင်ဆု အဆိုတင်သွင်းရန် အတွက်
Email: bwabwa.pan@phanfoundation.org, +447739872481,
Website: www. Phanfoundation.org
သို့ ဆက်သွယ်နိုင်သည်။

❑

၅၂နှစ်ပြည့် ဒေါက်တာစင်သီယာမောင် မွေးနေ့အခမ်းအနား ကျင်းပပြီးစီး

ဒီဇင်ဘာလ ၆ရက်။
နန်းသူးလေ (ကေအိုင်စီ)

ထိုင်းနိုင်ငံ၊ တာ့ခ်ခရိုင် မဲဆောက်မြို့ရှိ Children Development Center (CDC) ကျောင်းတွင် လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်နေသည့် ဒေါက်တာစင်သီယာမောင်၏ (၅၂)နှစ်ပြည့်မွေးနေ့ပွဲကို ယနေ့မနက်တွင် စည်ကားသိုက်မြိုက်စွာ ကျင်းပခဲ့သည်။

မွေးနေ့ပွဲ အခမ်းအနားကို ယနေ့နံနက် ၉နာရီကျော်တွင် စီဒီစီကျောင်းသူကျောင်းသားများ၏ တိုင်းရင်းသားရိုးရာယဉ်ကျေးမှု အကများဖြင့် မွေးနေ့ပွဲကို စတင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး ဒေသခံထိုင်းရပ်မိရပ်ဖများ၊ အမျိုးသမီး၊ လူငယ်၊ လူမှုရေးနှင့် နိုင်ငံရေးအဖွဲ့အစည်းအသီးသီးမှ ဧည့်ပရိသတ်များ ၁,၀၀၀နီးပါး လာရောက်ချီးမြှင့်ခဲ့ကြသည်။

အစီအစဉ်အရ မွေးနေ့ဆုတောင်းစကားများကို လွေးနွေနှောင်း၊ ဦးဘိုသောင်း၊ မယ်တော်ဆေးခန်းမှ နိုင်ငံခြားသား စေတနာ့ဝန်ထမ်းတစ်ဦး၊ ထိုင်းပညာရေးဌာနမှ ထိုင်းလူမျိုး မနိဒါးတို့အပြင် ဒေါက်တာစင်သီယာမောင်၏ သားနှင့်သမီးတို့ကလည်း မွေးနေ့ရှင် မိခင်အတွက် ရင်တွင်းဖြစ်စကားများကို ပြောကြားခဲ့ကြသည်။

ဒေါက်တာစင်သီယာမောင်၏ သမီး မေသန့်ဇင်မောင်က "ယနေ့ကျရောက်တဲ့ မေမေရဲ့ ၅၂နှစ်ပြည့် မွေးနေ့မှစပြီး နောင်နှစ်ပေါင်းများစွာတိုင်အောင် ကျန်းမာချမ်းသာပြီး ပူပင်သောကတွေ ကင်းဝေးပါစေ။ ရှေ့ဆက်ပြီးတော့လည်း လူမှုရေးလုပ်ငန်းတွေကို လုပ်ကိုင်နိုင်အောင်လို့လည်း မြန်မာနိုင်ငံသားများ အပါအဝင် နိုင်ငံတကာကကော၊ ထိုင်းနိုင်ငံကပါ အားပေးကူညီပေးကြပါ။ နောက်ပြီး မေမေကလည်း အားလုံးရဲ့ အားအင်ဖြစ်ပါစေလို့ ဆုတောင်းပေးပါတယ်။" ဟု ပြောသည်။

၎င်းနောက် ဒေါက်တာစင်သီယာမောင်အား ကျောင်းသူကျောင်းသားလေးများက ခြံရံ၍ မွေးနေ့ကိတ်မုန့်တွင် ဖယောင်းတိုင်လေးများ ထွန်းညှိကာ Happy Birthday သီချင်းသီဆိုပြီး ကိတ်မုန့်လှီးခြင်းနှင့် မွေးနေ့ရှင်မှ နှုတ်ခွန်းဆက် ပြောကြားခြင်း အစီအစဉ်ကို ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။

ဒေါက်တာစင်သီယာမောင် မွေးနေ့တွင် မွေးနေ့လက်ဆောင်ပေးအပ်ခြင်း၊ ကရင်အဆိုတော်များနှင့် ကျောင်းဆရာတစ်ဦးမှ တေးသီချင်းများဖြင့် ဂုဏ်ပြုသီဆိုခြင်း၊ ကျောင်းသူကျောင်းသားများက အကပဒေသာများဖြင့် ဖျော်ဖြေပေးခြင်း၊ မွေးနေ့ဖြစ်မြောက်ရေးကော်မတီမှ ဆရာမနော်လီလီအောင်မှ ကျေးဇူးတင်စကားပြောကြားပြီး ကျွေးမွေးဧည့်ခံခြင်းအပြင် ကရင်ဒုံးယိမ်းအကများဖြင့် ဖျော်ဖြေခဲ့ကြသည်။

Photo-KIC

လူထုအကျိုးပြုလုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်ပေးနေသူတဦး၏ မွေးနေ့ပွဲသည် သာမန်အမျိုးသမီးတဦး၏ မွေးနေ့ပွဲမဟုတ်ဘဲ လူမှုရေးစိတ်ဓါတ်ရှိပြီး အများအပေါ် ဂရုဏာစိတ်ဖြင့် ကူညီသူမိခင်တဦး၏ မွေးနေ့ပွဲဖြစ်ကြောင်း စီဒီစီကျောင်း၏ ပညာရေးကော်မတီအဖွဲ့ ဒုဥက္ကဋ္ဌဦးမောင်မောင်ကြီးက ပြောသည်။

"ဆရာမကြီးအနေနဲ့ မြန်မာပြည်ထဲ ပြန်ရောက်သည့် တိုင်အောင် မိသားစု၊ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များနှင့်အတူ မြန်မာနိုင်ငံအကျိုး၊ တိုင်းရင်းသားပြည်သူအကျိုးကို အောင်မြင်စွာ လုပ်ကိုင်နိုင်ပါစေလို့ ဆုတောင်းပေးချင်ပါတယ်။" ဟု ၎င်းက ပြောသည်။

ဒေါက်တာစင်သီယာမောင်သည် လွန်ခဲ့သည့် ၂၃နှစ်မှစ၍ ထိုင်း–မြန်မာနယ်စပ်ရှိ မြန်မာနိုင်ငံသားများအတွက် ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေးနှင့် လူမှုရေးလုပ်ငန်းများကို စတင်လုပ်ကိုင်ခဲ့ပြီး လက်ရှိအချိန်တွင် မြန်မာနိုင်ငံဆေးပညာရှင်များအသင်း (BMA)နှင့် နယ်လှည့် ကျောပိုးအိတ်ကျန်းမာရေးလုပ်သားများအဖွဲ့ (BPHWT)၏ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တာဝန်ယူထားသူ ဖြစ်သည်။ မယ်တော်ဆေးခန်းကို စတင်တည်

စာမျက်နှာ(၄)သို့

မဲဆောက်–မြဝတီချစ်ကြည်ရေးတံတား ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်

Photo-KIC

မဲဆောက်–မြဝတီ တံတားဖွင့်ပွဲ အခမ်းအနားမှ ဖဲကြိုးဖြတ်နေစဉ်

ဒီဇင်ဘာလ ၅ရက်။
စောသိန်းမြင့် (ကေအိုင်စီ)

ထိုင်းနှင့် မြန်မာ နှစ်နိုင်ငံကြား ဆက်သွယ်ထားသည့် မဲဆောက်–မြဝတီ ချစ်ကြည်ရေးတံတားကို ယနေ့နံနက် (၇)နာရီခွဲတွင် နှစ်ဘက် အာဏာပိုင်များက ပြန်လည် ဖွင့်လှစ်လိုက်ပြီ ဖြစ်သည်။

အဆိုပါ တံတားကို မြန်မာအစိုးရဘက်မှ ၁နှစ်ကျော်ကြာ ပိတ်ထားခဲ့ပြီး ထိုင်း–မြန်မာ နယ်စပ်ကုန်သွယ်ရေး အရေးကြီးသည့်အတွက် ထိုင်းအာဏာပိုင်များက မြန်မာဘက်ကို သွားရောက်ညှိနှိုင်းရာမှ ယခုလို ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်နိုင်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

တံတားပြန်လည်ဖွင့်လှစ်သည့် အခမ်းအနားကို နှစ်ဘက် အာဏာပိုင်များက တံတား၏အလယ်တွင် ယနေ့ဖဲကြိုးဖြတ်ကာ ဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့ပြီး တံတားဖွင့်ပွဲသို့ မြန်မာဘက်က မြို့နယ်အဆင့် နယ်ခြားကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်မှူးကြီးသက်ခိုင်ဦးနှင့် ထိုင်းဘက်ခြမ်းက ဗိုလ်မှူးကြီးအူကရစ်နို့ကန်ဖဲ ဦးဆောင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး ကရင်ပြည်နယ် ဝန်ကြီးချုပ်ဦးဇော်မင်း၊ စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီး ဦးဝင်းမြင့်တို့အပါအဝင် ပရိသတ် ၂၀၀ခန့် လာရောက်ခဲ့သည်ဟု ကိုယ်တိုင် သွားခဲ့သူတစ်ဦးက ပြောသည်။

ယခုလို နှစ်နိုင်ငံအတွက် ကုန်သွယ်ရေးတွင် အရေးကြီးသည့် တံတားအား ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်လိုက်သည့်အပေါ် မြန်မာရွှေ့ပြောင်း အလုပ်သမားများနှင့် ကုန်သည်များက ကြိုဆိုလိုက်ကြသည်။

မြဝတီမြို့ရှိ ကုန်သည် အမျိုးသမီးတစ်ဦးက "တံတားဖွင့်တော့ သွားရတာအဆင်ပြေတယ်လေ။ လှေနဲ့ကျတော့ အဆင်းအတက်နဲ့ စရိတ်ကုန်များတယ် မဟုတ်လား။ တံတားဘက်က ဆိုလို့ရှိရင် တောမောခ မပေးရတော့ဘူး။ လှေနဲ့ ကျတော့ အသွားအပြန် ၁,၅၀၀ ကုန်ပြီး။ တောမောခ ၂၀လည်း ပေးရသေးတယ်။" ဟု ပြောသည်။

ချစ်ကြည်ရေးတံတား ဖွင့်လှစ်သည်နှင့် တဆက်တည်း မြန်မာစံတော်ချိန် ၈နာရီခွဲကျော်တွင် မြဝတီမြို့နယ်တွင်းရှိ နယ်စပ်ကုန်သွယ်ရေးဇုံကိုလည်း အထူးစီးပွားရေးဇုံအဖြစ် အခမ်းအနားဖြင့် ဖွင့်လှစ်ခဲ့ရာ ထိုင်းအာဏာပိုင်များလည်း သွားရောက်အားပေး ကြည့်ရှုခဲ့သည်ဟု မြဝတီမြို့ခံများက ပြောဆိုသည်။

မြို့ခံတစ်ဦးက "တံတားဖွင့်ပြီးတာနဲ့ ကုန်သွယ်ရေးဇုံ ဘက်ကို လူကြီးတွေသွားကြတာပဲ။ ထိုင်းဘက်ကတော့ ကား ၅စီးလောက်ဝင်လာတယ်။" ဟု ကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

မဲဆောက်–မြဝတီ တံတားကို ထိုင်းဘက်ခြမ်းမှ သောင်ရင်းမြစ်ကမ်းထိန်းနံရံ တည်ဆောက်မှုကြောင့်ဟူသော အကြောင်းပြချက်ဖြင့် ၂၀၁၀ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၈ရက်နေ့တွင် မြန်မာအာဏာပိုင်များက တစ်ဖက်သတ် ပိတ်ပစ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

၎င်းတံတားမပိတ်ခင်က တစ်လအတွင်း နှစ်နိုင်ငံ တရားဝင် ကုန်သွယ်မှုမှာ ထိုင်းကုန်ပစ္စည်း တင်သွင်းမှု ဘတ်သန်း ၃,၀၀၀ဖိုး အထိရှိပြီး ကုန်သွယ်ရေးတံတား ပိတ်လိုက်သည့်နောက်ပိုင်း ထိုင်းမှ မြန်မာပြည်သို့ ကုန်ပစ္စည်းတင်သွင်းမှု ဘတ်သန်း ၇၀၀ခန့်သာရှိတော့သည်ဟု ထိုင်းကုန်သည်ကြီးများအသင်း၏ မှတ်တမ်းများအရ သိရသည်။

တံတားပိတ်ထားသည့် ကာလအတွင်း မြန်မာကုန်သည်များက တရားမဝင် လမ်းကြောင်းမှ အဓိကထား သယ်ယူပို့ဆောင်နေရသလို မြန်မာအာဏာပိုင်များက ထိုင်းကုန်ပစ္စည်းတင်သွင်းခြင်းကို တားမြစ်ပိတ်ပင်မှုများလည်း ရှိခဲ့ကြောင်း ကုန်သည်များက ပြောဆိုသည်။

ထိုင်း–မြန်မာနယ်စပ် ချစ်ကြည်ရေး ကုန်သွယ်မှုတံတားကို ၁၉၉၇ခုနှစ်၊ သြဂုတ်လ ၁၅ရက်နေ့က စတင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး ထိုင်းနိုင်ငံဘက်မှ အကုန်ကျခံ တည်ဆောက်ပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

❑

လွင့်ပါးပြယ်ပျက်ခဲ့ပြီ

အပိုင်း (၂)

M. ထက်ခေါင်

(၄)

အဲန်အယ်လ်ဒီပါတီနှင့် သူမအပေါ် တချိန်လုံး ထောက်ခံခဲ့ကြသူများနှင့် ခွာပြဲရသည့်အဖြစ်မှာ နိုင်ငံရေးတွင် ထာဝရ ရန်သူ၊ ထာဝရ မိတ်ဆွေဟူ၍ မရှိနိုင်ကြောင်း အဆိုကို ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က အားဖြည့် သရုပ်ဖော်ပေးနေသလိုပင် ဖြစ်လေသည်။ နှစ်ရှည်လများ သူမ၏မွေးနေ့ အင်္ဂါနေ့တိုင်း ဘုရားတက် ဆုတောင်းကောင်းမှု ကုသိုလ်လုပ်ရင်း၊ စစ်အုပ်စုကို ဆန့်ကျင်ကာ သူမအပေါ် မေတ္တာပို့ ထောက်ခံခဲ့သော နော်အုန်းလှအား ၂၀၀၅ ခုနှစ်က ပါတီစည်းမျဉ်းမလိုက်နာမှုဖြင့် အဲန်အယ်လ်ဒီမှ ထုတ်ပစ်ခဲ့သည်ကိုလည်း သူမထံမှ ကန့်ကွက်ပြောဆိုသံ တစွန်းတစမျှ မကြားရ။ မည်သည့်စည်းမျဉ်းများကို ဖောက်ဖျက်သောကြောင့် ပါတီက ထုတ်ပစ်ခဲ့သည်ကိုလည်း မသိရ။ ပါတီမှ ထုတ်ပစ်ခံခဲ့ရသည့် နောက်ပိုင်းမှာပင် နော်အုန်းလှ၏ ဆောင်ရွက်မှုများကို ရံဖန်ရံခါ ကြားနေခဲ့ရသည်။

လူထုရွေးကောက်ထားခြင်း မဟုတ်သော တရားမဝင် စစ်အုပ်စု၏ ပြီးခဲ့သောနှစ် ရွေးကောက်ပွဲကိုမဝင်၊ ပါတီကိုလည်း မှတ်ပုံတင်ခြင်း မပြုခဲ့ရာမှ ယခုနှစ်မှာ စစ်အုပ်စု အလိုကျလုပ်ရပ်များ အပြောအဆိုများ၏ အနှစ်ချုပ်အဖြစ် စစ်အုပ်စု၏ ခြေလှမ်းကို ကြို၍မြင်ကြသော ရဟန်းသံဃာ ကျောင်းသားလူထု အများစုကြီး၏ ဝိုင်းဝန်း မေတ္တာရပ်ခံ စေတနာရှေ့ထား သတိပေးမှုများကို မျက်ကွယ်ပြုလျက်၊ အဖွဲ့ချုပ်ဝင်အင်အား ၁၀၀ကျော်၏ လက်မှတ်ရေးထိုး ကန့်ကွက်မှုများအား လျစ်လျူရှုကာ၊ ပါတီကို မှတ်ပုံတင် လိုက်သည့်အပြင်၊ ကိုယ်တိုင် ရွေးကောက်ပွဲဝင်ရန် ဆုံးဖြတ်ပြောဆိုလာခြင်းမှာ သူမအပေါ် တစ်သက်လုံး လေးစားအားထားလာခဲ့ကြသူများ၏ မျက်နှာကို ခြေနှင့်ကန်ကျောက် လိုက်ခြင်းသာ ဖြစ်လေသည်။ မိတ်ဆွေများကို ကျောခိုင်းပြီး ရန်သူနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင် စေ့စပ်ပြေငြိမ်းမှုမှာ မည်သည့်အချိန်အထိ တည်တံ့ခိုင်မြဲနိုင်ပါမည်နည်း။

မိမိတို့သည် မည်သူတဦးတယောက်ကိုမျှ မျက်စေ့စုံမှိတ်ယုံကြည်တတ်ကြသူများ မဟုတ်။ သတိနှင့် ကြိုဆိုပြီး စောင့်ကြည့်ရဦးမည်ဟု ပြောဆိုတတ်ကြသူများ မဟုတ်။ ကောင်းသောလုပ်ရပ်ကို တိတိလင်းလင်းထောက်ခံတတ်သလို၊ မကောင်းသောလုပ်ရပ်ကိုလည်း ပယ်ပယ်နယ်နယ် ထောက်ပြဝေဖန်တတ်ကြသူတွေ ဖြစ်သည်။

လူထုထောက်ခံမှု အပြည့်အဝနီးပါး ရရှိထားသူတစ်ဦး အနေဖြင့် မည်သည့်အခါကမျှ လူထုထောက်ခံမှု မရရှိခဲ့သည့် စစ်အုပ်စုထံ ပါတီမှတ်ပုံတင် လျှောက်ထားပြီး၊ စစ်အုပ်စု ကျင်းပဦးမည့် ကလိန်ကကျစ်ကြားဖြတ် ရွေးကောက်ပွဲကို ဝင်မည့်လုပ်ရပ်မှာ စစ်အုပ်စုကို တရားဝင်အောင် လုပ်ပေးလိုက်သလို ဖြစ်နေသည့်အပြင် ၎င်းတို့ မတရားရေးဆွဲထားသော ၂၀၀၈ နာဂစ် အခြေခံဥပဒေကို လေးစားလိုက်နာရသည့် အညံ့ခံဘဝတွင် မျက်နှာပြောင်စွာ ရပ်တည်လိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။

ရွေးကောက်ပွဲမှာ တစည၊ ကြံ့ဖွံ့နှင့် အခြားပါတီတွေ၊ တသီးပုဂ္ဂလတွေပါ ဝင်ပြိုင်ကြမည် ဖြစ်သည်။ မဲလိမ်မဲခိုးမရှိ၊ တရားမျှတစွာ ကျင်းပမည်ဆိုသည့်တိုင် လစ်လပ်နေရာအားလုံးကိုအဲန်အယ်လ်ဒီကချည်း ရနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ချေ။ သို့ရာတွင် လစ်လပ်နေရာ (၄၈) နေရာလုံးကို အဲန်အယ်လ်ဒီ တပါတီတည်းက ရရှိလိုက်မည်ဆိုလျှင်လည်း ထိုအရေအတွက်မျှဖြင့် လွှတ်တော်ထဲ မဲအများစု ရနိုင်ရန် မလွယ်ကူချေ။ ကြံ့ဖွံ့၊ တစညနှင့် စစ်ဗိုလ်တမတ်သားတို့ ကျယ်ပြန့်စွာ နေရာယူထားသော လွှတ်တော်ထဲတွင် ၂၀၀၈ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေကို ပြုပြင်ရန် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမည့် အစီအစဉ်မှာ ပြက်ရယ်ပြုဖွယ်ရာ အစီအစဉ်တစ်ရပ် ဖြစ်သွားပေလိမ့်မည်။

ရန်သူသည် ဗမာပြည် လူထုကြီးက ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အပေါ် အားကိုးယုံကြည်လိုစိတ် မရှိအောင်၊ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို ဗမာပြည်၏ ဒီမိုကရေစီခေါင်းဆောင်တဦးအဖြစ် မမြင်တော့ပဲ၊ နှစ်ရှည်လများ တစ်ဦးတည်း အကျယ်ချုပ်ထိပြီး အတွေးခေါင်ခဲ့ရာမှ စိတ်ဓာတ်မမှန် ဖြစ်လာသူ၊ ခပ်ပေါ့ပေါ့ မင်းတိုင်းကျေ ပြောဆိုတတ်လာသူ၊ ပြောသင့်သည့်ကိစ္စများကို ရေငုံနေကာ၊ မျက်နှာလွှဲဖယ်နေရမည့် အချို့ကိစ္စများကိုတော့ ထောက်ညှာမှုမရှိဘဲ ပြောဆိုတတ်သူ၊ လုပ်ချင်ရာ စွတ်ရွတ်လုပ်တတ်သူအဖြစ် မြင်လာအောင်၊ လေးစားကြည်ညိုမှုပျက်လာအောင်၊ သူမအား ထိုလမ်းကြောင်းအတိုင်း မလျှောက်မဖြစ် လျှောက်လှမ်းရအောင် တွန်းပို့လိုက်သည်ဟု မှတ်ယူရလေသည်။

လူထုနှင့်ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို ခွဲထုတ်လိုက်သည့် တချိန်တည်းမှာပင် တိုင်းရင်းသားတော်လှန်ရေး အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ပါ အစေးမကပ်တော့ဘဲ ဖြစ်လာအောင်၊ သူမအပေါ် ထောက်ခံသူနှင့် မထောက်ခံသူများအကြား အချင်းချင်း ဝိရောဓိများမှသည် ပဋိပက္ခများ ပေါ်ပေါက်လာအောင် အစီအစဉ်တကျ လုပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ ယုံကြည်လေးစားအားထားလောက်ဖွယ် ခေါင်းဆောင်များ ပျောက်ပျက်သွားသည့်လူထု၊ ညီညွတ်မှုမရှိသည့် လူထု၊ ခံယူချက် မခိုင်မာသည့် လူထုကို ရန်သူသည် ကောင်းစွာထိန်းကွပ်ကိုင်တွယ်သွားနိုင်မည် ဖြစ်၏။

(၅)

တလောက အွန်လိုင်းပေါ်တွင် ပျံ့နှံ့နေသော ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ ဓာတ်ပုံနှစ်ပုံကို တွေ့လိုက်ရသည်မှာ စိတ်မချမ်းမြေ့ဖွယ်ပင် ဖြစ်သည်။ အသက်အရွယ် အတန်ပင် ရလာခဲ့သော်ငြား အမြဲတစေ ရွှင်လန်းတက်ကြွစွာ၊ ခေါင်းတမော့မော့ လည်တကြော့ကြော့ဖြင့် အခက်အခဲအကြပ်အတည်းများအကြား အပြုံးမပျက် ရပ်တည်နိုင်ခဲ့သော တိုင်းရင်းသားပြည်သူလူထုကြီး၏ ဒီမိုကရေစီခေါင်းဆောင်ကို မည်သူတဦးတယောက်ကမျှ ဤသို့သော ပုံစံမျိုးဖြင့် တွေ့မြင်လိုကြမည် မဟုတ်ချေ။

ဓာတ်ပုံတပုံမှာ စစ်အုပ်စု ကျင်းပသည့် အစည်းအဝေးတခုသို့ တက်ရောက်ရင်း ပင်ပန်းနုံးချိစွာ ငိုက်မြည်းနေဟန်ရှိသော (သို့မဟုတ်) ကြုံတွေ့နေရသည့် ကိစ္စရပ်များအပေါ် စိတ်ပျက်လက်ပျက် အားလျော့နေသော အသွင်သဏ္ဌာန်မြန်မာနိုင်ငံကို တွေ့ရသည်။ နောက်တစ်ပုံကတော့ ထိုအ စည်းအဝေးအပြီးမှာ အုပ်စုလိုက် ရိုက်ထားပုံ ဖြစ်သည်။ အမှတ်တရ ဓာတ်ပုံရိုက်ကူးမှုများ၌ အမြဲလိုလို လူသူအာရုံ အစိုက်ခံရသည့် ရှေ့ဆုံး၊ အလယ်ခေါင်၊ အချက်အခြာ နေရာများတွင် နေရာပေးခြင်းခံရသော ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို ဂရု(ပ်)ပုံ၏ ဘေးကျကျနေရာ၌ ကုပ်ကုပ်က လေးထိုင်နေပုံကို မြင်ရသည်မှာ သူမအပေါ် လေးစားချစ်ခင်ကြသူများအတွက် စိတ်ထိခိုက်ဖွယ်ပင် ဖြစ်သည်။

ဤပုံများသည် အဲန်အယ်လ်ဒီပါတီ မှတ်ပုံတင်ရန် ဆုံးဖြတ်မှု မပြုသေးမီ၊ သူမကိုယ်တိုင် ရွေးကောက်ပွဲသို့ ဝင်မည်ဟု မကြေညာရသေးမီ ရက်သတ္တပတ်များက ရိုက်ကူးခဲ့သောပုံများ ဖြစ်သည်။ စစ်အုပ်စုအနေဖြင့် ၎င်းတို့ လိုချင်သော အဖြေကို ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ထံမှ မရသေးမီကပင် သူမအပေါ် ဤသို့ ပြုမူဆက်ဆံခဲ့ပါက ၎င်းတို့ လိုချင်တာ ရပြီးသည့် ယခုလိုအချိန်မျိုးနှင့် မကြာမီ ရောက်ရှိလာတော့မည့် အချိန်များတွင် ဤဓာတ်ပုံများတွင် ပါရှိသည့် အနေအထားထက် ပိုမိုလျစ်လျူရှုကာ တတ်နိုင်သမျှ ဘေးဖယ်ထုတ်ရန် ကြိုးစားကြမည်မှာ မလွဲကေန်ပင် ဖြစ်လေသည်။

ပြည်သူလူထု အကျိုးရှိမယ်ဆိုရင် စစ်အစိုးရရဲ့ အသုံးချခံ၊ ခုတုံးအလုပ်ခံ ဖြစ်လည်းဖြစ်ပစေပေါ့ ဘာဖြစ်လဲဟူသော စကားမျိုး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ပြောခဲ့ဘူး၏။ စစ်အုပ်စုသည် ပြည်သူလူထု ကောင်းကျိုးအတွက် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို မည်သည့်အခါမျှ ခုတုံးလုပ် အသုံးချလိမ့်မည် မဟုတ်။ ၎င်းတို့စစ်အုပ်စု အကျိုးစီးပွားအတွက်သာ အသုံးချသွားမည် ဖြစ်၏။

လူထုခေါင်းဆောင်အနေဖြင့် လူထုအပေါ် တကယ်တမ်း မေတ္တာစေတနာထားလျက်၊ လူထုကောင်းကျိုးအတွက် ဆောင်ရွက်မည်ဆိုလျှင် ပီပြင်ပြတ်သားစွာ၊ ခိုင်ခန့်တည်ကြည်စွာ ဦးဆောင်လမ်းညွှန်မှု ပြုရမည် ဖြစ်၏။ လူထုအား မိမိတို့လိုလားသည့်အရာကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ကိုယ့်ဟာကိုယ် ကြိုးစားလုပ်ရှားဖို့ချည်း ပြော၍မရ။ သပ်လျှိုသွေးခွဲမှုများကြောင့် ဝေတဝါးတားဖြစ်နေသည့် လူထုကို ယခင်က ပြောခဲ့ဖူးသည့် အတိုင်းမတရားသော အမိန့်အာဏာနှင့် ဖိနှိပ်မှုဟူသမျှ လက်သင့်မခံ တွန်းလှန်ဖယ်ရှားရမည် ဆိုသည့်စကားလောက်တော့ ပြောရမည် ဖြစ်လေသည်။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အနေဖြင့် ယခင်က မကြာခဏ ပြောလေ့ပြောထ ရှိခဲ့သည့် ပြည်နယ်ပေါင်းစု ပြည်ထောင်စုစစ်စစ်ကိစ္စကို အကောင်အထည် မဖော်နိုင်သ၍ ဗမာပြည်မှာ စစ်မီးတငွေ့ငွေ့ဖြင့် တနေ့တခြား ဆင်းရဲတွင်းနက်နေဦးမည် ဖြစ်သည်။

တိုင်းရင်းသားတို့၏ ပြဿနာကို ပီပြင်စွာ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန် မကြိုးစားဘဲ မြန်မာနိုင်ငံ ဒီအစိုးရနှင့် ဒီအတိုင်းမေ့ပြီး တဖြည်းဖြည်း ဖျောင်းဖျသွားမည့်ကိစ္စမှာ တိုင်းရင်းသားတို့အရေးကို ပြေလည်စေလိမ့်မည်မဟုတ်။ စစ်ကို မတိုက်ရဲ၍ ရှောင်လွှဲလျှင် တိုင်းရင်းသား ပြည်သူများ ပို၍ နစ်နာသေကြေကြ၊ ဒုက္ခသည်များ ဖြစ်ကြဖို့သာ ရှိသည်။ ယခုအချိန်မှာတော့ လူထုထံမှာလည်း မတရားသော စစ်အုပ်စုကို တိုက်လိုခိုက်လိုစိတ်များ ကိန်းအောင်းလာနေပြီ ဖြစ်သည်။ အရေခြုံစစ်အုပ်စုအား တိုင်းပြည်ဘဏ္ဍာများနှင့် ပြည်သူ့ထံ ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ်မှ ပေးလှူလာသည့် ငွေကြေးများ၊ အထောက်အကူပြု ပစ္စည်းများကို ခိုးယူနေသော သူခိုး၊ ပြည်သူတို့၏ လယ်ယာခြံမြေများကို အဓမ္မ သိမ်းဆည်းယူငင်နေသော ဓားပြ၊ ပြည်သူလူထုထံမှသာမက ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ်ကိုပါ လိမ်ညာတောင်းစားနေသော သူတောင်းစား လူလိမ်၊ တိုင်းရင်းသားပြည်သူလူထုအတွင်း အမျိုးသမီးများကို စော်ကား ဖျက်ဆီး၊ သတ်ဖြတ်နေသော မုဒိမ်းတပ် လူသတ်သမားများအဖြစ် ပီပီပြင်ပြင် မှန်မှန်ကန်ကန် ရှုမြင်တတ်လာပြီဆိုလျှင် ၎င်းတို့ကို တိုက်ခိုက်ဖို့ရန် မခက်တော့ချေ။

ဗမာပြည်သားချင်း မတိုက်ခိုက်ရဘဲ ပြေလည်နိုင်လျှင်တော့ အကောင်းဆုံးဖြစ်သည်။ တဘက်နှင့်တဘက် အလျှော့ပေး ညှိနှိုင်းကာ ဖြေရှင်းယူရမည် ဖြစ်၏။ အပြစ်ရှိသူများကို ထိုက်သင့်စွာ အရေးယူရမည် ဖြစ်၏။ ၎င်းတို့ စစ်အုပ်စုကချည်း အလျှော့မပေး စတမ်း တစ်ပြည်လုံးကို ချုပ်ကိုင်လိုသည့် အစီအစဉ်မှာမူ တိုင်းရင်းသားတို့နှင့် ဘယ်သောအခါမျှ ပြေလည်မှုရနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ချေ။ တိုင်းရင်းသားတို့အပေါ် စိတ်စေတနာဆိုးထားလျက် အမြစ်ပြုတ်ချေမှုန်းရေးမူဖြင့် ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စုကို ထူထောင်ချင်၍ မရ။

(၆)

ရန်သူ၏ လုပ်နည်းလုပ်ဟန်များကို နှစ်ပေါင်းများစွာ တွေ့ကြုံလာခဲ့ပြီးဖြစ်သည့်အတိုင်း သခ်ိန်းစာယူကာ ရှေ့လျှောက် မမှားအောင် သတိပြုကြဖို့ လိုသည်။ ရန်သူသည် ဖဲ့ထုတ်စည်းရုံးမှုများ၊ အခွင့်အရေးပြ မြူဆွယ်မှုများဖြင့် တော်လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် တိုင်းရင်းသားတို့ကို ဖြိုခွဲခဲ့ပေါင်းများပြီ ဖြစ်၏။

ဤနည်းသည် အသစ်အဆန်း မဟုတ်။ အဖန်တလဲလဲ အသုံး ပြုခဲ့သော နည်းဟောင်းကြီးသာ ဖြစ်၏။ တချိန်က 'ဝ'နှင့် ကိုးကန့်တို့ကို အပစ်အခတ် ရပ်ဆိုင်းရေးများလုပ်ပြီးနောက် ဘိန်းစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခွင့်တွေပါ ပေးခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်းကျတော့ အင်အားလျော့ပါးနေသော ကိုးကန့်ကို တိုက်ခိုက်သည်။ 'ဝ'ကို ကိုးကန့်အဖွဲ့အား မကူနိုင်အောင် သူ့နယ်ကိုယ့်နယ် မကျူးကျော်ရေး ပြောဆိုသည်။ အထောက်အကူ မရှိတော့သော ကိုးကန့်ဖုန်ကြားရှင်တို့အဖွဲ့ ချေမှုန်းခံလိုက်ကြရ၏။ များမကြာမီမှာပင် 'ဝ'နှင့် မိုင်းလားတို့ကို နယ်ခြားစောင့်တပ်များအဖြစ် အသွင်ပြောင်းရန် ဖိအားပေးခဲ့သည်။ ဝနှင့်မိုင်းလားတို့က မလုပ်ဆောင်လိုကြသောကြောင့် အခြေအနေ တင်းမာခဲ့သည်။ ထို့နောက်မှာတော့ အပစ်အခတ်ရပ်ဆိုင်းကာ ငြိမ်းချမ်းရေး သဘောတူညီချက်ယူထားသော တိုင်းရင်းသား အဖွဲ့အစည်းများကို နယ်ခြားစောင့်များအဖြစ် အသွင်ပြောင်းခိုင်းရာမှ ကချင်တို့ ရှမ်းတို့နှင့် တိုက်ပွဲတွေ ပြန်ဖြစ်လာသည်။

ယခုလည်း ကချင်နှင့် ရှမ်းကို တိုက်နေစဉ် ၎င်းတို့အား ကောင်းကောင်းကြီး နှောက်ယှက်ချေမှုန်းနိုင်သည့် 'ဝ'နှင့် မိုင်းလားတို့ကို အဓမ္မ ဖိအားပေး ပြောဆိုခဲ့သော နယ်ခြားစောင့်တပ်ကိစ္စ တခွန်းမျှမဟတော့ဘဲ လိုအပ်သော အခွင့်အရေးများပေးကာ အပစ်အခတ် ရပ်ဆိုင်းလိုက်ကြပြန်သည်။ 'ဝ'တို့ မိုင်းလားတို့က သူတို့ပြည်နယ်ထဲလာ၍မထိပါး မတိုက်ခိုက်လျှင် သူတို့လည်း စစ်အုပ်စုထံ သွားရောက်တိုက်ခိုက်မည် မဟုတ်ဟု ဆိုသည်။

ရှမ်းနှင့် ကချင်ကို တိုက်ခိုက်နေစဉ် တရားမဝင်သော အပစ်အခတ်ရပ်ဆိုင်းရေး ငြိမ်းချမ်းရေး ကမ်းလှမ်းမှုတွေကို ပြည်နယ်အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များ၊ ဘာသာရေးဆရာများမှတဆင့် ပြောဆိုခဲ့သည်။ နှစ်ဘက်တပ်များ တိုက်ခိုက်နေစဉ် တစ်ဘက်ဘက်က အပစ်အခတ်ရပ်ဆိုင်းရေး ငြိမ်းချမ်းရေး ကမ်းလှမ်းမှုမှာ လိုလားဖွယ်ရာ ဖြစ်သော်လည်း ရန်သူစစ်အုပ်စု၏ ကမ်းလှမ်းမှုကတော့ မရိုးသားမှုတွေ ပါရှိနေသည်။ တိုက်ပွဲဝင်နေကြသူများကို အရှိန်လျော့သွားအောင်၊ တိုက်အား ပျော့သွားအောင်၊ အတွေးအခေါ်တွေ ပျက်ပြားအောင်၊ အဝိုက်မိအောင် လုပ်ခြင်း ဖြစ်သည်။

၎င်းတို့နှင့် တိုက်နေကြသော ကေအဲန်ယူနှင့် ဒီကေဘီအေတို့ကိုလည်း ထိုနည်းလည်းကောင်း ကမ်းလှမ်းမှုတွေ လုပ်ခဲ့သည်။ ကေအဲန်ယူနှင့် ပူးပေါင်းတိုက်ပွဲဝင်နေသော ဒီကေဘီအေအဖွဲ့ကို ကရင်နယ်ခြားစောင့်တပ်များ အကူအညီဖြင့် ချေမှုန်း၍ မရသည့်အဆုံး အပစ်အခတ်ရပ်ဆိုင်းရေးတွေ ဆွေးနွေးလုပ်ဆောင်လာပြန်၏။ ဗဟို ကေအဲန်ယူအဖွဲ့အစည်းကိုလည်း အပစ်အခတ်ရပ်ရေး ကမ်းလှမ်းမှုများလုပ်ပြီး တချိန်တည်းမှာ ကေအဲန်ယူ ဘိတ်–ထားဝယ်ခရိုင်ကိုတော့ ထိုးစစ်ဆင်ရန် ပြင်ဆင်မှုတွေ လုပ်နေ၏။

(၇)

ဒီကေဘီအေ ကလိုထူးဘောဖျူဟာသည် ကေအဲန်ယူ အဖွဲ့အစည်းလိုပင် စောဘဦးကြီး၏ မူလေးချက်ကို ခိုင်မြဲစွာ ကိုင်စွဲသွားမည့်အကြောင်း ကြားသိခဲ့ရသည်မှာ ကရင်အမျိုးသားထုအတွက် ကျေနပ်ဖွယ် ဖြစ်သည်။ (၁)လက်နက်ချစကား အလျှဉ်းမပြောရ၊ (၂)ကရင့်လက်နက် ကရင့်လက်ထဲမှာ ရှိရမည်၊ (၃)ကရင့်ကံကြမ္မာ ကရင်ဖန်တီးရမည်၊ (၄) ကရင်ပြည် အသိအမှတ်ပြုခြင်း ပြီးပြည့်စုံရမည် ဆိုသော မူဝါဒလေးချက်မှာ ကရင့်တော်လှန်ရေးကို ကာလရှည်စွာ ခိုင်ခိုင်မတ်မတ် ရပ်တည်စေနိုင်ခဲ့လေသည်။ ထို

မူဝါဒများကို ချမှတ်ခဲ့သည့် စောဘဦးကြီး၏ အမှာစကားတခု ရှိသေးသည်။ "ကရင်တွေ ရန်ကုန်ဆင်းပြီး ရန်သူ့ဆီမှာ လည်စင်းခံ မပေးဘူးဆိုရင်၊ ကရင့်တော်လှန်ရေးဟာ ဘယ်တော့မှ မရှုံးဘူး" ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

အခြေအနေအကြောင်းကြောင်းကြောင့် ပြည်ပနိုင်ငံများသို့ ရောက်သွားကြသူ ကရင်အမျိုးသားများထဲတွင် မိမိအမျိုးသားနှင့် မိမိအဖွဲ့အစည်း အပေါ်မမေ့ မလျော့စောင့်ကြည့်ဖေးမနေသူတွေ များစွာရှိသည်။ ပြည်ပ၌ စားဝတ်နေရေး ဘဝရပ်တည်ရေးများအတွက် ရုန်းကန်နေကြရသော်လည်း မိမိတို့အမျိုးသား အဖွဲ့အစည်းနှင့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် ရဲဘော်ရဲဘက်များအပေါ် သတိတရ ရှိတတ်ကြသည်။ အချို့မှာ အများနည်းတူ မိသားစု ရပ်တည်နိုင်ရေး၊ လူမှုဘဝ တိုးတက်ရေးများအတွက် ကြိုးစားလုပ်ကိုင်ရင်း အဖွဲ့အစည်းကိစ္စများဘက်သို့ ခြေဦးမလှည့်နိုင်ကြသော်လည်း အချို့ကတော့ မိသားစုနှင့်အတူ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ လုပ်ကိုင်ရင်းမှာပင် မိမိတို့အမျိုးသားများ သွေးစည်းညီညွတ်ရေး၊ အချင်းချင်း ယိုင်းပင်းကူညီရေးများအတွက် အဖွဲ့အစည်းများ ဖွဲ့ထားကြသည်။ ထိုအဖွဲ့အစည်းများက မိခင် ကေအဲန်ယူအစည်းအရုံးကို ပါ ပြန်လည် ဆက်သွယ်ပြီး လိုအပ်သည့်ကိစ္စများ၌ တတ်အားသမျှ ကူညီဖေးမ ပေးသည်။ နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ထိုင်းမြန်မာနယ်စပ်တနေရာတွင် ပြည်ပနိုင်ငံများသို့ ရောက်ရှိသွားသော ကရင်အမျိုးသားအဖွဲ့အစည်းများ ပြန်လည် စုစည်း တွေ့ဆုံကာ မိခင်အဖွဲ့အစည်းကြီး၏ စစ်ရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေး၊ စည်းရုံးရေး ကိစ္စရပ်များအပေါ် ဝိုင်းဝန်းအကြံပြုဆွေးနွေးလျက် စွမ်းဆောင်နိုင်သမျှ ထောက်ကူကြသည်။

ကျန်အချိန်များတွင် လည်း ထိုအဖွဲ့အစည်းများက မိခင်ကေအဲန်ယူအစည်းအရုံးကြီးနှင့် ပတ်သက်သမျှ ကိစ္စအဝဝကို **မျက်ချည်**မပြတ် စောင့်ကြည့်လျက်ရှိပြီး မိခင်ကေအဲန်ယူအစည်းအရုံး၏ လှုပ်ရှားမှုများ၊ ခေါင်းဆောင်များ၏ သတင်းကောင်း သတင်းဆိုးများအပေါ် အားရကျေနပ်တတ်ကြ၊ ဝမ်းမြောက်ပျော်ရွှင်တတ်ကြ၊ ဝမ်းနည်းနှမြောတတ်ကြ၊ စိုးရိမ်ပူပန်တတ်ကြသည်။ ကေအဲန်ယူနှင့် ရန်သူတို့၏ အပစ်အခတ်ရပ်ဆိုင်းရေး ဆွေးနွေးပွဲသတင်းကို ကြားရသည့်အခါ တွင်လည်း မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ် အများအပြားပင် မိခင်အဖွဲ့အစည်းမှ ဗဟို ခေါင်းဆောင်ကြီးများအတွက် စိတ်ပူကြသည်။

ကေအဲန်ယူအနေဖြင့် ရန်သူ့လှည့်ဖြားမှုအောက် အညာမမိစေဖို့၊ အမျိုးသား ပြည်သူလူထု၏ အကျိုးကို ထောက်ထားငဲ့ညှာပြီး ရန်သူနှင့် အပစ်အခတ် ရပ်ဆိုင်း၊ ငြိမ်းချမ်းရေးယူရာမှ ပဒိုအောင်ဆန်းတို့ တပ်မဟာမှူး ဖုးဌေးမောင်တို့ လမ်းကြောင်းအတိုင်း ဖြစ်သွားမည်ကို စိုးရိမ်ကြသည်။ "မင်းတို့လိုချင်တဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးက အပစ်အခတ်ရပ်၊ နိုင်ငံရေးပါတီထောင်၊ စီးပွားရေးလုပ်" စသဖြင့် အရေခြုံသမ္မတ သိန်းစိန် ဘာလီမှာ ပြောခဲ့သလို စစ်အုပ်စု၏ အပစ်အခတ် ရပ်ဆိုင်းရေး ဆက်လက် ပြုလုပ်မည့်အဆင့်များတွင် ကရင်ပြည်နယ်အတွင်း အချို့သော မြို့များ၌ ပါတီရုံးများဖွင့်ရေး၊ နှစ်ဘက်တပ်များ လက်နက်မကိုင်ဆောင်ဘဲ သူ့နယ်ကိုယ်နယ် ဝင်ထွက်သွားလာရေး၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းလုပ်ပိုင်ခွင့်များ စသည့်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ ရှိနေသောကြောင့် ရန်သူနှင့် အပစ်အခတ်ရပ်ဆိုင်းရေးလုပ်ကာ စီးပွားရေး အကျိုးအမြတ်ရှာဖွေလိုသူတို့၏ ဘေးတီးတိုက်တွန်းမှုများလည်း ပေါ်ထွက်လာတော့မည် ဖြစ်သည်။

ထိုလမ်းကြောင်းကိုသွားမည်ဆိုပါက ကရင်ပြည်သူတို့၏ မျှော်လင့်ချက်များ၊ နှစ်ပေါင်း ၆၀ ကျော် တိုက်ခိုက်လာခဲ့သည့် ကရင့်တော်လှန်ရေးအတွင်း သွေး၊ ချွေး၊ အသက်၊ ခြေ၊ လက်၊ အင်္ဂါ ပေးလျှူသွားကြသူများ၏ ရည်မှန်းချက်များ အားလုံး သဲထဲရေသွန် ဖြစ်သွားရပေတော့မည်။

စစ်အုပ်စု လုပ်နေသည့် လမ်းကြောင်းမှာ တိုင်းရင်းသားတို့ကို ထိုလမ်းကြောင်းမှလွဲ၍ အခြားမရှိ ဟူသောသဘောဖြင့် ၎င်းတို့ လက်အောက်ခံဘဝသို့ရောက်အောင် တွန်းပို့နေသည့် လမ်းကြောင်းသာ ဖြစ်သည်။ စစ်အုပ်စုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နေသော ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကိုလည်း အားကိုးစရာ မမြင်တော့သည့်အခြေအနေ၊ ကျားသနားမှ နွားချမ်းသာရမည့် အခြေအနေမှာ ယခင်က ထုနှင့်ထယ်နှင့် ရှိခဲ့သော ခံယူချက် ရည်မှန်းချက်များ လွင့်ပါးပျောက်ကွယ်သွားရတော့မည် ဖြစ်လေသည်။

ဘယ်တုန်းကမှ တည်ကြည်ခြင်းမရှိသော ရန်သူ့ကတိသစ္စာကို မယုံမဖို့ အင်ိုက်မမိဖို့ လိုသည်။ ယုံကြည်မှု တည်ဆောက်သည်ဆိုရာတွင် တစ်ဘက်သတ် တည်ဆောက်၍ မရနိုင်ချေ။ တပ်မဟာမှူး ဖုးဌေးမောင် ရန်သူနှင့် စေ့စပ်ဆွေးနွေး ငြိမ်းချမ်းရေးယူလိုက်သည့် အချိန်က ကေအဲန်ယူ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး ပဒိုမန်းရှာ ပြောခဲ့သောစကားမှာ မှတ်သားဖွယ် ဖြစ်သည်။ "ပန်းတိုင်ရောက်ခါနီးမှ ကျားရှေ့မှောက်လျက်လဲလိုက်သလိုမျိုးပဲ" ဟူ၏။

အမျိုးသားပြည်သူလူထု၏ ယုံကြည်လေးစားမှုကို ခံယူရရှိပြီး မဝေးတော့သည့် အနာဂတ် ကရင်ပြည်နယ်အတွက် မျှော်လင့်အားထားမှု ရရှိနေကြသော ခေါင်းဆောင်များအနေဖြင့် ထိုကဲ့သို့သော အဖြစ်မျိုး မရောက်မိစေရန် ဂရုပြုကြရမည် ဖြစ်သည်။ မှန်ကန်သော လမ်းကြောင်းပေါ်တွင် တည့်မတ်ခိုင်ကျည်စွာ ရပ်တည်လျက် ကိုယ့်ကြမ္မာ ကိုယ်ဖန်တီးနိုင်ခွင့် အပြည့်အဝရှိသော အမျိုးသားလွတ်မြောက်မှုကို မရမချင်း ဆက်လက်တိုက်ပွဲဝင် တောင်းဆိုသွားစေလိုသောဆန္ဒ ပြည်တွင်းပြည်ပ မျိုးချစ်အဖွဲ့အစည်းများမှာ ရှိနေကြသည်။

(၈)

ရန်သူသည် ရှမ်းနှင့်လည်း တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရန် ကမ်းလှမ်းခဲ့ပြီး တွေ့ဆုံမှုအချို့ လုပ်နေပြီဖြစ်ရာ လက်ရှိ အကြီးအကျယ် တိုက်နေသော တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့မှာ ကချင်တဖွဲ့သာ ကျန်ရှိနေပေတော့သည်။ ဗိုလ်မှူးချုပ်စောလားပွယ်တို့လို လက်နက်လူသူအင်အား တစ်ထောင်ကျော်နှစ်ထောင် မျှသာရှိသည့် ဒီကေဘီအေ ကလိထူးဘောဗျူဟာသည်ပင် တနှစ်ပြည့်အောင် ကောင်းကောင်းကြီး ရပ်တည်တိုက်ခိုက်ကာ ၎င်းတို့ စစ်အုပ်စုအား အထိနာစေခဲ့သေးလျှင် လက်နက်ကိုင်အင်အားတစ်သောင်းကျော် ရှိသည့် ကချင်အဖွဲ့အနေဖြင့် ရန်သူကို ကောင်းကောင်းကြီး ဒုက္ခပေးနိုင်မည်မှာ ယုံမှားသံသယရှိရာ မလိုချေ။ ဗဟာပြည်သားအချင်းချင်း ထိခိုက်သေကြေရသော တိုက်ပွဲသည် မကောင်း။ သို့ရာတွင် ထိုတိုက်ပွဲကို အငြိုးတကြီး မရပ်မနား ဆက်လက်ဖော်ဆောင်နေသော စစ်အုပ်စုနှင့် ၎င်းတို့၏ လက်ပါးစေများအား ပြန်လည်ချေမှုန်းရခြင်းမှာ အထူးပင် ကောင်းမြတ်သောအလုပ် ဖြစ်သည်။

ယခုအချိန်မှာ ကမ္ဘာအရပ်ရပ်တွင် အာဏာရှင်အစိုးရများ ပြုတ်ကျ ချုပ်ငြိမ်းကာ လူသားမျိုးနွယ်အပေါ် ရာဇဝတ်မှု ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ကြသူများလည်း ကျဆုံးကုန်ကြသည့်အချိန်ဖြစ်၍ စစ်အာဏာရှင်စနစ်မှာ မည်သူမျှ လက်မခံနိုင်သော စနစ်အဖြစ် ထီးထီးကြီး ကျန်ရစ်နေလေသည်။ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအများအပြားက လက်မခံတော့သော ထိုစနစ်ကို ဖြိုဖျက်ရန်မှာ ကမ္ဘာ့ဖိအားများပါ ပါဝင်လာမည် ဖြစ်သောကြောင့် စစ်အာဏာရှင်ကို ဆန့်ကျင်နေသော ဒီမိုကရေစီရေး အဖွဲ့အစည်းများ တော်လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အခန်းကဏ္ဍမှာ တောက်ပြောင်လာပေတော့မည်။ စစ်အာဏာရှင်နှင့်ပေါင်း၍ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ တဖြည်းဖြည်း လုပ်ယူမည့် အစီအစဉ် အစား၊ အခြေအနေ အရပ်ရပ်ကို ရုတ်ခြည်း ပြောင်းလဲစေမည့် တပ်ပေါင်းစုလှုပ်ရှားမှု အစီအစဉ်သစ်များ ပေါ်ထွက်လာပေလိမ့်မည်။

ကြွက်မနိုင် ကျီမီးရှို့သောသဘောဖြင့် အရပ်သားများ၊ ဘာသာရေးဆရာများ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၊ အမျိုးသမီးနှင့် ကလေးသူငယ်များအား ပစ်မှတ်ထားကာ တိုက်ခိုက်လာခြင်းမှာမူ စစ်သားကောင်းမပီသသော သူရဲဘောကြောင်သူတို့၏ လုပ်ရပ်သာ ဖြစ်လေသည်။

တော်လှန်ရေး အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် မိမိတို့၏ မဟာမိတ်များကို ရန်သူတိုက်ခိုက်လာပါက မိမိတို့အချင်းချင်း တတ်အားသမျှ ဝိုင်းဝန်းအကူအညီ ပေးကြရမည် ဖြစ်သည်။ ပြီးခဲ့သည့်လ အနည်းငယ်က တိုက်ပွဲဖြစ်နေသည့် ရှမ်းနှင့် ကချင်နယ်မြေသို့ အေဘီအက်ဒီအက်ဖ်၊ အေအယ်လ်ပီနှင့် ကေအဲန်အယ်လ်အေတို့မှ သွားရောက်အားဖြည့်ထောက်ကူပေးခဲ့ကြောင်း ကြားသိခဲ့ကြရသည်။ နယ်မြေတိုင်းမှာ စစ်အုပ်စု၏ တပ်များကို ဖြိုဖျက်ရှင်းလင်းနိုင်မည်ဆိုလျှင် စစ်အုပ်စုတပ်များအနေဖြင့် ယခုထက်ပို၍ စိတ်ဓာတ်ပျက်ပြားကာ တော်လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်းများထံသို့ လက်နက်ချလာသူများ၊ ဘက်ပြောင်း ခိုလှုံလာသူများ၊ ၎င်းတို့ အချင်းချင်းအကြားအထက်အောက်မညီညွတ်မှုများ၊ စိတ်ဝမ်းကွဲမှုများ၊ မကျေနပ်မှုများ ပိုမိုပေါ်ထွက် လာကြမည်ဖြစ်ပြီး မိမိတို့က တိုက်ပွဲအရှိန်ကို ပို၍ မြှင့်လိုက်ပါက၊ နှစ်ရှည်လများ အဖိနှိပ် အစော်ကားခံခဲ့ရသောကြောင့် ရရာ လက်နက်စွဲကိုင်ပါဝင်တော့မည့် ပြည်သူလူထုကြီးနှင့်သာမက ရန်သူ့ တပ်တွင်းမှ လူထုဘက်သား တပ်မှူးတပ်သားများနှင့်ပါ လက်တွဲမိနိုင်ကာ၊ ဗဟာပြည်၌ ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာ ကျွန်ပြုချုပ်ကိုင် ချယ်လှယ်ခဲ့သည့် စစ်အာဏာရှင်စနစ် နောက်ထပ်တဖန် မပေါ်ပေါက်ရေးကိစ္စကို တိုင်းရင်းသားပြည်သူလူထုကြီး ကိုယ်တိုင် အာမခံနိုင်ကြမည် ဖြစ်လေသည်။

❑

အဖွဲ့ချုပ်တာဝန် ပေးအပ်ပါက ရွေးကောက်ပွဲဝင်မည်ဟု ဒေါ်နန်းခင်ထွေးမြင့် ပြောဆို

နန်းခင်ထွေးမြင့်

ဒီဇင်ဘာလ ၁၆ရက်။
စောခါးစူးညား (ကေအိုင်စီ)

မကြာမီ ကျင်းပပြုလုပ်မည့် ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲ၌ လစ်လပ်နေသည့် မဲဆန္ဒနယ်မြေများတွင် အဖွဲ့ချုပ်မှ တာဝန်ပေးအပ်ပါက ဝင်ရောက်အရွေးခံမည်ဟု အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်—NLD၏ ကရင်ပြည်နယ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် အမတ် ဒေါ်နန်းခင်ထွေးမြင့်က ကေအိုင်စီသို့ ယနေ့ပြောကြားလိုက်သည်။

"ကရင်ပြည်နယ်မှာ ရှိတဲ့ မဲဆန္ဒနယ်တွေမှာ လစ်ဟာနေတဲ့ အမတ်နေရာ မရှိတော့တဲ့အတွက် ဝင်အရွေးခံလို့ မရတော့ဘူးလေ။ တကယ်လို့ အခြားမဲဆန္ဒနယ်မြေ တခုခုမှာ လစ်ဟာနေတဲ့နေရာရှိရင် အဖွဲ့ချုပ်က တာဝန်ပေးအပ်မယ်ဆိုရင် ကျမ ဝင်အရွေးခံမှာပါ။" ဟု သူမက ပြောသည်။

ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၁၀ ရွေးကောက်ပွဲ၌ ကရင်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်များအတွင်း မဲအနိုင်ရရှိသူပါတီ ကိုယ်စားလှယ်များသည် ပြည်ထောင်စု ဗဟိုအဆင့်တွင် မည်သူတဦးတယောက်မျှ အရွေးခံရခြင်း မရှိသဖြင့် လစ်ဟာနေသည့် နေရာ မရှိခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဆက်လက်၍ ဒေါ်နန်းခင်ထွေးမြင့်က ယခုလ ဒီဇင်ဘာ ၁၉ရက်နေ့၌ ရန်ကုန်မြို့၊ NLD အဖွဲ့ချုပ်ရုံးတွင် ကျင်းပပြုလုပ်မည့် ပါတီခေါင်းဆောင်ရွေးကောက်ပွဲကို သူမကိုယ်တိုင် ပါဝင်တက်ရောက်မည်ဖြစ်ပြီး ထိုမှတဆင့် အဖွဲ့ချုပ်မှ ပေးအပ်လာသည့် တာဝန်အပေါ် မူတည်၍ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်သည်များကို လုပ်ဆောင်သွားမည်ဟု ဖြည့်စွက်ပြောဆိုသည်။

၁۹၈۹ခုနှစ်ကတည်းက ဖွဲ့စည်းခဲ့သည့် NLD ပါတီသည် ယခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၃ရက်နေ့တွင် ဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့ဝင် ၂၁ဦးဖြင့် အသစ်ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းခဲ့ရာ ဒေါ်နန်းခင်ထွေးမြင့်လည်း တစ်ဦးအပါအဝင် ဖြစ်သည်။

ယင်းအဖွဲ့မှာ –
၁။ ဦးတင်ဦး
၂။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်
၃။ ဦးဝင်းတင်
၄။ ဦးဟံသာမြင့်
၅။ ဦးဥာဏ်ဝင်း
၆။ ဒေါ်မေဝင်းမြင့်
၇။ ဦးဝီလာရှိဆိုင်း(ကချင်ပြည်နယ်)
၈။ ဦးဇိုဂွမ်း(ချင်းပြည်နယ်)
၉။ ဒေါ်ခင်စန်းလှိုင်(စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး)
၁၀။ ဒေါ်အုန်းကြည်(မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး)
၁၁။ ဒေါက်တာဒေါ်သန်းငွေ (ရှမ်းပြည်နယ်)
၁၂။ ဒေါ်ခင်မိုးမိုး(ကယားပြည်နယ်)
၁၃။ ဦးကျော်ခိုင်(ရခိုင်ပြည်နယ်)
၁၄။ ဒေါ်ခင်စောဌေး(မကွေးတိုင်းဒေသကြီး)
၁၅။ ဒေါ်လှလှမိုး(ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး)
၁۶။ ဒေါ်နန်းခင်ထွေးမြင့် (ကရင်ပြည်နယ်)
၁၇။ ဒေါ်ခင်ဌေးကြွယ်(မွန်ပြည်နယ်)
၁၈။ ဦးခင်ဇော်လင်း (ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး)
၁၉။ ဒေါ်ခင်အေးမူ (တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး)
၂၀။ ဦးစိုးဝင်း (ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး) ညီနောင်ပါတီ)
၂၁။ ကိုမျိုးညွန့် (လူငယ်အဖွဲ့)တို့ ဖြစ်ကြသည်။

ယခုအဖွဲ့သစ်တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းစဉ်ကတည်းက ဦးဆောင်ခဲ့သူများ၊ စီအီးစီ တိုးချဲ့အဖွဲ့ဝင်သစ်များနှင့် တိုင်းဒေသကြီး (သို့မဟုတ်)ပြည်နယ်ကိုယ်စားပြုများ၊ လူငယ်ကိုယ်စားပြုများစသည့် မူသုံးချက်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး ၎င်း တို့အနေဖြင့် NLD ပါတီကို ဦး ဆောင်သွားမည်ဟုလည်း သိရသည်။

လက်ရှိNLD ဗဟိုဦးဆောင်အဖွဲ့ဝင်တွင် ပါဝင်သည့် ဒေါ်နန်းခင်ထွေးမြင့်သည် ၁۹۹၀ ပြည့်နှစ်ရွေးကောက်ပွဲ၌ ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားအံမြို့နယ် မဲဆန္ဒနယ်မြေ အမှတ်(၃)တွင်NLD၏ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဝင်ရောက်အရွေးခံခဲ့ရာမှ အနိုင်ရရှိခဲ့သူလည်းဖြစ်သည်။

၂၀၁၀ ခုနှစ်၊ မြန်မာစစ်အစိုးရ ဦးစီးကျင်းပခဲ့သည့် ရွေးကောက်ပွဲတွင် ကရင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ မြို့နယ်ပေါင်း ၇မြို့နယ်မှ မဲဆန္ဒနယ်မြေပေါင်း ၁၃ခုဖြင့် မဲဆန္ဒရှင်ဦးရေ ၅သိန်းကျော်တို့က ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ပါဝင်အရွေးခံသည့် ပါတီများမှာ ပြည်ထောင်စုကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီ(USDP)၊ တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေးပါတီ (N-UP)၊ ကရင်ပြည်သူ့ပါတီ (KPP) ဖလုံ–စဝေါ်ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ (PSDP)၊ ကရင်ပြည်နယ် ဒီမိုကရေစီနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပါတီ(KSDDP)နှင့် မွန်ဒေသလုံးဆိုင်ရာ ဒီမိုကရေစီပါတီ AMRDP တို့ဖြစ်သည်။

လက်ရှိ ဒုတိယအကြိမ် လွှတ်တော်အစည်းအဝေးအပြီး မြန်မာအစိုးရက မကြာမီ ပြုလုပ်မည့် ကြားဖြတ် ရွေးကောက်ပွဲတွင် ကရင်ပြည်နယ်နှင့် ကယားပြည်နယ်များ၌ မဲဆန္ဒနယ်မြေ လစ်လပ်မှုမရှိကြောင်း သိရသည်။

❑

လူငယ်များ၏ စကားလက်ဆောင်

နော်ဒေးဝါးထူး ၂၁နှစ်
ပညာအရည်အချင်း အထက်တန်းလွန်
ဝါသနာ နိုင်ငံရေး

ကျမရဲ့ ဇာတိက ကရင်ပြည်နယ်၊ တောင်ငူခရိုင်၊ ထန်းတပင်မြို့နယ်၊ ဟုမူဒဲရွာပါ။ မောင်နှမ(၅)ယောက်ထဲမှာ ကျမက အငယ်ဆုံးပါ။ ကျမ ၂နှစ်သမီးအရွယ်ကတည်းက အဖေဆုံးသွားတော့ အခုဆို အမေပဲရှိတော့တယ်။ အဖေမရှိတော့တဲ့နောက်မှာ အဖေရဲ့ နေရာမှာ အမေ၊ အမေရဲ့နေရာမှာလည်း အမေပဲ ဦးဆောင်ရတယ်ဆိုတော့ ကျမတို့မိသားစုအခြေအနေက သိပ်မကောင်းတော့ဘူးလေ။ နောက် နယ်မြေအခြေအနေကလည်း မတည်မငြိမ်ဖြစ်ပြီးတော့ ၂၀၀ဖခုနှစ်မှာ ကျမတို့ရွာက နအဖစစ်သားတွေက ရွာထဲမှာဝင်ပြီး အိမ်တွေကို မီးရှို့ဖျက်ဆီး၊ သူတို့မိသားစုတွေအတွက် လိုအပ်တဲ့ ပစ္စည်းတွေကိုယူပြီးတော့ ကျမတို့ကို ရွာကနေ မောင်းထုတ်ပစ်တယ်။ ဒါပေမယ့် ကျမတို့ ဘယ်မှာနေရမလဲဆိုတာလည်း မပြောဘူး။ အဲဒါနဲ့ ကျမတို့ မိသားစုတစ်စုလုံး ထိုင်း–မြန်မာနယ်စပ်က အီတိုးထော့ပြည်တွင်းကရင်ဒုက္ခသည်စခန်းမှာ ခိုလှုံနေထိုင်လာခဲ့ရတယ်။

မြန်မာပြည်မှာ စနေသင်း ခရစ်ယာန် ကျမ်းစာသင်ကျောင်းမှာ ၇တန်း၊ ဟိုကေ(သံလွင်ကမ်းနား)မှာ ၈တန်းကို၊ ၉တန်းမှာတော့ အီးတိုးထော့မှာ ကျောင်းတက်ခဲ့ရတယ်။ ၂၀၀၇ခုနှစ်မှာ မယ်လအူး ကရင်ဒုက္ခသည်စခန်းကို ပြောင်းပြီး အဲဒီမှာပဲ ၁၀တန်းအောင်ခဲ့တယ်။ ဆယ်တန်းအောင်ပြီးတော့ ကရင်အမျိုးသမီးလူငယ်ခေါင်းဆောင် (KYWLS)က ဖွင့်တဲ့ ၁နှစ်ကြာ နိုင်ငံရေးသင်တန်းတစ်ခုကို တက်ရောက်ခဲ့တယ်။ ကျမငယ်ငယ်တုန်းက ကျောင်းခန်းထဲမှာ ဆရာမတွေက ဘာဖြစ်ချင်လဲလို့မေးရင် ဆေးဆရာမ ဖြစ်ချင်တယ်လို့ ပြောတယ်။ အရွယ်လေး နည်းနည်းရောက်လာတော့ ကျမ စဉ်းစားတယ်ပေါ့။ ဆေးဆရာမက လုပ်တဲ့သူတွေ အများကြီးရှိပြီး။ နောက် ကိုယ့်နိုင်ငံက မအေးချမ်းသေးတဲ့အခါမှာ ကိုယ်ဖြစ်ချင်တာထက် ဖြစ်သင့်တာကို ဦးစားပေးပြီး လုပ်ရတာပေါ့ဆိုပြီး နောက်ဆုံး ကိုယ့်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးအတွက် လုပ်မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်တယ်။ ဒါကြောင့် နိုင်ငံရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆက်လေ့လာသွားမယ်။

စခန်းထဲမှာ ကျောင်းတက်တုန်းက နိုင်ငံရေးနဲ့ပတ်သက်ပြီး သိပ်ပြီးမသိဘူး။ ဒီကရင်အမျိုးသမီးလူငယ်ခေါင်းဆောင် သင်တန်းကျောင်းနဲ့ အခုမျိုးဆက်သစ်ကျောင်းတက်မှ နိုင်ငံရေးတွေးခေါ် မြေပြင်မှုတွေ သိလာတယ်။ ပြီးတော့ ကိုယ့်ကရင်သမိုင်းကြောင်းတွေလည်း အများကြီး သိလာခဲ့တယ်။ ဒီလိုကျောင်းမျိုးက ကျမတို့လူငယ်တွေအတွက် တကယ်တက်သင့်တဲ့ ကျောင်းတစ်ကျောင်း ဖြစ်တာကြောင့် တက်ကြပါလို့ ကျမပြောချင်တယ်။ ပြီးတော့ ကျမတို့နိုင်ငံက အခုထိ စစ်အစိုးရ အုပ်ချုပ်မှုအောက်မှာ မလွတ်မြောက်သေးဘူး။ ဒါကြောင့် လူငယ်တစ်ယောက်အနဲ့ ကျမပြောချင်တာကတော့ အခု ကျမတို့ ခေါင်းဆောင်တွေက အသက်ကြီးနေပြီ။ နိုင်ငံရေးကို ဆက်လက် တာဝန်ထမ်းဆောင်ဖို့အတွက် လူငယ်တွေ အများကြီး လိုအပ်တယ်။ အဲဒါကြောင့် ကိုယ့်လူမျိုး၊ ကိုယ့်တိုင်းပြည် လွတ်မြောက်ဖို့အတွက် တတ်နိုင်တဲ့ဘက်က ရဲရဲဝင်လုပ်ကြပါလို့ တိုက်တွန်းချင်ပါတယ်။

❑

ရွာသားများအား ညမထွက်ရအမိန့် အစိုးရစစ်တပ် ထုတ်ပြန်

ဒီဇင်ဘာလ ၁၄ရက်။
စောဖိုးမူး (ကေအိုင်စီ)

တနသာရီတိုင်း၊ ပလောမြို့နယ်၊ အမိုဒေသတွင် လှုပ်ရှားနေသည့် အစိုးရစစ်တပ်က ဒီဇင်ဘာလ ၇ရက်နေ့မှစ၍ ဒေသခံရွာသားများအား ညမထွက်ရ အမိန့်ထုတ်ပြန်လိုက်သည်ဟု ဒေသခံရွာသားများ၏ ပြောပြချက်အရ သိရသည်။

အစိုးရစစ်တပ် နည်းဗျူဟာ–နဗဟ (၃)မှူး ဗိုလ်မှူးကြီး စိုးမင်းဌေးက ယခုလ ၇ရက်နေ့တွင် အမိုဒေသရှိ ဆင်ဖြူဗိုင်ကျေးရွာမှ ထိုင်းနယ်စပ် မဲ့တလိကျေးရွာအထိ ရွာသားများအား အစည်းအဝေးခေါ်ပြီး ကျေးရွာစနစ်တကျ တည်ဆောက်နိုင်ရန်အတွက် ညနေမှ မနက်အထိ ရွာပြင်ပသို့ ထွက်ခွာခြင်း မပြုတော့ကြောင်း အမိန့်ထုတ်ပြန်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

> *“ညနေ၆နာရီကနေ မနက် ၆နာရီအထိ ဘယ်သူမှ အပြင်မထွက်ရဆိုပြီးတော့ နဗဟ(၃)မှူး ဗိုလ်မှူးကြီးစိုးမင်းဌေးနဲ့ ခမရ(၄၀၅)တပ်ရင်းမှူး ဗိုလ်မှူးဇော်ပိုင်ဦးတို့က အမိန့်ထုတ်တယ်။ ”*

ဒေသခံရွာသားတစ်ဦးက“ညနေ၆နာရီကနေ မနက် ၆နာရီအထိ ဘယ်သူမှ အပြင်မထွက်ရဆိုပြီးတော့ နဗဟ(၃)မှူး ဗိုလ်မှူးကြီးစိုးမင်းဌေးနဲ့ ခမရ(၄၀၅)တပ်ရင်းမှူး ဗိုလ်မှူးဇော်ပိုင်ဦးတို့က အမိန့်ထုတ်တယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ထွက်တဲ့သူတွေ့လို့ကတော့ ပစ်သတ်မယ်။ တာဝန်မယူဘူးပြောတယ်။”ဟု ကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

ထို့အပြင် လယ်ယာ၊ တောင်ယာများတွင် ညအိပ် အလုပ်သွားလုပ်နေကြသည့် ရွာသူရွာသားများကိုလည်း ရွာအတွင်း အကုန်ပြန်လာနေခိုင်းသည်ဟု အမည်မဖော်လိုသည့် အမိုရွာသားတစ်ဦးက ပြောသည်။

အမိုဒေသတွင် ယခုလို ရွာသူရွာသားများအား ရွာပြင်မထွက်ခိုင်းခြင်းနှင့် ရွာသားများအား ကျေးရွာအတွင်း ယခုကဲ့သို့ ပြန်လည်နေထိုင်စေခြင်းသည် ထားဝယ်ရေနက်ဆိပ်ကမ်း စီမံကိန်းနှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိသည်ဟု အစိုးရစစ်တပ်နှင့် နီးစပ်သူတစ်ဦးက ပြောသည်။

ဗိုလ်မှူးကြီးစိုးမင်းဌေး ဦးဆောင်သည့် နဗဟ(၃)သည် ယခုရက်ပိုင်းအတွင်း ကေအဲန်ယူ တပ်မဟာ(၄)တပ်ဖွဲ့ဝင်များ၏ ချုံခိုတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ထိခိုက်ကျဆုံးမှုများ ရှိကြောင်းလည်း သိရသည်။

❑

ကို ဖော်ဆောင်တဲ့အနေနဲ့ လက်ဝှေ့သမားပုံ ဖော်ပြထားပြီး မုဆိုးပုံကရေးကရင်လူမျိုးတွေ ဝမ်းစာရေးအတွက် ရှာဖွေလုပ်ကိုင်ရတဲ့ အသက်မွေးလုပ်ငန်းကို ဖော်ညွှန်းခြင်းပဲလို့ ဆိုကြပါတယ်။

နှစ်သစ်ကူး သဝဏ်လွှာ ဖတ်ရတဲ့ နော်ယုဇနဝင်းက “ဒီနှစ်မှာ ရိုးရာမပျက် ကျင်းပတာကို ဂုဏ်ယူတယ်။ ဝမ်းသာတယ်။ နောက်ပြီး ဆရာတော်ရဲ့ သဝဏ်လွှာကို ဖတ်ရတာ အရမ်းအားရမိတယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ပရိသတ်တွေကို ထိထိမိမိ message ပေးနိုင်လို့လေ။”လို့ ဆိုပါတယ်။

ဒါ့အပြင် သူမက “ကရင်တွေဟာ ငြိမ်းချမ်းရေးကို တည်ဆောက်ဖို့ မဟာဗျူဟာ ချမှတ်ဖို့လို

တယ်။ ငြိမ်းချမ်းရေးဆိုတာ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် စကားကို ပြေပြေလည်လည် ပြောရုံနဲ့ ပြီးတဲ့အရာ မဟုတ်ဘူး။ ငြိမ်းချမ်းရေးတည်ဆောက်ဖို့ဆိုတာ plan ရှိရမယ်လေ။ ကိုယ်လိုချင်တာနဲ့ သူပေးချင်တာ စစ်တုရင် ကစားသလိုပါပဲ။ ဒီအကွက်ကို ရွှေ့ပြီးရင် နောက်ထပ် ဘယ်အကွက်ကို ထပ်ရွှေ့ပြီး ပန်းတိုင်ရောက်အောင် သွားမလဲဆိုတဲ့ plan ရှိရမယ်။”လို့ ငြိမ်းချမ်းရေးအပေါ် သူမရဲ့အမြင်ကို ပြောပါတယ်။

မြန်မာပြည်မှာ ကရင်နှစ်သစ်ကူးနေ့ကို ၁၉၃၆ခုနှစ်မှာ Karen National Association-KNA ကရင်အမျိုးသားအဖွဲ့နဲ့ ဝန်ကြီးအဖွဲ့ ၁၀ဦးရဲ့ စည်းဝေး ဆုံးဖြတ်ချက်အရ ဒေါက်တာဘာမော (ညွှန့်ပေါင်းအစိုးရ)ထံ အောက်ပါအချက် ၃ချက်ကို တင်ပြတောင်းဆိုခဲ့ပါတယ်။

၁။ ကရင်နှစ်သစ်ကူးနေ့ အသိအမှတ်ပြုရေးနှင့် ကရင်အမျိုးသားနေ့ အတည်ပြုရေး

၂။ ကရင်အမျိုးသားသီချင်းကို အတည်ပြုသတ်မှတ်ရေး

၃။ ကရင်အမျိုးသားအလံတော်ကို အသိအမှတ်ပြုရေးတို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီအတွက် ၁၉၃၈ခုနှစ်မှာ ကရင်နှစ်သစ်ကူးနေ့၊ ကရင်အမျိုးသားသီချင်းနဲ့ ကရင်အမျိုးသားအလံတော်တို့ကို အတည်ပြု သတ်မှတ်ခံခဲ့ရပြီး ပြာသိုလဆန်း ၁ရက်နေ့ကို ကရင်နှစ်သစ်ကူးနေ့အဖြစ် ၁၉၃၈ခုနှစ်၊ အင်္ဂလိပ်အစိုးရမင်းများ လက်ထက်က စတင် အသိအမှတ်ပြုခဲ့လို့ တရားဝင် ရုံးပိတ်ရက် (Gazette Holiday)အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့တဲ့အတွက် အဲဒီနေ့ရောက်တိုင်း ကျောင်း၊ ရုံးနဲ့ အလုပ်ရုံတွေ ပိတ်ရပြီး ယနေ့အထိ မြန်မာပြည်မှာ သမိုင်းဝင်နေ့ရက်တစ်ရက်အဖြစ် တည်နေဆဲဖြစ်ပါတယ်။

အလားတူ ၂၀၀၆ခုနှစ်ကတည်းက အမေရိကန်၊ ကနေဒါ၊ ဩစတြေးလျှား၊ နယူးဇီလန်၊ နော်ဝေ၊ အင်္ဂလန်၊ ဆွီဒင်၊ ဂျပန်၊ ကိုရီးယား၊ မလေးရှားနဲ့ ထိုင်းနိုင်ငံ စတဲ့ ကမ္ဘာတစ်လွှား ရောက်ရှိနေထိုင်ကြတဲ့ ကရင်လူမျိုးတွေကလည်း ၂၇၅ခုနှစ်မြောက် ကရင်နှစ်သစ်ကူးနေ့ကို သောင်းသောင်းဖျဖျ ကြိုဆိုရင်း အစည်ကားဆုံး နှစ်ကူးပွဲတော်ကို ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့ကြပါတယ်။

❑ ❑ ❑

နှစ်သစ်ဆုတောင်း

လက်ဘီပ

မြင်နေရာ မမြင်ကွယ်ရာ
ဘယ်နေရာမဆို
ဘာကိုမှ မလိမ်ညာတတ်တဲ့သူ
အဖြူရောင် သစ္စာရှိ အနွယ်မျိုး
ရိုးရိုးကျင့် မြင့်မြင့်ကြဲ
မှန်မှန်လုပ် အဟုတ်သာပြော
မြေကြောရေကြော သာမောကိုးနဒီ
ဘီစီ ၇၃၉ မတိုင်ခင်ထဲက
ဓါးမဦးချ အခြေတည် အမြစ်တွယ်ခဲ့လာ
ဒါတို့မြေ တို့ရေ တို့ဘိုးဘွားအမွေ။

ယဉ်ကျေးမှုဓလေ့ထုံးစံများ
တို့စကား တို့စာပေ
အခြေအနေတွေက အရှိတရား
ဘယ်သိကြား ဘယ်လူစားမျိုးမှ လာဖျက်လို့မရ။

သတိထားရမှာက မရိုးမအကြစမ်းပါနဲ့
သမိုင်းသာရှိ သမိုင်းမသိရင်
နင်–––နေရစ်ပေအုံး မရှေထားရယ်လို့
ရင်ထုလို့ မနှမျောချင်ဘူးကွယ်။

ပဏာမကို ခဝါမချရဲတဲ့အမှု
ဟိုတစုဒီတစု သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့ပြု
မုသားရထားဝန်ကြီးဦးအောင်မင်း ပေးလာမယ့်ဆု
ဂရုပြုလိုက်စမ်းပါ
နာတာရှည်ရောဂါ အညာအလိမ်ဆေးဝါး
ပါးပါးလှယ်လှယ် သူကုမယ်ယခု
အနုမျက်လှည့် အယောင်ဆောင်
“ဘကြီးအောင်ညာတယ်”ဒုတိယပိုင်း ဆက်ရေးမယ်သတိပြု။

ညြော်–––ခါတော်မှီကောက်သစ်စားပွဲ
တို့လည်းလိုက်ပါရစေ
တပြေ(ပြည်)လုံး တပြေးထဲ
တရွှေးလည်း မပိုစေနှင့်
ချစ်သစ်မြူးရာမြေ
ပွင့်သစ်ဖူးပါစေရေး
ငြိမ်းချမ်းရေးအစစ်အမှန်
အမြန်သယ်ဆောင်လာဖို့
မှန်မှန်ကန်ကန် ရွေးချယ်ဆုံးဖြတ်
သုံးသပ်ရဲတင်းနိုင်ကြပါလို့
အိုဘယ့်–––ရှင်တော်ဘုရားထံ ဆုပန်ခြွေရင်း။

❑ ❑ ❑

ကညီတော်ကစိုး

ပုဂ္ဂိုဝ်ခွဲးယာ်
ကလုာ်ခူဉ်ခွဲးယာ်ဒီး
ဒၢ်မိဉ်ခြဉ်စံဉ်

ကဘြူၢ် (၁၅) အဘ့ဉ် (၁၂) လၢဒံဉ်စ်ဘၢဉ်, ၂၀၁၁ နံဉ်

Volume(15) Issue(12) December, 2011

KNUစံးဝဲ ဖဲ ၂၀၁၂ လၢယူနူၤအါရံၤ အတၢ်ပူၤ ကလဲၤထံဉ်လိဉ် အသးဒီးပဒိဉ်

ဒံဉ်စ့ဘၢဉ်လၢ ၂၁သီ,
နၢဖီဂ့ၤ (ခ့ဉ်အဲးစံဉ်)

ကညီ ဒီ ကလုာ်စၢ ဖ့ဉ် ကရၢ (KNU) အံၤ လၢတၢ်ကပတုာ်တၢ်ခးဒီး တၢ်မှာ်တၢ်ခ့ဉ်အဂီၢ် နံဉ်လၢ ကဟဲ လၢယနူၤအါရံၤ ၁၂သီအနံၤ ဖဲကညီကီၢ်စဲဉ် ဝ့ၢ်ဖါအဉ်အပူၤ ကလဲၤထံဉ်လိဉ်အသးဒီးကီၢ်ပယီၤပဒိဉ်အဂ့ၢ် KNU တကပၤစံးဝဲလီၤ.

ဖဲကီၢ်ကျိဉ်တဲဉ် မဲဆီးဝ့ၢ် အပူၤ တနံၤအံၤ ဒုနှဉ်ရံၢ်တုၤ ၁၁ နှဉ်ရံဉ် တခီ ထံဉ်လိဉ်အသးလၢ တၢ်ထံဉ်လိဉ် တၢဉ်ပိဉ်လၢ တၢ်သဘျပူၤ ပထံဉ်လိဉ် တၢဉ်ပိဉ်လိဉ်သးအဂ့ၢ် ပှၢ်လၢ အဟ်ဃုာ်KNU တၢ်မှာ်တၢ်ခ့ဉ် တၢ်ကျဉ်လိဉ်ကမံးတံဉ် အနဲၢ်ရ့ၢ် ပဒိဉ်စီၤဒ့ဘ့ဉ် ထိ စံးဝဲဒ်အံၤလီၤ.

"တၢ်ထံဉ်လိဉ်တၢဉ်ပိဉ် အဝဲအံၤ ပတၢဉ်ပိဉ်တၢ်ဂ့ၢ်မ့ၢ်ဝဲ ပကလဲၤမၤတၢ်ထံဉ်လိဉ်တၢဉ်ပိဉ်လၢ ဝ့ၢ်ဖါအဉ်နှဉ်လီၤ. နံဉ်လၢ ကဟဲ လၢယနူၤ အါရံၤ ၁၂သီအနံၤ ပကမၤဝဲ တၢ်ထံဉ်လိဉ်အိဉ်သကိးအယိ နံၤသီအဝဲနှဉ်တ ချုးတုၤဒံးအခါ လၢပဒိဉ်တကပၤ ကသုးကျုၢ်ဝဲ တၢ်လဲၤတၢ်က့ၤအဂီၢ်လီၤ. တၢ်ထံဉ်လိဉ်အိဉ်သကိးလၢ ဝ့ၢ်ဖါအဉ် နှဉ် မ့ၢ်ဝဲအဖိုးမံဒီးသဲစးလီၤ. တၢ်ထံဉ်လိဉ်သးတနံၤအံၤ ပထံဉ်လိဉ်သဘျသးအဂ့ၢ်"စံးဘဉ်ဝဲ ခ့ဉ်အဲးစံဉ်လီၤ.

တနံၤအံၤ တၢ်ထံဉ်လိဉ်နှဉ် ကီၢ်ပယီၤ ပဒိဉ်တကပၤ လၢကီၢ်ဒီဘ့ဉ် အပတီၢ် လ့ဉ်မ့ဉ်အူ အကိတိဉ် အူအိဉ်မ့ တီခိဉ်ရိၢ်မဲဝဲ ပှၤ (၈)ဂၤ ကရၢဒီးလၢ KNUတကပၤ တၢ်မှာ်တၢ်ခ့ဉ် ကမံးတံဉ် ပှၤပၢၤ လီၢ်စ့ဉ်နီၤ ပဒိဉ်စီၤဒ့ဘ့ဉ်သးကပီၤ တီခိဉ်ရိၢ်မဲဝဲပှၤ (၇)ဂၤ ကရၢပဉ်ဃုာ်ဝဲဒဉ်နှဉ်လီၤ.

KNU ဒီးလီၢ်ခၢဉ်သး ပဒိဉ် တၢ်မှာ်တၢ်ခ့ဉ်ခၢဉ်စးတဖဉ် ထံဉ်လိဉ်အသးအံၤ မ့ၢ်ဝဲသၢဘျိတဘျိဝံၤ လၢတၢ်မှာ်တၢ်ခ့ဉ်ဒီး တၢ်ကပတုာ်တၢ်ခးအဖီခိဉ် ဟ့ဉ်နီၤလီၤလိဉ်သး တၢ်ထံဉ် တၢ်တၢဉ်ပိဉ်အဖီခိဉ် ခံကပၤလၢဉ် ခၢဉ်စးတဖဉ် သ့ဉ်မံသးမုာ်ဝဲဒီး လၢတၢ်ရ့လိဉ်မှာ်လိဉ်တကပၤစ့ၢ်ကီး ဂ့ၤထိဉ်အဂ့ၢ် KNU တကပၤစံးဝဲလီၤ.

တယ်ာ်ဘဉ် ပကလဲၤထံဉ်လိဉ်တၢဉ်ပိဉ်လိဉ်သးတၢ်ဂ့ၢ်နှဉ် နီၢ်ဂံၢ် တၢလၢ ပကတၢဉ်ပိဉ်ကမ့ၢ်ဝဲ တၢ်ကပတုာ်တၢ်ခးဝံၤဒီး ဘဉ်ဃးတၢ်မှာ်တၢ်ခ့ဉ်အဂ့ၢ် ပကဆဲး တၢဉ်ပိဉ်အီၤအဂ့ၢ် KNU တၢ်မှာ်တၢ်ခ့ဉ်တၢ်ကျဉ်လိဉ်ကမံးတံဉ် ပှၤပၢၤလီၢ်ဆ့ဉ်နီၤ ပဒိဉ်ဒ့ဘ့ဉ်သးကပီၤ စံးဝဲလီၤ.

ပဒိဉ်ဒ့ဘ့ဉ်သးကပီၤစံးဝဲ "ပကလဲၤထံဉ်လိဉ်တၢဉ်ပိဉ်လၢ ဝ့ၢ်ဖါအဉ် ဘဉ်ဃးတၢ်ပတုာ်တၢ်ခးအံၤ ပမၤဝံၤ တၢ်မံၤ တသ့ဘဉ်, ပကဘဉ်မၤအီၤ လီၤတံၢ်လီၤဆဲးလၢ တၢ်သိဉ်တၢ်သီ အပူၤ. တၢ်ပတုာ်တၢ်ခး တပတီၢ်ဃီ ပလဲၤဆူ Political Di alogue. ပဝဲသ့ဉ်ပလိဉ်ဘဉ်မ့ၢ်ဝဲ တၢ်မှာ်တၢ်ခ့ဉ်လၢ အဂၢ်ကျၢၤအယိ အဝဲအံၤ ပကမၤအီၤ လၢ တၢ်ရဲ့ဉ်တၢ်ကျဲၤ တပတီၢ် ဝံၤတပတီၢ်လီၤ" နှဉ် အဝဲစံးဝဲလီၤ.

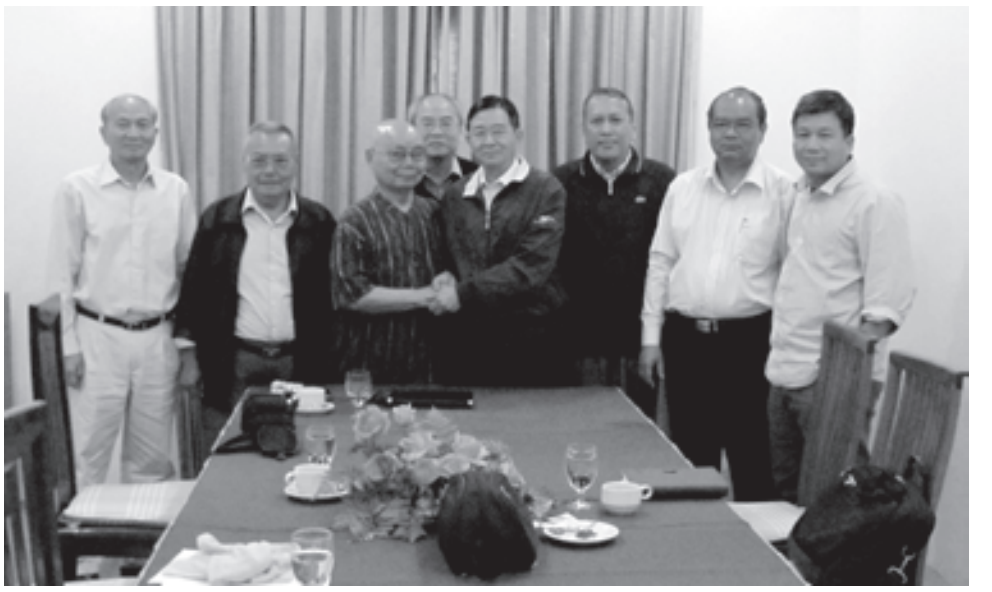

လၢKNUတကပၤ ခၢဉ်စးလၢ ကလဲၤထံဉ်လိဉ်အသးဒီးပဒိဉ်သ့ဉ်တဖဉ် တၢ်တဃုထၢ ဟ်လီၤအီၤလီၤ, တံၢ်လီၤဆဲးဘဉ်ဆဉ် မ့ၢ်လၢ တၢ်ကပတုာ်တၢ်ခးအယိ လၢ ဒုးယာ် တကပၤ သုးခိဉ်သုးနၢ်တဖဉ် ကဃုထၢ မၤလီၤဝဲအဂ့ၢ် အဝဲဆဲးစံးဝဲလီၤ.

"ပဝဲသ့ဉ်တုၤခဲကနံဉ်အံၤ ပတဃုထၢ ဘဉ်ဒ်းခၢဉ်စးလၢ ကလဲၤထံဉ်လိဉ်အသးတဖဉ်ဘဉ်. ပမ့ၢ်ဃုထၢ နှဉ် အါဒဉ်တၢ်တက့ၢ် ကမ့ၢ်ဒဉ်လၢ သုးတကပၤလီၤ. ဘဉ်မနုၤအယိ လဲဉ်နှဉ် ပဝဲသ့ဉ်တဖဉ် သုးအိဉ်ဝဲကလဲၤ ထံးဒီးကလံးစိးအဂ့ၢ်၊ ပကလဲၤထံဉ် လိဉ်ပသးအံၤ ပလဲၤဝဲကျဲလၢ ကီၢ်ကျိဉ်တဲဉ် –ကီၢ်ပယီၤကီၢ်ဆၢ မ့ဉ်ဝတံၢ် သိလ့ဉ်ကျဲတကပၤ ဝံၤ ကီၢ်ပယီၤပ ဒိဉ်တခီ ကဟဲသဂၢ်ပှၤဖဲ လၢယနူအါရံၤ ၁၀သီ တုၤ ၁၁သီအနံၤအဂ့ၢ် ပသ့ဉ် ညါဘဉ်စ့ၢ်ကီးအီၤလီၤ."စံးဝဲလီၤ.

စးထိဉ်ဖဲ ၁၉၄၉ နံဉ် လၢယနူအါရံၤ ၃၁ သီအနံၤနှဉ် KNU ဒုးက့ၤဝဲကီၢ်ပယီၤပဒိဉ် အိဉ်လံ ဝဲ ၆၃ နံဉ်ဃဉ်ဃဉ်လံ ဖဲအပူၤကွံဉ် လၢနှိဉ်ဝ့ ဘၢဉ် စသီတုၤ ၁၁ အတၢ်ပူၤ မၤဝဲ ဂ့ၢ်ဂၢ်အူ တၢ်အိဉ်ဖ့ဉ်အဖီခိဉ် ဒုးအိဉ် ထိဉ်ဝဲ တၢ်မှာ်တၢ်ခ့ဉ် တၢ်ကျဉ်လိဉ် ကရၢလၢပှၤနီၢ်ဂံၢ်အိဉ်ဝဲ(၇)ဂၤနှဉ်လီၤ.

ကမံးတံဉ်အဝဲနှဉ် ပှၤပၢၤ လီၢ်ဆ့ဉ်နီၤ မ့ၢ်ဝဲ ခ့ဉ်အဲဉ်ယျာ်ပှၤပၢၤလီၢ် ဆ့ဉ်နီၤ (၂) ပဒိဉ်ဒ့ဘ့ဉ်သးကပီၤ, ပှၤ ပၢၤလီၢ်စ့ဉ်နီၤ(၂)ဒုးယၢခိဉ် သုးခိဉ်ကျၢ် မ့ထူစ့ဖိ, နဲဉ်ရ့ဉ် ပဒိဉ်စီၤဒ့ဘ့ဉ်ထိ သ့ဉ်တဖဉ်ဒီး ကရၢဖိတဖဉ်မ့ၢ်ဝဲ နဲ်ရ့ဉ် ခိဉ်ကျၢ် နီၢ်စ့ဉ်ဖိရ၊်စ့ဉ်, တၢ်အိဉ်ဆူဉ် အိဉ်ချမ့ဒါခိဉ် သုးခိဉ် ရီကျ၊ဉ်ခ့ဉ်, သ့ဉ် ပှၢ်ခိဉ် ပဒိဉ်စီၤအါတိဒီး ဖဉ်အဉ် ကီၢ်ရ့ဉ် ဟားထိဉ်က့ၤလီၤ. အကိတိဉ် အူခ့ဉ်ရံဉ် နနှ,ဆၢဉ်ခိဉ်ဃၢၤဒီး သ့ဉ်ပှၢ်ကိတိဉ် အူ ဝ့ထိ, လီသဝံကိတိဉ် အူသါထ့, ကီၢ် ဆၢ ဝဲၤလီၢ် ကိတိဉ် ခိဉ် (၂) သုးခိဉ်ဒိဉ် စိစိဉ်ဝ့, နီၢ်ဂံၢ်(၂) လိမ့ဉ်အူဝဲၤလီၢ် အူ ခ့ဉ်မိဉ်စိဒီး ဒုးယၢခိဉ် ဝဲၤဒၢ သုးခိဉ် ဒိဉ် ကျိဉ်စိဝ့ သ့ဉ်တဖဉ်နှဉ်လီၤ.

ခ့ဉ်အဲဉ်ယျာ် မၤဝဲ တၢ်ထံဉ်လိဉ်အသးတၢ တဘျိ ဖဲကီၢ်ကျိဉ်တဲဉ်၊ မဲဆီးဝ့ၢ် စဲးပထ့ဘၢဉ်လၢ ၁၀သီနံၤ ပူၤဝံၤ, ခံဘျိတ ဘျိထံဉ်လိဉ်အသးဖဲ ကီၢ်ကျိဉ်တဲဉ်ကီၢ်ပယီၤကီၢ်ဆၢ ခ့ယဲၤ ကီၢ်ရ့ဉ်၊ မဲဉ်ဆဲၤကီၢ်ဆဉ် အပူၤနှဉ်လီၤ.

❑

ကျဉ်ဒိတၢ်ကျဉ်ဘဉ်ကျဉ်သ့ဝဲၤကျိၤခိဉ် နဲဉ်လီၤဝဲလၢ ကိုဖိတဖဉ် တၢ်ထံဉ်လိဉ်အမူးအံၤ တထိဉ်တသ့ဉ်ဘဉ်

လၢဒံဉ်စ်ဘၢဉ် ၂၁သီ,
စီၤခါဆူညါ,စီၤသ့မ့ဲ: (ခ့ဉ်အဲးစံဉ်

ကညီကီၢ်စဲဉ်၊ ကွးအ့စ့ဉ် ကဲ့ကီၢ်ဆဉ် ကဲ့းဒိတၢ်ကူဘဉ်ကျဉ်သ့ဝဲၤ ကျိၤ မူဒါခိဉ် ဒီဉ်စါစါတ့ဉ် နဲဉ်လီၤဝဲလၢ တလါညါအံၤ ၂၇သီအနံၤနှဉ် ဖဲကဲ့းဒိ တီၤထိကျိအပူၤ တၢ်ကမၤဝဲ ကိုဖိတဖဉ် တၢ်ထံဉ်လိဉ်အိဉ်သကိးအမူးအံၤ လီၢ် ကဝီၤကျိအဂ့ၢ် သရ့ဉ်မှဉ်ဒီးကျိဖိမှဉ် ခ့ါတဖဉ် တလဲၤတသ့ဘဉ် ထုးထိဉ်ရၤ လီၤဝဲအဂ့ၢ် လီၢ်ကဝီၤဖိတကၤစံးဝဲလီၤ.

တၢ်ဘိးဘဉ်ရၤလီၤ အဝဲအံၤ ဘဉ်တၢ်ထုးထိဉ်အီၤဖဲ တသီခံသီ အဝဲအံၤအယိ ကဲ့းဒ်ဝ့ၢ် တီၤထိကျိဃုာ် ဒီး သဝီ ၁၀ဘျဉ် အတီၤထိကျိဒီး တီၤ ဖ့ဉ်ကျိ သ့ဉ်တဖဉ် ကဘဉ်လဲၤထိဉ်ဝဲ ကျိ ဖိ တဖဉ်တၢ်ထံဉ်လိဉ်အိဉ်သကိး အ မူးဝံၤ မ့ၢ်တထိဉ်ဘဉ်နှဉ် ကထုးကွံဉ်ဝဲ ကျိသရ့ဉ်၊သရ့ဉ်မှဉ် လါလဲအဂ့ၢ် ကဲ့း ဒ်ဝ့ၢ်ခိ ကျိသရ့ဉ်တဂၤစံးဝဲလီၤ.

"ပဝဲကျိသရ့ဉ်ဒီးကျိဖိမ်ၢ် ပၢ်တဖဉ် ပှၤဟ့ဉ်ပှၤ တၢ်ဆိဉ်သနံးဒ် အံၤအယိ တၢ်ကီတၢ်ခဲစ့ၢ်ကီးဘဉ်ပှၤ လီၤ. မ့ၢ်တလဲၤ ဘဉ်နှဉ် ကထုးကွံဉ်ဝဲ ကျိသရ့ဉ်၊ သရ့ဉ်မှဉ် အလါလဲနှဉ် အဝဲ (ဒိဉ်စါစါတ့ဉ်) စံးဝဲလီၤ. မၤတန့ၢ်တ သ့ဘဉ်ဒီး ဒ်အစံးဝဲအသိးပကဘဉ်မၤ ထွဲလီၤ အဂ့ၢ်"စံးဘဉ်ဝဲ ခ့ဉ်အဲးစံဉ်နှဉ် လီၤ.

ခဲကနံဉ်အံၤ တီၤထိကျိ၊ တီၤခၢဉ်သးကျိဒီးတီၤဃုာ်ကျိ ကျိသရ့ဉ် သရ့ဉ်မှဉ်အလါလဲနှဉ်မ့ၢ်ဝဲ သၢကလး ကွးတုၤ လၢယဲၢ်ကလးကွးနှဉ်လီၤ.

ကျိဖိတဖဉ်တၢ်ထံဉ်လိဉ် အိဉ်သကိးအမူးအံၤ ဒီဉ်စါစါတ့ဉ်ဟ် ပနိဉ်ဝဲလၢ တၢ်ကဘဉ်ပ့ၤဝဲ ယူၤနံဉ်ဖိ တ ပ့ၤတသ့ဘဉ် ဝံၤ တကးဒ်းဘဉ်၊ ဘဉ် ဃးတၢ်လဲၤတၢ်က့ၤ တၢ်အိဉ်တၢ်အီ၊ တၢ်မံတၢ်ဂဲၤအလီၢ် တၢ်လၢာ်ဘျဉ် လၢာ်စ့ၤခဲလၢာ် သဝီကျိ သရ့ဉ်သရ့ဉ် မှဉ်လ၊ အဘဉ်ဃးတဖဉ် ကဘဉ်သုး ကျဲၤဝဲအဂ့ၢ် သရ့ဉ်အဝဲနှဉ်စံးကဒီးဝဲ လီၤ.

လီၢ်ကဝီၤကျိဖိမ်ၢ်ပၢ် တဂၤ စံးဝဲ"ယူၤနံဉ်ဖိလ၊ ပကဘဉ်ပ့ၤတဖဉ် မ့ၢ်ပ့ၤလ၊တၢ်ချ၊ နှဉ် ကဘဉ်ဟ့ဉ် ခံမ၊ ဘျဉ် မ့မ့ၢ် လ၊ကျိတခီနှဉ် ကဘဉ်ဟ့ဉ် သ၊မ၊ဘျဉ်နှဉ်လီၤ. ဝံၤဒီးတၢ်လဲၤတၢ် က့ၤ တၢ်အိဉ်တၢ်အီအဂီၢ် ပကဘဉ်ထ၊ နုာ်စ့ သဝီတဖျၢ်နှဉ် ၆လီၢ်တုၤလ၊ နွံ ကလီၢ်နှဉ်လီၤ. ပဝဲသ့ဉ်တဖဉ် ပထံဉ် ဘဉ်တၢ်ကီတၢ်ခဲနှဉ်လီၤ. ''အဝဲစံးဝဲ လီၤ.

မူးအဝဲနှဉ် အကျ,ုဉ်၊ လီၤဃဉ် ၊ ကီၢစ်ၤ ၊ ကျဉ် ၊ ကွ,ကလ့၊ အစ့၊ မံဉ်နါအဉ်၊ မိတၢ၊ နီတမံဉ်ဒီး နီၤလီၤ သဝီကျိသရ့ဉ်၊ သရ့ဉ်မှဉ် ၊ ကျိဖိ မှဉ်ခ့ါသ့ဉ်တဖဉ် ကဘဉ်လဲၤထိဉ်ဝဲဝံၤ မ့ၢ်လ၊ တၢ်ဂ့ၢ်ခါလါအယိ တၢ်လဲၤ တၢ်က့ၤဒီး တၢ်မံတၢ်ဂဲၤအလီၢ် တၢ် ကီၢ်တၢ်ခဲအိဉ်ဝဲသ့အဂ့ၢ် လီၢ်ကဝီၤ တၢ်ကျဉ်ဘဉ်ကူသ့ ပှၤမၤတၢ်ဖိတဂၤ စံးဝဲလီၤ.

သဝီ လ၊ အယံၤကတၢ်ၢ် ဒီး ကဲ့းဒ်ဝ့ၢ်လ၊ တၢ်ကမၤဝဲ ကိုဖိခဲ လၢာ် တၢ်ထံဉ်လိဉ်အမူးအံၤ မ့ၢ်ဝဲ အစိ သဝီ မ့ၢ်လဲၤလ၊ သိလ့ဉ်နှဉ် တၢ်ဆ၊ကတီၢ်ကယ်ာ်ဝဲ ၇နှဉ်ရံဉ် အဂ့ၢ် ကိုဖိမ်ၢ် ပၢ်တဂၤစံးဝဲလီၤ.

ဒီဉ်စါစါတ့ဉ်နှဉ် ဟ်းတ့ၢ်ဝဲ မူဒါဖဲကဲ့းဒ် ကီၢ်ခ၊ တၢ်ကျဉ်ဘဉ်ကျဉ် သ့မူဒါခိဉ်နှဉ် ယ်ာ်တ့ၢ်ဝဲ အနံဉ် ၁၀ ဘျဉ်ဒီး နံဉ်လ၊ ကဟဲ ၂၀၁၀ နံဉ် ကဟ်းတၢ်အိဉ်ဘ့ၤလီၤ. အဝဲဟ်းတ့ၢ် ဃာ်မူဒါအဆ၊ကတီၢ် ဒုးနဲဉ်ဝဲ တၢ်ဂ့ၢ် တၢ်ကျိၤ အကလုာ်ကလုာ်ဒီး ထုးကွံဉ်ဝဲ ကျိသရ့ဉ်သရ့ဉ်မှဉ်တဖဉ် အ လါလဲအဂ့ၢ် လီၢ်ကဝီၤ ကျိသရ့ဉ်တဖဉ် စံးဘဉ်ပ့ၤအဖီခိဉ် ပသ့ဉ်ညါ ဘဉ်အီၤ လီၤ. ❑

တၢ်မ့ၢ်ဟ့ၣ်ပှၤမူဒါလၢ ကရၢဝဲၤလီၢ်ခိၣ်သ့ၣ်န့ၣ် ကနၥ်လီၤတၢ်ဃုထၢအဂ့ၢ် နါခ့ၣ်ထွဲမ့ၣ် စံးဝဲ

ဒံၣ်စဲဘၢၣ် ၁၆ သီ,
စီၤခါဆူညါ (ခ့ၣ်အဲးစံၣ်)

တယံာ်တမီၢ် တၢ်ကမၤဝဲ တၢ်ဘၢၣ်စၢၤ တၢ်ဃုထၢအံၤ တၢ်ဖးလၢ လီၢ်ကဝီၤလၢ အလီၤဟိတဖၣ် တၢ်မ့ၢ်ဟ့ၣ်ပှၤမူဒါလၢ ဝဲၤလီၢ်ခိၣ်သ့ၣ်နှၣ် ကနၥ်လီၤဒိးဃုထၢအသးအဂ့ၢ် ဒီကလုာ် ဒံၣ်မိၣ်ကရၢ်စံၣ် ဝဲၤလီၢ်ခိၣ်သ့ၣ် (အဲၣ်အဲၣ်လ်ဒံၣ်) ကညီကိၢ်စဲၣ် ကမျၢၢ်ဘျိၣ်ဒိၣ်ခၢၣ်စး နါခ့ၣ်ထွဲမ့ၣ် စံးဘၣ်ဝဲဒၣ် ခ့ၣ်အဲးစံၣ် နှၣ်လီၤ.

"ကညီကိၢ်စဲၣ်ပူၤ တၢ်ဖးအလီၢ်တဖၣ် တအိၣ်ဝဲဒၣ်လၢ ခၢၣ်စးတဖၣ်အဂီၢ်ဘၣ်အဃိ နၥ်လီၤဃုထၢအသးတနၢ်လၢၤဘၣ်. တၢ်ဖးလီၢ်လၢ အဂၤ တခါခါ အလီၢ်လီၤဟိမ့ၢ်အိၣ်ဒီး မ့ၢ်ဟ့ၣ်ဝဲ မူဒါလၢ ဝဲၤလီၢ်ခိၣ်သ့ၣ် နှၣ် ယကဒိးဃုထၢယသးလီၤ" နှၣ် အဝဲ ပိာ် မှၣ်စံးဝဲဒၣ်လီၤ.

ဖဲအပူၤကွံာ် ၂၀၁၀ တၢ်ဃုထၢ နှၣ် ကညီကိၢ်စဲၣ် ပူၤပှၤလၢအဒိး ဃုထၢအသး မၤနၢၤ တၢ်ဖး ပှၣ်တံၣ်ခၢၣ် စးတဖၣ်ကိၢ်စၢဖှိၣ် လီၢ်ခၢၣ်သးပတီၢ် မတဂၤမးတအိၣ်ဒီး တၢ်ဃုထၢဘၣ်အဖီခိၣ်နှၣ် တၢ်ဖး အလီၢ်လီၤဟိ တအိၣ်ဝဲဒၣ် ဘၣ်နှၣ်လီၤ.

ဝံၤဒီး နါခ့ၣ်ထွဲၣ်တခီ တလါအံၤ ဒံၣ်စဲဘၢၣ် ၁၉ သီအနံၤနှၣ် ဖဲ ဝ့ၢ်တကူၣ် (အဲၣ်အဲလ်ဒံၣ်) ဝဲၤလီၢ်ခိၣ်သ့ၣ် တၢ်မၤဝဲပှၣ်တံၣ်ခိၣ်နၢ် တၢ်ဃုထၢ အံၤ အဝဲအနီၢ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲလဲၤထိၣ် ဃုာ်ဝဲဒီး ဒိးသနၢၤထိၣ်အသးလၢ ဝဲၤလီၢ်ခိၣ်သ့ၣ် ဟ့ၣ်မူဒါအီၤ အဖီခိၣ် တၢ်လၢ မၤသ့ဒီး ကြၢးမၤဝဲတဖၣ် ကမၤဝဲအဂ့ၢ် အဝဲစံးအါထိၣ်က ဒီးဝဲနှၣ်လီၤ.

(အဲၣ်အဲလ်ဒံၣ်)ပှၣ်တံၣ်လၢ တၢ်ဒုးအိၣ်ထိၣ် လၢ၁၉၈၈ နံၣ် အံၤဖဲ နိၣ်ဝ့ဘၢၣ် ၂၃ သီအနံၤ လီၢ်ခၢၣ်သး ပၢဆှၢအကရၢဖိ ၂၁ဂၤ ဘၣ်တၢ်ကူၤဒုး အိၣ်ထိၣ်ကူၤအီၤလၢ အသိအကျါ ပှၣ်ဃုာ်ဝဲဒၣ်ဒီး နါခ့ၣ်ထွဲၣ် တဂၤစ့ၢ်ကီးလီၤ. လၢအဝဲသ့ၣ် အကရၢအပူၤ..

၁. အူတ့ၣ်အူ
၂. ဒီၣ်အိၣ်ဆါဆူးကွံၣ်
၃. အူဝ့တ့ၣ်
၄.အူဟ့ၣ်သ့ၣ်မ့ၣ်
၅.အူညၣ်ဝ့
၆. ဒီၣ်မ့ဝ့ၣ်မ့ၣ်
၇. အူဝံၣ်လါရှံဆဲ(ကခ့ၣ်ကိၢ်စဲၣ်)
၈. အူဖိၣ်ကိ(ခ့ီကိၢ်စဲၣ်)
၉. ဒီၣ်ခ့ၣ်စါလဲၣ်(စ့ၣ်ကဲကိၢ်ခီဒိၣ်)
၁၀. ဒီၣ်အိကွံၣ်(မါတလ့)
၁၁.ဒီးကထၢၣ် ဒီၣ်သါင့ၣ် (ယိၤဒိၣ်ကိၢ်စဲၣ်)
၁၂. ဒီၣ်ခ့ၣ်မိမိ(ကယါကိၢ်စဲၣ်)
၁၃. အူကျီၣ်ခဲၣ်(ရခၢၣ်ကိၢ်စဲၣ်)
၁၄. ဒီၣ်ခ့ၣ်စီထ့(မကွ့ကိၢ်ခီဒိၣ်)
၁၅. ဒီၣ်လၣ်လၣ်မိ(ပကိကိၢ်ခီဒိၣ်)
၁၆. ဒီၣ်နါခ့ၣ်ထွဲၣ်မ့ၣ်(ကညီကိၢ်စဲၣ်)
၁၇. ဒီၣ်ခ့ၣ်ထ့ကွဲၣ်(တလၢၤကိၢ်စဲၣ်)
၁၈. အူခ့ၣ်ဖိၣ်လံ(အ့ၣ်ရၣ်ဝၣ်တံၣ် ကိၢ်ခီဒိၣ်)
၁၉. ဒီၣ်ခ့ၣ်အ့မူ(တနီသရံးကိၢ်ခီဒိၣ်)
၂၀. အူစိဝ့(ဝ့ၢ်တကူၣ်ကိၢ်ခီ) ဒီပုၢ်ဝဲၢ်ပှၣ်တံၣ်
၂၁. ကိၣ်မ့ဲညိၣ်(သးစၢ်ကရၢ)
သ့ၣ်တဖၣ်နှၣ်လီၤ.

နါခ့ၣ်ထွဲၣ်မ့ၣ် မ့ၢ်ပှၤလၢ အပၣ်ဃုာ်လၢ အဲၣ်လဲလ်ဒံၣ် လီၢ်ခၢၣ်သးပၢဆှၢတၢ်ကရၢဖိ ခဲအံၤနှၣ် ဖဲအပူၤကွံာ် ၁၉၉၀ နံၣ် တၢ်ဃုထၢနှၣ် နၥ်လီၤဒိး ဃုထၢအသးလၢ ကညီကိၢ်စဲၣ်, ဝ့ၢ်ဖါအၣ် နိၣ်ဂံၢ်(၃) တၢ်ဖးအလီၢ်ဒ်အမ့ၢ် အဲၣ်အဲၣ်လ်ဒံၣ် ကမျၢၢ်ဘျိၣ်ဒိၣ် ခၢၣ်စးနှၣ် အမၤနၢၤတၢ်လၢ တၢ်ဃုထၢအပူၤနှၣ်လီၤ.

၂၀၁၀ နံၣ် ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်တီခိၣ်ရိၢ်မဲ မၤဝဲတၢ်ဃုထၢအံၤ ကညီကိၢ်စဲၣ်အပူၤ ကိၢ်ဆၣ်အိၣ်ဝဲ ၇ဘ့ၣ်နှၣ် တၢ်ဖးအလီၢ်အိၣ်ဝဲ ၁၂ ခါဒီး ပှၤလၢအ ဟ့ၣ်တၢ်ဖး နိၣ်ဂံၢ်အိၣ်ဝဲ ၅ ကလီၢ်ဘျဲၣ်နှၣ်လီၤ.

ပှၣ်တံၣ်လၢ အဒိးဃုထၢအသးသ့ၣ် တတဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ ကွ့းဖိးပှၣ်တံၣ် (USDP) ကလုာ်ဒူၣ်ဃူဖိးပှၣ်တံၣ်(NUP) ကညီက မျၢၢ်ပှၣ်တံၣ် (KPP) ပိၢ်–စိုၤ ဒံၣ်မိၣ်ကရ့ၣ်တ့ၣ်ပှၣ်တံၣ်(PSDP) ကညီကိၢ်စဲၣ် ဒံၣ်မိၣ်ကရ့ၣ်စံၣ်ဒီး တၢ်ဂုၤထိၣ်ပသီထိၣ် ပှၣ်တံၣ် (KSDDP)ဒီး တလၢၤ ကိၢ်ဒီဘ့ၣ်ဒံၣ်မိၣ်ကရ့ၣ်စံၣ် ပှၣ်တံၣ်(AMRDP) သ့ၣ်တဖၣ်နှၣ်လီၤ.

ဘျိၣ်ဒိၣ်တၢ်အိၣ်ဖှိၣ် ခံဘျီတဘျီဝံၤ တယံာ်ဘၣ် ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ် ကမၤဝဲ တၢ်ဘၢၣ်စၢၤတၢ်ဃုထၢအံၤနှၣ် လၢကညီကိၢ်စဲၣ်ဒီး ကရ့ၣ်နံၣ် ကိၢ်စဲၣ်တ ဖၣ် တၢ်ဖးအလီၢ်လီၤဖျဲၣ်လီၤဟိ တအိၣ် ဘၣ်အဂ့ၢ် သ့ၣ်ညါဘၣ်အီၤနှၣ်လီၤ. ❑

ကညီတၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်ကမံးတံာ်လၢ ကညီကီၢ်စဲၣ်ပူၤ ထံၣ်လိာ်အသးဒီး ခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ်

ဒံၣ်စဲဘၢၣ် ၉ သီ,
စီၤခါဆူညါ (ခ့ၣ်အဲးစံၣ်)

ကညီတၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ် ကမံးတံာ် (ခ့ၣ်ဖံၣ်စံၣ်) လၢအအိၣ်လၢ ဝ့ၢ်ဖါအၣ် ထံၣ်လိာ်အသးဒီး ကညီဒီကလုာ်စၢဖှိၣ်ကရၢ(ခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ်)ဖဲ ဒံၣ်စဲဘၢၣ် ၇ သီအနံၤဖဲ ကီၢ်ကျိၣ်တဲၣ်ဒီး ကီၢ်ပယီၤကီၢ်ဆၢ တၢ်လီၢ်တတီၤနှၣ် တၢၣ်ပီၣ်သကိးဝဲလၢ တၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်အဂီၢ် နှၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ထံၣ်လိာ်တဘျီအံၤ ခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ် တကပၤ နဲၣ်ရှဲၢ်ခိၣ်ကျၢၢ် နီၢ်စံၣ်ဖိရၤစ့ၤ ပၣ်ဃုာ်ဝဲဒီး တၢ်မၤတၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်ကမံးတံာ် ဖိ ၃ဂၤ ဒီးလၢ ခ့ၣ်ဖံၣ်စံၣ်တခီ ပှၤလၢ အတီခိၣ်ရိၢ်မဲ ကရၢဖိ ၃ ဂၤတၢၣ်ပီၣ်သကိး ဝဲယံာ် ၃ နၣ်ရံၣ်အဂ့ၢ် သ့ၣ်ညါဘၣ်ဝဲဒၣ်လီၤ.

လၢအဝဲသ့ၣ်တၢ်တၢၣ်ပီၣ် လီၢ်ခၢၣ်သး တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်အဂီၢ် ကပာ်ပနီၣ်တၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲ, တၢ်အခီၣ်ထံး လွံၢ်ထံၣ်လၢ တၢ်ပာ်ပနီၣ်ဃာ်အီၤအံၤ အိၣ်ဒီး တၢ်သးလီၤပလိာ်တၢပတီၢ်နှၣ်လီၤ.

ခ့ၣ်ဖံၣ်စံၣ် တၢ်ပာ်သးတခီ လိၣ်ဘၣ်ဝဲတၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်လၢ အမ့ၢ်အတီအဖီခိၣ် လၢတၢ်ထံၣ်လိာ်တၢၣ်ပီၣ်သကိးလၢ တၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ် ကဂ့ၤထိၣ်အဂီၢ် လၢတၢ်ဘၢၣ်စၢၤ ဒ်တၢ်သ့လၢ အိၣ်ဒီးအီၤအသိး ကကျဲးစၢးဆဲးကျိုး မၤစၢၤဝဲအဂ့ၢ် ခ့ၣ်ဖံၣ် စံၣ်တခီ တၢၣ် ပီၣ်သကိးဝဲဒၣ်နှၣ် သ့ၣ် ညါဘၣ်ဝဲဒၣ်လီၤ.

လၢနှၣ်အမဲာ်ညါ တလါအံၤ ၂၅သီ ကညီနံၣ်ထိၣ်သီလၢ ၂၇၅၁ နံၣ် ပှဲၤထိၣ် တချူးဟဲတုၤဒံးအဆၢကတီၢ်ဘၣ်နှၣ် ခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ်တခီ လၢတၢ်ထံၣ်လိာ်သးဒီး ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်အံၤ မ့ၢ်ဝဲ

သကိးဘျီဝဲအံၤ ခ့ၣ်ဖံၣ်စံၣ်တခီ တၢ်လၢအအဲၣ်ဒိး သ့ၣ်ညါဝဲအဂ့ၢ်ခိၣ်ထံးလၢ ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်ဒီး ခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ် တၢ်ထံၣ်လိာ်သး လၢ တၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်တၢ်ဂ့ၢ် ရှဲပွ့းဝဲအဂ့ၢ် ပှၤလၢ အပၣ်ဃုာ်ပၣ်ဂီၢ် လၢတၢ်တၢၣ် ပီၣ်သကိး ခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ် လီၢ်ခၢၣ်သး ပဒိၣ်စီၤအါတိ စံးဘၣ်ဝဲဒၣ် ခ့ၣ်အဲးစံၣ်လီၤ.

"ခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ်အံၤ ထံၣ်လိာ်အသးဒီး ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ် အဆၢကတီၢ် လၢကမၤဝဲတၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်ဒီး တၢ်ပတုာ်တၢ်ခးတၢ်ဂ့ၢ် တဖၣ်နှၣ် ရှဲပွ့းဝဲဒၣ် ခ့ၣ်ဖံၣ်စံၣ် တပတီၢ်ဘၣ်တပတီၢ်နှၣ်လီၤ. ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်ဒီး ပဝဲသ့ၣ်မၤတ့ၢ်ဝဲ တၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်တၢ်ထံၣ်လိာ် တၢၣ်ပီၣ်သကိးအံၤ ပှၤကမျၢၢ်လၢ အအိၣ်လၢ ထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤ အတၢ်ထံၣ်, အတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်တဖၣ် တၢ်ပာ်ဖျါတဖၣ်ကြၢးသ့ၣ်ညါဝဲဒၣ်နှၣ်" အဝဲစံးဝဲလီၤ.

ဖဲအပူၤကွံာ် နိၣ်ဝ့ဘၢၣ် ၁၉ သီတုၤ ၂၀ သီအနံၤစ့ၢ်ကီး ခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ်ဒီး ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ် ထံၣ်လိာ်အသးဖဲ ကီၢ်ကျိၣ်တဲၣ် ၊ ခ့ူရဲဝ့ၢ် လၢကမၤဝဲ တၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်အဂီၢ် ထံၣ်လိာ်အသးဝံၤ (၁)တၢ်ပတုာ်တၢ်ခး(၂)တၢ်ကက့ၤဟ်လီၤက့ၤ တၢ်ရှလိာ်မုာ်လိာ်ရူ၊ (၃) ခီက်တၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲလၢ အတပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်စုကဝဲၤ (၄) လၢကလုာ်ဒူၣ်ခဲလၢာ်ဒီး ကရၢခဲလၢာ် ကပၣ်ဃုာ် ပၣ်ဂီၢ်လၢ ကညီဒီတကလုာ်တၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ် ကအိၣ်ထိၣ် ဝဲအဂီၢ်ဒီး ကမ့ၢ်ဝဲ တၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်လၢ အမ့ၢ်အတီနှၣ် က တူၢ်လိာ်ဝဲအဂ့ၢ်, တၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်လၢ အတမ့ၢ်တတီဘၣ်နှၣ် တတူၢ်လိာ်ဝဲဘၣ်အဂ့ၢ် ခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ် စံးခီဖျိဘၣ် ကညီကမျၢၢ်ဒီး တကလုာ်လၢ(ခ့ၣ်ဖံၣ်စံၣ်)ကရၢ တဲပွ့းကဒါက့ၤဝဲနှၣ်လီၤ.

ပဒိၣ် စီၤအါတိစံးအါထိၣ်ကဒီးဝဲ "ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်အံၤ လၢကထံၣ်လိာ်သးဒီး ပဝဲသ့ၣ်အဂီၢ် ပမၤဃာ် အီၤအိၣ်ဒံးဝဲလီၤ. လၢ ခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ်တခီ အံစံၣ်(လီၢ်ခၢၣ်သး) ကမံးတံာ်ဒီး ပဝဲ ခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ် ကရၢဖိ ၇ဂၤ ဒီးလၢ တၢ်မၤတၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ် ကမံးတံာ်ဖိလၢ အပၣ်ဃုာ်တၢ်ကက့ၤ တၢၣ်ပီၣ်သကိးက့ၤဝံၤ ကပၤလီၤက့ၤ တၢ်မၤအကျိၤအကျဲ ဝံၤဒီး ကက့ၤတဲကဒါက့ၤဝဲ ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်အဂ့ၢ်" စံးလၢပှဲၤက့ၤဝဲဒၣ်လီၤ.

Karen Peace Committee-KPC အံၤ ကညီဖိကဒဲကဒဲ တၢ်ဃူတၢ်ဖိးဒီး ကီၢ်ပယီၤတၢ်မုာ် တၢ်ခုၣ်အံၤ နာ်ဝဲဒီး ဖဲအပူၤကွံာ် ၂၀၀၄ နံၣ်နှၣ် ဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထိၣ်အီၤလၢ ကညီကိၢ်စဲၣ်, ဝ့ၢ်ဖါအၣ် ဝံၤ ဘၣ်တၢ် ပၢဆှၢအီၤလၢ ကရၢဖိ ၉ ဂၤအဂ့ၢ် သ့ၣ်ညါဘၣ်ဝဲဒၣ်လီၤ. ❑

တၢ်မၤလၤကပီၤဝဲ ဒီးကထၢၣ်စ့ၣ်သံၣ်ယၣ်မီၣ် အနံၤအိၣ်ဖျဲၣ် အနံၣ်ဆဲးဆၢ ၅၂ နံၣ်ဝံၤဝဲ

ဒံၣ်စဲဘၢၣ်လါ ၆သီ,
နါသူလ့ၤ (ခ့ၣ်အဲးစံၣ်)

ကီၢ်ကျိၣ်တဲၣ် တးခ်ကီၢ်ရှၣ်၊ ဝ့ၢ်မဲဆီး Chidren Development Centre (CDC) ကို့အပူၤ ဒီးကထၢၣ်စ့ၣ်သံၣ်ယၣ်မီၣ် လၢအမၤဝဲ ပှၤတဝၢတၢ်ဖံးတၢ်မၤတဂၤ ပှၤမၤလၤကပီၤဝဲ အနံၣ်ဆဲး ၅၂နံၣ်ဝံၤဝဲ ဒၣ်လီၤ.

နံၤအိၣ်ဖျဲၣ်အနံၣ်ဆဲးဆၢ အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ အံၤ ဘၣ်တၢ်စးထိၣ် မၤအီၤဖဲ ဂီၤခီ ၉နၣ်ရံၣ်ဘျဲၣ်ဒီး ဘၣ်တၢ်အီးထိၣ်အီၤလၢ CDC ကို့ဖိတဖၣ် ဒုးနဲၣ်ဝဲကလုာ်ဒူၣ် တၢ်ဆဲးတၢ်လၤအ တၢ်ဂဲၤကလံၣ်ဝံၤ လီၢ်ကဝီၤ ကို့ၣ်တဲၣ် တံၤသကိးတဖၣ်၊ ပိာ်မုၣ်တဖၣ်၊ သးစၢ်တဖၣ်၊ပှၤတဝၢဒီး ထံရှၢ်ကီၢ်သဲး တၢ်ကရၢကရိ ဒီးကမျၢၢ် ၁,၀၀၀ ဘျဲၣ် ဟဲထိၣ်ဝဲဒၣ်နှၣ်လီၤ.

ဒ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအသိး နံၤအိၣ်ဖျဲၣ်အတၢ်စံးကတၢ်ကတိၤ လွံနွံၤနီ, အူဘီၤသီ, မဲၢ်တိၢ်တၢ်ဆါဟံၣ် ထံဂုၤကိၢ်ဂၤ ပှၤမၤစၢၤတၢ်ဖိတဂၤ, ကို့ၣ်တဲၣ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ကရၢ ကို့ၣ်တဲၣ်ဖိတဂၤ မးနံၣ်ဒါ ဃုာ်ဒီး ဒီးကထၢၣ်စ့ၣ်သံၣ်ယၢ်မီၢ်အဖိမုၣ်ဖိခွါသ့ၣ်တဖၣ်စ့ၢ်ကီး လၢမိၢ်အနံၣ်ဆဲးဆၢအ နံၤအဂီၢ် တဲဘၣ်စ့ၢ်ကီးဝဲ သးအတၢ်တူၢ်ဘၣ်တၢ်ကတိၤတဖၣ်နှၣ်လီၤ.

ဒီးကထၢၣ်စ့ၣ်သံၣ်ယၣ်မီၣ် အဖိမုၣ် မ့ၤသၣ်စ့ၤမီၤ "တနံၤအံၤစးထိၣ်မိမိ အနံၤအိၣ်ဖျဲၣ်အနံၤဆဲးဆၢ ၅၂ ဝံၤအလီၢ်ခံနံၣ် လၢအကဟဲ ကထိကယၤ အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့မၤနှ့ၢ်အိၣ်ကဲ ပူၤဒုၣ်ပူၤဒါ နံၣ်လၢကဟဲစ့ၢ်ကီး မၤဝဲ ပှၤတဝၢတၢ်ဖံးတၢ်မၤကနံ့ၢ်အဂီၢ် ကီၢ်ပယီၤ ကို့ဖိတဖၣ် ဃုာ်ဒီး ထံဂုၤကိၢ်ဂၤ၊ ကို့ၣ်တဲၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါ မၤစၢၤ ဘၣ်တက့ၢ်. ဃ့ထုကဖၣ်လၢ မိမိ စ့ၢ်ကီး မ်ကမ့ၢ် ပှၤကိးဂၤဒဲးအဂံၢ်အဘါ တက့ၢ်" စံးဝဲဒၣ်လီၤ.

ဝံၤအလီၢ်ခံ ကို့ဖိတဖၣ် အိၣ်ဝးတရံးဝဲ ဒီးကထၢၢ် စ့ၣ်သံၣ်ယၢ်မီၢ်ဒီး လၢကိၣ်ခ့းအဖီခိၣ် ဒွဲၣ်ထိၣ်ဝဲပနဲ တဖၣ် သးဝံၣ်သကိးဝဲ Happy Birthday တၢ်သးဝံၣ်ဝံၤ မၤဝဲ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဒံးအမ့ၢ် သွဲၣ်လီၤဝဲ ကိၣ် ခံး ဒီးဟံစုကွၢ်မဲာ်ဝဲ နံၤအိၣ်ဖျဲၣ်ကစၢ် အ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤနှၣ်လီၤ.

လၢဒီးကထၢၣ် စ့ၣ်သံၣ်ယၣ်မီၣ် အနံၤအိၣ်ဖျဲၣ်အဂီၢ် တၢ်ဟ့ၣ်ဝဲ တၢ်ဖြၢစၢၢ်၊ ကညီပှၤသးဝံၣ်တၢ်ဖိတဖၣ်ဒီး ကို့သရၣ်တဂၤ မၤလၤကပီၤဝဲလၢ တၢ်သးဝံၣ်၊ ကို့ဖိသ့ၣ်တဖၣ် မၤလၤကပီၤဝဲလၢ တၢ်ဂဲၤကလံၣ်တဖၣ်၊ နံၣ်အိၣ်ဖျဲၣ် အကမံးတံာ် သရၣ်မုၣ် နီၢ်လံၤလံၤအီၤ စံးဘျုးစံးဖှိၣ်က့ၤဝဲတၢ်ဝံၤ တၢ်ဘုၣ်အိၣ်ဘုၣ်အီ တကးဒံးဘၣ် ဂဲၤကလံၣ်မၤလၤကပီၤစ့ၢ်ကီး ဝဲလၢ ကညီဒီအတၢ်ဂဲၤကလံၣ်နှၣ်လီၤ.

တၢ်မၤစၢၤကမျၢၢ်အတၢ်ဖံးတၢ်မၤ တဂၤ အနံၤအိၣ်ဖျဲၣ်မှ့ၢ်နံၤအံၤ တဒံးသိးဝဲဒီး မ့ၢ်ဆ့ၣ်မှ့ၢ်ဂီၤ ပိာ်မုၣ်တဂၤ အနံၤအိၣ်ဖျဲၣ်ဘၣ်ဒီး တၢ်အဲၣ်မၤ စၢၤတၢ်လၢပှၤအါဂၤအဖီခိၣ် သးအ တၢ်အဲၣ်တၢ်ကွ့ ပကပၤဒ် ပှၤမၤ စၢၤပှၤ မိၢ်တဂၤအနံၤအိၣ်ဖျဲၣ်အဂီၢ် CDCကို့ တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ ကမံးတံာ် ကရၢ ခိၣ်ခံ အူမီၤမီၤကွံ့ စံးဝဲဒၣ် လီၤ.

ဒီးကထၢၣ်စ့ၣ်သံၣ်ယၣ်မီၣ် နှၣ်ဖဲပူၤကွံာ် စးထိၣ် ၂၃ နံၣ်နှၣ် ကို့ၣ်တဲၣ်–ကီၢ်ပယီၤကီၢ်ဆၢ ကီၢ်ပယီၤကို့ဖိ တဖၣ်အဂီၢ် စးထိၣ်မၤဝဲ တၢ်အိၣ်ဆူၣ် အိၣ်ချ့၊ တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ဒီး ပှၤတဝၢတၢဖံးတၢ်မၤတဖၣ် စးထိၣ်မၤဝဲဝံၤ ခဲကနံၣ်အံၤဟံးဝဲမူဒါ ဒ်အမ့ၢ် ကီၢ်ပယီၤ ကသံၣ်သရၣ်ကရၢ (BMA) ဒီး ထၢၣ်ဝံချ၊ တၢ်အိၣ်ဆူအိၣ်ချ့ပှၤမၤတၢ်ဖိ ကရူၢ် (BPHWT) အကရၢခိၣ်နှၣ် လီၤ.

ပှၤလၢအသူၣ်ထိၣ် မဲၢ်တိၢ်တၢ်ဆါဟံၣ် ဒီးကထၢၣ်စ့ၣ်သံၣ် ယၢ်မီၤတဂၤအံၤ ဖဲ ၁၉၈၈ နံၣ် ဃိးလွံၢ်ဖျၢၣ် အတၢ်ပူထိၣ်ဝံၤ အဝဲဟဲတုၤဝဲဖဲ ကို့ၣ်တဲၣ်– ကီၢ်ပယီၤကီၢ်ဆၢ စးထိၣ် ၁၉၉၉ နံၣ်တုၤ ၂၀၁၁ နံၣ်အံၤ ဒ်ထံဂုၤကိၢ်ဂၤ ဟ့ၣ်မၤလၤကပီၤဝဲ ခိၣ်ဖးအိၣ် ၁၈ ဘျီလံနှၣ်လီၤ.
❑

ကွဲမာ်ဝဲလၢ တၢ်မုာ် တၢ်ခုာ်သနာ်က့ ပဒိၣ်တခီ လၢတၢ်မၤထီဒါ ပှၤဂ့ၢ်ဝီခွဲးယာ်အိၣ်ဒံး

ဒ်ၣ်စဲဘၢၣ် ၈ သီ,
စီၤသ့မွံး(ခ့ၣ်အဲးစံၣ်)

ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်တကပၤ ကီးထံၣ်ဝဲ ခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ် လၢတၢ်ကပတုာ်တၢ်ခးဒီး တၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်သနာ်က့ ဆၢကတီၢ်ခဲကနံၣ်အံၤ ကညီကီၢ်စဲၣ်ပူၤ တၢ်မၤထီဒါပှၤဂ့ၢ်ဝီခွဲးယာ်အိၣ်ဒံး ထီဘိအဂ့ၢ် ခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ်တကပၤစံးဝဲနၣ်လီၤ.

ဖဲအပူၤကွံာ် လါနိၣ်ဝ့ ဘၢၣ်နၣ် ပဒိၣ်ဒီးခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ် တၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်ခၢၣ်စးတဖၣ် အိၣ်ဒီးတၢ်ထံၣ်လိာ်အိၣ်သကိးသနာ်က့ ကညီကီၢ်စဲၣ်ပူၤ ကီးကရံး၊ လူၢ်ပျံၢ်ဒီး တီအူဟီၣ်ကဝီၤတကပၤ ပဒိၣ်အသုးတဖၣ် မၤသံတၢ်၊ မၤဟးဂီၤကွံာ်ဝဲ ကညီကမျၢ်တဖၣ် အဟံၣ်အဃီဒီး တၢ်မၢဆူၣ်မၢစီးတဖၣ် အိၣ်ဒံးဝဲအဂ့ၢ် ခ့ၣ်အဲၣ် ယူၣ်တကပၤစံးဝဲဒၣ်လီၤ.

ခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ် အနဲၣ်ရှ့ၢ်သ ဃဲၤ(၁) သုးခိၣ် စီၤလၣ်ငွ့ စံးဝဲ" ခဲအံၤ ပဒိၣ်တခီ ကွဲမုာ်ပှၤလၢ တၢ်ကပတုာ်တၢ်ခးလီၤ. တထုး စှၤလီၤဝဲ အသုးဂံၢ်ဘါဘၣ်. လၢသုးတၢ်လီၢ်တဖၣ် တၢ်ဒုးတဖၣ် တပတုာ်ဒံးဘၣ်. မၤသံပှၤကညီဒီး ဒွဲၣ်အူဟံၣ်ဃီတဖၣ် အိၣ်ဒံးဝဲအဖၢမုၢ်ဒ်လီၤ."စံးဝဲဒၣ်လီၤ.

ပဒိၣ်အသုး စကခ(၁၂) အဖီလာ် ခမရ(၂၃၀)သုးရှ့ၣ် လၢအအိၣ်ဆီလီၤအသးလၢ ကီးကရံးအံၤ ဖဲအပူၤကွံာ် အီးကထိဘၢၣ် ၂၉ သီအနံၤနၣ် နုာ်လီၤဝဲဒၣ်လၢ လူၢ်ပျံၢ်ကီၢ်ဆၣ်၊ ထံမကျၣ်ခံသဝီအပူၤ သဝီသးပှၢ် စီၤဖါကီၢ်ဆၢ ၃၉ နံၣ်တဂၤခး သံဝဲဝံၤ ဟံးကွံာ်ဝဲ နၢ်ဒံး၊ ပသံးဒီး ကျိၣ်တဲၣ်စ့ တနီၤအဂ့ၢ် လီၢ်ကဝီၤတဖၣ်စံးဝဲအသိး သ့ၣ်ညါဘၣ်ဝဲနၣ်လီၤ.

ဖဲအပူၤကွံာ် လါအီးကထိ ဘၢၣ်၁၂သီ အနံၤစ့ၢ်ကီး တီအူကီၢ်ရှ့ၣ် သၣ်တီၣ်ကီၢ်ဆၣ်နၣ် ပဒိၣ်အသုး ခမရ (၉၀၃)ဒီး ခလရ (၉၂) သုးရှ့ၣ်တဖၣ် ခးလိာ်အသးဒီး ကညီဒီကလုာ် တၢ်ထူၣ်ဖျဲးသုးမုၢ်ဒိၣ် (ခ့ၣ်အဲၣ်အဲလ်အ့ၣ်) ယံာ်ဝဲ အမံးနံး ၃၀ ဘျဲၣ် ဝံၤအလီၢ်ခံ နုာ်လီၤဝဲသဝီတဖျၢၣ်အပူၤဒီး ဟံၣ်လၢပှၤအိၣ်ဆိးဝဲဒီး တၢ်ဘါယွၤသရိာ်လီၢ် တဖၣ် ခးဝဲဒီး ကျိဖးဒိၣ်ကျိဖိ စ့ၢ်ကီး အဂ့ၢ် ကညီပှၤဂ့ၢ်ဝီခွဲးယာ်ကရူ (ခ့ၣ်အ့ၣ်အာ်ကွံၣ်) ထုးထီၣ်ရၤလီၤဝဲ တၢ်ကစိၣ်ဖဲ လါနိၣ်ဝ့ဘၢၣ် ၂၅ အနံၤနၣ်လီၤ.

ပဒိၣ်အသုးအဝဲအံၤ သဝီဖိ အတၢ်ဖိတၢ်လံၤလၢအမ့ၢ် တၢ်အိၣ်တၢ်အီ၊ ထံခွး၊ လီဘံၣ်လီခီတဖၣ်စ့ၢ်ကီး မၤဟးဂီၤကွံာ်ဝဲအသိး သဝီဖိတဖၣ် ဘၣ်ဃ့ၢ်ပူၤဖျဲးကွံာ်အသးလၢ တၢ်လီၢ်အဂၤအဂ့ၢ် ကညီပှၤဂ့ၢ်ဝီခွဲး ယာ်ကရူ စံးဝဲဒၣ်နၣ်လီၤ.

ကညီပှၤဂ့ၢ်ဝီခွဲးယာ်ကရူ စီၤအဲလ်ဘၢၣ် စံးဝဲ" ပဒိၣ်ဒီး ခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ် ကမၤဝဲတၢ်ပတုာ်တၢ်ခးအဂီၢ် ထံၣ်လိာ်အသး ကမၤတၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်အံၤ ဂ့ၤဝဲဒၣ်လီၤ. ထံၣ်လိာ်အသးသနာ်ကဲ့ လၢတၢ်မၤထီဒါပှၤ ဂ့ၢ်ဝီခွဲး ယာ်တခီ အိၣ်ဒံးဒၣ်အဖၢမုၢ်ဒီး တပ တုာ်ဝဲဒၣ်ဒံးဘၣ်." စံးဘၣ်ဝဲဒၣ် ခ့ၣ်အဲးစံၣ်နၣ်လီၤ.

ပဒိၣ်ဒီး ခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ် မ့ၢ်အိၣ်ဒီး တၢ်သးလီၤပလိာ်လၢ တၢ်ပတုာ်တၢ်ခး သၢပျၢၤနၣ် စုကဝဲၤတၢ်သဘံၣ်သဘုၣ်လၢ အကကဲထီၣ် တၢ်မၤဘၣ်ဒိ ပှၤဂ့ၢ်ဝီခွဲးယာ်မ့ၢ်လီၤစှၤသနာ်က့ လၢတၢ်ဂုၤထီၣ်ပသီထီၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဒ်အမ့ၢ် ထံတမၢၢ်လၢ တၢ် ကတီထီၣ်အီၤ တၢ်တ့ကျဲမုၢ်ကျဲဘိ၊ တၢ်ချူၣ်ထူတဖၣ် ကဆဲးမၤဘၣ်ဒိဝဲ ပှၤဂ့ၢ်ဝီခွဲးယာ်နၣ်လီၤနၣ် ခ့ၣ်အ့ၣ်ချံအ့ၣ်ရ်ကွံၣ် စံးဝဲဒၣ်လီၤ.

ဖဲအပူၤကွံာ်တသီခံသီ အတီၢ်ပူၤနၣ် ကညီကီၢ်စဲၣ်ပူၤ ကီးကရံးကီၢ်ဆၣ် နိၣ်ကဲၣ်သဝီနၣ် ပဒိၣ်အသုး အစုဒုၣ်တီၤအဖီလာ် သုးခိးကီၢ်ဆၢ(ဘံၣ်ကွံၣ်အဲၣ်ဖ်) ၁၀၁၇ သုးရှ့ၣ်အံၤ ခးလိာ်အသးဒီး ခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ်ဝံၤ ကီးမၢအိၣ်နှ့ၢ်ဆူၣ်ဝဲ လီၢ်ကဝီၤသဝီဖိ အဂၤ ၁၀ လၢ ၃ သီတဘျီ လၢကမၤနှ့ၢ်အတၢ်အဂီၢ်အဂ့ၢ် လီၢ်ကဝီၤဖိတဖၣ် စံးဝဲအသိး သ့ၣ်ညါဘၣ်ဝဲလီၤ.

❑

ပီၣ်လဲၣ် တၢ်ဂုၤထီၣ်ပသီထီၣ် ကရၢ (အိၣ်ဒံၣ်အ့ၣ်) တချုးမၤစၢၤဒံးဝဲဘၣ်နၣ် ယပၣ်ကြၢးလီၤဃုသ့ၣ်ညါဆိဝဲလၢ အနီၢ်ကစၢ်

ဒံၣ်စဲဘၢၣ် ၇သီ,
စီၤခါဆူညါ (ခ့ၣ်အဲးစံၣ်)

ကရှ့ၣ်နံၣ်ကီၢ်စဲၣ် လွံၢ်ကီၢ်ကီၢ်ဆၣ်အပူၤ လီပံၣ်တၣ် (ဘံၣ်လူၣ်ခ့ီ) နိၣ်ဂံၢ် ၂ လီဂံၢ်စဲးဖီကဟၣ် တၢ်မၤလီၢ်တၢ်ကကဲ့ၤဘှီထိၣ်ကဲ့ၤအီၤအံၤ ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်တခီ ပီၣ်လဲၣ် တၢ်ဂုၤထီၣ် ပသီထီၣ်ကရၢ(အိၣ်ဒံၣ်အ့ၣ်) တချုးမၤစၢၤဒံးအီၤဘၣ်နၣ် ကရှ့ၣ်နံၣ်ဒီကလုာ် တၢ်ဂုၤ ထီၣ်ပသီထီၣ်ပၣ်တံၣ် (ခ့ၣ်အဲၣ်ဖံၣ်ဖံၣ်) ဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ်ဝဲ ကီၢ်ယပၣ်ပဒိၣ်လၢ ကလီၤဃုသ့ၣ်ဝဲလၢ အနီၢ်ကစၢ် ဖဲလီၢ်ကဝီၤအဝဲနၣ် ဖဲတနံၤအံၤနၣ်လီၤ.

နိၣ်ဂံၢ် ၂ လီပံၣ်တၣ် လီဂံၢ်ဘါသဟီၣ် စဲးဖီကဟၣ်တၢ်မၤလီၢ်အံၤ ဖဲတၢ်ဘှီထိၣ်အီၤဝံၤအလီၢ်ခံ ကီၢ်ပယီၤဒံးဝဲ တၢ်ဆီတလဲလၢ အနီၢ်ကီၢ်ဒံးဘၣ်အံၤ ကီၢ်ယပၣ်တခီ ဒ်သိးကဒိး နှ့ၢ်ဘၣ်ဝဲ တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီအဂီၢ် ကြၢးလီၤဃုသ့ၣ်ညါဝဲလၢ အနီၢ်ကစၢ်အဂ့ၢ် ခ့ၣ်အဲၣ်ဖံၣ်ဖံၣ် ဒုးနဲၣ်ဝဲလၢ အလံာ်တၢ်ဘီးဘၣ်ရၤလီၤအ ပူၤနၣ်လီၤ.

တနံၣ်အံၤ အီးကထိဘၢၣ် ၂၁ သီအနံၤနၣ် ကီၢ်ပယီၤ ထံဂုၤကီၢ်ဂၤ ကိတိာ် အူဝိၣ်နၣ်မိၣ်လွှၣ်ဒီး အကရၢအံၤ လဲၤဝဲဒၣ်လၢ ကီၢ်ယပၣ် ၃ သီအဆၢကတီၢ် ယပၣ်ထံဂုၤကီၢ်ဂၤ ကိတိာ် ခိၣ်အံၣ်ခွဲ ရိဂ့ ဘၢၣ် (Koichiro Gemba) အံၤ ကီၢ်ပယီၤ ပဒိၣ်တခီ လီပံၣ်တၣ် နိၣ်ဂံၢ် ၂ လီသဟီၣ် စဲးဖီကဟၣ်တၢ်မၤလီၢ် ကကဲ့ၤမၤထိၣ်ကဲ့ၤဝဲအဂီၢ် အိၣ်ဒံၣ်အ့ၣ် ကမၤစၢၤဝဲနၣ် ဆၢတဲာ်ဝဲဒၣ်လီၤ.

> “ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ် အံၤ မၤဝဲ တၢ်ဆီတလဲလၢ ဒ်ဖံးဘ့ၣ်ခိၣ်အသိးအံၤ ထံဂုၤကီၢ်ဂၤတခီ ဆိကမိၣ်ဝဲလၢ တၢ်ဆီတလဲနီၢ် ကီၢ်လံနၣ်လီၤ. ယပၣ်စ့ၢ်ကီး ဆိကမိၣ်ဝဲဒ်နၣ်ဝံၤ (အိၣ်ဒံၣ် အ့ၣ်) တခီမၤစၢၤဝဲဒ်နၣ် ပနၢ်ပၢၢ်အီၤလီၤ. ဆၢကတီၢ်ခဲအံၤ လၢလီပံၣ် တၣ် ဟီၣ်ကဝီၤ တၢမၤထီဒါဝဲ ပှၤဂ့ၢ်ဝီ ခွဲးယာ် အိၣ်ဒံးဝဲအံၤ ကြၢးသ့ၣ်ညါဝဲအဂီၢ် ယပၣ်ပဒိၣ်အံၤ တချုးမၤစၢၤ ဒံးဝဲဘၣ်နၣ် ကြၢးလဲၤဃုသ့ၣ်ညါဝဲလၢ အ နီၢ်ကစၢ်နၣ်လီၤ. တၢ်လၢပကမၤတခါ ဂ့ၤတခါဂ့ၤနၣ် ကလီၤဘၣ်လၢ ကမျၢၢ် တဖၣ် အဖီခိၣ်လီၤနၣ် ”

ပဒိၣ် မၤအိၣ်အမဲာ် လၢတၢ်ဘံၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်ဒီး လီၢ်ကဝီၤအဝဲနၣ် ဒီးလီၤဃာ်ဝဲ ဟီၣ်လာ်မ့ၣ်ပိၢ်အဃိ ဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိဒီး ပှၤကညီတဖၣ် ဘၣ်ဒိသံတဖၣ် တအိၣ်ဒီးတၢ်မၤစၢၤကဲ့ၤနီတမံၤဘၣ်ဒီး သဝီဖိတဖၣ် ဘၣ်တၢ်မၢဆူၣ်အီၤလၢ ကသုးလီၢ်သုးကျဲဒီး လီဂံၢ်ဘါလၢ အဟးထီၣ်လၢ စဲးဖီကဟၣ်တၢ်မၤလီၢ်တဖၣ် လၢလီၢ်ကဝီၤဖိအဂီၢ် တၢ်ဘျုးတၢ်ဖှိၣ်တအိၣ်ဘၣ်အဂ့ၢ် ခ့ၣ်အဲၣ်ဖံၣ်ဖံၣ် အနဲၣ်ရှ့ၢ် ခူအူရဲၣ် စံးဝဲဒ်အံၤလီၤ.

" ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ် အံၤ မၤဝဲ တၢ်ဆီတလဲလၢ ဒ်ဖံးဘ့ၣ်ခိၣ်အသိးအံၤ ထံဂုၤကီၢ်ဂၤတခီ ဆိကမိၣ်ဝဲလၢ တၢ်ဆီတလဲနီၢ် ကီၢ်လံနၣ်လီၤ. ယပၣ်စ့ၢ်ကီး ဆိကမိၣ်ဝဲဒ်နၣ်ဝံၤ (အိၣ်ဒံၣ်အ့ၣ်) တခီမၤစၢၤဝဲဒ်နၣ် ပနၢ်ပၢၢ်အီၤလီၤ. ဆၢကတီၢ်ခဲအံၤ လၢလီပံၣ်တၣ် ဟီၣ်ကဝီၤ တၢ်မၤထီဒါဝဲ ပှၤဂ့ၢ်ဝီခွဲး ယာ် အိၣ်ဒံးဝဲအံၤ ကြၢးသ့ၣ်ညါဝဲအဂီၢ် ယပၣ်ပဒိၣ်အံၤ တချုးမၤစၢၤ ဒံးဝဲဘၣ်နၣ် ကြၢးလဲၤဃုသ့ၣ်ညါဝဲလၢ အနီၢ်ကစၢ်နၣ်လီၤ. တၢ်လၢပကမၤတခါ ဂ့ၤတခါဂ့ၤနၣ် ကလီၤဘၣ်လၢ ကမျၢၢ် တဖၣ် အဖီခိၣ်လီၤနၣ်" စံးဘၣ်ဝဲဒၣ် ခ့ၣ်အဲးစံၣ်လီၤ.

ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ် ဒီးနှ့ၢ်ဘၣ် တၢ်အထိးနါ အါနှ့ၢ်ဒံးတၢ်မၤထီဒါပှၤဂ့ၢ်ဝီခွဲးယာ်အဖီခိၣ် လၢ လီပံၣ်တၣ် ဟီၣ်ကဝီၤပူၤ ၁၂နံၣ်အတီၢ်ပူၤ အိၣ်ဒံၣ်အ့ၣ် ပတုာ်ကွံာ်ဝဲ အတၢ်မၤစၢၤဝံၤအလီၢ်ခံ အူသ့စ့ၣ် ပဒိၣ်အစုပူၤ မးထးခိၣ်အတၢ်ကတိၤလၢ တၢ်ဆီ တလဲ အိၣ်ဂၢၢ်အဝဲအံၤ စံးဝဲသနာ်ကဲ့ တမၤလၢအတၢ် လဲၤကျဲ အံၤ ကီၢ်ပယီၤပပှၤဟူးဂဲၤမၤတၢ်လၢတၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ် လၢအအိၣ်လၢ ကီၢ်ယပၣ် (၂၀၀)ဘျဲၣ်အံၤ ကီၢ်ပယီၤမ့ၢ်ဝဲ ထံကီၢ်တဘ့ၣ်လၢ အမၤတၢ်ဆီတလဲ လၢအမ့ၢ်အတီ တအိၣ်ဒံးဘၣ်အဂီၢ်အံၤ အိၣ်ဒံၣ်အ့ၣ် သုတမၤစၢၤအီၤဒံးဘၣ်နၣ် လဲၤဒုးနဲၣ်အ တၢ်ဘၣ်သးလၢ ယပၣ်ထံဂုၤကီၢ်ဂၤကိ တိာ်ရူမဲာ်ညါနၣ်လီၤ.

ယပၣ်ပဒိၣ်အံၤ ကီၢ်ပယီၤပူၤ စးထိၣ်လၢ ၂၀၀၃ နံၣ် ဒံၣ်ပဲယ့တၢ်ကဲထိၣ်အသးဝံၤအလီၢ်ခံ အိၣ်ဒံၣ်အ့ၣ် ပတုာ်ကွံာ်ဝဲ အတၢ်မၤစၢၤနၣ်လီၤ.

ဟီၣ်ခိၣ်တၢ်ဒုးခံဘျီတဘျီ ဝံၤအလီၢ်ခံ ယပၣ်လၢ အရှူကွံာ် ဝဲလၢ တၢ်ဒုးအံၤ ကီၢ်ပယီၤတခီ လၢတၢ်လိးကဲ့ၤဝဲ သုးဖိသံၣ်ဖိအဂီၢ် လီပံၣ်တၣ် ထံကျိအံၤ လီဂံၢ် နိၣ်ဂံၢ် ၂ စဲးဖီကဟၣ်အံၤ အိၣ်ဒံၣ်အ့ၣ် အတၢ်မၤစၢၤအဃိ ဘံၣ်လူၣ်ခ့ီ လီပံၣ်တၣ် အဖီလာ်တကပၤနၣ် နီၤဖးလီၤဝဲ ခံပတီၢ်ဒီး ဖဲ ၁၉၅၀ နံၣ်နၣ် စးထိၣ်ဘှီထိၣ်ဝဲဝံၤ ၁၉၇၄ နံၣ်နၣ် ဘှီထိၣ်ဝဲဝံၤ ဒီး လီဂံၢ်ဘါ ၁၆၈ မံၣ်ကၣ်ဝၣ် ထုးထိၣ်ဘၣ်ဝဲဒၣ်နၣ်လီၤ.

ဘံၣ်လူၣ်ခ့ီအံၤ တုၤကနံၣ်အံၤ တၢ်ဘှီထိၣ်အီၤအိၣ်ဒံးဝဲအဖၢမုၢ် လီပံၣ်တၣ် ထံတဖၣ် လီဂံၢ်စဲးဖီကဟၣ်တၢ်မၤလီၢ် နိၣ်ဂံၢ် ၃ ပၣ်ဃုာ်ဝဲ လီပံၣ်တၣ် ထံစ့ၢ်ကီး စဲးဖီကဟၣ်တၢ်မၤလီၢ် နိၣ်ဂံၢ် ၁ဒီး၃ သၢခါလၢာ် ဟးထိၣ်ဝံၤ လီဂံၢ်တဖၣ် ဘၣ်တၢ်ဆှၢအီၤ ဆူ ကီၢ်ပယီၤခၢၣ်သးဒီးအဖီခိၣ် အဂ့ၢ် သ့ၣ်ညါဘၣ်ဝဲဒၣ်လီၤ.

❑

ကရၢတဖၣ် ထံၣ်လိာ်အသးဒီး ပဒိၣ်အံၤ ယူအဲၣ်အဲၣ်ဖ်စံၣ် ကဲ့ၤကွၢ်ကဒါကဲ့ၤဝဲ

ဒံၣ်စဲဘၢၣ် ၂သီ,
စီၤသ့မွံး(ခ့ၣ်အဲးစံၣ်)

ဃူဖိး ကလုာ်ဒူၣ် ဖဲၣ်ဒရၢၣ်ကီၣ်ကာ် (ယူၣ်အဲၣ်အဲၣ်ဖ်စံၣ်) အကရၢဖိတဖၣ် လၢအထံၣ်လိာ်အသးဒီး ပဒိၣ်တၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်ခၢၣ်စးတဖၣ်အံၤ ကဲ့ၤမၤဝဲ တၢ်ကွၢ်ကဒါကဲ့ၤအဂ့ၢ် သ့ၣ်ညါဘၣ်ဝဲလီၤ.

ဖဲအပူၤကွံာ် နိၣ်ဝ့ဘၢၣ် အကတၢၢ်တန့ံနၣ် ယူၣ်အဲၣ်အဲၣ်ဖ်စံၣ်မၤဝဲ လီၢ်ခၢၣ်သးတၢ်အိၣ်ဖှိၣ် တၢ်ထံၣ်လိာ်အိၣ်သကိး ဖဲကီၢ်ကျိၣ်တဲၣ် ကီၢ်ပယီၤကီၢ်ဆၢဘၣ် ဃးကရၢဖိတဖၣ် ထံၣ်လိာ်အသးဒီး ပဒိၣ်တၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်ခၢၣ်စးတဖၣ်အံၤ ကရၢဖိခဲလၢာ် ဟဲထိၣ်ဝဲဒီး ကဲ့ၤကွၢ်က ဒါကဲ့ၤဝဲဒၣ်အဂ့ၢ် ယူၣ်အဲၣ်အဲၣ်ဖ်စံၣ် စံးဝဲဒၣ်လီၤ.

ယူၣ်အဲၣ်အဲၣ်ဖ်စံၣ်ဒီး တလၢၤကီၢ်သီပၣ်တံၣ် အနဲၣ်ရှ့ၢ် နဲၣ်ဟ့ၣ်သၣ် စံးဝဲ"ဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ထံၣ်လိာ်သးဒီး ပဒိၣ်အံၤအဖီခိၣ် ပဝဲသ့ၣ်ပကဲ့ၤဟဲာ်ထံနီၤဖးဒီး ကဲ့ၤကွၢ် ကဒါအီၤနၣ်လီၤ. ကရၢဖိတဖၣ် အတၢ်လဲၤထံၣ်လိာ်အိၣ်သကိး တၢ်အိၣ်သးအံၤ ပကနၣ်အီၤလီၤ. ဝံၤဒီး လၢအဝဲနၣ်အဖီခိၣ် ပကဲ့ၤကွၢ်ကဒါကဲ့ၤအီၤလီၤ. ခဲအံၤ ပဝဲ ကရၢဖိခဲလၢာ်နၣ် အိၣ်ဆၢထၢၣ်ဃာ်ဝဲလၢ ယူၣ်အဲၣ်အဲၣ်ဖ်စံၣ် အဂ့ၢ်" စံးဝဲဒၣ်လီၤ.

ယူၣ်အဲၣ်အဲၣ်ဖ်စံၣ် ဒီး ပဒိၣ်တဖၣ် ထံၣ်လိာ်အသးလီၤလီၤဆီဆီအံၤ မ့ၢ်ဝဲတၢ်ထံၣ်လိာ် လၢအတမ့ၢ်တတီဘၣ်အဃိ ကရၢဖဲ လဲၣ်တဖုဂ့ၤတဖုဂ့ၤ တအိၣ်ဒီး တၢ်သးလီၤပလိာ်နီတမံၤဒံး ဘၣ်အဂ့ၢ် စံးအါထိၣ်ဝဲလီၤ.

ယူၣ်အဲၣ်အဲၣ်ဖ်စံၣ် အကရၢဖိတၢ်ဟ်သးတခီ ဘၣ်ထွဲဒီး ခါလၢကဟဲ တၢ်ပတုာ်တၢ် ခးတခီ ထံၣ်လိာ်အသးဒီး ပဒိၣ်သနာ်ကဲ့ ထံရှူကီၢ်သဲးဒီး တၢ်သးလီၤပလိာ် တၢ်ပတုာ်တၢ်ခးအံၤ တၢ်မ့ၢ်တၢ်ပိၣ်သ ကိးအီၤနၣ် ကလဲၤဝဲဒ် ယူၣ်အဲၣ်အဲၣ်ဖ်စံၣ်အသိး အဂ့ၢ် ယူၣ်အဲၣ်အဲၣ်စံၣ် စံးဝဲဒၣ်လီၤ.

ယူၣ်အဲၣ်အဲၢ်စံၣ် အနဲၣ်ရှ့ၢ်သဃဲၤ(၁)ပဒိၣ် ဒီလ့ၢ်မုၢ်စံးဝဲ"ယူၣ်အဲၣ်အဲၣ်ဖ်စံၣ် ကထံၣ်လိာ် အသးတခီ ပဒိၣ်တကပၤ တတူၢ်လိာ်ဝဲဘၣ်. လၢတၢ်နၣ်အဃိ ပဝဲသ့ၣ် ပထံၣ် လိာ်အိၣ်သကိး တၢ်အိၣ်သးအံၤ ပကနၣ်အီၤလီၤ. ဝံၤဒီး လၢအဝဲနၣ်အဖီခိၣ် ပကဲ့ၤ ကွၢ်ကဒါကဲ့ၤအီၤလီၤ. ခဲအံၤ ပဝဲ ကရၢဖိခဲလၢာ်နၣ် အိၣ်ဆၢထၢၣ် ဃာ်ဝဲလၢ ယူၣ်အဲၣ်အဲၣ်ဖ်စံၣ် အဂ့ၢ်" စံးဝဲဒၣ်လီၤ.

ပသး တဘၣ်တဖုအဝဲအံၤ မ့ၢ်ဝဲတၢ်တပတီၢ်လၢ ပကတုာ် တၢ်ခးနၣ် ပတၢၣ်ပိၣ်အီၤလီၤ. တၢတပတီၢ်လၢ ပဒိးနှ့ၢ်ဘၣ်ဝဲ တၢ်စၢအဖီခိၣ်နၣ် ကတုၤလၢ တၢ်ပတုာ်တၢ်ခးအဂီၢ် ကတၢၣ်ပိၣ်သကိးဝဲဒၣ်လီၤ. လၢခံပတီၢ်တပ တီၢ်တခီ ထံရှူကီၢ်သဲးတၢ်ဂ့ၢ်နၣ် ပဝဲသ့ၣ်ယူၣ်အဲၣ်အဲၣ်စံၣ် ဒီတဖုဃီ ကတၢၣ်ပိၣ်သကိး ကဲ့ၤဝဲအိၣ်ဒီး တၢ်ဟ်သးဒ်အံၤအဂ့ၢ်"အဝဲစံး ဝဲဒၣ်လီၤ.

ဆၢကတီၢ်ခဲအံၤ ယူၣ်အဲၣ်အဲၣ်ဖ်စံၣ် ကရၢခိၣ်မ့ၢ်ဝဲ သုးခိၣ်ကျၢၢ် အ့ၣ်ဘလၣ် (KIO) ကရၢခိၣ်ခံ(၁)အ့ၣ်ဘဲၣ်တွံၣ် (KNPP) ကရၢခိၣ်ခံ(၂)ပဒိၣ် စီၤဒ့ဘ့ၣ်သးကပီၤ(KNU) နဲၣ်ရှ့ၢ် ခိၣ်ကျၢၢ် နဲၣ်ဟ့ၣ်သၣ်(NMSP)ဒီး နဲၣ်ရှ့ၢ်သဃဲၤ(၁)ပဒိၣ်စီၤဒီလ့ၢ်မုၢ် (KNU) နဲၣ်ရှ့ၢ်သဃဲၤ(၂) သုး ခိၣ်ဒိၣ်ဖိ ခိအိၣ်ကၣ်(BNLO) သ့ၣ်တဖၣ်နၣ်လီၤ.

❑

ကခ္ပ ဘာ့ဂီဘာ့ခဲလာ မဲကျ့ာ်ယာ် ဟိ၁်ကဝီၤတဖ၁် လိၤသး၊ ဟာဖာလဲၤဒီး ဆိးကၢ့ဆါဘီတဖ၁် ဟဲအါထိ၁်

ဒံ၁်စဲဘၢ၁် ၁၂သီ,
စီၤခါဆူညါ(ခ့၁်အဲးစံ၁်)

ကခ္ဆ၁်ကီ၎်စဲ၁် မိမိ၁်ကီ၎်ဆ၁်၊ မဲကျ့ာ်ယာ် ဟိ၁်ကဝီၤအပူၤ တနံ့ဘျဲ၁်ဘျဲ၁် ဘ၁်ကီဘ၁်ခဲဖိတဖ၁် လိၤသး၊ ဟၢဖၢလဲၤဒီး ဆိးကၢ့ဆါဘီ တစ့ၤလီၤဘ၁်အမဲ၁်ညါ ဟဲအါထိ၁်ဝဲဒ၁် အဂ့၎် လၢလီ၎်ကဝီၤအဝဲနၣ်ပှၤကူဆါယါဘျီတ၎်လၢ အတအိ၁်ဒီးတ၎်လၢၤ ဘူ၁်လၢၤစ့ၤ ပှၤမၤတ၎်ဖိတဖ၁် စံးဝဲဒ၁် လိၤ။

ဆၢကတီ၎်ခဲအံၤ လၢ မဲ၁်ကျ့ာ်ယာ် အံၤနၣ်ပှၤ ဘ၁်ကီဘ၁်ခဲဖိတဖ၁် ပှၤလၢ၊အကူဆါယါဘျါတ၎် ကသံ၁် သရ၁်မှ၁်တဂၤစံးဝဲ "မဟါတနံၤ ပမ့၎် ဒွးဃှာ်ဒီး ပှၤလၢ၊ အဆိးကၢ့ဆါဘီ ခဲလၢာ်နၣ်ပှၤ ဟၢဖၢလဲၤဒီးလိၤသး ပှၤလၢ၊ အဟဲပှဲးအသးလၢ၊ တ၎်ဆါဟံ၁် ကအိ၁်ဝဲ ဘူးထိ၁်လၢ၊ ၆၀ ညါလီၤ။ ပှၤလၢ၊အလိၤသးတဖ၁် အါတလၢ၊အယိ ပှၤလၢ၊ အဟဲပှဲးအသးလၢ၊ တ၎်ဆါဟံ၁်တဖ၁် ပဃ့အတ၎်မၤစၢၤလၢ၊ အဝဲသ့၁်ကဒဲကဒဲလၢ၊ ပှၤလိၤသးယီ၎်သးတဖ၁်အအိ၁်အဂ့၎် " စံးဘ၁်ဝဲဒ၁် ခ့၁်အဲးစံ၁်နၣ်လီၤ။

ပှၤလၢ၊ အလိၤသးယီ၎်သးအကျါ အါဒ၁်တက့၎် ဖိသ၁် ၅ နံ၁် ဆူ အဖိလာ်တဖ၁်လီၤ။ ဒ်နၣ်အသိး ပှၤလၢ၊ အဟဲလၢ၊ တ၎်ဆါဟံ၁်ကိုးနံၤဒဲးနၣ် ဖိသ၁်တဝ်ဃ၁်ဃ၁် ဟဲအါကတ၎်ဝံၤ ခံထံ၁်တထံ၁် ဘ၁်အါကတ၎်တခီ ပှၤဟိ၁်မှ၁်လၢ၊ အအိ၁်ဒီး အဟံ၁်ဖိ ဃီဖိတဖ၁်အဂ့၎် အဝဲစံးအါထိ၁်ကဒီးဝဲနၣ်လီၤ။

ကခ္ဆ၁်တ၎်ထူ၁်ဖျဲးသုးမ့၎်ဒိ၁် (ခ့၁်အဲးအ့၁်)ဒီး ပယီၤပဒိ၁် အသုးအဘၢ၁်စၢၤ တ၎်ဒုးကဲထိ၁်အယိ မဲကျ့ာ်ယာ်ဟိ၁်ကဝီၤ မိမိ၁် ကီ၎်ဆ၁်အပူၤ သဝီတဖျၢ၁်ဘ၁်တဖျၢ၁် ကမျၢ်တဖ၁် ဃ့၎် ပူၤဖျဲးအသးသနာ်က့ လဲၤတုၤဝဲဒ၁် လၢ တရူးကီ၎်ဝံၤ ဘ၁်တ၎် နီၤကၢ့ၤကဒါကၢ့ၤအီၤ အိ၁်အါထိ၁်ဝဲဒ၁်အသိး ဆၢကတီ၎်ခဲအံၤ ဘ၁်ကီဘ၁်ခဲ အိ၁်ဝဲ တကထိဘျဲ၁်လံနၣ် သ့၁်ညါဘ၁်ဝဲဒ၁် လိၤ။

တ၎်ဟၢ၊ဖၢလဲၤ ကဲထိ၁်အသးလၢ၊ မဲကျ့ာ်ယာ် ဘ၁်ကီဘ၁်ခဲ ဖိသ၁် လၢအသး ၂ နံ၁်တဂၤ အမိ၎်နၣ် ကတီ၎်အံၤ မဲ၁်ကျ့ာ်ယာ် ဟိ၁်ကဝီၤ တ၎် ၈၊်ဝဲ မ့၎်လၢတ၎်၈၊်ခါအကတီ၎်၊ ပှၤအိ၁်ဖ့ိ၁်အိ၁်ရိ၀ံၤ ဘ၁်သုးလီ၎်သုးကျဲဒီး ထံသူထံအီတဖ၁် တ၎်ကီ တ၎်ခဲအိ၁် ထိ၁်ဝဲဒ၁်အဂ့၎် တ၎်တယာ်ဝဲဒ၁်နၣ် လိၤ။

လၢ၊ မဲ၁်ကျ့ာ်ယာ် ဟိ၁်ကဝီၤပူၤ ဘ၁်ကီဘ၁်ခဲဖိအဂီ၎် တ၎်မၤစၢၤ လၢ၊ အလိ၁်ဝဲတဖ၁် ကခ့ၣ်၊ ကညီကီ၎်စဲ၁်ပူၤ ခ့ီကီ၎်စဲ၁်ပူၤဒီး ဝ့၎်တကူ၁်၊ မါတလ့ကီ၎်ခီ ပှၤမၤတ၎်လၢ၊ ပှၤတဝ၊တဖ၁် လဲၤမၤစၢၤဝဲ လၢတ၎်အီ၁်တ၎်အီ၊ တ၎်ကူတ၎်သိး အိ၁်ဝဲအဂ့၎် သ့၁် ညါဘ၁်ဝဲဒ၁်လိၤ။

ပယီၤအသုးဒီး ခ့၁်အဲးအ့၁် အသုးဘၢ၁်စၢၤ ဖဲလါယူၤ ၆ သီအနံၤ တုၤလၢ၊ခဲအံၤ တ၎်ဒုးကဲထိ၁်အသး အယိ တရူးဒီးကီ၎်ပယီၤကီ၎်ဆ၊ ဒီတဘိနၣ် ခ့၁်အဲးအိ၁် ပၢဝဲ တ၎်လီ၎်တဖ၁် ပှၤဘ၁်ကီဘ၁်ခဲဖိလၢ၊ အဟဲအိ၁် အိ၁်ဝဲ ၃,၅၀၀ ၈ၤလံအဂ့၎် ခ့၁်အဲးအ့၁်စံးဝဲဒ၁် လိၤ။

❑

ပဒိ၁်အသုး ထုးထိ၁်တ၎်ကလု၎်လၢ သဝီဖိတဘ၁်ဟးထိ၁် သဝီချၢဘ၁်

လါဒံ၁်စ့ဘၢ၁် ၁၄သီ,
စီၤဖိမူ (ခ့၁်အဲ၁်စံ၁်)

ပဒိ၁်အသုးလၢ၊ အဟူးဂဲၤ ဖဲ တနီသရံ၁် ကီ၎်ခီဒိ၁်၊ ပလီကီ၎်ဆ၁် အပူၤတဖ၁် ထုးထိ၁်တ၎်ကလု၎်လၢ၊ စးထိ၁်ဖဲ လါဒံ၁်စ့ဘၢ၁် ၇သီအနံၤနၣ် လီ၎်ကဝီၤပှၤသဝီဖိတဖ၁် ဟးထိ၁်တ၎်ချၢ လၢ၊ မ့၎်နၤခီတန့၎်ဘ၁်အဂ့၎် လီ၎်ကဝီၤ ဖိတဂၤ စံးဘ၁်ဝဲ ခ့၁်အဲးစံ၁်နၣ်လီၤ။

ဖဲလါဒံ၁်စ့ဘၢ၁် (၇)သီအနံၤနၣ် နဗဟ(၃)ခ၁် သုးခ၁်ဒိ၁်စိ စိမ့ထ့ကိုးဖ့ိ၁်ဝဲ စးထိ၁်လၢ၊ ဆ့၁်ဖ့ျၤဒဲၤသ ဝီတူၤ ကီ၎်ဆ၊ မဲစလံ၁်သဝီ ပှၤသဝီဖိ တ၎်ချၢ နီတဂၤဘ၁်၊ ဟးထိ၁်တ၎်ချၢ ပမ့၎်ထံ၁်နၣ် ပကခးဒီးကျိ မ့၎်သံ ပတ ဟံအရ၁ဘ၁်" အဂ့၎်စံးဝဲလီၤ။

လၢ၊နၣ်အမဲ၁်ညါ နဲ၁်လီၤ စ့၎်ကီးဝဲလၢ၊ သဝီဖိလၢ၊အအိ၁်လၢ၊ စံ၁်ဒဲ၊ ခုးဒဲသ့၁်တဖ၁် တပျဲအိ၁်ဝဲလၢၤ ဘ၁်၊ မၢဟဲကၢ့ၤအိ၁်လၢ၊ အမိၤသဝီပူၤ ကိးဂၤ ဒဲအဂ့၎်နၣ် အမိၤသဝီဖိလၢ၊ တအဲ၁်ဒီးဟ၁်ဖျါ အမံၤတဂၤစံးဝဲနၣ် လိၤ။

လီ၎်ကဝီပှၤသဝီဖိ တယးဝဲ၁် ပဒိ၁်အသုးနဲ၁်လီၤတ၎်ကလု၎်လၢ၊ ပှၤသဝီဖိတဖ၁် တဘ၁်ဟးထိ၁်သဝီ

> **"နဗဟ(၃)ခ၁် သုးခ၁်ဒိ၁်စိ စိမ့ထ့ဒီး သုးရ၎်(၄၀၅)သုးရ၎်ခ၁်ဒီၤဝဲးအူ ထုးထိ၁်တ၎်ကလု၎်လၢ ဟါခ၁် ၆နၣ်ရံ၎် တူၤဂီၤခ၁် ၆နၣ်ရံ၎်နၣ် တဘ၁်ဟးထိ၁် တ၎်ချၢနီတဂၤဘ၁်၊ ဟးထိ၁်တ၎်ချၢ ပမ့၎်ထံ၁်နၣ် ပကခးဒီးကျ၊ မ့၎်သံ ပတဟံအရ၁ဘ၁်"**

တဖ၁်ဒီး လၢ ကသူ၁်ထိ၁်ဆီ လီၤဘ၁် ကၢ့ၤ၃ူသဝီအဂီ၎် နဲ၁်လီၤဝဲ တ၎်ကလု၎်လၢ၊ စးထိ၁်ဟါခ၁ိတူၤလၢ၊ မ့၎်ဝါထိ၁်တ စုနၣ် ပှၤသဝီဖိတဖ၁် တ ဘ၁်ဟးထိ၁် တ၎်ချၢ နီတဂၤဘ၁်နၣ် လီၤ။

ပှၤသဝီဖိတဂၤစံးဝဲ "နဗဟ(၃)ခ၁် သုးခ၁်ဒိ၁်စိ စိမ့ထ့ဒီး သုးရ၎်(၄၀၅)သုးရ၎်ခ၁်ဒီၤဝဲးအူ ထုးထိ၁်တ၎်ကလု၎်လၢ၊ ဟါခ၁် ၆နၣ်ရံ၎် တူၤဂီၤခ၁် ၆နၣ်ရံ၎်နၣ် တဘ၁်ဟးထိ၁် ချၢ ဒီး မၢသဝီဖိခဲလၢၤ် ဟဲကၢ့ၤအိ၁်ဖ့ိ၁် လၢ၊ ဒူသဝီပူၤတ၎်ဂ့၎်အံၤနၣ် ကဘျးစဲ လိ၁်အသးဒီး တ၎်ဘ့ီထိ၁် ဒဝ၎်ထံယိ၁် ကဘီသန့ အတ၎်တိ၁်ကျဲၤနၣ်လီၤ။

သုးခ၁်ဒိ၁်စိ စိမ့ထ့တီခ၁် ရ၎ိ၁်မဲ ပဒိ၁်အသုး နဗဟ နီ၁်ဂ်၎် (၃)အံၤ နၣ် ကတီ၎်အံၤ ခ့၁်အဲ၁်ယူ၁် သုးကၢ့ (၄) အပှၤတဖ၁် ခးစဲးပြဲးအီၤ ခဲအံၤခဲအံၤ အယိ သံဒီးဘ၁်ဒိဘ၁်ထံး အိ၁်ဝဲဒ၁် နၣ်လီၤ။ ❑

ခ့၁်အဲ၁်ယူ၁် ခီးခးစဲးပြဲးအယိ ပယီၤသုး သံဒီးဘ၁်ဒိ ၃၈ၤ

လါဒံ၁်စဲဘၢ၁် ၉သီ,
စီၤဖိမူ (ခ့၁်အဲးစံ၁်)

ပယီၤသုးလၢ၊ အအိ၁်ဟူးဂဲၤဖဲ ပလီကီ၎်ဆ၁်၊ တနီသရံ၁်ကီ၎်ခီဒိ၁် တ၎်လီ၎်တတီၤ ခ့၁်အဲ၁်ယူ၁် သုးကၢ့ (၄) အပှၤခိုးခးစဲးပြဲးအီၤအယိ သံ ၂၈ၤ ဘ၁်ဒိ ၁၈ၤ အဂ့၎်နၣ် လိ၎်က ဝီၤ ပှၤသဝီဖိတဂၤစံးဝဲနၣ်လီၤ။

ဖဲလါဒံ၁်စ့ဘၢ၁် ၆သီအနံၤနၣ် ပယီၤသုး ပၢဆ့ၢ ရဲ၁်ကျဲၤ သုးဝံၤ လိ၎်ခ၁်သ့၁် (စကခ–၈)အဖိလာ် ခ၁် ချ့သုးရ့၁် ၄၀၉ လၢ အဘ၁်တ၎် တီခ၁် ရ၎ိ၁်မဲအီၤ လၢ သုးခ၁်ဒိ၁်ဖိ မ့ဲ အီၤထိအံၤ နၣ် ခ့၁်အဲ၁်ယူ၁် သုးကၢ့ (၄)သုးရ့၁်လီၤ ဆီခ၁်းခးအီၤဖဲ အမိၤသဝီ ကအိ၁်လၢ ၁၀ မံးနံးဃ၁်ဃ၁်အဂ့၎်နၣ် အမိၤသဝီ ဖိလၢ၊ တအဲ၁်ဒီးဟ၁်ဖျါအမံၤတဂၤစံးဝဲ နၣ်လီၤ။

အဝဲစံးဝဲ "ဘ၁်တ၎်ခးအီၤ လၢ၊ သဝီချၢ နၣ် ဘ၁်ဒိ ၃ဂၤနၣ်လီၤ။ ဖဲလၢ၊ တ၎်ကဟဲကၢ့ၤစိ၁်တူၤလၢ၊ သဝီ ပူၤနၣ် သံ ၂ဂၤနၣ်လီၤ။ လၢ၊အသံကျါ နၣ် ပ၁်ဃ၁်ဒီး သုးစကီၤတဂၤနၣ်လီၤ။" အဂ့၎် စံးဘ၁်ခ့၁်အဲးစံ၁်နၣ်လီၤ။

ဒ်နၣ်အသိး ဖဲအပူၤကွံ၁် လါဒံ၁်စ့ဘၢ၁် ဖဲသီအနံၤနၣ် ပယီၤသုး (စကခ–၈) အဖိလာ် သုးခ၁်ဒိ၁်ဖိ ဒီၤပဲၤအူ တိခ၁်ရ၎ိ၁်မဲ ခ၁်ချ့သုးရ့၁် ၄၀၅ သုးကျိ(၁) သုးခ၁်တဂၤ ဖဲလၢ၊အဟးရ့ဲ၎်တ၎်လီ၎် တ၎်ကျဲအဆၢကတီ၎် ယီ၎် ဘ၁်ဝဲ (ခ့၁်အဲ၁်ယူ၁်) အမ့၁်ပိ၎်ဖဲ အမိၤ သဝီဃၢၤနၣ်အယိ အခ၁်လၢ၊အထွဲတ ပၢအ၃့ကိ၁် တူ၁်ကွံ၁်ဝဲဒ၁်နၣ်လီၤ။

ပယီၤသုးလၢ၊ အဘ၁်ဒိတ ဖ၁်နၣ် ကဆ့ၢ၊အီၤဆူ ထံထ၁်သုးက လၢၤအဂီ၎် သဝီဖိလၢ၊ အထံ၁်ဝဲတဖ၁် နၣ် လူးဖိ၁်ဝဲပိ၁်တ၁်တကးဘ၁်၊ သုးခ၁် ဒိ၁်ဖိ ဒီၤပဲၤအူ နဲ၁်လီၤစ့၎်ကီးဝဲ ပှၤသ ဝီဖိလၢ၊ အဟးမၤအိ၁် တ၎်လၢ၊သဝီချ၊ တဖ၁် ကဘ၁်ဟဲကၢ့ၤအိ၁်လၢ၊ သဝီအ ကိပူၤခဲလၢၤ်နၣ်လီၤ။

ခ့၁်အဲ၁်ယူ၁် သုးကၢ့ (၄) ပှၤဘ၁်မူဘ၁်ဒါတဂၤစံးဝဲ "သုးစကီၤ ဖိဆံးဒီး အပှၤ လဲၤမၤစဲးပြဲးဝဲနၣ်လီၤ။ ပဒိုးနၣ်တ၎်ကစိ၁်လၢ၊ ပယီၤအပှၤသံ ၂ ဂၤနၣ်လီၤ။ လၢ၊ပဝဲတပၤဒု တ၎်အိ၁်သးဂ့ၤက စီဒီလီၤ။" အဂ့၎်စံးဘ၁်ဝဲနၣ်လီၤ။

တ၎်ဒုးကဲထိ၁်တ၎်လီ၎်နၣ် ပယီၤသုး စကခ ၈အဖိလာ် (စစ်ဗျူ ဟာ–စဗဟ) သုးရ့၁် ၃ရ့၁် (နည်းဗျူ ဟာ–နဗဟ)သုးရ့၁် ၃ရ့၁် ဒီး ခ့၁်အဲ၁် ယူ၁် သုးကၢ့(၄)သုးရ့၁်လီၤ ဆီအပှၤတ ဖ၁် ဟူးဂဲၤဝဲဒ၁်နၣ်လီၤ။ ❑

မ့၁်အူ အူထိ၁်အယိ ဟံ၁်ခ၁်ဟးဂီၤဝဲ တကယၤ.ဘျဲ၁် ဖဲစ့ကၢ်းသဝီ

ဒ့၁်စဲဘၢ၁်လ ၂ဖသီ, (ခ့၁်အဲးစံ၁်)

တလၢၤကီ၎်စ၁်၊ ပီၤကီ၎် ဆ၁် စ့ကၢ်းသဝီအပူၤ ဖဲမဟါတနံၤ မ့၁် အူအူထိ၁်ဝဲအယိ ဟံ၁်ခ၁်ဟးဂီၤဝဲခဲ လၢာ် တကယၤဘျဲ၁်အဂ့၎် ပသ့၁်ညါ အဘ၁်အီၤလီၤ။

စ့ကၢ်းသဝီဖိ ပိ၁်မှ၁်တဂၤ "ဟံ၁်ခ၁်တကယၤဘျဲ၁် ဟ၁်ကွံ၁်ဝဲဆူ မ့၁်အူပူၤလီၤ။ ပှၤတနီၤစံးဝဲလၢ၊ သတူ၎် ကလးအတီ၎်ပူၤ တ၎်ကဲၤထိ၁် (ရ၎ိ၁်ကဲ ထိ၁်ဝဲ)ဝဲလီၤ။ တုၤခဲကနံ၁်အံၤ မ့၁်အူ တဟဲဒံးဘ၁်အဂ့၎်" အဝဲစံးဝဲလီၤ။

လ့၁်မ့၁်အူကျဲ လၢ၊အခ်ိပ တ၁်ဝဲ စ့ကၢ်းသဝီ အမ့၎်ထိ၁်ဒီး အမ့၎် နၣ် ဟံ၁်ခ၁်သ့၁်တဖ၁် အူထိ၁်ကွံ၁်ဝဲအ ဂ့၎် အဝဲစံးဝဲလီၤ။

မ့၎်နၤ ၁၁ နၣ်ရ့၁် အဆၢ ကတီ၎် မ့၁်အူစးထိ၁်အူထိ၁်ဝဲဒီး လၢ ဆၢကတီ၎်ဖု၁်ကိ၁်အပူၤ အူထိ၁်ဃ၁် ဝဲဒီးကဝီၤ၃ သ့၁်တဖ၁်ဝံၤ မ၁်ဖဲအဘူး အတ၎် ပီၤဝ့၎်ဒီး သထိ၁်ဝ့၎် မံသးသိ လ့၁်တဖ၁် ဟဲတူးဝဲအဂ့၎် လိ၎်ကဝီၤ သ ဝီဖိတဖ၁် စံးဝဲလီၤ။

ကလံၤတဖ၁်အူ ဝဲ အယိ တစ်၎်ဖိဒီး မ့၎်အူအူထိ၁်ဃ၁်ဝဲ ကဝီၤ၃ ဒီတဘ့၁်လီၤ။ တ၎်တယးဒ္ဓါးကွ၎်ဝဲ တ၎်အလှ၁်အပ့ၤလၢ၊ အရ့ၤကွံ၁်သ့၁် တဖ၁် ကအိ၁်ဝဲ ကၢ့ၤလၢ၊ အထိလီၤ။ သဝီဖိလၢ၊ အအိ၁်ဆီးဖဲ မ့၁်အူအူထိ၁် တ၎်လီ၎်တဂၤ စံးဝဲလီၤ။

ဘ၁်ဃးဒီးမ့၎်အူ အူထိ၁် တ၎်ဂ့၎်အံၤ ခ့၁်အဲးစံ၁် ဆဲးကျိုးသံကွ၎်ဝဲ ဆူ ပီၤဝ့၎် မံသးဝဲၤလီ၎်ဘ၁်ဆ၁် ပှၤလၢ၊ ကကၢ့စံးဆၢကဒါတ၎် တအိ၁်ဝဲဘ၁် နၣ်လီၤ။

စ့ကၢ်းသဝီၤအံၤ အိ၁်သ့၁် လီၤ အသးဖဲ ယၢကူ၁်– မီ၎်လဲးမ့ဲ၁် သိ၁် လ့၁်ကျဲမူအဖိ၁်ခ၁် ဝံၤ အါဒ၁်တ၎်တ ကၢ့် တ၎်သ့၁်ဘ၁်အီၤလၢ၊ စ့ကၢ်း ထံလီၤ ဆူ (စ့ကၢ်းယ့ၤတကီၤ) သဝီနၣ်လီၤ။ စ့ကၢ်း ကို၁်သ့ဘီ ထံလီၤဆူ အနီ၎်ဂ၎် (၂) လိမ့၎်အူ အကိတိ၎် ဝဲၤလီ၎်အလိ မ့၎်အူ အဆံးဖိအိ၁်သ့၁်လီၤအသးဖဲ ထံလီၤဆူ အဖိလာ်ဒီး လိမ့၎်အူ စဲးတ ဖ၁် ဟ့၁်ဝဲ လိမ့၎်အူဆူ စ့ကၢ်းသဝီအပူၤ မံတၢ၁် ၅,၀၀၀ နၣ်လီၤ။

စ့ကၢ်း နဲ့ဆၢ၁် တဖ၁် တနံ၁် အတီ၎်ပူၤ ဟ့၁်ဝဲ မ့၁်အူ ၈ လါအတီ၎်ပူၤ ၂၄ နၣ်ရ့၁် ဒီးမ့မ့၎်လၢ၊ တ၎်စူၤခါအ ဆၢကတီ၎် တခ်ိထုးထိ၁် လိမ့၁်အူလၢ၊ ထံ၁်လီၤဆူတဖ၁်အပူၤ နၣ်ဝဲ မံၤကၢတ၁် ၁၀၀ဘျဲ၁်နၣ်လီၤ။ ❑

တၢ်ထံၣ်လိၣ်သံကွၢ်တၢ်ဒီး စီၤသးတီကူနူ ပှၤလၢအဒိးန့ၢ်ဘၣ် ဝံးထိရံယါကိၢ်စဲၣ် ပဒိၣ်တၢ်ဟ့ၣ်မၤလၤကပီၤလၢ ၂၀၁၁နံၣ်

တံနီ (သဝီတါ)

ဖဲကိၢ်အီးစထြွလယါအပူၤ ဝံးထိရံယါကိၢ်စဲၣ်ပဒိၣ်ဒီး ဆဲးလၤထီရီၤဝဲၤကျိၤဟ့ၣ်မၤလၤ ကပီၤဝဲ "ဝံးထိရံယါဆဲးလၤထီရီၤ တၢ်ဟ့ၣ်လၤကပီၤလၢပှၤမၤတၢ် အဂ့ၤကတၢၢ်အဂီၢ်"(Victoria's Multicultural Awards for Excellence) တနံၣ်တဘျီကိးနံၣ်ဒဲး ဖဲကိၢ်စဲၣ်အဝ့ၢ်ခိၣ်မဲလ်ဘၢန်,(Government House) ဘျီၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တနံၣ်တဘျီပဒိၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်မၤ လၤကပီၤအံၤ အိၣ်ဝဲအကလုာ်(၁၀) လၢအမ့ၢ်ဝဲ– တၢ်ဟ့ၣ်မၤလၤကပီၤဆူ ပှၤဟ့ၣ်လီၤသးမုာ်သးမၤကလီတၢ်လၢ အပှၤတဝၢ တၢ်ဂုၤထိၣ် ပသီထိၣ်အဂီၢ်, တၢ်ဟ့ၣ်မၤလၤကပီၤဆူ လီၢ်ကဝီၤပၢပြးပဒိၣ်ပှၤလၢအဟ့ၣ်လီၤ သးမၤတၢ်အဂ့ၤကတၢၢ် လၢအတၢ်မၤမူဒါပူၤ, တၢ်ဟ့ၣ်မၤလၤကပီၤဆူဆဲး လၤထီရီၤတၢ်ကူၣ်ဘၣ် ကူၣ်သ့ဝဲၤကျိၤပှၤမၤတၢ်ဖိလၢအဂ့ၤကတၢၢ်,တၢ်ဟ့ၣ်မၤ လၤကပီၤဆူပၢၤကိၢ်, ပှၤမၤ မုၢ်ကျိၤဝဲၤကွာ်, ပှၤမၤတၢ်လၢ တၢ်ကစီၣ်သန့လၢအဖျိးစိလၢတနံၣ် အတီၢ်ပူၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဝံးထိရံယါကိၢ်စဲၣ် ပဒိၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်မၤ လၤကပီၤဆူပှၤမၤတၢ်အဂ့ၤကတၢၢ်လၢ ၂၀၁၁နံၣ်အံၤအဂီၢ်. လၢပပှၤကညီဖိအကျါ စီၤသးတီကူနူဒိးန့ၣ်ဘၣ်ဝဲ "ပှၤသးစဲပှၤတဝၢဂ့ၢ်ဝီတၢ်မၤလၤ ကပီၤ"(Meritorious Service to the Community Award) လၢတနံၣ်ညါအံၤအဂီၢ် န့ၣ်လီၤ. အဝဲအံၤ မ့ၢ်တၢ်ပာ်ကဖၢလၢသးဒီး တၢ်လၤကပီၤဖးဒိၣ်တခါ လၢပပှၤကလုာ် ကညီဖိတဖၣ်ခၢၣ်စး အဂီၢ် န့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်လၢစီၤသးတီကူနူ အတၢ်ကွဲမုာ်ယၤအဃိ ယလဲၤထိၣ်ဘၣ်ဆူတၢ်ဟ့ၣ်မၤလၤကပီၤအီၤ မူးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဘျီအံၤ ဒ်အပှၤတမံၤလီၤဆီ တဂၤအသိးဖဲ (၁၄–၁၂–၂၀၁၁) သီအနံၤဆူ (Government House) ဘျီၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်လၢပလဲၤကူကၤဒီး ကညီတၢ်ကူတၢ်ကၤအဃိ လၢပှၤကူကၤကိၢ်မုၢ်နုာ် တၢ်ကူတၢ်ကၤ တဖၣ်အကျါ ပသကိးသၢဂၤဖျါလီၤဆီန့ၢ်ဒီး ပှၤအဂၤတစဲးလၢပှၤကမျၢ်ယဲၢ်က ယၤဘျဲၣ်အကျါန့ၣ်လီၤ. အဝဲမ့ၢ်ပှၤဒိးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်လၤကပီၤလၢပ ပှၤကညီခၢၣ်စးအဃိ ဒ်သိးပှၤဖးတၢ်ဖိတဖၣ်ကသ့ၣ်ညါလီၤတံၢ်အါထိၣ်အဂ့ၢ် တစဲးဖိအဂီၢ် ဖဲတၢ်ဟ့ၣ်မၤလၤကပီၤအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ ဝံၤတၢ်တူၢ်လိာ်ခိၣ်ဆၢပှၤလၢ တၢ်အိၣ်တၢ်အီဆၢကတီၢ်အခါ ယသံကွၢ်သံဒိးအီၤ တၢ်ဂ့ၢ်တနီၤဒီး အဝဲစံးဆၢက့ၤယတၢ်သံကွၢ်တဖၣ် ဒ်အဖီလာ်အသိးလီၤ.

သံကွၢ်– တၢ်လၤကပီၤလၢနဒိးန့ၢ်ဘၣ်တခါအံၤ လၢညါခါလၢပပှၤကညီတဝၢပူၤ ပှၤဒိးန့ၢ်ဘၣ်တ့ၢ်တဂၤလံဧါ.

လၢပပှၤကညီအကျါ ပှၤန့ၢ်ဘၣ်တၢ်လၤကပီၤအံၤ လၢညါအိၣ်တဂၤဖဲ ၂၀၁၀နံၣ်န့ၣ်, အဝဲမ့ၢ် တံကနဲမံၤကူနူလီၤ.

သံကွၢ်– ပသ့ၣ်ညါဘၣ်လၢ တချူးနဟဲဆူအီးစထြွလယါဒံးဘၣ်အခါ နဟဲအိၣ်ဘၣ်ဒံးလၢကိၢ်ဆၢကညီတၢ်ပၢၢ်ဆၢဟိၣ်ကဝီၤ တတဲာ်တီၤန့ၣ်လီၤ. ဝံသးစူၤတဲဘၣ်ပှၤ တချူးနဟဲထိၣ်ဆူ ကိၢ်ဆၢအခါ နတၢ်မၤလိလၢကိၢ်ပယီၤကျိအဂ့ၢ်တစဲးဒီး ဘၣ်မနုၤအဃိ နထိၣ်ဖှၣ်စိမိၤကျိ တချူးဝံၤဒံးဘၣ်အခါ နဘၣ်ဟဲထိၣ်ဆူကိၢ်ဆၢတၢ်ပၢၢ်ဆၢ ဟိၣ်ကဝီၤလဲၣ်အဂ့ၢ် တစဲးကသ့ဧါ.

မ့ၢ်,ယဟဲအိၣ်ဘၣ်ဖဲကိၢ်ဆၢကညီတၢ်ပၢၢ်ဆၢ ဟိၣ်ကဝီၤန့ၢ်သၢနံၣ်ဃၣ်ဃၣ်လီၤ. ယဟးထိၣ်လၢကိၢ် ပယီၤဖဲ ၁၉၈၈ ဖဲကျိဖိဒီး ကမျၢ်ပူထိၣ်ထီဒါ ကိၢ်ပယီၤသုးပဒိၣ်အခါန့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်ခါယီၣ်ကျိ ယမ့ၢ်ဖှၣ်စိမိၤကျိဖိ ပှၤခံနံၣ်တနံၣ်လီၤ. ဖဲပအိၣ်ဝ့ၢ်န့ၣ် ယတီခိၣ်ရိၣ်မဲ သကိးတၢ်ဒီး ကျိဖိကမျၢ်တဖၣ် လၢတၢ်ထီဒါ ပဒိၣ်သိးထံဖိကိၢ်ဖိ ကဒိးန့ၣ်ဘၣ်ကဲ့ၤ ဒံၣ်မိၣ်ခြွၣ်စံၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်ဆၣ်လၢတၢ်အိၣ်သးအဖီခိၣ် ပထံၣ်ဘၣ်န့ၣ်ဖျါလၢ သုးကဟံန့ၢ်ဆူၣ်ကဲ့ၤ တၢ်စိတၢ်ကမီၤဒီး ကမၤဟးဂီၤကျိဖိဒီး ကမျၢ်တဖၣ် အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အဃိ ဖဲ ၁၉၈၈နံၣ် လါစဲးထ့ဘၢၣ်န့ၣ် ပသကိးကျိဖိခိၣ်နၢ်တဖၣ် ဟ့ၣ်ယၤမူဒါလၢ ယကဟဲထိၣ်ဆူကိၢ်ဆၢ ခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ် ကညီတၢ်ပၢၢ်ဆၢ ခိၣ်နၢ်အအိၣ် လၢကတၢၣ်ပိၣ်တၢ်ဒီး အဝဲသ့ၣ်–တၢ်အိၣ်သးမ့ၢ်ဆီတလဲလၢ သုးမ့ၢ်ဟံန့ၢ်ဆူၣ်ကဲ့ၤ ထံကိၢ်တၢ်စိကမီၤဒီး မၤဟးဂီၤလီၤပှိၢ်ကွံာ် ကမျၢ်အတၢ်ထီဒါ တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤန့ၣ် ကမျၢ်ဒီး ပကျိဖိတဖၣ် ပမ့ၢ်ကဟဲထိၣ်ဃှ့ၣ် အိၣ်က ဒုဆူတၢ်ပၢၢ်ဆၢ ဟိၣ်ကဝီၤဒီး ကညီတၢ်ပၢၢ်ဆၢခိၣ်နၢ်တဖၣ် ကတူၢ်လိာ်မၤစၢၤပှၤ အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ယဟဲထိၣ်အခိၣ်ထံးတဘျီဖဲ သုးက့(၇)ယထံၣ်လိာ်သးဒီး သုးခိၣ်ဒိၣ်ဖိလါမူဖဲဃိသိခံတၢ်လီၢ်ဒီး ယတဲဘၣ်အီၤ ပပှၤကျိဖိဒီး ကမျၢ်တဖၣ်အတၢ်အိၣ်သးအဂ့ၢ်လီၤ. တုၤမ့ၢ်ပတဲသကိး တၢ်လီၤတံၢ်လီၤ ဆဲးဝံၤဒီး အဝဲနၢ်ပၢၢ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအံၤ ကမ့ၢ်တၢ်ဖးဒိၣ် တခါလၢထံရှူၢ်ကိၢ်သဲးဒီး ကိၢ်ပယီၤတၢ်ဆီတလဲသးဖး ဒိၣ် တခါအဃိ အဝဲဆဲးကျိးပာ်ဖျါထိၣ်ဝဲ တၢ်ဂ့ၢ်အံၤ ဆူခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ်လီၢ်ခၢၣ် သးန့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်ယဲတခီ ယဆဲးကျိာ်ကဲ့ၤကျိဖိ ခိၣ်နၣ်လၢကိၢ်ပူၤအဖၣ် ယတဲဘၣ်ကဲ့ၤ အဝဲသ့ၣ်လၢ ယတဲသကိးတၢ်ဒီး တၢ်ပၢၢ်ဆၢခိၣ် နၢ်တဖၣ် ယတၢ်အိၣ်သးအဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲ ၁၈–၉–၁၉၈၈အနံၤန့ၣ် ယၤဒီးယသကိးပိၢ်ရိကိၤငွ့ၤဝ့ (ကိုငွေဝင်း)ပထံၣ်လိာ်သကိးတၢ်ဒီး ခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ် လီၢ်ခၢၣ်သး ခၢၣ်စးပတဲဘၣ် အဝဲသ့ၣ်လၢကျိဖိ ကမျၢ်ဒီး ကိၢ်ပယီၤ တၢ်ပူထိၣ်တၢ်အိၣ်သးလီၢ်ခံကတၢၢ် တၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ်လီၤ. လီၢ်ခၢၣ်သး ခၢၣ်စးခိၣ်နၢ် လၢအဟဲထံၣ်လိာ် သံကွာ်တၢ်တဖၣ် မ့ၢ်ဝဲသုးခိၣ်ကျၢ်တၢ်မျိဘီဒီး ဖုလးထူ(AG)န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်အၢၣ်လီၤပှၤလၢကျိဖိဒီး ကမျၢ်တဖၣ် မ့ၢ်ဃ့ၢ်ထိၣ်ဒီး အဝဲသ့ၣ်တတူၢ်လိာ်မၤစၢၤ ကွၢ်ထွဲပှၤအဂ့ တကၢၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲပကတီၤတၢ်ဝံၣ်ပဟဲကဲ့ၤကဒါ ဆူမဲၢ်ရံးဝ့ၢ်ပူၤ ကဘၣ်ဖဲဟါခီလွံၢ်နၣ်ရံၣ်အခါ ပနၢ်ဟူသးတၢ်သးဝံၣ်တဖၣ်လၢကွဲၤလ့လီၤ အပူၤဒီး တၢ်လီၤဆီဘၣ်ပှၤလီ. အဃိပဆၢထၢၣ်ကနၣ်ထံဒီး ပသ့ၣ်ညါဘၣ်လၢ သုးဟံးန့ ဆူၣ်ကဲ့ၤထံကိၢ်တၢ်စိတၢ်ကမီၤလံ, ဒ်ပဆိမိၣ်ထံၣ်စိဟ်အီၤ အသိးန့ၣ်လီၤ.

ဖဲန့ၣ်ပကရီကဲ့ၤလီၤ ဆဲးကျိးကဲ့ၤဒီး ပသကိးကျိဖိလၢ ဝ့ၢ်ပူၤတဖၣ်ဒီး ပဟဲဃ့ၢ်ထိၣ်ဆူကိၢ်ဆၢ ကညီတၢ်ပၢၢ်ဆၢ ဟိၣ်ကဝီၤပူၤပှၤ အါအါဂိၢ်ဂိၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်န့ၣ်အသိးကျိဖိဒီး ကမျၢ်အိၣ်လၢခူဝ့ၢ်တၢ်လီၢ်ဂုၤဂၤတဖၣ် စ့ၢ်ကီးဟဲထိၣ်ဝဲအါမးဆူကိၢ်သူလ့ၤ ဟိၣ်ကဝီၤန့ၣ်လီၤ. ယဲယမ့ၢ်ပှၤ ကညီဖိဒီး တုၤမ့ၢ်ယဟဲထိၣ်တုၤဆူ တၢ်ပၢၢ်ဆၢ ဟိၣ်ကဝီၤပူၤ တဘျီယသးစၢၢ်ဆၢလၢ တၢ်ပၢၢ်ဆၢဒီး ယဟးထိၣ်လၢကျိဖိ အကျါဝံၤ ယမၤသကိးကဲ့ၤတၢ်လၢသုးခိၣ်ဒိၣ် ဖိလါမူအတၢ်ကျဲၤဖီလာ်လီၤ. ဖဲန့ၣ် ပပှၤကျိဖိလၢအမ့ၢ်ပှၤကညီဖိတဖၣ် နုာ်လီၤမၤကဲ့ၤတၢ်ဆူကညီတၢ်ပၢၢ်ဆၢပူၤ ပှၤ(၆၀)ဂၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အဃိ ပသကိးပှၤကျိဖိလၢ မၤသကိးတၢ်ဒီး ပှၤတဖၣ်ထံၣ်ကဲ့ၤ ပှၤတဆံဘၣ် အိၣ်စ့ၢ်ကီးလီၤ.

သံကွၢ်– နဟဲတုၤဆူ အီးစထြွလယါလၢနံၣ်မနုၤအခါလဲၣ်. ဝံသးစူၤတဲဘၣ်ပှၤနဟဲတုၤဆူအီးစထြွလယါအံၤ နတၢ်ဖံးတၢ်မၤဒီး နတၢ်မၤလိမၤဒီးနဃုကျဲမၤ အီၤဒ်လဲၣ်အဂ့ၢ်တစဲးမိၣ်

ယဟဲတုၤဆူအီးစထြွလယါဖဲ ၁၉၉၇နံၣ် လါအီကၢးစ်လီၤ. ယဟဲတုၤအခါန့ၣ်ပှၤကညီဖိအိၣ်ဒၣ်စှၤကိာ်ဖိလီၤ. ဒ်သိးပှၤက သ့ၣ်ညါအါထိၣ် ပပှၤကညီဖိဂီၢ် ပပာ်ဖှိၣ်သး ကျဲးစၢးထုးဖျါထိၣ်ပပှၤကညီအတၢ်ဆဲးတၢ်လၤ, ပကျိာ်ဒီးပဃုကျဲဟး တဲအါထိၣ် ပပှၤကညီဖိအဂ့ၢ်အကျိၤ တဖၣ်လီၤ. လၢတၢ် လုၢ်လီၤအိၣ်သး သမူအဂီၢ်တခီ ယနုာ်လီၤမၤတၢ်လၢ ထိၣ်ယိၣ်ထၣ်သိလှ့ၣ်ခီဖနံၣ်တၢ်မၤ အလီၢ်န့ၣ်လီၤ. ယမၤတၢ်ဖဲန့ၣ်တ ဘျူးနံၣ် ညါဘၣ်ဆၣ်ဖဲအပူၤကွံာ် သၢနံၣ် ယဟး ထိၣ်ကွံာ်လၢ တၢ်မၤအဝဲန့ၣ် ဒီး ယထိၣ်မၤလိတတၢၢ်ကဲ့ၤယကွဲ တၢ်မၤလိလီၤ. မ့ၢ်လၢယထံၣ်ပပှၤကညီဖိတဖၣ်ဟဲတုၤဃီၤအါမးဖဲ အီးစထြွလယါဒီး ပကြၢးမၤစၢၤတၢ်လၢပပှၤတဝၢ အတၢ်လိၣ်ဘၣ်အပူၤ အလီၢ်အိၣ်ဝဲအါမးအဃိ ယမၤစၢၤအဝဲသ့ၣ်လီၤ.

သံကွၢ်–ပသ့ၣ်ညါလၢ နကဲတ့ၢ်အီးစထြွလယါကညီဒီကလုာ် အရၢ(AKO-VIC) အကရၢခိၣ်တဘျူးနံၣ်ဒီး နမၤဒံးဒ့ၣ်လဲာ်ကရၢအံၤ အတၢ်မၤတုၤခဲအံၤ ဒ့ၣ်လဲာ်လီၤ. ဝံသးစူၤတဲဘၣ်ပှၤလၢ (AKO-VIC) အတၢ်ဖံးတၢ်မၤဒီး ကရၢအံၤအတၢ်အိၣ်သးတစဲးဖိဒ်သိး ပှၤလၢတသ့ၣ်ညါတဖၣ် ကသ့ၣ်ညါဘၣ်ဝဲအဂီၢ် ကသ့ဧါ.

မ့ၢ်,ယကဲတ့ၢ်အ့ၣ်ခ့ၣ်အိၣ် ကရၢခိၣ်(၆)နံၣ်လီၤ. ခဲအံၤယအိၣ်ဘုံးလၢကရၢခိၣ်အမူဒါလံ. ဘၣ်ဆၣ် ယမ့ၢ်ပှၤဟ့ၣ်ကူၣ်တၢ်လၢ ကရၢအံၤဒီး ဖံးမၤသကိးတၢ်လၢ ပပှၤကညီတဝၢ အတၢ်လိၣ်အပူၤ ဒ်တၢ်သ့လၢ အိၣ်ဒီး ယၤအသိးန့ၣ်လီၤ. အ့ၣ်ခ့ၣ်အိၣ် မ့ၢ်ကရၢတဖုလၢအကဲ "တၢ်ကလုၢ်လၢကညီဖိအိၣ်ဖဲအီးစထြွလယါဒီး ကိၢ်ဆၢတဖၣ်အဂီၢ်" လီၤ. အ့ၣ်ခ့ၣ်အိၣ် သူလီၤဆီလီၤအသးမ့ၢ်ဒ်သိး "ကဟံးဃာ်ကျၢၤကညီ ကျိာ်လံာ်လဲၢ်တၢ်ဆဲးတၢ်လၤတဖၣ် သုတလီၤမၢ်တဂ့ၤအဂီၢ်, ကမၤစၢၤ ကညီဖိဟဲတုၤလီၤ သီဆူ အီးစထြွလယါတဖၣ် အတၢ်လိၣ်, လၢထံရှူၢ်ကိၢ်သဲးအသနၢၣ်ပကပာ် ဖျါထိၣ်ကညီဖိအိၣ်လၢကညီကိၢ်ပူၤ တဖၣ်အတၢ် တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်တၢ်အဂ့ၢ်တဖၣ် ဒ်သိးအီးစထြွလယါ ပဒိၣ်ကသ့ၣ်ညါထွဲဒီး ကမၤစၢၤပှၤ အဂီၢ်" န့ၢ်လီၤ. အ့ၣ်ခ့ၣ်အိၣ်အံၤ မ့ၢ်တၢ် ကရၢကရိထဲတခါဧိၤလၢ ဆၢထၢၣ်ဂဲၤလိာ်တၢ်လၢ ကညီဖိအ ထံရှူၢ်ကိၢ်သဲးဒီး ကလုာ်ဒူၣ် အတၢ်လဲၤခီဖျိအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

သံကွၢ်–နမၤတၢ်လၢနပှၤတဝၢ အဂီၢ်ဒီး ပဒိၣ်ဟ့ၣ်လီၤနၤလၢ "ပှၤသးစဲပှၤတဝၢဂ့ၢ်ဝီတၢ်မၤတၢ် လၤကပီၤ"အံၤ နတူၢ်ဘၣ်အီၤလၢနသးပူၤဒ်လဲၣ်.

ပကညီဖိဟဲတုၤဖဲ ကိၢ်အီးစထြွလယါအိၣ်အါမး. ပှၤကိးဂၤဒဲးအဲၣ်အပှၤကလုာ်ဒီး မၤစၢၤတၢ်လၢ အပှၤကလုာ်တၢ်လိၣ်အဂီၢ် ဖဲတၢ်သ့အိၣ်ဒီး အဝဲသ့ၣ်လၢ အသနၢၣ်ဒၣ်ဝဲလီၤ. တၢ်မၤအံၤမ့ၢ်ဝဲမုာ်သးမၤကလီ တၢ်လၢပပှၤတဝၢတၢ်လိၣ်အဂီၢ်လီၤ. ပတၢ်မၤဂ့ၤတဖၣ် ပှၤမ့ၢ်ထံၣ်ဒီး ဟ်သနိၣ်အီၤဒ်အံၤန့ၣ် မ့ၢ်တၢ်သးခုဒီး တၢ်သးမုာ်လီၤ.

သံကွၢ်–တၢ်လၢနအဲၣ်ဒီး တဲဘၣ်သးနပှၤကလုာ်အိၣ်လၢ ကိၢ်ပူၤ,ကိၢ်ဆၢ, ကိၢ်ချၢတဖၣ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်လီၤဆီအိၣ်တမံၤမံၤဧါ.

ယထံၣ်ဘၣ်ပပှၤ ကလုာ်တဖၣ် အိၣ်အါမးလၢကိၢ်ပူၤ, ကိၢ်ဆၢဒီး ကိၢ်ချၢန့ၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲသ့ၣ်အိၣ်တၢ်လီၢ်တပူၤလၢ်လၢ် အဝဲသ့ၣ်ကျဲးစၢးထုး ကဖီထိၣ်ကဲ့ၤ အပှၤကလုာ်အကျိာ်လံာ်လဲၢ်ဒီး အတၢ်ဆဲးတၢ်လၤ ဒုးတၢ်ယၤတၢ်လၢအပှၤကလုာ် တၢ်သဘျ့ဒီး တၢ်ထူၣ်ဖျဲးအဂီၢ် တဂၤလၢ အသနၢၣ်ဒၣ်ဝဲ လၤအတၢ်သ့တၢ် ဘၣ်ဒၣ်ဝဲ အဃိပပှၤကညီကလုာ်အံၤ အိၣ်ဖျါအိၣ်ကျၢၤဝဲဒၣ်လီၤ. လၢတၢ်နၢ်အဃိယအဲၣ်ဒီး တဲယပှၤကလုာ်ကညီဖိတဖၣ်"ယအဲၣ်သုဒိၣ်မး, ယယူယီၣ်ဟ်ကဲ သုဒိၣ်မး, မ်ပကအိၣ်ဒီး တၢ်နၢ်ပၢၢ်လိာ်ပသး ဖိၣ်လိာ်စုမၤသကိးတၢ်. မ်ပကအိၣ်စ့ၢ်ကီးဒီး တၢ်အဲၣ်ကလုာ် ထံရှူၢ်ကိၢ်သဲးအမဲာ်ချံလၢ ထံၣ်တၢ်ထံ ထံန့ၣ်တကဲ့ၢ်"

ပသးခုဒီး စံးဘျုးမၤလၤ ကပီၤကဲ့ၤပအီးစထြွလယါ ကညီဒီကလုာ်ကရၢ အပှၤဟ့ၣ်ကူၣ် တၢ်စီၤသးတီကူနူမ့ၢ်လၢ အတၢ်မၤဂ့ၤဒီးဒိးန့ၢ် ဘၣ်ဝဲဝံးထိရံ ယါကိၢ်စဲၣ်ပဒိၣ် အတၢ်ဟ့ၣ်မၤလၤကပီၤအံၤ ကၢကၢကိၣ်ကိၣ်ဒီး အတၢ်မၤအဃိလီၤ. ဒ်အဝဲမ့ၢ်ပှၤ လၢအအဲၣ်မၤစၢၤအပှၤက လုာ်ဒီး ဟ့ၣ်လီၤသးမၤတ့ၢ်လံဝဲအသိး ပနုာ်လၢ ကဒိးန့ၢ်ဘၣ်ကဲ့ၤဝဲ တၢ်သူၣ်မုာ်သး မံအသၣ်အဖီတဖၣ်လၢ အတၢ်မၤဂ့ၤ အဃိန့ၣ်လီၤ. ❑

တၢ်အိးထီၣ်ကဲ့ၤ မဲဆီး–ရၤမတံ တၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်တီၤ

ဒံၣ်စဲဘၢၣ်လါ ၅သီ,
စီၤသ့မ့ၣ်း (ခ့ၣ်အဲးစံၣ်)

ကိၢ်ကျိၣ်တဲၣ်ဒီး ကိၢ်ပယီၤ ထံကိၢ်ခံဘ့ၣ်အဘၢၣ်စၢၤ တၢ်ရှလိာ်မုာ်လိာ်တၢ်ဆဲးကျိးတီၤလၢ အမ့ၢ် မဲဆီး–ရၤမတံတီၤအံၤ တနံၤအံၤဂီၤခီ (၇)နၣ်ရံၣ်ဘၣ်တၢ်ကဲ့ၤအိးထီၣ်ကဲ့ၤအီၤလၢ ထံကိၢ်ခံဘ့ၣ် ပှၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တီၤအဝဲအံၤ ကိၢ်ပယီၤ ပဒိၣ်တကပၤ ပံးဃာ်ဝဲ တနံၣ်ဘျဲၣ်ဝံၤ ကိၢ်ကျိၣ်တဲၣ်ဒီး ကိၢ်ပယီၤကိၢ်ဆၢ ပနံၣ်ဃိာ်ဃာ်အဂီၢ် အရှ့ဒိၣ်ဝဲအဃိ ကိၢ် ကျိၣ်တဲၣ် ပဒိၣ်တကပၤ လဲၤထံၣ်လိာ်တၢၣ်ပိၣ်ဝဲဒီးကိၢ်ပယီၤ ပဒိၣ်ဝံၤ ကဲ့ၤအိးထိၣ် ကဲ့ၤဝဲအဂ့ၢ် ပသ့ၣ်ညါဘၣ်အီၤလီၤ.

တၢ်ကဲ့ၤအိးထိၣ်ကဲ့ၤတီၤ အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအံၤ ထံကိၢ်ခံဘ့ၣ် ပှၤ ဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ် အိးထိၣ်တံာ်တဲာ်ဝဲ ဖီပျံၤလၢ တီၤအဘၢၣ်စၢၤ၊ တၢ်အိး ထိၣ်ကဲ့ၤ တီၤအမူးအံၤ လၢကိၢ်ပယီၤ တကပၤ ကိၢ်ဆၣ် ကိၢ်ဆၢကမံးတံာ် အကရၢခိၣ် သုးခိၣ်သဲၣ်ခဲၤအူဒီး ကျိၣ် တဲၣ်တကပၤ အူစီၤမ့၊ မုၢ်ကျိၤဝဲၤကွာ်ဒီး ခီပနံၣ်တၢ်ကၤ အကိတိာ် အူဝ့မ့ၣ် ဃုာ်ဒီး ပှၤကမျၢ် ၂၀၀ ဂၤ ဟဲဝဲအဂ့ၢ် ပှၤလၢ အလဲၤထိၣ်ဝဲ တဂၤစံးဝဲဒ့ၣ်လီၤ.

ခဲကနံၣ်အံၤ ထံကိၢ်ခံဘ့ၣ် ပနံၣ်ဃိာ်ဃာ်အဂီၢ် တီၤလၢ အရှဒိၣ် တဘိအံၤ တၢ်ကဲ့ၤအိးထိၣ်ကဲ့ၤဝဲအဖီ ခိၣ် ကိၢ်ပယီၤ ပှၤသုးလီၢ်သုးကျဲ ပှၤ မၤတၢ်ဖိဒီး ပှၤပနံၣ်တၢ်ကၤဖိတဖၣ် တူၢ်လိာ်ဝဲဒ့ၣ်လီၤ.

ရၤမတံ ပိာ်မုၣ် ပနံၣ်တၢ် ကၤဖိတဂၤစံးဝဲ "တီၤအံၤအိးထိၣ်ကဲ့ၤ အဃိ ပလဲၤတၢ်ကဲ့ၤတၢ်ညီလီၤ. မ့မ့ၢ်

"တီၤအံၤအိးထိၣ်ကဲ့ၤ အဃိ ပလဲၤတၢ်ကဲ့ၤတၢ်ညီလီၤ. မ့မ့ၢ်လၢ ချံတခီ တၢ်လဲၤထိၣ်ကဲ့ၤလီၤ အတရံးဒိၣ်ဝဲ တမ့ၢ်ဟါ၊ မ့မ့ၢ်လၢတီၤ တကပၤန့ၣ် ပတဘၣ်ဟ့ၣ်ဝဲ တီမီအ ပှ့ၤဘၣ်၊ မ့မ့ၢ်လၢချံတခီ လဲၤကဲ့ၤ လၢၢ်ဝဲ ၁,၅၀၀လီၤ. ဘၣ်ဟ့ၣ်စ့ၢ်ကီး ဒီးတီမီ အစ့ ၂၀လီၤ"

လၢ ချံတခီ တၢ်လဲၤထိၣ်ကဲ့ၤလီၤ အ တရံးဒိၣ်ဝဲ တမ့ၢ်ဟါ၊ မ့မ့ၢ်လၢ တီၤ တကပၤန့ၣ် ပတဘၣ်ဟ့ၣ်ဝဲ တီမီအ ပှ့ၤဘၣ်၊ မ့မ့ၢ်လၢချံတခီ လဲၤကဲ့ၤ လၢၢ်ဝဲ ၁,၅၀၀လီၤ. ဘၣ်ဟ့ၣ်စ့ၢ်ကီး ဒီးတီမီ အစ့ ၂၀ လီၤ." အဝဲစံးဝဲ လီၤ.

တၢ်ရှလိာ်မုာ်လိာ်တီၤ ဘၣ်တၢ်ကဲ့ၤအိးထိၣ်ကဲ့ၤအီၤဝံၤ တဘျီဃီ ကိၢ်ပယီၤနီၣ်ထိၣ် ၈ နၣ်ရံၣ်တခီန့ၣ် မ့ၤဝတံၢ်ဝ့ၢ် ကိၢ်ဆၢ ပနံၣ်ဃိာ်ဃာ်ကဝီၤအပူၤ တၢ်အိးထိၣ် စ့ၢ်ကီးဝဲ မုၢ်ကျိၤဝဲၤကွာ် ကဝီၤအံၤ ကျိၣ်တဲၣ် ပှၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ် လဲၤ ကွၢ်ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါစ့ၢ်ကီးဝဲအဂ့ၢ် မ့ၤဝ တံၣ်(ရၤမတံ) လီၢ်ကဝီၤဖိတဂၤ စံးဝဲ ဒ့ၣ်လီၤ.

မဲဆီး–ရၤမတံ တီၤအံၤ ကိၢ်ပယီၤပဒိၣ်တကပၤ ဟ့ၣ်ဝဲအတၢ် ဒုးနဲၣ်ဖျါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ ကျိၣ်တဲၣ် ပဒိၣ်တကပၤလၢ သူမွဲကျိ ကၢၢ်နံၤ သူၣ်ထိၣ်ဝဲ တၢ်တြီထံ အဂီၤပၤအဃိ ဖဲ ၂၀၁၀ လါယူၤလံ ၁၈ သီအနံၤန့ၣ် ကိၢ်ပယီၤပဒိၣ် ပံးဃာ် ဝဲဒ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

တချူးတီၤတပံးဒံးဘၣ် အဆၢကတီၢ် တလါအတီၢ်ပူၤ ထံကိၢ် ခံဘ့ၣ် ပနံၣ်ဃိးဃာ်လၢအဖိးသဲစး ကျိၣ်တဲၣ် ပနံၣ်တၢ်ဖိတၢ်လံၤ တၢ်လဲၤ နုာ်အိၣ်ဝဲ စ့ယီၤအကကွၢ် ၃,၀၀၀ ဃၣ် ဃၣ် ဝံၤ ပနံၣ်တၢ်ကၤတီၤပံးဝံၤအလီၢ်ခံ ပနံၣ်တၢ်ကၤတၢ်ဖိ တၢ်လံၤ အတၢ် လဲၤနုာ်အိၣ်ဒၣ်ထဲ စ့ယီၤအကကွၢ် ၇၀၀ အဂ့ၢ် ကျိၣ်တဲၣ် ပနံၣ်တၢ်ကၤကရၢ အ တၢ်မၤနိၣ်မၤဃါ အပူၤသ့ၣ်ညါ ဘၣ်အီၤ လီၤ.

ကျိၣ်တဲၣ်–ကိၢ်ပယီၤ ကိၢ် ဆၢတၢ်ရှလိာ်မုာ်လိာ် မုၢ်ကျိၤဝဲၤကွာ် တီၤ ဘၣ်တၢ်အိးထိၣ်အီၤဖဲ ၁၉၉၇ နံၣ်၊ လါအီကူး ၁၅ သီအနံၤဒီး ကျိၣ်တဲၣ် တကပၤ တူၢ်လၢာ်အတၢ်လၢာ်ဘူၣ် လၢာ်စ့ဒီးသူၣ်ထိၣ်ဝဲဒ့ၣ်လီၤ.

❑

(၄)ဘ၊်တဘ၊် ကညီစာ၊သွန်သီကို တက်မ၊လိပျက် အမှုးဝံ၊ဝဲ

ဒဲဉ်စဲဘာဉ် ၁၆ သီ,
နါသူလ့၊ (ခ့ဉ်အဲ၊စံဉ်)

ကညီဒီကလုာ်စ၊ဖ့ဉ် ကရ၊ (ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ်) ဒုးအိဉ်ထိဉ်ဝဲ ၄ ဝီ တဝီ ကညီစ၊သွဉ်သီ တက်မ၊လိကျိ်ပျက် အမှုးအံ၊ ဖဲလါဒဲဉ်စဲဘာဉ် ၁၅ သီအနံ၊ ဘဉ်တက်မ၊အီ၊ဖဲ (ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ်) သုးက့(၇) ဝံ၊ဝဲဒဉ်နှဉ်လီ၊။

လ၊ တက် ပျက် ကို အမှုးတဘျိအံ၊ ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ် လိ်ခၢဉ်သး ခိဉ်နၢ်၊ ကညီသးစ်ကရ၊ (ခ့ဉ်ဝဉ်အိဉ်)၊ ကညီပိဉ်မှဉ်ကရ၊ (ခ့ဉ်ဒဘျူးအိဉ်)၊ ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ် သုးက့ (၇)ခိဉ်နၢ်၊ သရၢ်သမါဒီး ကို့ဖိမှဉ်ခွါခဲလၢ်ဉ် ဟဲထိဉ်ဝဲ ကအိဉ် ၁၀၀ ဂ၊ဃဉ်ဃဉ် နှဉ်လီ၊။

စ၊သွဉ်သီ ကို ခိဉ်ပဒိဉ် စီ၊သမ့၊ထိစံ၊ဝဲ လ၊တက်ကီတက်ခဲအပူ၊ စ၊သွဉ်သီကို့အံ၊ အိဉ်ဒီ၊တက်မ၊လိမ၊ ဒီ၊လ၊အဂ့၊ဒီ၊ ကို့ဖိတဖဉ်စ့ကီ၊ လ၊ တက် မ၊လိမ၊ဒီ၊အပူ၊ အိဉ်ဒီ၊တက်ဂုာ် ကျဲ၊လ၊အဂ့၊အဂ့ဉ် နှဉ် စံ၊ဝဲဒ်အံ၊နှဉ်လီ၊။

"လ၊ ကို့ တက် ပ၊ ဆု၊ ရဲဉ် ကျဲ၊တခီ တက်ကီတက်ခဲတအိဉ်နိတမံ၊ ဘဉ်. လ၊တက်မ၊လိအဂီ၊ တက်လ၊ာ်ဘူဉ်လ၊ာ်စ့၊ ကျိုဉ်ဖိစ့ဖိ၊ တက်ဟ၊ထိဉ်ဟ၊လီ၊ တက်ဆဲ၊ကျိ၊ တက်ကီတက်ခဲတဖဉ်အိဉ်ဝဲလီ၊. ကို့ဖိတဖဉ် ဖဲဆိက့ဆါ ဘီအကတီ၊ ကသံဉ်ကသီတအိဉ်လ၊ ပ့ဲ၊ဝဲဘဉ်တဖဉ် ပထံဉ်ဘဉ်စ့်ကီ၊လီ၊. ဒ်လဲဉ်ဂ့၊ဒ်လီဉ်ဂ့၊ လ၊တက်ကီတက်ခဲတဖဉ်အပူ၊ ဖိသဉ်တဖဉ် ပသိဉ်လိဘဉ် အီ၊ဂ့၊ဂ့၊ဘဉ်ဘဉ်အဃိ သးခုဒိဉ်မးလီ၊"စံ၊ဝဲဒဉ်လီ၊။

စ၊သွဉ်သီကို့လ၊ တက်ဒုး အိဉ်ထိဉ်အီ၊ အတက်ပညိဉ်တခီမ့်ဝဲ ကဒုးအိဉ်ထိဉ် အဲဉ်ကလုာ်ကညီသးစ်ခိဉ်နၢ်၊ လ၊အဂ့၊ ကအိဉ် ထိဉ်ဒီး ပ၊ဆု၊ ရဲဉ် ကျဲ၊ တက်ပ၊ ဆု၊ ရဲဉ်ကျဲ၊ဒီ၊ ထံရူ၊ကီ၊ သး တက်သ့ဉ်ညါနၢ်ပ၊်တဖဉ် ကဟဲ အါထိဉ်အဂ့၊ ကညီစ၊သွဉ်သီ ကို့ခိဉ် (၂)နိ၊်အ့ဖ့ြဉ်စံ၊ဝဲဒဉ်နှဉ်လီ၊။

ကို့အဝဲအံ၊ (ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ်) တက်ဘျ၊ခိဉ်သ့ဉ်ဒီ၊ တက်ဖံ၊တက်မ၊အ ကျိ၊အကျဲတဖဉ်၊ ကညီတက်ပ၊်ဆ၊ဒီ၊ ကညီတက်စံဉ်စိ၊တဲစိ၊ တက်သ့ဉ်ထိဉ် ဖဉ် ဒရၢ်ဉ် အကျိ၊အကျဲ၊ ဝဲ၊လီ၊တက်ဖံ၊တက် မ၊တက်လဲ၊တရံ၊၊ ရ့ုတ့တက်ပ၊ ဆု၊ ရဲဉ် ကျဲ၊ ထံရူ၊ကီ၊ သဲ၊အလံဉ်ဒီ၊ တက်ဒိ ကနှဉ်ဝဲ တက်ကစ်ဉ်အတက်ကဲ ဘျ၊ကဲ ဖ့ြဉ်အမဲ်ဉ်ညါ ဂ်ၢ်ခိဉ်ထံ၊သုး၊တက်မ၊လိ တဖဉ် တက်သိဉ်လိအီ၊ဒီ၊ လ၊တက်မ၊လိ သ့ဉ် တဖဉ်အံ၊အဖိခိဉ် အိဉ်ဒီ၊တက်ကူဉ် လိဉ်တၢ်ဉ်ပိဉ်သကိ၊ စ့ကီ၊နှဉ်လီ၊။

တနံ်ဉ်အံ၊ အတက်လီ၊ဆိ လိဉ်အသ၊တခီ နံ်ဉ်လ၊ အပူ၊ကွဲဉ်တ ဖဉ် တက်သိဉ်လိအီ၊ထဲ ၆ လါ၊ အလါ ၁၀ ဘဉ်ဆဉ်တနံ်ဉ်အံ၊ တမ့်ဒ်နှဉ်လ၊၊ ဘဉ် တက်သိဉ်လိအီ၊ တနံ်ဉ်ဘျဲ (၁၈) လါယံ်ဉ်ဝဲဒီ၊ ကို့ဖိလ၊ အထိဉ်ဝဲ ၂ဖ ဂ၊ဒီ၊ ပ့၊လ၊ အဟဲဃုသ့ဉ်ညါဝဲ ၅ ဂ၊နှဉ်လီ၊။

ပ့၊လ၊ အစံဉ်လီ၊ကို့ နိ၊်ဒ့ ဝါထူ စံ၊ဝဲ"ကညီသးစ်တဂ၊ဒီ၊ တ ဂ၊ လ၊ကလုာ်အဂီ၊ ကမ၊တက်မ၊လ၊ အကဲဘျူ၊လ၊ ကလုာ်အဂီ၊နှဉ်လီ၊. ဝံ၊ ဒီ၊ ထံရူ၊ကီ၊သဲ၊တက်သ့တက်ဘဉ်တ ဖဉ် အဲဉ်ဒီ၊မ၊လိအဃိ ထိဉ်ဝဲကို့အဝဲ အံ၊နှဉ်လီ၊. ခါလ၊ကဟဲ ဖဲလ၊ ယမ၊ သ့ကျဲတကပ၊နှဉ် ယကမ၊စ၊၊ ယဲဒီ၊ ကမ့်ခိဉ်နၢ်လ၊အအိဉ်ဒီ၊ ကံ်ၢ်စီခိဉ်နၢ် လ၊ အဂ့၊တဂ၊နှဉ် ကဂ့ဉ်ကျဲ၊စ၊ ယဲဒဉ်လီ၊နှဉ်"စံ၊ဝဲလီ၊။

ကို့ခိဉ် (၂) နိ၊်အ့ဖ့ြဉ်ဖိ ဟ့ဉ်ဂ်ံ၊ဟ့ဉ်ဘါဝဲဒဉ် ကို့ဖိတဖဉ်လ၊ "လ၊ကို့ တက်သိလိတဖဉ် တလ၊ပ့ဲ၊ဝဲဒ်း ဘဉ်. အဃိ စ၊သွဉ် သီကို့ဖိတခီ တက် သ့ဉ်ညါနၢ်ပ၊်၊. တက်ကူဉ်ဘဉ်ကူဉ်သ့ တကးဘဉ် တက်ဃုသ့ဉ်ညါနၢ်ပ၊် ဃုသ့ဉ်ညါကဲ့ၢ်. ထံကီ၊်တဘ့ဉ်ဒီ၊တဘ့ဉ် ကလဲ၊ထိဉ်လဲ၊ ထိဉ်အဂီ၊်နှဉ် အိဉ်ဝဲဒဉ် လ၊ ပ့၊သး၊စ်တဖဉ်အစုပူ၊လီ၊. အ ဃိသး၊စ်တဖဉ် ဒ်သိ၊ ဖဲဉ်ဒရၢ်ဉ်ကီ၊် ကနှ့ၢ်လ၊အဆိအ၁ျအဂီ၊် ကျဲ၊စ၊ သကိ၊ ဘဉ်တကဲ့ၢ်နှဉ်"စံ၊ဝဲနှဉ်လီ၊။

လ၊ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ်တခီ ၂၀၀၂နံ်ဉ်၊ ၂၀၀၃နံ်ဉ် ၂၀၀၆ နံ်ဉ်တဖဉ် အံ၊ အိ၊ထိဉ်ဝဲ စ၊သွဉ်သီ တက်သိဉ်လိ ကို့ အိဉ်ဝဲ ၃ ဘျိဝံ၊ဒီ၊ တဘျိအံ၊ မ့်ဝဲ ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ် အနဲ်ဉ်ရ၊ိ်ခိဉ်ကျ၊် နိ၊်စံဉ် ဖိရၢစ့၊ လ၊ကို့အံ၊ကကဲထိဉ်အဂီ၊် တီ ခိဉ်ရ၊ိ်မဲ ဝဲအသိ၊၊ တက်လီ၊က ရ၊ကရ၊ မှ၊ဒါ ခိဉ်သုးခိဉ်စီ၊လဉ်ဌ၊ တခီ လ၊ကို့ ကကဲထိဉ်လိဉ်ထိဉ်အဂီ၊် ဒ်ကရ၊ခိဉ်တ ဂ၊အသိ၊ ဟံ၊တ့ဉ်ဃ်ဉ်ဝဲမှ၊ဒါနှဉ်လီ၊။

ပဒိဉ်မါညှ့မိဉ် ဘဉ်တက်ထၢနှဉ်အီ၊လ၊ ယိဉ်ပူ၊ ၁ဂနံ်ဉ်

လါဒဲဉ်စ့ဘၢဉ် ၁ဖသီ,
စီ၊သ့မ့ဲ်း (ခ့ဉ်အဲ၊စံဉ်)

ကညီ ဒီ ကလုာ်စ၊ ဖ့ဉ် ကရ၊(ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ်) လိ်ခၢဉ်သး ကမံ တံ်ဉ် ပဒိဉ်မါညှ့မိဉ် ပယီ၊ပဒိဉ် ဖိဉ်ဃာ်အီ၊ဒီ၊ ထ၊နှာ်လီ၊အီ၊ယိ်ဉ်ပူ၊ ၁ဂ နံ်ဉ်အ ဂ့ၢ်နှဉ် ကိ၊်ပူ၊တက်စ်ဉ်တဖဉ် ဟ်ဖျါ ဝဲဖဲ အပူ၊ကွဲဉ်စ့၊သီအနံ်၊နှဉ်လီ၊။

ဒ်ကိ၊်ပူ၊တက်စ်ဉ် ဟ်ဖျါ ဝဲအသိ၊နှဉ် ပဒိဉ်မါညှ့မိဉ်အံ၊နှဉ် ပယီ၊ ပဒိဉ်ဟ်ထိဉ်တက်မဉ်လ၊ အဆဲ၊ ကျိ၊ဒီ၊ကရၢ်ကရ၊ လ၊ အတဖိ၊ဒီ၊ တက်ဘျ၊သဲစ၊ နိ်ဉ်ဂ်ံ၊ ၁ဂ (၁) အံ၊နှဉ် လီ၊။

ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ် အနဲ်ဉ်ရ၊ိ်သ ဃဲ၊ (၁) သုးခိဉ် စီ၊လဉ်ဌ၊ စံ၊ဝဲ"ပဝဲ သ့ဉ် တက်ကစ်ဉ်လ၊ ပဒိ၊နှ်အီ၊ဒီ၊ ကိ၊် ပူ၊တက်ကစ်ဉ် အလဲ်ဟ်ဖျါဝဲ အဖိခိဉ် နှဉ် တက်ခံခါအံ၊ ပမ့၊ကဂ့၊ကွ၊်ထံက့၊ အီ၊နှဉ် မ့်ဝဲ သ့အါဒဉ်တက့ဉ်လီ၊နှဉ်"စံ၊ဝဲဒဉ်လီ၊။

ဖဲလ၊ ပဒိဉ်မါညှ့မိဉ် အ လီ၊မ၊်အဆ၊ကတီ၊်နှဉ် မ့်ဝဲခ့ဉ်အဲဉ် ယူဉ် လိ်ခၢဉ်သး ကမံ်းတံ်တဂ၊အ သိ၊ မ့်စ့်ကီ၊ဝဲ တက်ရ့လိ်ဉ်မှ်လိ်ဉ်လ၊ ကလုာ်ဒ့ဉ်တဖဉ် ပ့၊ဘဉ်မူဘဉ်ဒါတဂ၊ လီ၊။

ပဒိဉ်မါညှ့မိဉ်အံ၊ ဖဲ

ပဒိဉ်မါညှ့မိဉ်အံ၊ လ၊ အပူ၊ကွဲဉ် လါယူ၊ဒီ၊ လါအီကူဉ်အတီ၊်ပူ၊ ဖဲလ၊ အလဲ၊တက်ဆူတရူ၊ကီ၊်အဆ၊ ကတီ၊် တက်စ်ဉ်ဟူထိဉ်လ၊ အလီ၊ မ့်ဖဲကူမ့ ကဘီ၊ယူ၊သန့ နှဉ်လီ၊။

ဘဉ်ဃ၊ဒီ၊ ပဒိဉ်မါညှ့မိဉ် အဂ့ၢ်အံ၊နှဉ် ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ် တခီစံ၊ဝဲလ၊ ဒ်အဝဲသ့ဉ် ဒီ၊နှ့ၢ်တက်စ်ဉ်ဒီ၊ ကိ၊်ပူ၊ တက်စ်ဉ်တဖဉ် ဟ်ဖျါထိဉ်တက်စ်ဉ် အသိ၊နှဉ် ပဒိဉ်မါညှ့မိဉ် ပဒိဉ်ဖိဉ်ဃာ် တက်ဂ့ၢ်နှဉ် ကမ့်ဝဲနှဉ်လီ၊။

၁ဖ၇ နံ်ဉ်နှဉ် လ၊ထံရူ၊ကီ၊်သဲ၊တက်မူ၊ တက်ရ၊်အသိ၊ ပယီ၊ပဒိဉ် ဖိဉ်ဃာ်အီ၊ထံ၊ ဘဉ်တက်ဆု၊အီ၊လ၊ ကိဉ်ကိကီ၊ခိဉ် ယိ်ဉ်နှဉ်လီ၊. ဝံ၊တစု အဝဲဒီ၊ သုးဖိ အဂ၊ ၂ ဂ၊ ခီက်ဝဲ ပိ်ဉ်လဲ်ဉ်လ၊ ချံ၊ဝံ၊ ပူ၊ဖျဲ၊ထိဉ်ကဲ့၊ဝဲ လ၊အတက်လဲ၊ ခီဖျိ အံ၊ ကွဲ၊ကဲ့၊ဝဲ လံ်ဉ်လ၊အမံ၊မ့်ကီ၊ "ဘဉ် သဂ၊်ကလံ၊မ့်ကီ၊ ဖခိတဲ်ပိ်ဉ်လဲ်ဉ်အခါ" ဘဉ် တက် ကွဲ ၊ ဒီ ၊ ထု ၊ ထိ ဉ် အီ ၊ လ၊ "ရဲဘော် ရှောင်း" ထိဉ်ဒ်ဘိအမံ၊ဝဲ အံ၊နှဉ်လီ၊။ ❑

ပယီ၊ပဒိဉ် တက်ကစ်ဉ်ပဉ်ဖျါဝဲဒဉ်လ၊ ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ်အပှ၊ ၂ရဂ၊ ကွ၊ပဉ်လီ၊စုကဝဲ၊

လါဒဲဉ်စ့ဘၢဉ် ၂၁သီ,
စီ၊သ့မ့ဲ်း (ခ့ဉ်အဲ၊စံဉ်)

ပယီ၊ပဒိဉ်တက်ကစ်ဉ် ဟ် ဖျါဝဲဒဉ်လ၊ ကညီဒီကလုာ်တက်ထူဉ် ဖျဲ၊သုးမ့်ကီ၊ဒ်ဉ် ခ့ဉ်အဲဉ်အဲလ်အ့ဉ် အပှ၊ ၂ဂ့ဂ၊ ကွ၊မ၊သကိ၊်တက်ဒီ၊ ပဒိဉ်အဂ့ၢ် နှဉ် ဟ်ဖျါဝဲဖဲ လါဒဲဉ်စ့ဘၢဉ် အသိ ၂၀ အနံ်၊နှဉ်လီ၊။

ပဒိဉ်တက်ကစ်ဉ် ကူ့မိဉ် ဟ်ဖျါဝဲဒဉ်လ၊ ဖဲလါဒဲဉ်စ့ဘၢဉ် ၁ဖသီ အနံ်၊နှဉ် သုးခိဉ်စိ ကိ၊်ဂ့၊ထိ တီခိဉ်ရ၊ိ်မဲ အပှ၊ ၂ဂ့ဂ၊ ဃုာ်ဒီ၊ ကျိချံ့ဟ်သဉ် လ၊ လ၊ပ့ဲ၊ပ့ဲ၊ဟဲကဲ့၊ ဟ်လီ၊စုကဝဲ၊အဂ့ၢ် နှဉ် ဟ်ဖျါဝဲနှဉ်လီ၊။

တက်ကစ်ဉ်အံ၊ ဟ်ဖျါစ့ၢ် ကီ၊ဝဲ ပ့၊သ့ဉ်တဖဉ်နှဉ် ကွ၊စ်ဉ်ကျိတ ဖဉ်နှဉ်မ့ၢ်ဝဲ ကျိဖ့ဉ် ဗ့ဉ်စတိဉ် တခိဉ်၊ (ခြောက်လုံ၊ပြ)တခိဉ်၊ အ့ဉ်ခ့ဉ် စခိဉ်၊ အ့ဉ်အ၊ရ၊် ၂ခိဉ်၊ မ့ဉ်ပ်ၢ် အဖျာ်ဉ် ၄၀၊ ဃုာ်ဒီ၊ကျိချံ့ဟ်သဉ်သ့ဉ်တဖဉ်နှဉ် လီ၊။

ဘဉ်ဆဉ် ပ့၊သ့ဉ်တဖဉ်နှဉ် မ့်ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ် သုးက့ ဖဲနှဉ် အပှ၊တ ခီနှဉ် တဟ်ဖျါဝဲဘဉ်နှဉ်လီ၊. ဘဉ်ထွဲ ဒီ၊ပဒိဉ်ဟ်ဖျါတက်စ်ဉ်အံ၊ ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ် တခီစံ၊ဝဲ မ့်ပယီ၊ပဒိဉ် ဒုးအိဉ်ထိဉ်တက် ကစ်ဉ်တခါနှဉ်လီ၊။

ပယီ၊ပဒိဉ်တက်ကစ်ဉ် ဟ် ဖျါဝဲဒဉ် တနံ်ဉ်ညါအံ၊ ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ်အပှ၊ ကွ၊သကိ၊်တက်ပဒိဉ် အိ်ဉ်ဝဲဒဉ် တဘျူ၊ ဂ၊အသိ၊ လ၊ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ်တပ၊စ့ကီ၊ ပယီ၊ပဒိဉ်အသုး ဟဲကဲ့၊ ဟ်လီ၊တက် စုကဝဲ၊ လ၊အဝဲသ့ဉ်အအိ်ဉ် အိ်ဉ်ဝဲစ့ကီ၊နှဉ်လီ၊။ ❑

ဖိသဉ် သၢန်ဘျဲ်ဉ်တဂ၊ အမိ်ၢ်ဘဉ်တက်ဆဲ၊သံ်အီ၊လ၊ ပယီ၊သုး

ဒဲဉ်စဲဘၢဉ် ၁၅သီ,
စီ၊ခါဆူညါ (ခ့ဉ်အဲ၊စံဉ်)

လိ်ကဝီ၊လ၊ တက်ဒုးကဲ ထိဉ်ဖဲ ကဘ့ဉ်ကီ၊်စ့ဉ် မှဉ်စ့ဉ်ကီ၊်ဆဉ် ခ့ဉ် ပရၢဂ်သဝီဒီ၊ ဖိသဉ်လ၊ အအိ်ဉ်ဖျ့ဉ် သီ နှ့်ထဲသ၊နှ်တဂ၊အမိ်ၢ် သ၊နံ်ဉ် ၃၄ နံ်ဉ် ကဘ့ဉ်မှဉ်ပ့ဉ် ဒီဉ်ဆွါခါယွဲ်ဉ်တီဉ်အံ၊ ပယီ၊သုးဆဲ၊သံ်အီ၊လ၊ ဘဲနဲ်ဉ်အ ဒီ နှ့ဉ်လီ၊။

ဖဲလါဒဲဉ်စ့ဘၢဉ် ၆သီအ နံ၊ဟါခီ ၅ နှ်ရံ်ဉ် ဘျဲ်ဉ်အဆ၊ကတီ၊် ဒီဉ်ဆွါခါယွဲ်ဉ်တီဉ် အဟ်ဉ်ဖိ၊ဃိ၊ဖိတဖဉ် ဃ့ၢ်အိ်ဉ်ခ့ယ့ဉ်ဝဲဒဉ်လ၊ ပ့ၢ်ပူ၊တတီ၊ အ ဆ၊ကတီ၊်နှဉ် ပယီ၊သုးတခီ ဟဲတူ၊ ဝဲဒီ၊ ဆဲ၊သံ်ဝဲအီ၊လ၊ ဒီအဂ့ၢ် အဝဲပ်ဉ် မှဉ်အဝ၊ စံ၊ဝဲဒ်အံ၊လီ၊။

"ဖဲပဝဲသ့ဉ် ပအိ်ဉ်တ၊်လိ်ၢ် နှဉ် ပယီ၊သုးတဖဉ် ဟဲတူ၊ဒီ၊ ဘဉ်ဖဲ ယမါဒုးအီ၊အဖိနှ၊်အဆ၊ကတီ၊် ဆဲ၊ဝဲ ယမါလ၊ဒီ၊ဖဲ အစံ်ဉ်ဒ၊လ၊ အထွဲတ ကပ၊နှဉ်လီ၊. ပဝဲသ့ဉ် ပကနိ်ုးကစုဒီ၊ ပဘဉ်မ၊မနု၊လဲ်ဉ်နှဉ် ပတသ့ဉ်ညါ ဘဉ် ဒီ၊ပျံ၊တ၊်ဖုတ၊်အယိ ပ့ယ့်ပူ၊ဖျဲ၊ ကွဲ်ဉ်ပသ၊အဂ့ၢ်" စံ၊ဘဉ်ဝဲ ခ့ဉ်အဲ၊စံဉ် နှဉ်လီ၊။

ပယီ၊သုး၊လ၊ ဆဲ၊သံ်အ မါအံ၊ မ့်ဝဲသုးမတ၊လဲ်ဉ်နှဉ် တသ့ဉ် ညါအီ၊ဘဉ်သနှ်ကဲ့ မ့်ၢ်ဝဲ သုး၊ရ့ဉ်ခိဉ် ခံ၊မ၊ဝဲ အပျ၊်အဂ့ၢ်၊ လ၊ခံတနံ၊ဂီ၊ ခိနှဉ် ပကဲ့၊ကဒါကဲ့၊လ၊ တက်ကဲထိဉ် အသ၊အလိ်ၢ်ဒီ၊ ဖိသဉ်တ၊ဂ၊ အသ၊ သမူအိ်ဉ်ဒ်၊သနှ်ကဲ့ မ့မ့ၢ်လ၊ မိ်ၢ်တ၊ဂ၊ အသ၊သမူတအိ်ဉ်လ၊၊ဘဉ်အဂ့ၢ် အဝဲ စံ၊အါထိဉ်ကဒီ၊ဝဲလီ၊။

လ၊တက်လိ်ၢ်အဝဲနှဉ် ကဘ့ဉ် တ၊်ထူဉ်ဖျဲ၊သုးမ့ၢ်ဒ်ဉ် ခ့ဉ်အဲ၊အ့ဉ် သုး ရ့ဉ် ၂၃ ဒီ၊ ၁၂ ကဲထိဉ်အသ၊ဝံ၊ ပယီ၊ သုး သုး၊တြ၊ ၉၉ အဖိလ၊် ထံသုး၊ရ့ဉ် ခလရ (၁၄) ဒီ၊ခိဉ်ရ့ဉ်သုး၊ရ့ဉ် ခမရ (၄၁ဈ)တဖဉ် ဟူ၊ဂ့ဲ၊ဝဲအဂ့ၢ် ကဘ့ဉ်တ၊် ထူဉ်ဖျဲ၊သုးမ့ၢ်ဒ်ဉ် ခ့ဉ်အဲ၊အ့ဉ် စံ၊ဝဲဒ်ဉ် လီ၊။

လ၊ တ သီ ဃီ အ နံ ၊ နှ ဉ် ပယီ၊သုး၊အံ၊ သဝီဖိ ၂၀ ဘျဲ်ဉ်အိ်ဉ်ရူ သ့ဉ်ဖဲတ၊်လိ်ၢ်အဝဲနှဉ် ဒီဉ်တီဉ်ရ့ဉ် ၂၅ နံ်ဉ်လ၊ အအိ်ဉ်ဒီ၊ဟ်ဉ်ဖိ၊ဃိ ဖိတဂ၊ ပိ်ဉ် မှဉ် တဂ၊ဟ့ဉ်ဖ့ၢ်ကီ၊ ဖိ်ဉ်ဝဲဝံ၊ လ၊ခံတနံ၊ ပိ်ဉ်မှဉ်တဂ၊အံ၊ တ၊်ထံဉ်ကဲ့၊ဒဉ်ထဲ အတ၊်ကူတ၊်သိ၊ဒီ၊ အနိ်ၢ်ကစ၊် တခီ တ၊်တထံဉ်ကဲ့၊ဒ်၊ဘဉ်နှဉ် ခ့ဉ်အဲ၊အ့ဉ် ပ့၊ကတိ၊တ၊်ပ၊ အူ့လနှဉ် စံ၊ဝဲဒ်အံ၊ လီ၊။

"လိ်ၢ်ကဝီ၊ဖိလ၊ အအိ်ဉ်ဖဲ နှဉ်တဖဉ် စံ၊ဝဲအသိ၊နှဉ် ပိ်ဉ်မှဉ်အံ၊ မ၊ တရိတပါဝဲဝံ၊ဒီ၊ မ၊သံ်ဝဲလံ်အဂ့ၢ်နှဉ် ပဝဲသ့ဉ် ပဆိကမိ်ဉ်ဒ်နှဉ်လီ၊. ဘဉ်မနု၊ ဃိလဲ်ဉ်နှဉ် သဝီဖိတဖဉ် လဲ၊ဃုကဲ့၊အီ၊ အဆ၊ကတီ၊် တထံဉ်ဝဲ အကစ်ဘဉ် ဒီ၊ ထံဝဲထဲ အနံ်ဉ်ဒီ၊ အဆ့ကူဆ့ကဲ့ တ၊် သလ်ဉ်လီ၊အသ၊ တဖဉ်နှဉ်လီ၊."စံ၊ဝဲဒ်ဉ်လီ၊။

တ၊်ကဲထိဉ်အသ၊အံ၊ မ့ၢ်ဝဲ တနံ်ဃီလ၊ တ၊်ဆဲ၊သံ်ဝဲ ဒီဉ်ဆွါ ခါရ့ဉ်တီဉ် သံ်ဝံ၊အလိ်ၢ်ခံ ပ့၊လ၊အ အိ်ဉ်တ့ၢ် အဝ၊ဒီ၊ အဖိမှ်ဉ် ဖိ့ဖ့ါ ၄ ဂ၊အံ၊ မဟါတနံ၊ ဟဲတူ၊ဝဲ ဒ်ဉ်လ၊ မဲကျ၊ယဉ် ဘဉ်ကီဘဉ်ခဲ ဒဲကဝီ၊ ပူ၊နှဉ်လီ၊။

ပယီ၊သုး၊ဒီ၊ ခ့ဉ်အဲ၊အ့ဉ် အဘၢဉ်စ၊၊ တ၊် ဒုးကဲ့၊ကဲ ထိဉ်ဝံ၊ ဖဲလါယူ၊အတီ၊်ပူ၊ ပယီ၊သုး၊မူ၊ဆူဉ် မ၊တရိတပါဝဲ ကဘ့ဉ်မှဉ် ၁ဈ ဂ၊ဖဲနှဉ် အကျါ ၄ ဂ၊ ဘဉ်တ၊်မ၊သံ်အီ၊အဂ့ၢ် ကဘ့ဉ် ပိ်ဉ်မှဉ်ကရ၊ ကီ၊်ကို့ဉ်တဲ့ဉ် (KWAT) ဟ်ဖျါထိဉ်ဝဲလ၊ အလ်ံ်ထုးထိဉ်ရ၊လီ၊အပူ၊နှဉ်လီ၊။ ❑

ကလို့ထူးဘောအဖွဲ့နှင့် ပြည်ထောင်စု အစိုးရအဆင့်တို့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေး

ဒီဇင်ဘာလ ၁၃ရက်။
စောသိန်းမြင့် (ကေအိုင်စီ)

မြန်မာအစိုးရ ကိုယ်စားလှယ်နှင့် ဒီကောဘီအေ ကလို့ထူးဘောအဖွဲ့တို့သည် ဒီဇင်ဘာလ ၁၁ရက်နေ့က ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားအံမြို့တွင် ပထမအကြိမ် ပြည်ထောင်စု အစိုးရအဆင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့သည်ဟု အစိုးရပိုင် ကြေးမုံသတင်းစာတွင် ယနေ့ဖော်ပြထားသည်။

နိုဝင်ဘာလ ၃ရက်နေ့က ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ပြည်နယ်အဆင့် ပဏာမ ဆွေးနွေးပွဲမှ ရရှိခဲ့သည့် သဘောတူညီချက်အပေါ် အခြေခံကာ ပြည်ထောင်စုအဆင့် ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးမည့်အဖွဲ့၊ အဖွဲ့ခေါင်း ဆောင်တောင်သာမြို့နယ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးအောင်သောင်း ဦးဆောင်သည့် အဖွဲ့ဝင် ၇ဦးနှင့် ဒီကောဘီအေ ကလို့ထူးဘောအဖွဲ့မှ ဗိုလ်ချုပ်စောလားပွယ် ဦးဆောင်သည့် ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးမည့်အဖွဲ့ဝင် ၆ဦးတို့ ယခုလို တွေ့ဆုံခဲ့ခြင်းဖြစ် သည်ဟု ကြေးမုံသတင်းစာက ဆိုသည်။

ၦင်းတွေ့ဆုံမှုတွင် ယခင်ပြည်နယ်အဆင့် သဘောတူ လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသော ငြိမ်းချမ်းရေး တည်ဆောက်ရန်အတွက် ပဏာမ သဘောတူညီချက်များကို အတည်ပြုရန်၊ ကရင်ပြည်နယ်ကို ပြည်ထောင်စုအတွင်းမှ မည်သည့်အခါမျှ ခွဲမထွက်ရန်၊ ထာဝရငြိမ်းချမ်းရေး တည်ဆောက်ရန်အတွက် ဆွေးနွေးမှုများ ဆက်လုပ်ရန် အပါအဝင် အချက် ၆ပါ သဘောတူညီချက်ကို နှစ်ဦးနှစ်ဖက် သဘောတူလက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။

အဆိုပါ တွေ့ဆုံမှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး ကလို့ထူးဘောအဖွဲ့၏ ပြည်နယ်ရေးရာတာဝန်ခံ ဗိုလ်မှူးစောလုံ့လုံက "သမ္မတက ချမှတ်ထားတဲ့အချက် ဖြချက်ကို မူတည်ပြီးတော့ ကျနော်တို့က အကြေအလည်ဆွေးနွေးပြီး လက်မှတ်ထိုးလိုက်တယ်။ ကျနော်တို့ဘက်ကတင်ပြတဲ့အချက်တွေရှိတယ်။ သို့ပေမယ့် သူတို့လည်း ကျနော်တို့ တင်ပြတဲ့အချက်တွေ သမ္မတကို ပြန်တင်ပြမယ်။ အဲဒါပဲ။" ဟု ပြောသည်။

ယခုသဘောတူညီလိုက်သည့် အချက် ဖြချက်ထဲတွင် ကလို့ထူးဘော ဒီကောဘီအေအနေဖြင့် တို့တာဝန်အရေးသုံးပါးကို ထာဝစဉ်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန်၊ မူးယစ်ဆေးဝါးတိုက်ဖျက်ရေး ပြည်ထောင်စုအစိုးရနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်၊ ထာဝရ ငြိမ်းချမ်းရေး တည်ဆောက်နိုင်ရေးအတွက် ဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်သွားရန် စသည့်အချက်များ ပါဝင်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်စောလားပွယ် ဦးဆောင်သည့် ဒီကောဘီအေ ကလို့ထူးဘောအဖွဲ့သည် နအဖစစ်အစိုးရ ကျင်းပပြုလုပ်သည့် ၂၀၁၀ရွေးကောက်ပွဲကို ဆန့်ကျင်သည့်အနေဖြင့် အစိုးရကို ပြန်လည်ခုခံတော်လှန်ခဲ့ပြီး တနှစ်ပြည့်ရက် ရက်ပိုင်းအလိုတွင် အသစ်တက်လာသည့် ဦးသိန်းစိန် အစိုးရနှင့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးအတွက် ယာယီသဘောတူလက်မှတ်ရေးထိုးလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ယင်းသို့ နှစ်ဦးနှစ်ဖက်သဘောတူညီချက်အရ ကရင်ပြည်နယ် မြဝတီမြို့နယ်၊ ဆုံဆည်းမြိုင်ဒေသတွင် ယာယီအခြေပြုစခန်း ဖွင့်လှစ်ခဲ့သော်လည်း ဗိုလ်ကြီးအေဝမ်းဦးဆောင်သည့် ဘုရားသုံးဆူ အခြေစိုက် ကလို့ထူးဘောအဖွဲ့ဝင်များသည် ဘုရားသုံးဆူမြို့တွင် ဆက်ဆံရေးရုံးဖွင့်လှစ်ရန် ယခုလ ၈ရက်နေ့ကလည်း အစိုးရအာဏာပိုင်များနှင့် သွားရောက်ညှိနှိုင်းခဲ့ရာ မအောင်မြင်ခဲ့ပေ။

ဒီကောဘီအေ တပ်ဖွဲ့သည် မြိုင်ကြီးဂူဆရာတော် ဦးသုဇနဦးစီးဦးဆောင်မှုဖြင့် ၁၉၉၄ခုနှစ်တွင် ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး (ကေအဲန်ယူ)မှ ခွဲထွက်ကာ မြန်မာအစိုးရနှင့် ပြန်လည်ပူးပေါင်းသွားခဲ့သည့် အင်အားအကြီးဆုံးသော ကရင်ခွဲထွက်အဖွဲ့ ဖြစ်သည်။

သို့သော် ရွှေကောက်ပွဲမတိုင်မီ ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၁၀နှစ် ဩဂုတ်လတွင် ၎င်းဒီကောဘီအေ တပ်ရင်းတပ်ဖွဲ့အများစုမှာ နယ်ခြားစောင့်တပ် BGF အဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး လက်ရှိ အစိုးရစစ်တပ်၏ လက်အောက်ခံအဖြစ် ရပ်တည်လျက်ရှိသည်။

❑

မိုးမောက်မြို့နယ်တွင် မြန်မာစစ်တပ် စစ်လေယာဉ်ဖြင့် အင်အားထပ်ဖြည့်

ဒီဇင်ဘာလ ၁၃ရက်။
စောခါးရူးညား (ကေအိုင်စီ)

ကချင်ဒေသကို ထိုးစစ်ဆင်ရပ်ရန် မြန်မာအစိုးရ သမ္မတ ဦးသိန်းစိန်က ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်ထံ ညွှန်ကြားစာ ပေးပို့ခဲ့သော်လည်း မိုးမောက်မြို့နယ်၌ ယနေ့ညနေ ၂နာရီတွင် တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားလျက်ရှိပြီး မြန်မာစစ်တပ်ဘက်မှ စစ်လေယာဉ်ဖြင့် တပ်အင်အားများ ပို့ဆောင်နေသည်ဟု ကချင်လွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် KIA က သမ္မတ ဦးသိန်းစိန်က KIA ကချင်တပ်များအား ထိုးစစ်ဆင် တိုက်ခိုက်မှုမလုပ်ရန် ညွှန်ကြားစာ ပို့ထားသော်လည်း အဆိုပါစာနှင့် ပတ်သက်၍ တရားဝင် အကြောင်းကြားခြင်း မရှိသေးသကဲ့သို့ ကချင်ဒေသအတွင်း တိုက်ပွဲများ နေ့စဉ်ရက်ဆက် ဖြစ်ပွားလျက်ရှိကြောင်း KIA ဘက်က ပြောသည်။

မိုးမောက်မြို့နယ် မိုင်ဂျာယန်၌ ယနေ့ညနေတွင် လေယာဉ်ပျံ ပျံသန်းလာခြင်းကို လှမ်းမြင်ရ

ကေအိုင်အေ တပ်ဖွဲ့ဝင်များ

ပြောသည်။

KIA ပြောခွင့်ရပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သူ ဦးလနန်က "ဒီညနေ KIA တပ်မဟာ(၃)ရဲ့ တပ်ရင်း ၁၅ရှိတဲ့ နေရာမှာ တိုက်ပွဲတွေ ဆက်ဖြစ်တယ်။ မြန်မာစစ်တပ်ဘက်က ဗန်းမော်ကနေ တိုက်ပွဲဖြစ်တဲ့နေရာကို တပ်အင်အားတွေ လေယာဉ် (ဟယ်လီကော်ပတာ)နဲ့ သုံးခေါက်လောက် ပို့တယ်။" ဟု ကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

မြန်မာစစ်တပ်သည် ပုံမှန်အားဖြင့် ဟယ်လီကော်ပတာဖြင့် တပ်အင်အားပို့ပါက တစီးလျှင် စစ်သား ၃၀ဦးခန့် ပို့သည်ဟု သူက ပြောသည်။

ယခုလ ၁၀ရက်နေ့၌ ကြောင်း ဒုက္ခသည် ကချင်အမျိုးသမီးတစ်ဦးက ယခုလို ရှင်းပြသည်။

"ပုံးသံတွေ တမိနစ် နှစ်မိနစ်တကြိမ် အကျယ်ကြီး ကြားရတယ်။ လေယာဉ်ပျံက တောင်ထိပ်ကနေ ဖြတ်လာတာ လှမ်းမြင်ရလို့ တချို့လူတွေကြောက်ပြီး ထွက်ပြေးလို့ မနည်းတားယူရတယ်။ ကျမတို့ ဒီမှာနေတာ တိုက်ပွဲဖြစ်တဲ့နေရာနဲ့ က ဆိုင်ကယ်နဲ့ဆို ၂နာရီလောက်ပဲ သွားရမယ်။ သိပ်မဝေးတော့ ကြောက်တယ်။" ဟု ပြောသည်။

မိုးမောက်မြို့နယ်၊ KIA တပ်မဟာ(၃)တွင် မြန်မာစစ်တပ် တပ်မ(၈၈)နှင့် တပ်မ(၉၉)တို့ စစ်ရေး လှုပ်ရှားလျက်ရှိသည်။

❑

KNU ချုံခိုတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် အစိုးရစစ်တပ်မှ ၃ဦး ထိခိုက်ကျဆုံး

ဒီဇင်ဘာလ ၉ရက်။
စောဗိုးမူး (ကေအိုင်စီ)

တနင်္သာရီတိုင်း၊ ပလောမြို့နယ်တစ်နေရာတွင် လှုပ်ရှားနေသည့် အစိုးရစစ်တပ်အား KNU တပ်မဟာ(၄)တပ်ဖွဲ့၏ ချုံခိုတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ၂ဦးသေဆုံးပြီး ၁ဦး ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသည်ဟု ဒေသခံရွာသားများက ပြောသည်။

ယခုလ ဖြရက်နေ့က အစိုးရတပ် စစ်ကွပ်ကဲရေးဌာနချုပ် စကခ(၈)လက်အောက်ခံ ဗိုလ်မှူးအောင်မျိုးထွန်း ဦးစီးသော ခမရ(၄၀၉)တပ်ရင်းအား ကေအဲန်ယူ တပ်မဟာ (၄) အထူးတပ်ဖွဲ့မှ အမိုရွာအနီးတွင် ၁၀မိနစ်ကျော်ကြာ ချုံခိုတိုက်ခိုက်ခဲ့သည်ဟု အမိုရွာသားတစ်ဦးက ပြောသည်။

ၦင်းက "ရွာပြင်မှာ ပစ်ခတ်ခံရတော့ ၃ဦးဒဏ်ရာရတယ်။ ဒဏ်ရာရတဲ့လူတွေကို ရွာထဲပြန်အရောက်မှာ ၂ဦးသေသွားတယ်။ သေတဲ့အထဲမှာ တပ်ကြပ်တစ်ဦးပါတယ်" ဟု ကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

ရွှေတန်းထွက်ခွာမည့် ကေအဲန်အယ်လ်အေ တပ်ဖွဲ့ဝင်အချို့

အလားတူ ဒီဇင်ဘာလ ၇ရက်နေ့တွင်လည်း စကခ(၈) လက်အောက်ခံ ဗိုလ်မှူးဇော်ပိုင်ဦးဦးစီးသည့် ခမရ(၄၀၅) တပ်ရင်းစစ်ကြောင်း(၁)မှ ဗိုလ်တစ်ဦးသည် အမိုရွာအနီးနားဝန်းကျင်၌ နယ်မြေလိုက်လံရှင်းလင်းရာတွင် ကေအဲန်ယူ ထောင်ထားသော မြေမြှုပ်မိုင်းတစ်လုံး တက်နင်းမိသောကြောင့် ညာဘက်ခြေကျင်းဝတ် ပြတ်သွားသည်ဟု အဆိုပါရွာသားက ဆက်ပြောသည်။

ၦင်းဒဏ်ရာရ စစ်သည်များအား ထီးထာစခန်းသို့ ပို့ဆောင်ရန်အတွက် တွေ့သမျှဒေသခံရွာသားများကို ပေါ်တာဆွဲသည့်အပြင် ယခုအချိန်တွင် ရွာပြင်ရှိ လယ်၊ တောင်ယာများတွင် အလုပ်လုပ်နေသည့် ရွာသူရွာသားများအား ရွာအတွင်းသို့ အကုန်ပြန်လာနေရမည်ဟု ဗိုလ်မှူးဇော်ပိုင်ဦးက အမိန့်ထုတ်လိုက်ကြောင်း တပ်ဖက်သတင်းအရ သိရသည်။

KNU တပ်မဟာ(၄) မှ တာဝန်ရှိသူတစ်ဦးက "ကျနော်တို့ တပ်မဟာ(၄)က တပ်ကြပ်ကြီးဗိုးစီ ဦးစီးအဖွဲ့က ဝင်ရောက်ပစ်ခတ်တာ ဖြစ်တယ်။ အစိုးရဘက်က ၂ဦးသေ ၁ဦးဒဏ်ရာရတယ်လို့ သတင်းပို့လာတယ်။ ကျနော်တို့ဘက်က ထိခိုက်မှုမရှိဘူး" ဟု အတည်ပြု ပြောဆိုခဲ့သည်။

တနင်္သာရီတိုင်း ထား၀ယ်ခရိုင် မေတ္တာရွာအနောက်ဘက် ၅၀ကီလိုမီတာအကွာရှိ ယခုတိုက်ပွဲ ဒေသတွင် အစိုးရစစ်တပ် စကခ(၈) လက်အောက်ခံ စစ်ဗျူဟာ (စဗဟ)မှ တပ်ရင်း (၃)ရင်းနှင့် နည်းဗျူဟာ (နဗဟ)မှ တပ်ရင်း (၃)ရင်း လှုပ်ရှားနေသကဲ့သို့ ကေအဲန်ယူ တပ်မဟာ (၄) အထူးတပ်ရင်းတို့လည်း လှုပ်ရှားလျက်ရှိသည်။

❑

ချက်သမ္မတဟောင်း Vaclav Havel ကွယ်လွန်ပြီ

ချက်ကိုစလိုဗက်ကီးယားနိုင်ငံမှာ ကတ္တိပါလူထုတော်လှန်ရေးကို ဦးဆောင်ခဲ့သူလည်းဖြစ်၊ ချက်သမ္မတနိုင်ငံရဲ့ ပထမဦးဆုံး သမ္မတလည်းဖြစ်တဲ့ Vaclav Havel (ဗားစ်လာဗ်ဟာဗဲလ်)ဟာ အသက် ၇၅နှစ်အရွယ်မှာ ကွယ်လွန်သွားပြီ ဖြစ်ပါသည်။

ပြဇာတ်ရေးဆရာလည်းဖြစ်ခဲ့ဖူးသူ မစ္စတာ ဗားစ်လာဗ်ဟာဗဲလ်ဟာ နာတာရှည်လူကြီးရောဂါခံစားနေရပြီး တနင်္ဂနွေနေ့ မနက်မှာ ဆုံးပါးသွားခဲ့တာလို့ သူရဲ့အတွင်းရေးမှူးက ပြောပါသည်။

သူ့ရဲ့ နောက်ဆုံးအချိန်မှာ ဇနီးဖြစ်သူ ဒက်မာရာနဲ့ သီလရှင် အတော်တော်များများ သူ့အနားမှာ ရှိနေခဲ့ပြီး ငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်း ရှိခဲ့တယ် လို့ သိရပါတယ်။

သူ့ဘဝအကြောင်း
တစ့ေတစောင်း

ဗားစ်လာဗ်ဟာဗဲလ်ကို ၁၉၃ဖခုနှစ်မှာ မွေးဖွားခဲ့တာဖြစ်ပြီး ငယ်စဉ်က ချမ်းသာကြွယ်ဝတဲ့ မိသားစုအတွင်းမှာ လိုလေသေးမရှိ နေထိုင်ခဲ့ရပါသည်။

ဒါပေမယ့် ကွန်မြူနစ်တွေ အာဏာရလာချိန်မှာတော့ သူ့မိသားစု ချုတ်ခြိုကျအောင် ဆင်းရဲသွားခဲ့ရပါသည်။

ကွန်မြူနစ်အစိုးရ သစ်က ဗားစ်လာဗ်ဟာဗဲလ်ကို ဓနရှင်လူတန်းစားအဖြစ် သတ်မှတ်ပြီး အထက်တန်းအဆင့် ပညာသင်ခွင့် ပိတ်ပင်ခဲ့ပေမယ့် ဗားစ်လာဗ်ဟာဗဲလ်ဟာ နေ့ဘက်မှာ ဓါတ်ခွဲခန်း အကူအဖြစ် အလုပ်လုပ်ပြီး ညကျောင်းတက်ကာ ပညာဆည်းပူးခဲ့ပါသည်။

၁၉၆ဈခုနှစ် Alexander Dubcek ဦးဆောင်တဲ့ တော်လှန်မှုတွေဖြစ်ခဲ့ပြီး ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလမ်းစနဲ့ ချက်ကိုစလိုဗက်ကီးယားနိုင်ငံ ကွန်မြူနစ်စနစ်က လွတ်မြောက်ရေး မျှော်လင့်ချက်တွေ ပထမဆုံးအကြိမ် ပေါ်လာချိန်မှာတော့ မစ္စတာဟာဗဲလ်ဟာ အောင်မြင်ကျော်ကြားတဲ့ ပြဇာတ်ရေးဆရာတစ်ဦး ဖြစ်နေပါပြီး။

သူရေးတဲ့ပြဇာတ်တွေ ထဲမှာ ကွန်မြူနစ်အစိုးရကို ပြောင်ဝေဖန်သရော်တာတွေ လုပ်ခဲ့တဲ့အတွက် သူကမ္ဘာကျော်သွားခဲ့ပါတယ်။ မစ္စတာဟာဗဲလ်က သူဟာ နိုင်ငံရေးစာရေးဆရာတစ်ဦး မဖြစ်ချင်ခဲ့ကြောင်း ပြောခဲ့ပါတယ်။ နိုင်ငံရေးနဲ့ မပတ်သက်ချင်ပေမယ့်လည်း အနုပညာကောင်းဆိုတာ နိုင်ငံရေးနဲ့ အမြဲဆက်နွယ်နေတယ်လို့ သူ့အနေနဲ့ ယူဆကြောင်း ပြောပါတယ်။

အဲဒီနောက်ပိုင်းမှာတော့ မစ္စတာဟာဗဲလ်ဟာ လူ့အခွင့်အရေးကြေညာစာတမ်း Charter 77 လှုပ်ရှားမှုမှာ ပါဝင်ကူညီခဲ့ပြီး ချက်ကိုစလိုဗက်ကီးယားမှာ အကျော်ကြားဆုံး အတိုက်အခံတစ်ဦး ဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီနောက် အစိုးရကို ဆန့်ကျင်မှုစွဲချက်နဲ့ ထောင်ဒဏ်ကျခံခဲ့ရပြီး ထောင်ကလွတ်လာချိန်မှာလည်း ထောက်လှမ်းရေးတွေရဲ့ မပြတ်စောင့်ကြည့်တာကိုခံခဲ့ရပါတယ်။

၁၉၈၉ခုနှစ် အကုန်လောက်မှာတော့ ကတ္တီပါ တော်လှန်ရေးလို့ခေါ်တဲ့ ၁၈ရက်ကြာ ငြိမ်းချမ်းစွာ ဆန္ဒပြမှုကြီးကို မစ္စတာဟာဗဲလ် ဦးဆောင်ခဲ့ပြီး ကွန်မြူနစ် အစိုးရကို ဖြုတ်ချနိုင်ခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီနောက် မစ္စတာဟာဗဲလ် ချက်ကိုစလိုဗက်ကီးယား သမ္မတအဖြစ် ခန့်အပ်ခံရပါတယ်။

ဒါပေမယ့် ချက်ကိုစလိုဗက်ကီးယား အမျိုးသားရေးဝါဒီတွေ ကိုယ်ပိုင်လွတ်လပ်ရေး တောင်းဆိုခဲ့ရာကနေ နိုင်ငံနှစ်ခြမ်း ကွဲသွားခဲ့ပြီး မစ္စတာဟာဗဲလ်ကို ရာထူးကနေ နှုတ်ထွက်ပေးဖို့ တောင်းဆိုဆန္ဒပြမှုတွေ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါတယ်။

သူရာထူးက ဆင်းပေးခဲ့ပြီး ၁၉၉၃ခုနှစ်မှာ ချက်သမ္မတနိုင်ငံသစ်ရဲ့ ခေါင်းဆောင်အဖြစ် ပြန်အရွေးခံခဲ့ရပါတယ်။ ဒုတိယသမ္မတသက်တမ်းအကုန် ၂၀၀၃ခုနှစ်မှာ သမ္မတအဖြစ် ဆက်အရွေးမခံတော့ပဲ ကမ္ဘာ့တဝှမ်းက လူ့အခွင့်အရေး လှုပ်ရှားမှုတွေမှာ ပါဝင်ကူညီဆောင်ရွက်ခဲ့ပါတယ်။

မစ္စတာဟာဗဲလ်ဟာ မြန်မာနိုင်ငံအရေးမှာလည်း အထူးကူညီဆောင်ရွက်ခဲ့သူတစ်ဦးဖြစ်ပြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ငြိမ်းချမ်းရေးနိုဘယ်လ်ဆုရရေးအဆိုကို ထောက်ခံခဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။

(BBC)

ဘရာဇီးမှ ခေါင်းနှစ်လုံး ကလေးငယ်ဟု ထင်ရှားသော အမြွာကို ခွဲစိတ်ရန် မဖြစ်နိုင်ဟု ဆရာဝန်များ ဆုံးဖြတ်

ဘရာဇီးမှ ခေါင်းနှစ်လုံး ကလေးငယ်ဟု ထင်ရှားသော ခန္ဓာကိုယ်တစ်ခုတည်းသာရှိပြီး ခေါင်းနှစ်လုံးရှိနေသောအမြွာကို လတ်တလောတွင် ခွဲခြားရန်မှာ မဖြစ်နိုင်ကြောင်း ဘရာဇီးလ်ဆရာဝန်များက ဒီဇင်ဘာလ ၂၂ရက်နေ့တွင် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။

ဒီဇင်ဘာလ ၁၉ရက်နေ့တွင် ဖွားမြင်ခဲ့သော ဂျီးဆပ်စ်နှင့် အီမန်ရှယယ်ဟု ထင်ရှားသည့် အမြွာနှစ်ဦးမှာ သီးခြားဦးနှောက်နှင့် ကျောရိုးမကြီးများ ပါရှိသော်လည်း ခန္ဓာကိုယ်နှင့် ကိုယ်တွင်းအင်္ဂါ အများစုမှာ တစ်ဦးစာသာ ပါရှိခြင်းကြောင့် အမြွာဟု ဆိုသော်လည်း ကွဲပြားမှုတွင် နှောင့်နှေးမှုဖြစ်ပေါ်ခဲ့သောကြောင့် ယခုကဲ့သို့ ထူးခြားသည့်အခြေအနေမျိုး ဖြစ်ခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဘရာဇီးနိုင်ငံမြောက်ပိုင်း ဘယ်လမ်မြို့ရှိ ဆန်တာကာ ဆာဒီမီ ဆာရီကော်ဒီးယားဆေးရုံက ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

"နားလည်ရမှာက ကလေးတစ်ယောက်တည်းမှာ ခေါင်းနှစ်လုံးရှိနေတာမဟုတ်ဘဲ ကလေးနှစ်ယောက်ဆိုတာပါပဲ။" ဟု ဆေးရုံမှ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး ဒေါက်တာနယ်လာဒါဟာက ပြောကြားခဲ့သည်။ ၁၉၉၀ပြည့်နှစ်ကလည်း အမေရိကန်နိုင်ငံတွင် ယင်းသို့သော အမြွာမျိုး မွေးဖွားခဲ့ဖူးသည်။ အသေးလူတစ်ဦးတည်းလည်း ဖြစ်နေခဲ့သည်။

လက်ရှိအချိန်တွင် ဦးနှောက်နှစ်ခုစလုံးမှာ ပုံမှန်အလုပ်လုပ်နေပြီး ကျန်းမာနေသော်လည်း ခွဲထုတ်ပစ်ရန်မှာ ရှုပ်ပိုင်းအခြေအနေ အရသာမက ကျင့်ဝတ်ပိုင်းအရပါ မဖြစ်နိုင်သည့်ကိစ္စဖြစ်သည်ဟု ဆရာဝန်များက ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။

ပဋ္ဌိသန္ဓေရှိစဉ်က ဆဲလ်နှင့် ဟန်ဆယ်ဟု အမည်ရသော အမြွာနှစ်ဦးမှာ မိန်းကလေးခန္ဓာကိုယ်ကို ပိုင်ဆိုင်ထားပြီး မင်နီဆိုးတားပြည်နယ်တွင် သာမန်အတိုင်း ဘဝကို ဖြတ်သန်းခဲ့ကာ ၂၀၀၈ခုနှစ်ကပင် မှတ်တမ်းရုပ်ရှင်တစ်ခုတွင် ပါဝင်ခဲ့ဖူးသည်။ ဂျီးဆပ်စ်နှင့် အီမန်ရှယယ်မှာ ခန္ဓာကိုယ်အရ ယောကျ်ားလေးဟု ဆိုနိုင်သည်။

(Eleven)

မြောက်ကိုးရီးယားခေါင်းဆောင် ကင်မ်ဂျုံအီးလ် ကွယ်လွန်

ဘဝအကြောင်း

မြောက်ကိုးရီးယားခေါင်းဆောင် ကင်မ်ဂျုံအီးလ်ဟာ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံတွေနဲ့ ဆက်ဆံမှု မရှိဘဲ သီးခြားနေလေ့ရှိပြီး လူမြင်ကွင်းကို ထွက်ခဲလှသူလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ သူ့ရဲ့ဖခင်ဖြစ်သူ ကင်မ်အီလ်ဆွန်းလိုပဲ အင်မတန်ကြီးမြတ်ပြီး တန်ခိုးကြီးလှတဲ့ သူရဲကောင်း မျိုးချစ်တပ်မှူးကြီးအဖြစ် သူ့နိုင်ငံအတွင်းမှာ သူတို့ကိုယ်သူတို့ ပုံဖော်ခဲ့ပါတယ်။

ဒါပေမယ့်ပြည်ပမှာတော့ သူဟာ အာဏာရှင်တစ်ယောက် ဖြစ်တယ်လို့ မြင်ကြပါတယ်။ တောင်ကိုးရီးယားသတင်းမီဒီယာတွေမှာဆို ကင်မ်ဂျုံအီးလ်ဟာ ဆံပင်ကောက်ထားပြီး ခုံမြင့်ဖိနပ်စီးထားတဲ့ ပလေးဘွိုင်းတစ်ယောက်သာ ဖြစ်ပြီး သူ့ကိုယ်သူသာ ဂရုစိုက်တတ်သူ အနှစ်မရှိတဲ့ လူတစ်ယောက်လို့ ဖော်ပြခဲ့ကြပါတယ်။ ဒုံအပြင် သူဟာ အရက်သေစာကို လွန်မက်မောသူ ဟောလီးဝုဒ်ရုပ်ရှင်တွေကို အလွန်ကြိုက်နှစ်သက်သူ လို့လည်း ဖော်ပြပါတယ်။

ဒါပေမယ့် သူနဲ့တွေ့ဖူးသူ နိုင်ငံခြားသားတချို့ကတော့ မစ္စတာကင်မ်ဂျုံအီးလ်ဟာ ယဉ်ကျေးပြီး နိုးကြားတက်ကြွသူ၊ ဉာဏ်ပညာရှိသူ လို့ပြောကြပါတယ်။

၁၉۷၀ပြည့်လွန်နှစ်တွေ တုန်းက တောင်ကိုးရီးယားဘက်က ပုံဖော်ခဲ့သလို အသိဉာဏ်ပညာ ကင်းမဲ့သူတော့ မဟုတ်ပါဘူးလို့ သံတမန်တစ်ဦးဖြစ်တဲ့ ဒေါက်တာ Horare က ပြောပါတယ်။

ကင်မ်ဂျုံအီးလ်ဟာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးသမားတစ်ယောက် ဖြစ်လာလိမ့်မယ်ဆိုတဲ့ အစောပိုင်းက မျှော်လင့်ချက်တွေကလည်း အကောင်အထည် ပေါ်မလာခဲ့ပါဘူး။ စီးပွားရေးမှာ ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်မှုညံ့ဖျင်းတဲ့အတွက် ပြည်သူတွေ အတိဒုက္ခရောက်ခဲ့ကြရပြီး အခုခေတ်သစ် အဆိုးဝါးဆုံးသော ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးမှုဒဏ်ကြောင့် လူတစ်သန်း သေဆုံးခဲ့ရပါတယ်။

စစ်တပ်အတွင်းမှာ သူ့ကို မကျေနပ်မှုတွေ ရှိတယ်ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ရော ကောလဟာလတွေ အမျိုးမျိုးထွက်ခဲ့ပါတယ်။

ဒါပေမယ့်ကင်မ်ဂျုံအီးလ်ကတော့ သူ ဇွဲဇွဲမြဲမြဲ ယုံကြည်တဲ့အတိုင်း တစိုက်မတ်မတ် လုပ်ဆောင်သွားခဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။ (BBC)

ကင်မ်ဂျုံအီးလ်ရဲ့ ကရင်သတင်းစဉ်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၁ခုနှစ်။ စာမျက်နှာ ၁၀

ထိုင်းဝန်ကြီးချုပ်နဲ့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် တွေ့ဆုံ

မြန်မာနိုင်ငံကို ရောက်နေတဲ့ ထိုင်းဝန်ကြီးချုပ် ယင်လပ်ရှင်နာဝပ်ဟာ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ခေါင်းဆောင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နဲ့ ဒီကနေ့ ညနေပိုင်းက ရန်ကုန်မြို့ ထိုင်းသံအမတ်ကြီး နေအိမ်မှာ တွေ့ဆုံပါတယ်။

အခုလို တွေ့ဆုံတာဟာ အိမ်နီးချင်း နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံက နိုင်ငံ့ခေါင်းဆောင်တဦးနဲ့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ပထမဆုံးတွေ့ဆုံတာပါ။ အရင်တစ်ခေါက် ခရီးစဉ်အတွင်း မတွေ့ဆုံနိုင်ခဲ့တဲ့ကိစ္စ အပါအဝင် ကိစ္စအထွေထွေကို ခေါင်းဆောင်နှစ်ဦးပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဆွေးနွေးခဲ့တယ်လို့ ပါတီပြန်ကြားရေးတာဝန်ခံ ဦးအုံးကြိုင်ကပြောပေမယ့် ဆွေးနွေးတဲ့အကြောင်းအရာတွေကို ထုတ်ပြန်တာမရှိဘူးလို့ ဆိုပါတယ်။

ဆွေးနွေးပွဲမတိုင်ခင် ဆက်သွယ်မေးမြန်းတဲ့အခါ နှစ်နိုင်ငံစီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာ ကိစ္စတွေကို အဓိက ထည့်သွင်းဆွေးနွေးဖို့ရှိတယ်လို့ အဲန်အယ်လ်ဒီပါတီ ဒုဥက္ကဋ္ဌ ဦးတင်ဦးက ပြောပါတယ်။

ထိုင်းဝန်ကြီးချုပ်ဟာ ပျဉ်းမနားနေပြည်တော်မှာ ကျင်းပတဲ့ စတုတ္ထအကြိမ် မဲခေါင်ဒေသတွင်း နိုင်ငံများ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို တက်ရောက်ဖို့ လာတာပါ။ မြန်မာနိုင်ငံကနေ သဘာဝ ဂက်စ် ဓာတ်ငွေ့အသစ်ရှာဖွေ ထုတ်ယူရရှိနိုင်ဖို့ ဒီခရီးစဉ်အတွင်း မြန်မာစွမ်းအင်ဝန်ကြီးနဲ့ ထိုင်းနိုင်ငံ စွမ်းအင်ဝန်ကြီးတို့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ကြတယ်လို့လည်း သိရပါတယ်။ **(RFA)**

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အတ္တုပ္ပတ္တိ ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးရေး ပဏာမ ဆွေးနွေး

မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေး ဖခင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အကြောင်း ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးဖို့ အနုပညာရှင်တွေနဲ့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်တို့ တွေ့ဆုံခဲ့ကြပြီးတဲ့နောက် ဖွဲ့စည်းလိုက်တဲ့ ဗိုလ်ချုပ်ရုပ်ရှင် ဖြစ်မြောက်ရေးကော်မတီနဲ့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်တို့ ဒီဇင်ဘာ ၂၀ရက်၊ အင်္ဂါနေ့ နေ့လည်ပိုင်းက ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ရဲ့နေအိမ်မှာ တွေ့ခဲ့ကြတာပါ။

ကော်မတီအနေနဲ့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းရဲ့ သမိုင်းကြောင်းတွေကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံသိရအောင် စာအုပ်စာပေထဲမှာသာမက သမိုင်းပညာရှင်တွေရဲ့ အချက်အလက် စုဆောင်းပေးမှုတွေကိုလည်း လေ့လာနေပြီး ဇာတ်ညွှန်းရေးနိုင်ဖို့ စီစဉ်နေကြတယ်လို့ ဗိုလ်ချုပ်ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကား ဖြစ်မြောက်ရေးကော်မတီက ပြောပါတယ်။

ဒီလိုဇာတ်ညွှန်းကိစ္စ အပြင် ဗိုလ်ချုပ်နဲ့ ဒေါ်ခင်ကြည်တို့နေရာကနေ သရုပ်ဆောင်ဖို့ ရွေးချယ်ရမယ့် မျက်နှာသစ်သရုပ်ဆောင်ကိစ္စတွေအတွက် ဆွေးနွေးခဲ့ကြတယ်လို့ ဇာတ်ကားဖြစ်မြောက်ရေးကော်မတီ ပြန်ကြားရေးတာဝန်ခံ ရုပ်ရှင်ဒါရိုက်တာကြည်ဖြူသျှင်က ပြောပါတယ်။

"ဇာတ်ညွှန်းအတွက်ကို ဗိုလ်ချုပ်ရဲ့သမိုင်းကြောင်း၊ ကော်မတီဝင်တွေအားလုံး သိဖို့လိုတယ်ဆိုပြီးတော့ သမိုင်းကြောင်းနဲ့ပတ်သက်တဲ့ စာအုပ်တွေ၊ ဝယ်လို့ရတဲ့ စာအုပ်တွေရော၊ ဝယ်လို့မရတဲ့ ပုံနှိပ်ပေါ်ကို မရောက်လာတဲ့ တကယ့် ဗိုလ်ချုပ်ရဲ့အကြောင်း အတ္ထုပ္ပတ္တိကို သမိုင်းပညာရှင်များအနေနဲ့ ရှာပေးတယ်။ ရှာပေးပြီးတဲ့အခါ မိတ္တူဆွဲပြီးတော့ ကော်ပီတွေ တယောက်တအုပ်ယူကြတယ်။ တယောက်တအုပ်ယူပြီးတဲ့အခါမှာ ကိုယ့်အိုင်ဒီယာနဲ့ကိုယ် gist(အကျဉ်းချုပ်) တွေထုတ်ရမယ်။ ထုတ်ပြီးတော့ဆွေးနွေးရမယ်။ ဆွေးနွေးပြီးတဲ့အခါမှာ ဇာတ်ညွှန်းပေါ့လေ။ အကြိမ်ကြိမ်ရေးမှတ်မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ထားကြတယ်။ ဆုံးဖြတ်ပြီးတော့ ဒီနှစ်တွေ့တဲ့အခါမှာ အန်တီစုကို အဲ့ဒီအကြောင်း ပြောပြတယ်။ ပြောပြပြီးတဲ့အခါမှာ အန်တီစုက သရုပ်ဆောင်ကို စိတ်ပူတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနေရာက သရုပ်ဆောင်က မျက်နှာသစ်ဖြစ်မယ်၊ ဒေါ်ခင်ကြည်နေရာကလည်း မျက်နှာသစ်ဖြစ်မယ်။ မျက်နှာသစ် ၂ယောက်က လုပ်နိုင်ဖို့အတွက်ပေါ့လေး၊ ကြိုတင်ပြီးတော့ ရှာထားဖို့ရယ်၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနေရာက သရုပ်ဆောင်မဲ့သူကို သေချာ train လုပ်ဖို့ရယ်ကို အန်တီစုက စိတ်ပူတဲ့အတွက်ကြောင့်မို့လို့ ဇာတ်ညွှန်းစပြီးတော့ အကောင်အထည်ဖော်နေတဲ့အချိန်မှာကိုပဲ သရုပ်ဆောင်လေ့ကျင့်မှုအပိုင်းကို လုပ်စေချင်တဲ့အကြောင်း ပြောတယ်။"

ဇာတ်ကားရိုက်ကူးရေးအတွက် ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင်ကျော်နောက်တခုက နိုင်ငံခြား ဘက်က အကူအညီလာမယ်ဆိုတဲ့အခါမှာလည်း အင်္ဂလန်နိုင်ငံပါ ဖြစ်လာမယ်။ ဂျပန်ပါဖြစ်လာမယ်။ ဒါကြောင့် အင်္ဂလန်ပြည်က အကူအညီ လိုတယ်။ ဂျပန်ပြည်က အကူအညီ လိုတယ်။ စက်ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်ရာ အကူအညီဆိုရင်လည်း ကိုယ့်ရဲ့ ဘက်က ဘာတွေလိုအပ်လဲ။ လိုအပ်တဲ့အရာကို သေချာပြောပေါ့။ ဟိုဘက်က ကူညီမယ့်အရာတွေကလည်း ဘာတွေကူညီမှာလဲ။ အဲဒါတွေကို နည်းနည်းထပ်ပြီးတော့မှ ထပ်ပြီး နောက်တဆင့်ဆွေးနွေးရမယ်ပေါ့။ အဲဒါနဲ့ပတ်သက်ပြီး အကြမ်းဖျင်းလေး ပြောကြတယ်။"

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနေရာမှာ သရုပ်ဆောင်ဖို့နဲ့ ဇနီးဖြစ်တဲ့ ဒေါ်ခင်ကြည်ရဲ့နေရာတွေအတွက် မျက်နှာသစ်သရုပ်ဆောင်တွေကို မကြာခင် ကြေညာကာ စတင် ရွေးချယ်ဖို့ စီစဉ်နေပြီးလို့ ကော်မတီဝင်တဦးဖြစ်တဲ့ ဒါရိုက်တာဝိုင်းက ပြောပါတယ်။

"လောလောဆယ် လက်ရှိသရုပ်ဆောင်တွေထဲမှာပေါ့နော်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနဲ့ အသွင်သဏ္ဍာန်တူတဲ့သူ မရှိပါဘူး။ ၁–အချက်၊ ၂–အချက်က သူနဲ့ တော်တော်လေး ရုပ်တူတဲ့သူ ရွေးပြီးတော့သူ့ရဲ့လေသံကအစ၊ အပြောအဆိုကအစ တူမှ ဗိုလ်ချုပ်လို့ ကျနော်တို့ ဗမာပြည်သူပြည်သားတွေက လက်ခံပြီး ခံစားနိုင်မယ်၊ ကျနော်တို့အတွက် သင်ရတာက အခက်အခဲရှိငြားသော်လည်း ကျနော်တို့ တနှစ်လောက် အချိန်ရတဲ့အတွက် သူ့ကို ကျနော်တို့ ဗိုလ်ချုပ်နဲ့တူအောင် လေ့ကျင့်ပေးနိုင်ပါတယ်။ တပတ်နှစ်ပတ်အတွင်းမှာ ရုံးခန်းလိပ်စာ အတည်တကျဖြစ်ရင် မျက်နှာသစ်သရုပ်ဆောင်ရွေးတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဂျာနယ်တွေမှာ ဖောင်ပုံစံကို တင်ပေးပါမယ်။ ဗမာတနိုင်ငံလုံး အတိုင်းအတာနဲ့ရွေးမှာပါ။ အသက်အပိုင်းအခြားလေး ၂၀ကနေ၊ ၃၀ကြားကန့်သတ်ထားတာတစ်ခုပဲ ရှိပါတယ်။"

လာမယ့် ၂၀၁၅ဟာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း နှစ် ၁၀၀ပြည့်ဖြစ်တဲ့အတွက် အဲ့ဒါအမှီ ဗိုလ်ချုပ်အတ္ထုပ္ပတ္တိ ရိုက်ကူးဖို့ မြန်မာရုပ်ရှင်အနုပညာတွေနဲ့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်တို့ စီစဉ်နေကြတာဖြစ်ပြီး ဇာတ်ကားဖြစ်မြောက်ရေးကော်မတီရဲ့ နာယကအဖြစ်လည်း ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က တာဝန်ယူထားတာဖြစ်ပါတယ်။

NLDခေါင်းဆောင်တဦးဖြစ်သူ ဦးလွင် ကွယ်လွန်

အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် ထိပ်တန်းခေါင်းဆောင် တယောက်ဖြစ်သူ ဦးလွင်ဟာ မနေ့ည ၈နာရီ လေးဆယ်လောက်က နေအိမ်မှာ လူကြီးရောဂါနဲ့ ကွယ်လွန်သွားခဲ့ပါတယ်။

ကွယ်လွန်ချိန်မှာ ဦးလွင်ဟာ အသက် ၈၈နှစ်ရှိပါတယ်။ ဦးလွင်ဟာ မမာမကျန်းဖြစ်တာကာလအတန်ကြာ ရှိသွားပြီးဖြစ်ပြီး အောက်တိုဘာလလောက်ကစပြီး ကျန်းမာရေး သိသိသာသာ ယိုယွင်းလာခဲ့ပါတယ်။

မကွယ်လွန်ခင် ငါးရက်လောက်ကစပြီး ကျန်းမာရေး သိသိသာသာ ဆုတ်ယုတ်လာရာမှာ မနေ့ညက သမီးဖြစ်သူရဲ့ လက်ပေါ်မှာပဲ ကွယ်လွန်သွားခဲ့တယ်လို့ သားမက်ဖြစ်သူ ဦးထင်ကျော်က ဘီဘီစီကို ပြောပြပါတယ်။

၈ရက်နေ့ နေ့လည် တနာရီမှာ နေအိမ်ကနေ သယ်သွားပြီး ရေဝေးသုသာန်မှာ မီးသဂြိုဟ်မယ်လို့ သတင်းရရှိပါတယ်။

ဦးလွင်ဟာ သားသမီးနှစ်ယောက် ထွန်းကားပြီး ကွယ်လွန်ချိန်မှာ သမီးကြီးနဲ့ မြေးသုံးယောက်၊ မြစ်တယောက် ကျန်ရစ်ခဲ့ပါတယ်။

အဲန်အယ်လ်ဒီ အတွင်းရေးမှူး ဦးလွင်၏ ရုပ်ကလပ်

ဦးလွင်ဟာ ၈၈ အရေးအခင်းအပြီးမှာ မျိုးချစ်ရဲဘော်ဟောင်းများအဖွဲ့မှာ ပထမ ဝင်ရောက်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး အမျိုးသား ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် စဖွဲ့ချိန်ကနေ ကနေ့ထိ ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖြစ် အမှုထမ်းခဲ့ပြီး အထူးသဖြင့် ဥက္ကဋ္ဌ ဦးတင်ဦးနဲ့ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်တို့ အကျဉ်းချခံနေရချိန်မှာ အဲန်အယ်လ်ဒီပါတီကို ဦးဆောင်လမ်းညွှန်မှုပေးခဲ့ပါတယ်။

ဦးလွင်ဟာ မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲ ကြိုးပမ်းမှုတွေမှာ ပါဝင်ခဲ့ပြီး ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်အတွင်း အသက်ဆယ့်ရှစ်နှစ်အရွယ်ကတည်းက ဂျပန်ကို စစ်ပညာသင်သွားရောက်ခဲ့ပါတယ်။

လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက်တပ်ထဲမှာ အမှတ်(၅) သေနတ်ကိုင်တပ်ရင်းမှာ ဆက်အမှုထမ်းခဲ့ပြီး တရုတ်ဖြူစစ်ဆင်ရေးမှာလည်း အဓိကအခန်းကဏ္ဍက ပါဝင်ခဲ့သူတစ်ယောက်အဖြစ် ထင်ရှားပါတယ်။ မဆလအုပ်ချုပ်မှုအတွင်း နိုင်ငံတော်ကောင်စီဝင်ဖြစ်ခဲ့ပြီး စီမံဘဏ္ဍာဝန်ကြီးနဲ့ ၁၉၇၄ခုနှစ်မှာ ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ် ရာထူးကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သူဖြစ်ပါတယ်။

(BBC)

ငြိမ်းချမ်းရေးဖိတ်ခေါ်နေသော်လည်း အစိုးရက လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်နေဆဲ

ဒီဇင်ဘာလ ၈ရက်။
စောသိန်းမြင့် (ကေအိုင်စီ)

မြန်မာအစိုးရက အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးအတွက် ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး (ကေအဲန်ယူ)အား ငြိမ်းချမ်းရေးကမ်းလှမ်းဆွေးနွေးမှုများ လုပ်ဆောင်နေသော်လည်း ယခုတလော ကရင်ပြည်နယ်အတွင်း လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုများ ဖြစ်ပွားနေဆဲ ဖြစ်သည်ဟု ကေအဲန်ယူဘက်က ပြောသည်။

ပြီးခဲ့သည့် နိုဝင်ဘာလတွင် အစိုးရနှင့် ကေအဲန်ယူ နှစ်ဖက် ငြိမ်းချမ်းရေးကိုယ်စားလှယ်များ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပြောဆိုကြသော်လည်း ကရင်ပြည်နယ်၊ ကော့ကရိတ်၊ လှိုင်းဘွဲ့နှင့် တောင်ငူမြို့နယ်များတွင် အစိုးရစစ်တပ်မှ ကရင်လူထုကို သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ လူနေအိမ်များဖျက်ဆီးခြင်းနှင့် လုပ်အားခိုင်းစေခြင်းများ လုပ်ဆောင်နေဆဲဖြစ်ကြောင်း ကေအဲန်ယူက ဆိုသည်။

ကေအဲန်ယူ တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး(၁) ဗိုလ်မှူးစောလှငွေက "အခုအစိုးရက အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး ဖိတ်ခေါ်တယ်။ တပ်အင်အားလည်း မလျှော့ဘူး။ စစ်မြေပြင်မှာ တိုက်ပွဲသံက မစဲဘူး။ လူသတ်မှုတွေနဲ့ လူနေအိမ်တွေ မီးရှို့ဖျက်ဆီးမှုတွေ ရှိနေတုန်းပါပဲ။" ဟု ပြောသည်။

ကော့ကရိတ်အခြေစိုက် မြန်မာအစိုးရစစ်တပ် စကခ(၁၂) လက်အောက်ခံ ခမရ(၂၃၀) တပ်ရင်းသည် ပြီးခဲ့သည့် အောက်တိုဘာလ ၂၉ရက်နေ့တွင် လှိုင်းဘွဲ့မြို့နယ်၊ ထီးမကျခီးကျေးရွာသို့ ဝင်ရောက်ကာ အသက်ဝဖြန့်အရွယ် ရွာသူကြီးဖြစ်သူ စောဖားကော့ဆဲအား ပစ်သတ်ပြီး နားကပ်၊ လက်စွပ်နှင့် ထိုင်းဘတ်ငွေအချို့ကို သိမ်းယူခဲ့သည်ဟု ရွာသားများ၏ ပြောပြချက်အရ သိရသည်။

ပြီးခဲ့သည့် အောက်တိုဘာလ ၁၂ရက်နေ့ကလည်း တောင်ငူခရိုင် သံတောင်မြို့တွင် လှုပ်ရှားသည့် အစိုးရစစ်တပ် ခမရ(၉၀၃)နှင့် ခလရ(၉၂) တပ်ရင်းတို့သည် ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော်(ကေအဲန်အယ်လ်အေ)နှင့် မိနစ် ၃၀ကျော်ကြာ တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားခဲ့ပြီးနောက် ရွာတရွာသို့ ဝင်ရောက်ကာ လူနေအိမ်နှင့် ဘုရားဝတ်ပြုကျောင်းများကို လက်နက်ကြီးယမ်းများဖြင့် ပစ်ခတ်ခဲ့ကြောင်းလည်း ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့ KHRG က နိုဝင်ဘာလ ၂၅ရက်နေ့တွင် သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

ၦင်းအစိုးရစစ်တပ်များသည် ရွာသားများပိုင်ဆိုင်သော ပစ္စည်း၊ စားနပ်ရိက္ခာ၊ အိုးခွက်ပန်းကန်များကိုလည်း ဖျက်ဆီးပစ်ခဲ့သလို ရွာသားများမှာလည်း လွတ်မြောက်ရာသို့ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ခဲ့ရသည်ဟု ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့ KHRG က ဆိုသည်။

ကရင်လူ့အခွင့်အရေး အဖွဲ့မှ စောအဲလ်ဘတ်က "အစိုးရနဲ့ ကေအဲန်ယူ အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေးအတွက် တွေ့ဆုံတာ ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက်ပဲဆိုတော့ ကောင်းပါတယ်။ တွေ့ဆုံကြပေမယ့်လို့ လူ့အခွင့်အရေးရှုထောင့်ဘက်မှာ ကြည့်မယ်ဆိုရင် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုတွေ အကုန်လုံး ရပ်မသွားသေးပါဘူး။" ဟု ကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

ထို့အပြင် အစိုးရနှင့် ကေအဲန်ယူ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီသွားပါက လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခမှ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများ လျော့သွားနိုင်သော်လည်း ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများဖြစ်ကြသည့် ရေကာတာ တည်ဆောက်မှု လမ်းဖောက်လုပ်မှု၊ ရွှေတူးဖော်မှုများမှာ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှု ဆက်လက် ဖြစ်ပွားနေဦးမည်ဖြစ်ကြောင်း KHRG က ပြောသည်။

ပြီးခဲ့သည့် ရက်ပိုင်းက ကရင်ပြည်နယ်၊ ကော့ကရိတ်မြို့နယ် နောင်ကိုင်းကျေးရွာတွင် လှုပ်ရှားနေသည့် အစိုးရစစ်တပ် လက်အောက်ခံ နယ်ခြားစောင့်တပ် (၁၀၁၇)တပ်ရင်းသည် ကေအဲန်ယူနှင့် ပစ်ခတ်မှုဖြစ်ပွားပြီး ဒေသခံ ရွာသူရွာသား ၁၀ဦးစီအား ၃ရက် တကြိမ် အလှည့်ကျစနစ်ဖြင့် အမှုလုပ်အားပေးခေါ်ယူလျက်ရှိသည်ဟု ဒေသခံများ၏ ပြောပြချက်အရ သိရသည်။

အလားတူ ယခုရက်ပိုင်းအတွင်း ကေအဲန်ယူ တပ်မဟာ (၆)နှင့် တပ်မဟာ(၄)နယ်မြေများတွင်လည်း အစိုးရစစ်တပ်နှင့် ကေအဲန်ယူတပ်ဖွဲ့ဝင်များအကြား တိုက်ပွဲများ ဖြစ်ပွားနေသည်ဟု သိရသည်။

❑

ကချင်ဒေသတွင် တိုက်ပွဲပြင်းထန်ပြီး ဒုက္ခသည်များ လာနေဆဲ

ဒီဇင်ဘာလ ၈ရက်။
စောခါးစုးညား (ကေအိုင်စီ)

ကချင်ဒေသတွင် ကချင်လွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် KIA နှင့် မြန်မာစစ်တပ်တို့အကြား တိုက်ပွဲများ ဆက်လက် ပြင်းထန်လျက်ရှိပြီး စစ်ကြောင့် နေအိမ်စွန့်ခွာ ထွက်ပြေးရသည့် စစ်ပြေးဒုက္ခသည်ဦးရေလည်း ပို၍ များပြားလာသည်ဟု KIA က ယနေ့ ပြောကြားလိုက်သည်။

KIA သည် နိုဝင်ဘာလ ၂၉ရက်နေ့၌ တရုတ်နိုင်ငံ ရွှေလီမြို့တွင် မြန်မာအစိုးရနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့သော်လည်း တိုက်ပွဲများဆက်ဖြစ်ကာ ယခု ဒီဇင်ဘာလ တစ်ပတ်တာအတွင်း သိသာထင်ရှားသည့် တိုက်ပွဲကြီးပေါင်း ၆၂ပွဲရှိပြီး ယခင်ဒုက္ခသည်ဦးရေ ၃၀,၀၀၀ခန့်ရှိရာမှ ယခုဆိုလျှင် ၃၅,၀၀၀ ရှိသွားပြီး ဖြစ်သည်ဟု KIA ဘက်က ပြောသည်။

"တိုက်ပွဲကတော့ အမြဲပြင်းထန်တာပဲ။ ဒီလတစ်ပတ်တည်းမှာ တိုက်ပွဲပေါင်း ၆၀ကျော်တယ်။ ဒါတောင် လက်လှမ်းမမီတဲ့ဘက်ခြမ်းတွင် နေ့စဉ်လိုလို တိုက်ပွဲပြင်းထန်လျက်ရှိပြီး မြန်မာစစ်တပ်မှ တပ်ရင်း ၁၀၀ကျော်ဖြင့် ၎င်းတို့ကို တိုက်ခိုက်နေသည်ဟု KIA ဘက်က ပြောသည်။

ဆက်လက်၍ ဦးလနန်းက "ကချင်ပြည်နယ်အ တွင်းနှင့် သျှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်း နဂို ၉၀ကျော်ရှိတယ်။ တပ်မများ ထပ်တက်လာတဲ့အတွက် ပေါင်းလိုက်ရင် ၁၀၀ ကျော်တယ်။ ဒီနေ့လည်း သျှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်းမှာ နောက်ထပ် မြန်မာအစိုးရတပ် စစ်ကွပ်ကဲရေးဌာနချုပ် စကခ(၁၀)တပ်ရင်းများတက်လာတယ်။ ဒီညနေပိုင်းတွင် မူဆယ်ကို ရောက်လာနိုင်သည်" ဟု ဖြည့်စွက်ပြောဆိုသည်။

မိုးမောက်မြို့နယ်၊ မိုင်ဂျာယန်ဒေသတွင် ဒုက္ခသည်များအား ဆေးကုသပေးနေသည့် စေတနာ့ဝန်ထမ်းတဦးကလည်း စစ်ပွဲကြောင့် မိုင်ဂျာယန်တွင် ရောက်ရှိလာသည့် ဒုက္ခသည်များမှာ နေ့စဉ် ၃၀မှ ၄၀ အထိရှိပြီး ယခုဆိုလျှင် ဒုက္ခသည်ဦးရေ ၂,၀၀၀ခန့် ရှိပြီးဟု

နေရာတွေရှိသေးတယ်။ ဒုက္ခသည်ကတော့ နေ့စဉ် များလာတယ်။ အများဆုံးရှိတဲ့နေရာက တရုတ်–မြန်မာနယ်စပ်မှာ၊ နောက် KIA ထိန်းချုပ်နယ်မြေ လိုင်ဇာနဲ့ တပ်မဟာ–၃ (မိုးမောက်မြို့နယ်)မှာ များတယ်။ အခုပြောတဲ့ ဒုက္ခသည်ဦးရေတွေဟာ တရုတ်ပြည်ကို ဝင်သွားတဲ့ဒုက္ခသည်နဲ့ လက်လှမ်းမမီတဲ့နေရာက မပါသေးဘူး။" ဟု ကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

ကချင်ပြည်နယ်၊ မိုးမောက်မြို့နယ်ရှိ KIA တပ်မဟာ (၃)နှင့် မိုးညှင်းမြို့နယ် တပ်မဟာ (၅) ပြောသည်။

အဆိုပါဒုက္ခသည်များသည် ဆောင်းတွင်းရာသီ အအေးဒဏ်ကြောင့် ဖျားနာသူ အများအပြား ရှိသကဲ့သို့ အဝတ်အထည်နှင့် အစားအသောက်များလည်း လိုအပ်လျက်ရှိသည်ဟု သိရသည်။

ဒီဇင်ဘာလ ပထမပတ်အတွင်း ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် တိုက်ပွဲတွင် မြန်မာအစိုးရတပ်ဘက်မှ ကျဆုံးမှုပေါင်း ၁၀၀ ဝန်းကျင်ရှိပြီး KIAဘက်မှ ၁၀ဦးနီးပါး ကျဆုံးသည်ဟုလည်း KIA က ပြောသည်။

❑

သမ္မတ၏ ငြိမ်းချမ်းရေး ကမ်းလှမ်းချက်ကို ဖြိုခွဲခြင်း နည်းဗျူဟာတခု UNFC ပြောကြား

ဒီဇင်ဘာလ ၅ရက်။
စောခါးစုးညား (ကေအိုင်စီ)

မြန်မာသမ္မတဦးသိန်းစိန်၏ ငြိမ်းချမ်းရေး ကမ်းလှမ်းချက်ဖြစ်သည့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရေးလမ်းစဉ်သည် ညီညွတ်သော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများဖက်ဒရယ်ကောင်စီ UNFCကို ဖြိုခွဲခြင်း နည်းဗျူဟာသာဖြစ်သည်ဟု UNFC က ယနေ့ပြောကြားလိုက်သည်။

"သူတို့(မြန်မာအစိုးရ)ပြည်နယ်တစ်ခုနဲ့ မတူတဲ့အပေါ်မှာ၊ လိုအပ်မှုလည်း မလိုအပ်တဲ့အပေါ်မှာ UNFC တွေကို တစ်ဖွဲ့ချင်းစီနဲ့ တွေ့တာဟာ ခွဲထုတ်ရေးဆိုတဲ့ သဘောပါ။ သီးခြားစီ တွေ့ပြီးတော့ မှ အပစ်ရပ်လုပ်ပြီး နောက်ဆုံး ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး၊ ဘာသာရေးနဲ့ အချိန်ဆွဲထားတယ်။ နောက် အဲဒီအဖွဲ့တွေကို နယ်ခြားစောင့်တပ်၊ ပြည်သူ့စစ်သူတို့ဖွဲ့စည်းပုံအတိုင်းပဲ ဦးတည်နေတယ်။" ဟု UNFC အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးနိုင်ဟံသာက ပြောသည်။

တိုင်းရင်းသားတပ်ပေါင်းစုဖြစ်သည့် UNFC အဖွဲ့ဝင် ကချင်၊ ကရင်နီ(ကယား)၊ ကရင်၊ မွန် စသည့် အဖွဲ့များသည် အစိုးရ၏ ငြိမ်းချမ်းရေး ကမ်းလှမ်းချက်ကို လက်ခံကာ ယခင်လ၌ အစိုးရနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ သို့သော် နိုင်ငံရေးအရ တိုးတက်ပြောင်းလဲမှုများ မရှိခဲ့ပေ။

မြန်မာအစိုးရသည် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် အင်အားစုများနှင့် ဖြစ်ပွားနေသည့် နိုင်ငံရေးပြဿနာကို နိုင်ငံရေးနည်းဖြင့် မဖြေရှင်းဘဲ စစ်အင်အားသုံးဖြေရှင်းခြင်း၊ အပစ်ရပ်ပြီး ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးနည်းဗျူဟာကို ကျင့်သုံးနေခြင်းတို့သည် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ နိုင်ငံရေးအရ တန်းတူရရှိရေးတိုက်ပွဲကို လှည့်စားဖြိုခွဲခဲ့သဖြင့် နှစ်ပေါင်း (၆၀)ကျော် ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် အလှမ်းဝေးခဲ့ရခြင်းဖြစ်ကြောင်း ယမန်နေ့က ထုတ်ပြန်သည့် UNFC ကြေညာချက်၌ ဖော်ပြထားသည်။

အစိုးရသည် UNFC တိုင်းရင်းသားတပ်ပေါင်းစုအားလုံးကို တွေ့ဆုံဆွေးနွေးလျှင် လွယ်ကူလျင်မြန်သော်လည်း တစ်ဖွဲ့ချင်းအနေဖြင့်သာ ကွဲထွက်အောင်လုပ်ပြီး အားနည်းစေသည့် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ကြိုးပမ်းနေခြင်းဖြစ်သည်ဟု UNFC က ဆိုသည်။

UNFC က ၎င်းက အဖွဲ့အတွင်း ချမှတ်ထားသည့် မူအတိုင်း ခိုင်ခိုင်မာမာ ရပ်တည်ကာ အစိုးရနှင့် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးမှုများ ဆက်လုပ်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အစိုးရအနေဖြင့် အမှန်တကယ် ငြိမ်းချမ်းရေးရယူလိုပါက တိုင်းရင်းသားဒေသသို့ ထိုးစစ်ဆင်နေမှုများကို ရပ်ဆိုင်း၍ နိုင်ငံရေးပြဿနာကို နိုင်ငံရေးနည်းဖြင့် အမြန်ဆုံး ဖော်ဆောင်ရန် တိုက်တွန်းထားသည်။

UNFC ကို ၂၀၁၁ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး အမာခံအဖွဲ့ ဖဖွဲ့အဖြစ် ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး(KNU)၊ ကချင်ပြည်လွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့(KIO)၊ မွန်ပြည်သစ်ပါတီ (NMSP)၊ ကရင်နီအမျိုးသားတိုးတက်ရေးပါတီ (KNPP)၊ ချင်းအမျိုးသားတပ်ဦး (CNF)၊ ရှမ်းပြည်တိုးတက်ရေးပါတီ (SSPP)တို့ ပါဝင်ခဲ့သည်။

ထို့အပြင် ပအိုဝ်းအမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ချုပ် (PNLO)၊ ပလောင်ပြည်နယ် လွတ်မြောက်ရေးတပ်ဦး(PSLF)၊ ရခိုင်ပြည်အမျိုးသားကောင်စီ(ANC)၊ လားဟူဒီမိုကရက်တစ်သမဂ္ဂ(LDU)၊ 'ဝ' အမျိုးသားအဖွဲ့ချုပ်(WNO) နှင့် ကချင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး (KNO)များက ဆက်စပ်အဖွဲ့ ဖဖွဲ့အဖြစ် ရပ်တည်လာခဲ့သည်။

သို့သော် အစိုးရ၏ ငြိမ်းချမ်းရေးကိုယ်စားလှယ်များနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ပြီးနောက်ပိုင်း နိုဝင်ဘာလ နောက်ဆုံးပတ်တွင် UNFC ကို အဖွဲ့ဝင်များအားလုံး တစ်ပြေးညီတည်း ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းခဲ့ရာ လက်ရှိအချိန်တွင် အမာခံအဖွဲ့ဝင် ၁၂ဖွဲ့ ရှိသည်။

❑

ရှေ့တန်းမထွက်လိုသည့် တပ်အရာရှိများ HIV ဝေဒနာရှင်များက အစားထိုး ဆေးခွင့်ယူပေး

ဒီဇင်ဘာလ ၂၀ရက်။
နော်ဆဲကလယ် (ကေအိုင်စီ)

ရန်ကုန်တိုင်းအတွင်းရှိ မြန်မာအစိုးရစစ်တပ်မှ အရာရှိများသည် ရှေ့တန်းမထွက်လိုသည့် အတွက် HIV ပိုး ကူးစက်ခံရသူများအား ဌေပေးကာ မင်္ဂလာဒုံစစ်ဆေးရုံ သို့ကိုယ်စားလှယ် ဆေးရုံတက်ခိုင်းကာ ဆေးခွင့်များယူလျက်ရှိကြောင်း ကိုယ်စား ဆေးရုံတက်ပေးရသူ တစ်ဦးက ပြောသည်။

"ကျနော့်ကို ပွဲစားက နှစ်သိန်းပေးတယ်။ သူက ဘယ်လောက်ရလဲတော့ မသိဘူး။ ဆေးရုံ ၁၅ရက် တက်ပေးရတယ်။ သွေးစစ်တယ်။ သလိပ်စစ်တယ်။ ကိုယ်ခံအား စစ်တယ်။ ကျနော်တို့ ပိုးစတွေ့တုန်းကအတိုင်းပဲ လုပ်တာပေါ့။ ဆေးရုံမှာတော့ ကောင်းကောင်းနေရ၊ စားရတယ်။ နာမည်ကိုတော့ ဖိုလ်ကြီးနာမည်နဲ့ တက်ရတာလေ။" ဟု ကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

ဆေးရုံတက်ကြရသော HIV ပိုး ကူးစက်ခံသူအများစုမှာ ဆင်းရဲသောကြောင့် ထိုသို့လုပ်ဆောင်နေကြရခြင်းဖြစ်သည်ဟု HIV/AIDS လုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်နေကြရသည့် အဖွဲ့အစည်းများက ပြောသည်။

လက်ရှိ စစ်မက်ဖြစ်ပွားနေသည့် ကချင်ဒေသသို့ ရှေ့တန်းမသွားလိုသည့်အတွက် HIV ရောဂါသည်အား ဌေပေးဌားရမ်းကာ ဆေးရုံတက်ခိုင်းကြောင်း အမည်မလိုသူ တပ်အသိုင်းအဝိုင်း၏ ဆွေမျိုးတော်များက ပြောသည်။

> **ကျနော့် ဦးလေးက ဒုအရာခံဗိုလ်ပါ။ ကချင်ဘက်ကိုထွက်ရမှာလေ။ သူ့ကို အဖွားတို့က ရှေ့တန်းမလိုက်စေချင်ဘူး။ ဒါနဲ့ ပိုးရှိနေတဲ့သူတစ်ယောက်ကို ငှားပြီး ပြီးခဲ့တဲ့လက ဦးလေးကိုယ်စား ဆေးရုံတက်ခိုင်းလိုက်တယ်။ ဆေးရုံမှာ ပေးသင့်တဲ့ သူတွေ အားလုံးကိုပေးရတယ်။ ခုနှစ်သိန်းလောက် ကုန်တယ်။**

စစ်သူတစ်ဦးက ကေအိုင်စီသို့ ယခုလို ရှင်းပြသည်။

သူက "ကျနော့်ဦးလေးက ဒုအရာခံဗိုလ်ပါ။ ကချင်ဘက်ကို ထွက်ရမှာလေ။ သူ့ကို အဖွားတို့က ရှေ့တန်းမလိုက်စေချင်ဘူး။ ဒါနဲ့ ပိုးရှိနေတဲ့သူတစ်ယောက်ကိုငှားပြီး ပြီးခဲ့တဲ့လက ဦးလေးကိုယ်စား ဆေးရုံတက်ခိုင်းလိုက်တယ်။ ဆေးရုံမှာ ပေးသင့်တဲ့ သူတွေ အားလုံးကို ပေးရတယ်။ ခုနှစ်သိန်းလောက် ကုန်တယ်။" ဟု သူက ပြောဆိုသည်။

ယင်းကဲ့သို့ ဆေးရုံတက်ပါက HIV ပိုးကူးစက်ခံထားရသူများကိုသာမက ဆေးရုံက ဝန်ထမ်းများ၊ ဆရာဝန်များကိုပါ ဌေပေးရသည်။ ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ စစ်ဆေးရုံသို့ ဆက်သွယ်မေးမြန်းရာတွင် ထိုအဖြစ်များမရှိကြောင်း တာဝန်ခံဆရာမတစ်ဦးက ကေအိုင်စီသို့ ပြန်လည် ဖြေကြားခဲ့သည်။

ထိုသို့ လူစားထိုးကာ ဆေးခွင့်ယူသည့် တပ်အရာရှိ အများစုမှာ ဒုအရာခံဗိုလ်မှ ဗိုလ်ကြီးအဆင့် ထိဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့နှင့် နီးစပ်သူများက ပွဲစားအဖြစ် ပြုလုပ်ကာ ရောဂါသည် လူနာများကို ရှာဖွေဆက်သွယ်လုပ်ဆောင်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်းလည်း သိရသည်။

ပွဲစားနှင့်သိကျွမ်းသူတစ်ဦးက "ကျမသူငယ်ချင်းက ပွဲစားလေ။ သူလုပ်ပေးတာ အခုဆို ၃ယောက်ရှိပြီ။ သူတို့ပွဲစားတွေက လူနာရှာပေးတယ်။ လူနာရရင် ဈေးညှိတယ်။ ကျနော့်ကို ဦးလေးက ဒုအရာခံဗိုလ်ပါ။ ကချင်ဘက်ကိုထွက်ရမှာလေ။ သူ့ကို အဖွားတို့က ရှေ့တန်းမလိုက်စေချင်ဘူး။ ဒါနဲ့ ပိုးရှိနေတဲ့သူတစ်ယောက်ကိုငှားပြီး ပြီးခဲ့တဲ့လက ဦးလေးကိုယ်စား ဆေးရုံတက်ခိုင်းလိုက်တယ်။ ဆေးရုံမှာ ပေးသင့်တဲ့ သူတွေ အားလုံးကို ပေးရတယ်။ ခုနှစ်သိန်းလောက် ကုန်တယ်။" ဟု သူ့ကိုယ်တိုင် ပြောပြပြန်သည်။

ဆေးခွင့်ယူသည့် တပ်အရာရှိ အများစုမှာ ဒုအရာခံဗိုလ်မှ ဗိုလ်ကြီးအဆင့် ထိဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့နှင့် နီးစပ်သူများက ပွဲစားအဖြစ် ပြုလုပ်ကာ ရောဂါသည် လူနာများကို ရှာဖွေဆက်သွယ်လုပ်ဆောင်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်းလည်း သိရသည်။

ပွဲစားနှင့်သိကျွမ်းသူတစ်ဦးက "ကျမသူငယ်ချင်းက ပွဲစားလေ။ သူလုပ်ပေးတာ အခုဆို ၃ယောက်ရှိပြီ။ သူတို့ပွဲစားတွေက လူနာရှာပေးတယ်။ လူနာရရင် ဈေးညှိတယ်။ သူတို့က ၅သောင်းစားတယ်။ လူနာတွေက ပိုက်ဆံရတော့ လုပ်တာပေါ့။" ဟု ဆိုသည်။

စစ်တပ်အရာရှိများ ယခုလို လုပ်ဆောင်နေသည်မှာ မိုးတွင်းကာလ ပြီးခဲ့သည့် လေးလခန့်မှစ၍ ယခုအချိန်ထိဖြစ်ပြီး ယင်းသို့ ကိုယ်စားဆေးရုံ ငှားရမ်းတက်ရောက်မှု ပိုမိုများပြားလာရခြင်းမှာ ကချင်ဒေသတွင် ထိုးစစ်များ အရှိန်အဟုတ် မြှင့်လာသောကြောင့် ဖြစ်နိုင်ကြောင်း မြန်မာပြည်တွင်းအခြေစိုက် မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲသူများအတွက် HIV/AIDS လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နေသော လူထုအခြေပြုအဖွဲ့မှ အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးက သုံးသပ်ပြောဆိုသည်။

၂၀၀၉ခုနှစ်တွင် HIV ပိုးကူးစက်ခံရသောသူများကို ခွဲခြားမှုများနည်းပါးလာပြီး နောက်ပိုင်းတွင် စစ်တပ်မှ အနားယူချင်သော ဝန်ထမ်းများ ထိုသို့ လုပ်ဆောင်နေကြခြင်းဖြစ်သော်လည်း လက်ရှိအချိန်ထိ အရေအတွက် အတိအကျကိုမူ မသိရှိရသေးပေ။

❑

၄ကြိမ်မြောက် ကရင်မျိုးဆက်သစ်ကျောင်း သင်တန်းဆင်းပွဲ ကျင်းပပြီးစီး

ကျောင်းဆင်းပွဲတွင်း တွေ့ရသည့် မျိုးဆက်သစ် ကရင်လူငယ် မောင်မယ်များ (ပုံ–ကေအိုင်စီ)

ဒီဇင်ဘာလ ၁၆ရက်။
နန်းသူးလေ (ကေအိုင်စီ)

ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး(KNU)က ကြီးမှူးဖွင့်လှစ်ခဲ့သည့် ၄ ကြိမ်မြောက် ကရင်မျိုးဆက်သစ်သင်တန်းဆင်းပွဲ အခမ်းအနားကို ကေအဲန်ယူ တပ်မဟာ(၇) ထိန်းချုပ်နယ်မြေတွင် (ဒီဇင်ဘာလ ၁၅ရက်နေ့)က ကျင်းပပြီးစီးခဲ့သည်။

၎င်းကျောင်းဆင်းပွဲ အခမ်းအနားသို့ ကေအဲန်ယူ ဗဟိုခေါင်းဆောင်များ၊ ကရင်လူငယ်အစည်းအရုံး KYO ကရင်အမျိုးသမီးအရုံး KWO ကေအဲန်ယူ အပါအဝင် လူဦးရေ ၁၀၀နီးပါး တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။

အခက်အခဲများကြားမှ မျိုးဆက်သစ်ကျောင်းကို အောင်မြင်စွာသင်ကြားပို့ချပေးနိုင်ခဲ့သလို ကျောင်းသားလူငယ်များကလည်း ကြိုးစားသင်ယူမှုများ ရှိကြောင်း မျိုးဆက်သစ်ကျောင်းအုပ်ကြီး ပဒိုစောသမိန်ထွန်းမှ ယခုလို ပြောပြသည်။

"ကျောင်းရဲ့ စီမံခန့်ခွဲမှု အပိုင်းမှာတော့ ဘာအခက်အခဲမှ မရှိပါဘူး။ သင်တန်းအတွက် ကုန်ကျတဲ့ငွေကြေးရယ်၊ သွားရေးလာရေး၊ ဆက်သွယ်ရေးအခက်အခဲတွေရှိတယ်။ ကျောင်းသူကျောင်းသား တွေထဲက ဖျားနာပြီးဆိုရင်လည်း ဆေးဝါးပြည့်စုံမှု မရှိတာနဲ့ ကြုံရတယ်။ ဘာပဲပြောပြော ဒီလိုအခက်အခဲ အမျိုးမျိုးထဲကနေ ကလေးတွေကို ပညာသင်ကြားပေးနိုင်ခဲ့တဲ့အတွက် ဝမ်းသာပါတယ်။" ဟု ပြောသည်။

မျိုးဆက်သစ်ကျောင်း ဖွင့်လှစ်ရခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အရည်အချင်းရှိသော ကရင်မျိုးချစ်ခေါင်းဆောင်ကောင်းများအပေါ် ထွက်လာပြီး အုပ်ချုပ်ရေး၊ စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် နိုင်ငံရေးအသိပညာများ တိုးတက်လာစေလိုခြင်းဖြစ်သည်ဟု ကရင်မျိုးဆက်သစ်သင်တန်းကျောင်း လက်ထောက်ကျောင်းအုပ် နော်ဇေပရယ်ဖောက ပြောသည်။

အဆိုပါကျောင်းတွင် KNU ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် လမ်းစဉ်လုပ်ငန်းများ၊ ကရင့်တော်လှန်ရေးနှင့် ကရင့်သမိုင်း၊ ဖက်ဒရယ်စနစ်တည်ဆောက်ပုံ၊ ဌာနဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းလည်ပတ်ပုံ၊ ရုံးစီမံခန့်ခွဲရေး၊ နိုင်ငံရေးဘာသာရပ်များနှင့် သတင်းနားထောင်ခြင်း၏ အကျိုးရလဒ်များ အပြင် အခြေခံစစ်ရေး အတွေ့အကြုံများကိုပါ အဓိကထား သင်ကြားပေးခဲ့ပြီး သင်ခန်းစာများအပေါ် ဆွေးနွေးဖလှယ်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။

ယခု စာသင်နှစ်၏ ထူးခြားချက်မှာ ယခင်နှစ်များကဲ့သို့ ၆လ၊ ၁၀လတာကာလမျိုးမဟုတ်ဘဲ တနှစ်ခွဲ(၁၈လ)ကြာမြင့်ကာ တက်ရောက်သင်ယူသည့် ကျောင်းသူကျောင်းသား ၂ဖဦးနှင့် လေ့လာသူ ၅ဦး ရှိသည်။

၎င်းသင်တန်းဆင်းကျောင်းသူ နော်ဒေဝါးထူးက "ကရင်လူငယ်တယောက်အနေနဲ့ လူမျိုးအတွက် အကျိုးပြုလုပ်ငန်းတွေကို လုပ်ဆောင်ချင်တယ်။ နောက်ပြီး နိုင်ငံရေးအသိပညာတွေကို သင်ကြားချင်တဲ့အတွက် ဒီကျောင်းကို တက်ရောက်ခဲ့တာပါ။ ရှေ့ဆက်ပြီးတော့လည်း ကျမ တတ်နိုင်တဲ့ဘက်ကနေ ကူညီသွားပြီး အရည်အချင်းရှိတဲ့ ခေါင်းဆောင်ကောင်းတယောက်ဖြစ်အောင်ကြိုးစားသွားမယ်" ဟုဆိုသည်။

"ကျောင်းမှာ သင်ကြားရတဲ့ ပညာရပ်တွေက မပြည့်စုံသေးပါဘူး။ ဒါကြောင့် မျိုးဆက်သစ်လူငယ်များအနေနဲ့ အသိပညာ၊ အတတ်ပညာတွေသာမကဘဲ ဗဟုသုတများကို ရှာဖွေကြပါ။ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံမှာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ဖို့အတွက်ဆိုရင် လူငယ်တွေရဲ့ လက်ထဲမှာပဲ ရှိတာမို့ လူငယ်တွေအနေနဲ့ ဖက်ဒရယ်ပြည် အမြန်ဆုံးရရှိအောင် ဝိုင်းဝန်းကြိုးစားကြစေချင်ပါတယ်။" ဟု နော်ဇေပရယ်ဖောက အားပေးပြောဆိုသည်။

ကေအဲန်ယူအနေဖြင့် ၂၀၀၁ခုနှစ်၊ ၂၀၀၃ခုနှစ်၊ ၂၀၀၆ခုနှစ်တို့တွင် မျိုးဆက်သစ်သင်တန်းကျောင်းကို သုံးကြိမ်ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး ယခုတကြိမ်တွင် အတွင်းရေးမှူးချုပ် နော်စီဖိုးရာစန်မှ ကျောင်းဖြစ်မြောက်ရေးနာယကအဖြစ်လည်းကောင်း၊ စည်းရုံးရေးဌာနတာဝန်ခံ ဗိုလ်မှူးစောလှဌေက ကျောင်းဖြစ်မြောက်ရေးဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်သည်။

❑

ဘုရားသုံးဆူဒေသ ရာဘာစျေး ပြန်လည်ဦးမော့လာ

ဒီဇင်ဘာလ ၂၂ရက်။
စောသိန်းမြင့် (ကေအိုင်စီ)

ကရင်ပြည်နယ်၊ ကြာအင်းဆိပ်ကြီးမြို့နယ်၊ ဘုရားသုံးဆူဒေသတွင် ယခုရက်ပိုင်းအတွက် ရာဘာစျေးအနည်းငယ် ပြန်တက်လာသည်ဟု ရာဘာလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူ ဒေသခံများက ပြောသည်။

"အခုတစ်ကီလိုကို ၈၅ ဘတ်ပြန်တက်ပြီး။ အများကြီး စျေးတက်တာတော့ မဟုတ်ဘူး။ ထပ်တက်ဖို့ အနေအထားမှာ ရှိသေးတယ်ဆိုတော့ အခြေအနေ စောင့်ကြည့်တဲ့လူတွေရှိသလို ပိုက်ဆံလိုတဲ့ လူတွေဆို ရောင်းတာပေါ့။" ဟု ရာဘာစိုက်ပျိုးတစ်ဦးက ကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

ပြီးခဲ့သည့် လအနည်းငယ်က ရာဘာအရည်အသွေးပေါ်တွင် မူတည်ပြီး တစ်ကီလို ၇တဘတ်မှ ၆၀ဘတ်အထိ ကျဆင်းရာမှ ယခု ဘတ်ငွေ ၈၀မှ ၁၀၀နီးပါးအထိ မြန်မာပြည်ဘက်မှ ရာဘာအဝယ်ဒိုင်များက ဝယ်ယူနေသည့်အပေါ် ယခုလို စျေးနှုန်း ပြန်လည်ဦးမော့လာခြင်း ဖြစ်သည်။

အခြားရာဘာစိုက်ပျိုးသူတစ်ဦးက "ထိုင်းဘက်ခြမ်းဝယ်တာ စျေးမကောင်းဘူး။ ဗမာပြည်က စျေးပိုကောင်းတယ်။ ကျနော့်ဟာက တစ်တန်ပဲရှိသေးတယ်ဆိုတော့ မရောက်သေးဘူး။ အခြေအနေကြည့်ရအုံးမယ်။ ၁ကီလို တစ်ရာကျော်ရမှ ရောင်းရမယ်ထင်တယ်။" ဟု ပြောသည်။

ဘုရားသုံးဆူဒေသတွင် ထိုင်းဘတ်ငွေကို အဓိကသုံးစွဲကြပြီး လက်ရှိအချိန်တွင် ထိုင်းနှင့် မြန်မာငွေလဲနှုန်းမှာ မြန်မာငွေ ၁၀၀ကျပ်ကို ထိုင်းငွေ ၄ဘတ်နီးပါးရှိသည်ဟု ဘုရားသုံးဆူမြို့ခံများက ပြောသည်။

သို့သော် ရာဘာအဝယ်ဒိုင်များအနေဖြင့် စျေးကောင်းရ၍ လိုက်လံဝယ်ယူခြင်း မဟုတ်ဘဲ လောလောဆယ်တွင် ဝယ်ယူသိုလှောင်ထားကာ ရာဘာများ စျေးကောင်းပြန်ရသည့် အခါမှ သာရောင်းချသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောသည်။

ဘုရားသုံးဆူမြို့ရှိ ရာဘာအဝယ်ဒိုင် ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးက "ကျနော်တို့ စျေးကောင်းရလို့ လိုက်ဝယ်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဘုရားသုံးဆူမှာပဲ လာဝယ်ပြီးတော့ ပြန်စုထားတယ်။ စျေးကောင်း ကောင်းရတဲ့အချိန်ကျမှ မြို့ထဲကို ပြန်သွင်းမယ်။" ဟု ပြောသည်။

ထိုင်း–မြန်မာနယ်စပ် ဘုရားသုံးဆူဒေသတွင် နေထိုင်သူ အများစု အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းအဖြစ် ရာဘာစိုက်ပျိုးခြင်းကိုသာ အဓိကထား လုပ်ကိုင်ကြပြီး လက်ရှိအချိန်တွင် ရာဘာစိုက်ခင်း ဧကတစ်ထောင်ကျော်ရှိသည်ဟု သိရသည်။

ဘုရားသုံးဆူဒေသမှ ထွက်ရှိသည့် ရာဘာများကို ကြာအင်းဆိပ်ကြီး၊ မုဒုံမှတဆင့် ရန်ကုန်၊ မန္တလေးသို့ တင်ပို့ရောင်းချသလို ထိုင်းနိုင်ငံသို့လည်း ပို့ဆောင်ရောင်းချလျက်ရှိသည်ဟု ရာဘာအဝယ်ဒိုင်များ၏ ပြောပြချက်အရ သိရသည်။ ❑

မြန်မာအစိုးရနှင့် ဆွေးနွေးရေးအတွက် အကြံပြုကြရန် ကရင်လူမှုအဖွဲ့များအား ကေအဲန်ယူ ဖိတ်ခေါ်

ဒီဇင်ဘာလ ၂ဖြက်။
စောခါးစုးညား (ကေအိုင်စီ)

ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး ကေအဲန်ယူသည် ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၂ရက်နေ့တွင် မြန်မာအစိုးရနှင့် တရားဝင် သွားရောက်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမည်ဖြစ်၍ မတွေ့ဆုံမီ အကြံပြုမှုများ ပေးပို့ကြရန် ပြည်တွင်းပြည်ပရှိ ကရင်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများထံသို့ ယခင်အပတ်က ဖိတ်ခေါ်စာတစ်စောင် ပေးပို့ခဲ့သည်။

မြန်မာအစိုးရနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုသည် ကရင်တမျိုးသားလုံး၏အရေးနှင့် သက်ဆိုင်သောကြောင့် ကရင်အဖွဲ့အစည်းနှင့် ကရင်ခေါင်းဆောင်တို့၏ အမြင်သဘောထားနှင့် အကြံပြုချက်များ လိုအပ်လျှက်ရှိကြောင်း ကေအဲန်ယူ အတွင်းရေးမှူးချုပ် နော်စီဗိုးရာစိန်က ကေအိုင်စီသို့ ယခုလို ပြောသည်။

သူမက "ကရင်တွေ အကြံဉာဏ်တွေ ပေးလာကြဖို့ အီးမေးလ်နဲ့ ဖိတ်ခေါ်စာပို့ထားတယ်။ တော်တော်များလည်း ရေးလာကြပြီး၊ ပြည်ပမှာ နယ်စပ်မှာရော၀ဲ။ အထူးသဖြင့် Individual (တသီးပုဂ္ဂလပုဂ္ဂိုလ်) ခေါင်းဆောင်တွေများတယ်။ အစိုးရနဲ့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲဟာ ကောင်းတယ်ဆိုပေမယ့် သတိကြီးနဲ့ လုပ်သွားဖို့၊ ဆုံးဖြတ်ချက် မမှားကြဖို့နဲ့ သိန်းစိန်အစိုးရဟာ သဘောထားမှန်ကန်မှု ဘယ်လောက်ရှိသလဲ စတာတွေ သေချာစိစစ်ဖို့ကို ပြောသူများတယ်။" ဟု ပြောဆိုသည်။

လက်ရှိအချိန်တွင် ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အကြံဉာဏ်များ ပေးလာသည့် လူပုဂ္ဂိုလ် ၈၀ဦးကျော်နှင့် ပြည်ပ၌ အခြေစိုက်သည့် သြစတြေးလျား၊ ဆွီဒင်နှင့် မလေးရှား စသည့် နိုင်ငံများမှ အမြင်သဘောထား ပို့လာကြပြီး ကျန်ရှိသူများက ထပ်မံပေးပို့လာရန်ရှိကြောင်းလည်း သူမက ဆက်ပြောသည်။

မြန်မာအစိုးရ၏ အပစ်ခတ်ရပ်စဲရေး၊ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ကမ်းလှမ်းခဲ့ခြင်းများကို ပြည်တွင်းပြည်ပရှိ ကရင်အဖွဲ့အစည်းများ၏ အမြင်များကို သိစေရန် ကေအဲန်ယူက ဖိတ်ခေါ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

မလေးရှားနိုင်ငံ အခြေစိုက် မလေးရှားကရင်အဖွဲ့အစည်း MKO မှ အတွင်းရေးမှူးဖြစ်သူ မန်းဒန်းနစ်စောထူးက ကျနော်တို့ကတော့ ဆွေးနွေးမယ်ဆိုရင် ကေအဲန်ယူဘက်က အမြင်ကြီးနဲ့ မြင်ဖို့လိုတယ်လို့ပဲ ကေအဲန်ယူကို ပြောချင်တယ်။ ဆွေးနွေးပြီး အောင်မြင်ခဲ့ရင် တောင်မှ လက်တွေ့မှာ အကျိုးအမြတ်တွေ ရှိလာဦးမှကိုး။" ဟု ပြောသည်။

ရွှေ၀ါရောင် သံဃာ့အရေးအခင်းတွင် ဓာတ်ပုံရိုက်ခဲ့သူ ယခုအမေရိကန်နိုင်ငံ ဘတ်ဖလိုးမြို့ရောက် စောလောအယ်စိုးက "စားပွဲ၀ိုင်းမှာ ဆွေးနွေးတာ အကောင်းဆုံးနည်းလမ်းပဲ။ အစိုးရဘက်ကလည်း ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်တို့၊ တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့တွေ မပါရင်လည်း သူ့အနေနဲ့က ဘာမှလုပ်လို့ မရတော့မှန်း သိတယ်လေ။ ဒီအပေါ်မှာ ကေအဲန်ယူ အပါအဝင် လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့တွေကလည်း အခုလို တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှာက ဖြစ်သင့်တဲ့ လုပ်ရပ်ပါ။" ဟု သုံးသပ်ပြောဆိုသည်။

ကေအဲန်ယူ ဖိတ်ခေါ်စာထဲတွင် ထိုင်း–မြန်မာနယ်စပ်ရှိ ကရင်အမျိုးသမီးအစည်းအရုံး၊ (KWO)၊ ကရင်ဒုက္ခသည်များ ကော်မတီ(KRC)စသည့် ကရင်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကရင်ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ အပါအဝင် နော်ဝေ၊ အင်္ဂလန်၊ ဆွီဒင်၊ ကနေဒါ၊ သြစတြေးလျား၊ အမေရိကန်၊ မလေးရှား၊ ဂျပန် စသည့် ပြည်ပလူမှုအဖွဲ့အစည်းများ ပါ၀င်သည်။

ကေအဲန်ယူသည် ပြည်ထောင်စုအဆင့် ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးရေးအဖွဲ့နှင့် ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားအံမြို့၌ တရားဝင် သွားရောက်မတွေ့ဆုံခင် ပဏာမ ဆွေးနွေးပွဲ ၃ ကြိမ် ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

ထို့နောက်တွင် အောက်ခြေရှိ ခရိုင်၊ တပ်မဟာ(၇)ခုမှ ခေါင်းဆောင်များထံ အကြောင်းကြားထားခဲ့ပြီး ထိုမှတဆင့် နယ်မြေအသီးသီးရှိ ကရင်လူထုများ သိရှိနားလည်စေရေး ရှင်းလင်းပြောဆိုပေးရန် ညွှန်ကြားထားပြီး ဖြစ်သည်ဟု သိရသည်။ ❑

ဓာတ်ပုံသတင်း

ရန်ကုန်တိုင်း၊ ကရင်ရေးရာ၀န်ကြီး ဗိုလ်မှူးကြီးစောထွန်းအောင်မြင့်မှ နှစ်သစ်ကူးအမှာစကား ပြောကြားနေစဉ်

ရန်ကုန်တိုင်း၊ အင်းစိန်မြို့နယ် အာလိန်ငါးဆင့်ဘုရား၀င်းအတွင်း ကျင်းပသည့် ၂၇၅၁နှစ်မြောက် ကရင်နှစ်သစ်ကူးနေ့ အခမ်းအနားမှ လူထုပရိသတ်များ

ဆစ်ဒနီ ကရင်လူမှုအဖွဲ့အစည်းမှ ၂၇၅၁ခုနှစ် ကရင်နှစ်သစ်ကူးပွဲတော် ကျင်းပပြီးစီး

ဒီဇင်ဘာလ ၂၅ရက်။
(ကေအိုင်စီ)

ဆစ်ဒနီကရင်ကွန်မြူနတီမှ ကြီးမှူးကျင်းပသော ၂၇၅၁ ခုနှစ်မြောက် ကရင်နှစ်သစ်ကူးပွဲတော် အခမ်းအနား သြစတြေးလျားနိုင်ငံ ဆစ်ဒနီမြို့ Granville Town Hall တွင် ဒီဇင်ဘာ ၂၄ရက်(စနေနေ့) နေ့လည် ၁၁နာရီမှ ညနေ၄နာရီအထိ ကျင်းပပြီးစီးခဲ့သည်။ သြစတြေးလျှလွှတ်တော်အမတ်များ၊ ဒုက္ခသည်များဆိုင်ရာ(UNHCR) ကိုယ်စားလှယ်၊ ဘားမားကမ်ပိန်း ကိုယ်စားလှယ်များ၊ မဲလ်ဘုမ်းမှကရင်များ၊ ABSDFကျောင်းသားရဲဘော်များ၊ JACDBဘားမားကမ်ပိန်းကိုယ်စားလှယ်များ၊ အဝေးရောက် ကရင်မျိုးနွယ်စုများနှင့် ဒေသခံဌာနပြည်သူများ စုစုပေါင်း ၁၅၀ကျော်တက်ရောက်အားပေးကြသည်။

ဆစ်ဒနီကရင်နှစ်သစ်ကူးပွဲကို ဆစ်ဒနီလူမှုအဖွဲ့အစည်းက စုပေါင်းကျင်းပပြုလုပ်ကြခြင်းဖြစ်ပြီး နန်းလဲ့လဲ့၀င်း ဦးဆောင်သည့် မဲလ်ဘုမ်းမှ ကရင့်ရိုးရာ အနုပညာရှင်များကိုပါ ယခုနှစ်ပွဲအတွက် ဖိတ်ကြားခဲ့သည်။

ၦင်းနောက် "အောဟုအောဟောင်"သီချင်းကို ကရင့်ရိုးရာတူရိယာများဖြစ်သည့် စောင်းကောက်၊ မယ်ဒလင်တို့နှင့် တီးမှုတ်သီဆိုခဲ့သဖြင့် ပွဲလာသူနိုင်ငံခြားသားများ၏ စိတ်၀င်စားမှုကို ရရှိခဲ့သည်ဟုလည်း နှစ်သစ်ကူးအခမ်းအနားတက်ရောက်ခဲ့သူ စောကျော်ခွီးက ယခုလို ပြောသည်။

"အောဟုအောဟောင် သီချင်းက အရင်နှစ်တွေကဆို ကာရာအိုကေ စီဒီနဲ့ပဲ ဖွင့်ဆိုခဲ့ကြတယ်လေ။ ဒီနှစ်ကျတော့ ကရင် တူရိယာတွေနဲ့အတူ တီးဆိုရတော့ မြင်ရသူအဖို့ အသစ်အဆန်းဖြစ်တာပေါ့။ နိုင်ငံခြားသားတွေလည်း စောင်းကောက်တီးတာကို အတော် စိတ်၀င်စားကြတယ်။" ဟု ၦင်းက ပြောသည်။

ကရင်ကွန်မြူနတီ၏ နာယကဖြစ်သူ မန်းရော်စတန်ဖိုးက နှစ်သစ်ကူးနေ့၏ အနှစ်သာရကို အခမ်းအနားမိန့်ခွန်း ပြောဆိုရာတွင် "နောင်လာမယ့် မျိုးဆက်သစ်တွေ နှစ်သစ်ကူးရဲ့ အနှစ်သာရကို သိရှိနားလည်ကြပြီး ဆက်လက် ထိန်းသိမ်းသွားရမည်ဟု ထည့်သွင်းပြောဆိုခဲ့သည်။

ထိုပွဲတွင် ဆစ်ဒနီမှ ကရင်လူငယ်များက စကောကရင်ဘာသာဖြင့် နှစ်သစ်ကူးသီချင်းဆိုခြင်း၊ တောင်ယာစူးထိုးအက၊ ဒုံးအကများဖြင့် တင်ဆက်ခဲ့ကြပြီး မဲလ်ဘုမ်း ကရင်အနုပညာအဖွဲ့ ရိုးရာတူရိယာများဖြင့် ရိုးရာသံစဉ်သီချင်းများကို သီဆိုခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ ၦင်းအပြင် ပိုက်ကျော်ခြင်း၊ ဘောလုံး၊ ဘောလီဘော အားကစားပြိုင်ပွဲများ ကျင်းပကာ အခမ်းအနားတွင် ဆုရရှိသူများကို ချီးမြှင့်ခဲ့ကြသည်။

ကရင်လူမျိုး တစ်ထောင်ဝန်းကျင်ရှိသည့် ဆစ်ဒနီ(Sydney)တွင် ကရင်အမျိုးသား နှစ်သစ်ကူးပွဲတော်ကို ကျင်းပလာခဲ့သည်မှာ (၃) ကြိမ်မြောက် ရှိပြီးဖြစ်သည်။ အလားတူ Brisbane နှင့် Canberra မြို့များတွင် ပြီးစီးခဲ့သည့် ရက်သတ္တပတ်များက ကရင်နှစ်သစ်ကူးပွဲကို ကျင်းပပြီး မဲလ်ဘုမ်း(Melbourne)တွင် ဒီဇင်ဘာ ၂ဖြက်နေ့၌ ကျင်းပသွားမည်ဟု သိရသည်။

သြစတြေးလျှနိုင်ငံတွင် ကရင်လူဦးရေ ခန့်မှန်းခြေ ၅,၀၀၀ ကျော်ရှိပြီး ၦင်းတို့သည် ဆစ်ဒနီ၊ ကန်ဘရာ၊ ဒါ၀င်၊ ဘရစ်စဘန်း၊ ပ္ပါသ်၊ မဲလ်ဘုမ်း၊ (တက်စ်မေးနီးယားကျွန်း)ဟိုဘာ့ဒ်မြို့နှင့် နယ်အချို့တွင် ရောက်ရှိနေထိုင်လျက်ရှိသည်။